ΑΣ ΓΕΛΑΣΟΥΜΕ

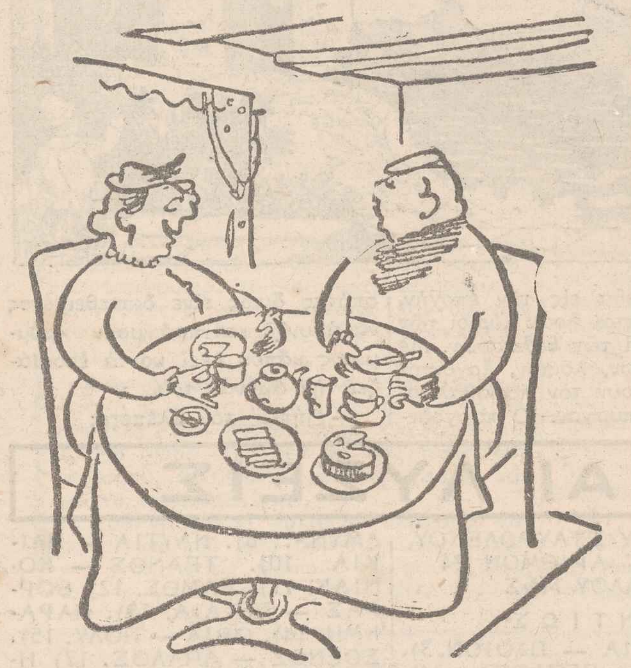

—Θὰ εἶνε τρομερὸ νὰ ταφῆ κανεὶς ζωντανός!
—Ναί, ἀλλὰ μὴ νομίσῃς πὼς εἶναι διασκέδασις νὰ ταφῆ κανεὶς πεθαμένος!

Νέα ἀπὸ τὴν Ἱσπανίαν

ΙΣΠΑΝΙΑ. (Τοῦ ἀπεσταλμένου μας). —Σήμερον συνήφθη σφοδρὰ μάχη. Ὅλοι οἱ φαντάροι ὡρμοῦσαν μὲ πρωτοφανὲς μένος καὶ ἐμάχοντο ἡρωϊκῶς. Μόνον ἕνας φαντάρος ἐκάθητο πιὸ πέρα ἀμέριμνος καὶ ἔκανε ἡλιοθεραπεία.

—Ἐσὺ γιατὶ δὲν πολεμᾷς; τὸν ἠρώτησα. Γιατὶ ἀδιαφορεῖς;

—Μὰ ἐγώ, μοῦ ἀπήντησε, δὲν εἶμαι ξένος ἐθελοντής.

—Τί εἶσαι;

—Ἱσπανός...

Δίκηο εἶχε ὁ ἄνθρωπος...

ΑΠΕΣΤΑΛΜΕΝΟΣ

Ἐπέτειος τοῦ πολέμου

ΙΣΠΑΝΙΑ. (Τοῦ ἀπεσταλμένου μας). — Μετέβην εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τοῦ πυρός, διὰ νὰ παρακολουθήσω τὴν ἐξέλιξιν τῶν ἐπιχειρήσεων. Ἐκεῖ εἶδα τοὺς στρατιώτας νὰ ἑορτάζουν.

—Τί συμβαίνει, παιδιά; τοὺς ἠρώτησα.

—Ἑορτάζουμε τὴν τρίτην ἐπέτειον τοῦ πολέμου, μὲ ἐπληροφόρησαν.

—Καί... τοῦ χρόνου, τοὺς ηὐχήθην.

ΑΠΕΣΤΑΛΜΕΝΟΣ

—Λοιπόν, τὸ μνημονικό σας πάει καλλίτερα;
—Μάλιστα, γιατρέ μου. Τώρα θυμᾶμαι ὅτι ἐξέχασα κάτι, ἀλλὰ δὲν μπορῶ νὰ θυμηθῶ τί ἐξέχασα.

Γουΐκ - Ἔντ

Ἐγνώρισα ἕναν κύριο, ποὺ εἶναι καθὼς πρέπει,
Φαίνεται θἄχῃ ἄφθονο τὸ χρῆμα εἰς τὴν τσέπη.
Μοῦ εἶπε φιλικῶς
πὼς αὔριο πάει «Γουΐκ—ἔντ», οἰκογενειακῶς.
Φαίνεται, ἀλήθεια, νἄζησε στὴν Λόντρα ἢ στὸ Παρί.
—Ποῦ κατοικεῖτε; τὸν ρωτῶ,
—Πιὸ κάτω, στοῦ Ψυρρῆ.
—Θὰ πᾶτε αὔριο ἐκδρομή;
—Βεβαίως, ἀπαντᾷ.
Μιὰ μέρα θὰ περάσουμε
στὴ θάλασσα κοντά...

★

-Εἶναι πολὺ θαυμάσιος, τοῦ λέγω, ὁ σκοπός σας.
Ὤ, πόσους εὐτυχεῖς θνητοὺς ἔχουνε αἱ Ἀθῆναι!
Βεβαίως θὰ ἐκδράμετε μὲ τ' αὐτοκίνητό σας.
Γιὰ πέστε μου, εἶναι τρανόν; Καὶ πόσων ἵππων εἶναι ;
Κι' ὁ κύριος μοῦ ἀπαντᾷ μεθ' ὕφους νυσταλέου:
—Εἶν'... ἑνὸς ἵππου μοναχά, καὶ μάλιστα... ψωραλέου.

★

Αὐτή του ἡ ἀπάντησις μὲ ἐξέπληξε πολύ.
Μὰ τί; Δὲν εἶχα, τὸ λοιπόν, ἀπέναντί μου παραλῆ
—Ποιὸς εἶσθε κύριε; τὸν ρωτῶ
τὸ ὄνομά σας σᾶς ζητῶ.
—Δὲν μὲ γνωρίζεις τἄχατες;
—Ὄχι. Λόγῳ τιμῆς.
—Ρὲ κύτταξέ με πιὸ καλά.
Δὲν εἶμαι ὁ Νώντας τῆς μαμῆς;
—Βρὲ Νώντα, ἐσὺ εἶσαι ; Πώ, πώ, πώ! Στραβώθηκα, θαρρεῖς
Γιὰ λόρδο, βρέ, σὲ πέρασα καὶ νά... μὲ συγχωρῇς.

Ο ΜΑΓΚΑΣ

Κέντρα

Ὅλα τὰ κέντρα ἐξοχῆς ποὺ εἶναι ἕνα - ἕνα
παντοῦ διεσπαρμένα
εἰς τὶς ἀκτὲς ἢ τῶν βουνῶν μακρυὰ τὰς ὑπωρείας
ἅπαντα κατετάγησαν κατὰ κατηγορίας.

★

Δὲν ξέρω ἡ κατάταξις πῶς ἔγινε ἀκριβῶς
Πάντως ἐγὼ φαντάζομαι νὰ ἔγιν' οὕτω πως:
Κάμνοντες οἱ ἁρμόδιοι συσκέψεις κατὰ μόνας
τὰ κέντρα θὰ κατέταξαν εἰς... ἐμπολέμους ζῶνας.

★

Τὰ κέντρα τὰ πολυτελῆ, θἆναι ἐντὸς δικαίου,
ἂν ὅλα τὰ κατέταξαν στὴν... ζώνην τοῦ Χανκέου.
Διότι γι' αὐτὸ καὶ λέγονται κέντρα πολυτελῆ!...
Διότι ἐκεῖ σερβίρουνε γκαρσόνια εὐσταλῆ
ὅπου σὲ πιάνει τύφος
ὅταν τὰ ἰδῇς νὰ ἔρχωνται
κρατῶντας τὸν λογαριασμὸ στὰ χέρια τους σάν... ξίφος.
Κι' ὅταν σοῦ γίνεται ἡ σφαγὴ εὐγενικὴ καὶ φίνα
εἰς τὸ γκαρσόνι ἀναφωνεῖς:
—Βρὲ σύ, παιδί μου, ἦσουνα... ἐθελοντὴς στὴν Κίνα;

★

Μετά, τὰ κέντρα ἔρχονται... Ἱσπανικοῦ μετώπου.
Εἶναι πολλὰ καὶ ἐκλεκτὰ αὐτὰ τὰ κέντρα, ὅπου
ἕνας πελάτης ἔκτακτος δύναται ἐν τῷ ἅμα
νὰ ζήσῃ τὸ ἱσπανικὸν ὁλόκληρον τὸ δρᾶμα...
Σὰν δώσῃ στὸν λογαριασμὸ ὅ,τι ἔχει καὶ δὲν ἔχει
ὁ δόλιος δὲν ἀντέχει...
Βαλένθια ἡ τσέπη του γίνεται ἀπὸ τὴν ἔνδεια
ἢ μᾶλλον γιὰ ἀκρίβεια, ἂς τὴν εἰπῶ... Βαλένδεια...

Ο ΠΕΛΑΤΗΣ

Ἀμέλεια

Οἱ ἔνορκοι ἐδίκασαν Ὑβόνην τὴν ὡραίαν
καὶ τὴν πολὺ μοιραίαν
καὶ ἄνευ προαιρέσεως, ὡς λέγουσιν, δολίας
τῆς ἔβαλαν μικρὰν ποινὴν φόνου ἐξ ἀμελείας.

★

Τέτοια πολλὰ συμβαίνουσιν εἰς τὴν ζωὴν ἐγκλήματα
Παρόμοιους φόνους βλέπουμε σὲ κάθε δυό μας βήματα.
Ἐν πρώτοις ἕνας μαθητής, πολὺ-πολὺ ἀμελής
μετὰ σκληρότητος πολλῆς
σκοτώνει τὴν... γραμματικήν, ἄνευ ἀμφιβολίας.
Αὐτὸ δὲν εἶναι ἔγκλημα τάχα ἐξ... ἀμελείας;

★

Ἕνας ποὺ πρὶν τὸν βίον του περνοῦσε στὴν ἐντέλεια
ἐπῆγε κι' ὑπανδρεύθη μιά, ποὺ τὴν λὲν Ἀμέλια.
Κι' ὅλοι τοῦ εἶπαν: «Φτοῦ σου!
Ἐπῆγες κι' ἐγκλημάτησες κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ σου»...
Αὐτὸς ὁ γάμος, πέστε μου, στ' ὄνομα τῆς φιλίας
δὲν εἶναι τάχα... ἔγκλημα τρανὸ ἐξ... Ἀμελίας ;

ΠΟΙΝΙΚΟΛΟΓΟΣ

Συγκρούσεις εἰς Παλαιστίνην

ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗ. (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας). — Αἱ συγκρούσεις μεταξὺ Ἑβραίων καὶ Ἀράβων συνεχίζονται.

Οἱ Ἄραβες ἐκτύπησαν σήμερα θανασίμως ἕναν Σαμαρίτην. Σχετικῶς μοῦ ἐδήλωσαν τὰ ἑξῆς:

—Ἐκτυπήσαμε τὸν Σαμαρίτην γιὰ ν' ἀκούσῃ τὸ γαϊδοῦρι.

Τί ἐννοοῦσαν μ' αὐτό, δὲν ἀντελήφθην. Πάντως ἐγώ... ἤκουσα τὸ κτύπημα.

Εἰς ἀντίποινα οἱ Ἑβραῖοι πυροβόλησαν τὸν Ἰμάμην τοῦ τεμένους Ὀμάρ.

—Τὸν ἐφονεύσατε; ἠρώτησα τοὺς Ἑβραίους.

—Μωρὲ τὸν ἐφάγαμε τὸν Ἰμάμ... μπαϊνλντή, μοῦ ἀπήντησαν.

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΗΣ

Εἴδη ἔρωτος

—Πῶς λέγεται ὁ ἔρως τοῦ ἱππέως;
—Καβαλλι-έρως.
—Καὶ τοῦ ἀεροπόρου;
—Ἀ-έρως.
—Καὶ τῆς κ. Ὑβόνης μὲ τὰ περίστροφα;
—Καραμπινι-έρως.

Φωνὲς πλανοδίων

Τὸ τί τραβᾷ κανεὶς ἀπὸ τὶς φωνὲς τῶν πλανοδίων πωλητῶν δὲν λέγεται.

Θὰ σᾶς διηγηθῶ μερικὰ παθήματα δικά μου καὶ ἄλλων. Προχθὲς ἤμουνα μὲ μιὰ μικρὴ καὶ τῆς ἔλεγα :

—Θὰ ἀγαπιώμαστε σ' ὅλη τὴν ζωήν μας. Οἱ καρδιές μας θὰ εἶναι:

—Ἀγγινάρες, ὡραῖες ἀγγινάρες, συνεπλήρωσε ἡ ἀγριοφωνάρα τοῦ πλανοδίου μανάβη.

★

Μιὰ ἄλλη μέρα ἤμουνα μὲ μίαν ἄλλην μικρὴ καὶ τῆς ἔλεγα:

—Μιλεῖς τόσο ὤμορφα, ἀγαπημένη μου, τόσο γλυκά. Ἡ γλῶσσα σου εἶναι...

—Γλυστρίδα, συνεπλήρωσε ἡ φωνὴ τοῦ μανάβη.

★

Κάποια ἄλλη μέρα ἐπῆγα στὸ ραντεβοῦ, ποὺ εἶχα δώσει μὲ τὴν φίλην μου καὶ τὴν βρῆκα νὰ κλαίῃ.

—Γιατί κλαῖς; τὴν ρώτησα. Τί δάκρυα εἶνε αὐτά;

—Κορόμηλα, ἠκούσθη ἡ φωνὴ τοῦ μανάβη.

Ο «ΠΑΘΟΣ»

—Μπορῶ νὰ καπνίσω;
—Ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς.
—Καὶ ὅλ' αὐτὰ τ' ἀποτσίγαρα;
—Εἶναι ἐ·είνων ποὺ ἐζήτησαν τὴν ἄδεια.

ΤΟ ΕΡΓΟΝ

32 ΣΕΛΙΔΕΣ
ΔΡΑΧΜΑΙ 4

Ἀθῆναι
16 Ἰουλίου 1938
Ἔτος Β' Ἀρ. φύλλου 95

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐξωτερικὸν δελτίον

Πολιτικὴ ἀνασκόπησις τῆς ἑβδομάδος.

Σπύρου Μελᾶ
Οἱ ἔρωτες τοῦ Ἀετοῦ καὶ τῆς Ἰωσηφίνας (Μυθιστόρημα)

Γεωργίου Ἀσπρέα
Ὁ ἐραστὴς τῆς Λαίδης Κιμπερλέϋ

Παντελῆ Καψῆ
Ἡ Κουρσάρα μὲ τὰ χρυσᾶ μαλλιά

Π. Παλαιολόγου
Ἡ θάλασσα

Λαύρα
Τὰ ρέστα

Λωρὰν Ἔϋνακ
τ. ὑπουργοῦ τῆς Ἀεροπορίας τῆς Γαλλίας
Οἱ ἐπανεξοπλισμοί.

Δημοσθένη Βουτυρᾶ
Δράματα ποὺ γίνονται

Ἀνρὺ Ντὲ Ρενιὲ
Ἡ ἐκδίκησις στὸν ἔρωτα

Κόνον Ντόϋλ
Γιατὶ ἔγινα πνευματιστής

Ἀσημάκη Γιαλαμᾶ
Οἱ γειτονεύοντες μὲ τὰ θεάματα

Μωρὶς Ντεκομπρὰ
Ἡ σύζυγός σας θὰ εἶναι πιστή, ἐάν...

Πέννα Χ
Καλὴ τροφὴ καὶ κατόπιν ἐμφάνισις.

Μιχ. Κυριακίδη
Συναυλία

Ζὰκ Ντὺ Πραὶ
Λαρόπουλος—Μ. 35

Κλάρας Ἔρωτμαν
Πάλη μὲ κροκοδείλους

Οὐΐλλιαμ Τζέϊς
Γυπαετοὶ στὴ Μακεδονία

Εὔθυμες σελίδες. —Ἐκλεκτὰ ἀνέκδοτα. —Γελοιογραφίαι. Ἐγκυκλοπαιδικὰ καὶ ἱστορικὰ περίεργα. —Μικρὲς ἱστορίες. — Παιγνίδια κλπ.
(Σκίτσα τοῦ κ. Μιχ. Γάλια)

Π
Ε64

ΡΑΔΙΟ ΕΡΓΟΝ

Οἱ ἐργασίες γιὰ τὴν ἀναστήλωσιν τοῦ ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς Νίκης, στὴν Ἀκρόπολι, συνεχίζονται ἐντατικά. Ἤδη ἔχει συμπληρωθῆ σχεδὸν καθ' ὁλοκληρίαν ἡ ἀναστήλωσις τοῦ πύργου τοῦ ναοῦ καὶ ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἀρχίσουν οἱ ἐργασίες γιὰ τὴν ἀναστήλωσι τοῦ κυρίως ναοῦ.

*

Στὴν Ἀνωτάτη Σχολὴ Καλῶν Τεχνῶν διεξήχθη διαγωνισμὸς γιὰ τὴν ἀποστολὴ ὑποτρόφων καλλιτεχνῶν στὸ Παρίσι γιὰ εὐρυτέρας σπουδάς. Ἡ κριτικὴ Ἐπιτροπὴ ἀπετελέσθη ἐκ τῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου κ.κ. Οἰκονόμου καὶ Δοντᾶ, τοῦ καθηγητοῦ τῆς ἀρχιτεκτονικῆς σχολῆς κ. Ὀρλάνδου, τοῦ ὑποδιευθυντοῦ τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς Καλῶν Τεχνῶν κ. Ε. Θωμοπούλου, τοῦ διευθυντοῦ τῆς Ἀνωτ. Σχολῆς Καλῶν Τεχνῶν κ. Κ. Δημητριάδη καὶ τοῦ καθηγητοῦ κ. Δ. Μπισκίνη.

Ἐπέτυχον ὁ γλύπτης κ. Λάζαρος Λαμέρας καὶ ὁ ζωγράφος κ. Ἰωάννης Σπυρόπουλος.

*

Καθὼς πληροφορούμεθα ἀπὸ τὴ Ρώμη, ἡ ἐκεῖ πρώτη ἐμφάνισις τοῦ βαθυφώνου μας κ. Μοσχονᾶ ἐσημείωσε στὴν «Τζοκόντα», στὸ μεγάλο ὑπαίθριο θέατρο «Ρεάλε» ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχία. Ὁλόκληρος ὁ Ἰταλικὸς τύπος τὸν ἔκρινεν εὐμενέστατα.

*

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἀνασκαφῶν, ποὺ ἔγιναν στὴν Ρωμαϊκὴ πόλι Ἐρκουλάνο, εὑρέθησαν ὑπολείμματα ἀρχαίων τάφων καὶ διάφορα Ἑλληνικὰ χρυσᾶ νομίσματα μὲ τὴν κεφαλὴν τῆς Ἀθηνᾶς.

*

Ἡ διάσημος Ἑλληνὶς καλλιτέχνις Μαργαρίτα Πέρρα, ἐξακολουθεῖ νὰ θριαμβεύῃ στὶς κρατικὲς ὄπερες τῆς Βιέννης, Βερολίνου, Στουτγάρδης καὶ Φραγφούρτης ἡ δὲ κριτικὴ τῆς ἀφιερώνει πάντοτε κολακευτικώτατα σχόλια.

*

Ἐπίσης ἡ γνωστὴ καλλιτέχνις Ντὲ Ἰντάλγκο, ἀναχωρεῖ κατ' αὐτὰς δι' Εὐρώπην διὰ νὰ παρακολουθήσῃ τὴν τελευταίαν μελοδραματικὴν κίνησιν τοῦ ἐξωτερικοῦ.

*

Ἡ μεγάλη κινηματογραφικὴ ἑταιρία «Σκούρας Φίλμς» θὰ ἔχῃ ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν της τὸν χειμῶνα τρία κινηματοθέατρα τῶν Ἀθηνῶν, τὰ «Ρέξ», «Ἀττικὸν» καὶ «Πάνθεον».

*

Μὲ τίτλο «Στὸ Ἰόνιο μὲ μιὰ βάρκα» ἐκυκλοφόρησε εἰς κομψοτάτην ἔκδοσιν θαλασσινὸ βιβλίον τοῦ κ. Τάσου Ζάππα, μὲ ἔγχρωμον ἐξώφυλλον καὶ σκίτσα τοῦ ζωγράφου κ. Β. Γερμενῆ.

*

Μὲ τὴν εὐκαιρία τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς πρώτης 25ετηρίδος ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Χίου ἐκυκλοφόρησε κομψὸν τεῦχος μὲ τίτλο: «Ἡ Χίος ἐλευθέρα».

*

Ἐκυκλοφόρησε τὸ τεῦχος τοῦ Ἰουλίου, τοῦ μοναδικοῦ στὸ εἶδος του φιλολογικοῦ περιοδικοῦ «Βαλκανικὴ Λογοτεχνία» ἀφιερωμένο στὴ μνήμη τοῦ Βουλγάρου συγγραφέως Γιόρνταν Γιόφκωφ.

ΤΟ „ΕΡΓΟΝ"
Ἀθῆναι
16
Ἰουλίου 1938
Ἀριθ. φύλλου 95

7 Ἡμέραι 7 Νύκτες

Ἡ Τῆνος καὶ ὁ παραθερισμός. - Οἱ ἱστιοπλοϊκοὶ ἀγῶνες. - Τὰ κόκκινα χείλη καὶ οἱ ταῦροι. - Ἕνας καστανόπληκτος κ.λ.π.

Εἰς τὴν Τῆνον, τὸ εὐλογημένον αὐτὸ ἀπὸ τὴν θαυματουργὸν Παναγίαν νησὶ τῶν Κυκλάδων, ἡ παραθεριστικὴ κίνησις εἶνε ἐφέτος ζωηροτέρα ἀπὸ ἄλλοτε. Ἀρκεταὶ ἐκλεκταὶ ἀθηναϊκαὶ οἰκογένειαι ἀπολαμβάνουν τὴν ἀπολαυστικὴν δροσιὰν καὶ τὰ πλούσια ἄλλα δῶρα μὲ τὰ ὁποῖα ἡ φύσις ἔχει προικίσει τὴν Τῆνον. Ἡ κοσμικὴ κίνησις παραθεριστῶν καὶ παραθεριστριῶν εἰς τὴν Τῆνον δὲν ἔχει εὐτυχῶς τὸν ἀντιγραφκὸν τύπον τῶν ἄλλων παραθεριστικῶν κέντρων. Εἶνε ἀνάλογος πρὸς τὴν εὐπρέπειαν ποὺ παρουσιάζει ἀπὸ πάσης ἀπόψεως τὸ ὡραῖο νησί. Ἀξιοσημείωτος τύπος τῆς παραλιακῆς κοσμικῆς κινήσεως ὁ κ. Δ. Παγανέλος, ἡγεμονικῆς καταγωγῆς, ἀφανὴς διπλωμάτης, εὐφραδὴς ὑπαίθριος ρήτωρ καὶ καλλίφωνος ἱεροψάλτης. Δεύτερον ἄξιο σημείωτον νούμερον ὁ κ. Πὼλ διακρινόμενος διὰ τὴν χάριν μεθ' ἧς κλείει τὸ μάτι πρὸς τὰς ὡραίας κυρίας τῆς παρέας. Μὲ αὐτὰ τὰ ἀθῶα καὶ ἀπηλλαγμένα πάσης σατανικῆς φαντασίας νούμερα διασκεδάζουν ὅσοι εἶχαν τὴν καλὴν ἔμπνευσιν νὰ ἐκλέξουν τὸ ὡραῖον καὶ εὐπρεπὲς αὐτὸ νησὶ διὰ νὰ περάσουν τὸ καλοκαῖρι των καὶ νὰ κάμουν ἄνετα τὰ θαλάσσια λουτρά των.

*

Ἱστιοπλοϊκοὶ ἀγῶνες καὶ ἀγῶνες ἱστιοκοσμικῆς κινήσεως. Τὰ κόττερα εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν καὶ οἱ εὐτυχεῖς κάτοχοί των δὲν ἀπολαμβάνουν μόνον τοὺς ὡραίους πλόας των ἀλλὰ καὶ ψυχαγωγοῦνται μὲ τὶς ἐκλεκτὲς συντροφιές των, ὅπου κυριαρχεῖ κατὰ κανόνα τὸ λουόμενον ὡραῖον φῦλον. Ἐννοεῖται ὅτι τὰ ἀγαθὰ αὐτὰ ποὺ τὰ ἀπολαμβάνουν μόνον οἱ «ὁμολογουμένως πλούσιοι», ὅπως τοὺς ἔχει βαπτίσει ἡ Οἰκονομικὴ Ἐφορία, κινοῦν μοιραίως τὸ μῖσος ἐκείνων, τῶν ὁποίων τὰ οἰκονομικὰ μέσα ἐπιτρέπουν νὰ «βουτοῦν» μόνον ἐπὶ τόπου εἰς τὶς ἀθηναϊκὲς ἀκρογιαλιές. Καὶ δι' αὐτὸ δὲν λείπει καὶ ἡ κακογλωσσιὰ ποὺ ἐχάρισε καὶ ἀναδιπλασιασμὸν εἰς μερικὰ σουπρακοσμικὰ κόττερα, καὶ τὰ ὠνόμασε... κοκόττερα!

*

Τὸ κόκκινο πανὶ ἠρέθιζεν ἀνέκαθεν τοὺς ταύρους. Τώρα φαίνεται ὅτι τοὺς ἐρεθίζουν καὶ τὰ κόκκινα χείλη, διότι ἄλλως δὲν ἐξηγεῖται αὐτὸ ποὺ γίνεται τελευταίως μὲ τοὺς μεταφερομένους εἰς τὰ Σφαγεῖα ταύρους ποὺ ἐπιτίθενται μετὰ μανίας κατὰ πάσης γυναικὸς ποὺ εὑρίσκεται ἐμπρός των. Ἐκτὸς ἐὰν πρόκειται περὶ μετεμψυχώσεως συζύγων ποὺ θέλουν νὰ ἐκδικηθοῦν ὁπωσδήποτε διὰ τὸν ἐν ζωῇ στολισμὸν τῆς κεφαλῆς των!...

*

Μετεφέρθη εἰς τὸ νοσοκομεῖον διὰ νὰ ἐγχειρισθῇ. Σοφοὶ χειροῦργοι καὶ παθολόγοι ἀπεφάνθησαν ὅτι ἔπασχεν ἀπὸ καρκῖνον τοῦ στομάχου. Ἡ λαπαροτομία ἔγινεν ἐπιτυχῶς καὶ ἀπὸ τὸν στόμαχον τοῦ ἐγχειρισθέντος ἡ χειρουργικὴ λεπὶς ἐξήγαγεν ἕνα ὁλόκληρον κάστανον! Αὐτὸς ἦτο ὁ καρκῖνος! Εἶχεν ὁ ἀθεόφοβος καταπιῆ ἕνα ὁλόκληρον κάστανον καὶ δὲν τὸ ἐθεώρησεν ἄξιον λόγου πρᾶγμα διὰ νὰ τὸ εἴπῃ εἰς τοὺς γιατρούς! Τὸ εἶχεν ἐντελῶς ξεχάσει. Τώρα, εἶνε ἐντελῶς καλὰ ὁ καστανοπαθὴς αὐτὸς πηγαδόστομος καὶ τὸ στομάχι του λιπασμένον ὅπως θὰ εἶνε μὲ καστανόχωμα θὰ ἀπαιτήσῃ ἴσως νέαν ἐγχείρησιν διὰ τὸ κλάδεμα καστανέας...

ΜΕΤΑΞΥ ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΛΥΚΑΒΗΤΟΥ

ΞΗΜΕΡΩΜΑΤΑ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΣΟΚΟΠΟΥΛΟΥ

Τὸ «Ἔργον» εἶνε τὸ μόνο περιοδικὸ ποὺ εἰς τὰς στήλας του φιλοξενεῖ ἔργα λογοτεχνῶν, ρωμαλέων, ἐκείνων ποὺ ὅταν φύγουν, δὲν γνωρίζομεν ἂν θὰ εὕρουν ἀντικαταστάτη των, ὅπως δὲν ηὗραν καὶ ἐκεῖνοι ποὺ δὲν ὑπάρχουν πιά. Μεταξὺ τῶν τελευταίων συγκαταλέγεται καὶ ὁ μακαρίτης Γεώργιος Τσοκόπουλος, χρονογράφος τῶν καλυτέρων ἀθηναϊκῶν ἐφημερίδων, θεατρικὸς συγγραφεὺς ἐκ τῶν καλυτέρων, διευθυντὴς τῆς «Ἑστίας» κατὰ τὸ 1921—22 καὶ τακτικὸς συνεργάτης της πρὶν καὶ μετά. Τὸ χρονογράφημά του, ποὺ θὰ διαβάσουν ἀμέσως οἱ ἀναγνῶσται μας δίδει ἀνάγλυφον τὸ τάλαντόν του ἀλλὰ καὶ μᾶς μεταφέρει εἰς τὰς Ἀθήνας τοῦ 1911, εἰς τὰς Ἀθήνας τὰς ρωμαντικάς, τὰς ἠρέμους, τὰς οὐχὶ πολυανθρώπους :

Ὁ τελευταῖος ξενύχτης ἀνεβαίνει ἀργὰ-ἀργὰ τὸν ἔρημον δρόμον, βυθισμένον εἰς τὸ σκοτάδι καὶ εἰς τὴν σιωπήν. Τὰ φανάρια εἶνε σβυσμένα, ἡ σελήνη γέρνει πρὸς τὴν δύσιν· καὶ μόνον εἰς τὰ ὕψη τῶν σπιτιῶν μιὰ ἀσημένια γραμμὴ φωτίζει τὰς λευκὰς προσόψεις. Εἰς ἕνα μπαλκόνι, μία ἄσπρη σκιὰ — ὡραία λευκὴ ὀπτασία, ποὺ φαίνεται κρεμασμένη μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ γῆς — κηρύττει τὴν λῆξιν κάποιας ἀϋπνίας καὶ ἀποσύρεται νὰ κοιμηθῇ τὸν βαρὺν πρωϊνὸν ὕπνον τῆς ἐξαντλήσεως, ποὺ καίει τὰ μάτια. Εἰς τὴν γωνίαν, μία σκιὰ συγχέεται μὲ τὸ σκοτάδι. Εἶνε ὁ ἀστυφύλαξ, θῦμα τοῦ καθήκοντος, παλαῖον πρὸς τὸν ὕπνον, ὁ ὁποῖος ἐπιμένει νὰ ἀποσπάσῃ τὸν δυστυχισμένον ἄνθρωπον ἀπὸ τὴν ὑποχρέωσίν του.

Εἶνε τώρα ἡ ἀμφίβολος ὥρα, ποὺ μᾶλλον ἡ ψυχὴ παρὰ τὸ μάτι αἰσθάνεται ἐρχομένην τὴν αὐγήν. Οὔτε νύκτα πλέον, οὔτε ἡμέρα ἀκόμη. Εἰς τὸ ἄπειρον γίνεται, μυστικὴ καὶ ἀθόρυβος, ἡ πάλη τοῦ Φωτὸς καὶ τοῦ Σκότους, πάλη ποὺ θὰ καταλήξῃ ἀσφαλῶς εἰς τὸν θρίαμβον τοῦ Φωτός, ὅπως, τὸ βράδυ, ἡ ἴδια πάλη θὰ καταλήξῃ εἰς τὴν νίκην τοῦ Σκότους.

Ἔξαφνα, μέσα εἰς τὴν θείαν γαλήνην, κάτι ὀξύ, ἐξαφνικὸ καὶ ἐπίμονον ἀκούεται. Εἶνε ὁ πρῶτος πετεινός, πρωϊνότερος ἀπὸ τοὺς ἄλλους, ὁ ὁποῖος ἐτίναξε τὰ φτερά του, ὕψωσε τὸ κεφάλι του καὶ διέκρινεν εἰς τὸν αἰθέρα τὰ πρῶτα ἀόριστα καὶ ἀμυδρὰ κύματα τοῦ φωτὸς τῆς ἡμέρας. Ὑπερήφανος, ἀναγγέλλει τὴν ἀνακάλυψίν του. Καί, ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγες στιγμές, ὅλοι οἱ πετεινοὶ τοῦ δρόμου, ὁ ἕνας μετὰ τὸν ἄλλον, παραλαμβάνουν καὶ ἐξακοντίζουν αὐτὸ τὸ σύνθημα τῆς ζωῆς. Ταυτοχρόνως, ἀπὸ μίαν καμινάδα, ὁρμᾷ καὶ ἀνεβαίνει πρὸς τὰ ὕψη ἕνας λεπτὸς καὶ λιγνὸς καπνός, τρικλίζων σὰν μεθυσμένος εἰς τὴν πνοὴν τῆς πρωϊνῆς δροσιᾶς.

Ὁ μακρὸς στενὸς δρόμος, ποὺ ἀντηχεῖ ἀπὸ τὸ βῆμα τοῦ τελευταίου νυκτερινοῦ διαβάτου, αἰσθάνεται τώρα σὰν κάποιαν ἀνατριχίλα ζωῆς.

Ἕνας μικρὸς ἀόριστος καπνός, ἐλαφρὰ γάζα ὁμίχλης, σύρεται ἐπάνω ἀπὸ τὴν πόλιν· καὶ θὰ ἔλεγε κανείς, ὅτι πηγαίνει νὰ κρυφθῇ, διὰ νὰ μὴ τὸν προφθάσῃ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας. Ἴσως εἶνε ἡ ὁμίχλη τῶν πρωϊνῶν ὀνείρων, πυκνῶν καὶ ὅμως διαφανῶν, τὰ ὁποῖα ἔρχεται ν' ἁρπάξῃ καὶ νὰ ξεσχίσῃ ἡ πραγματικότης τῆς ἀφυπνίσεως.

Ἡ σελήνη κατεβαίνει ἀκόμη χαμηλότερα. Τώρα, δὲν ὑπάρχει πλέον ἀσημένια γραμμὴ εἰς τὰ ὕψη τῶν λευκῶν σπιτιῶν· καὶ ὅλα τὰ παράθυρα εἶνε ὁριστικῶς κλειστά. Ὁ ἀστυφύλαξ τῆς γωνίας, ὄρθιος, στηριγμένος εἰς τὸν τοῖχον, ὁμολογεῖ ὅτι ἐνικήθη· καὶ κοιμᾶται βασανισμένον ὕπνον.

Εἰς τὸν ἀντικρυνὸν κῆπον, ἐστάλαξαν τὰ πρῶτα διαμάντια τῆς πρωϊνῆς δροσιᾶς. Τὰ γαρύφαλλα ἀνοίγουν, θερμὰ ἀκόμη καὶ σχεδὸν φλογισμένα, σὰν νὰ τὰ ἐκράτησε κανεὶς πολλὴν ὥραν εἰς τὸ στόμα του, διὰ νὰ εἰσπνεύσῃ τὸ ἄρωμά των καὶ νὰ τοὺς μεταδώσῃ ἄρωμα.

*

Ὁ τελευταῖος ξενύχτης δὲν ἔφθασεν ἀκόμη εἰς τὸ σπίτι του. Ὡσὰν νὰ λυπᾶται τὴν ὑπέροχον εἰκόνα ποὺ ἁπλώνεται γύρω του, βραδύνει τὸ βῆμα του, τὸ κάνει ἀκόμη ἀργότερον, σταματᾷ κάθε λίγο, κλείνει τὰ μάτια του, σὰν νὰ θέλῃ νὰ διατηρήσῃ μέσα τὴν ὀπτασίαν.

Ἔξαφνα, μία ἐλαφρὰ πνοὴ τρέχει ἀπὸ τὴν μίαν ἄκραν τοῦ δρόμου ὡς τὴν ἄλλην. Κάτι ἀόρατον, ὡς συνοδεία πνευμάτων καὶ σκιῶν, μουρμουρίζει εὔθυμα καὶ φαίνεται νὰ ὥρμησεν ἀπὸ παντοῦ καὶ νὰ ἔκαμεν ἐπιδρομὴν ἀπὸ ὅλας τὰς γωνίας. Εἶνε ἡ πρώτη πρωϊνὴ πνοὴ τοῦ ἀνέμου, τρέχουσα ὡς ἀγγελιαφόρος ἐμπρός, νὰ φέρῃ τὸ χαρωπὸν μήνυμα, ὅτι ἔρχεται φῶς.

Μιὰ ἐλαφρὰ ἀνατριχίλα σκορπίζεται παντοῦ. Ὁ διαβάτης τινάζει τοὺς ὤμους του καὶ φαίνεται σὰν νὰ ξυπνᾷ ἀπὸ τὸν ρεμβασμόν του. Ὁ ἀστυφύλαξ τῆς γωνίας — ἀνάγλυφον μαῦρο εἰς τὴν λευκότητα τοῦ κτιρίου — ἀποσπᾶται ἀπὸ τὸν τοῖχον καὶ τρίβει τὰ μάτια του. Ἡ λεύκα τοῦ κήπου τρεμουλιάζει ἔξαφνα, τινάζεται καὶ σκουντᾷ τὴν κοιμισμένην ἰτιάν, σὰν νὰ θέλῃ νὰ τὴν ξυπνήσῃ κι' αὐτήν.

Καὶ ἀπὸ τὸν κῆπον καὶ ἀπὸ ὅλα τὰ σημεῖα γύρω, ἕνα ᾆσμα εὔθυμο, λεπτό, πολυθόρυβο, φλύαρον, ἀνεβαίνει πρὸς τὰ ὕψη. Εἶνε ἡ χορῳδία τῶν πουλιῶν, ποὺ χαιρετοῦν τὸν βασιλέα Ἥλιον.

Ἕνας βαρὺς μοχλὸς μιᾶς πόρτας σύρεται. Δύο ρόδες ἀκούονται, κυλιόμεναι βιαστικὰ πρὸς τὰ κάτω. Ἕνα σφύριγμα διασχίζει τὴν ἀτμόσφαιραν. Μιὰ καμπάνα ἀρχίζει νὰ σημαίνῃ ρυθμικά. Μία δυνατὴ ὁμιλία ὑψώνεται καὶ ἀντηχεῖ ἀπὸ κάποιο παράθυρον.

Ἐξημέρωσε!

Γ. ΤΣΟΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΔΩ-Κ' ΕΚΕΙ

Ἀπὸ ὅλα τὰ ἔργα ποὺ ἔπαιξε τὸ «Βασιλικὸν Θέατρον» τὴν μεγαλυτέραν ἐπιτυχίαν εἶχε ἡ «Τρισεύγενη» τοῦ Κωστῆ Παλαμᾶ.

Τὸ Κοινὸν τῆς Μακεδονικῆς πρωτευούσης ἐξέφρασε μὲ κάθε τρόπο τὸν ἐνθουσιασμό του γιὰ τὸ ἔργο.

*

Αἱ δοκιμαὶ τοῦ νέου ἔργου τοῦ κ. Συναδινοῦ, τοῦ ὁποίου ἡ πρεμιέρα θὰ δοθῇ ἀπὸ τὸ θίασο Κοτοπούλη στὰς Πάτρας, συνεχίζονται πυρετωδῶς. Ἡ πρεμιέρα τοῦ ἔργου ὡρίσθη γιὰ τὴν ἐρχομένην ἑβδομάδα.

*

Καὶ στὶς ἄλλες ἐπαρχίες παρατηρεῖται θεατρικὸς ὀργασμός. Στὴν Τρίπολι ὁ θίασος Ἀποστολίδη - Ραυτοπούλου συνεχίζει μὲ ἐπιτυχία τὰς παραστάσεις του. Τὸ πρῶτο ἔργο ποὺ ἔδωσε ἦταν ἡ κωμῳδία τοῦ Τριστὰν Μπερνὰρ «Φιλῆστε με».

*

Ἡ παράστασις τοῦ «Ἰουλίου Καίσαρος» στὸ Ὠδεῖον Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ, ἀπὸ τὸ θίασο τοῦ «Βασιλικοῦ Θεάτρου», θὰ δοθῇ τὴν 4ην Σεπτεμβρίου.

*

Ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα ἀρχίζουν οἱ παραστάσεις τοῦ θιάσου τῆς «Συνεργασίας» Ἑλλήνων Καλλιτεχνῶν». Τὸν θίασον ἀποτελοῦν οἱ: Λόλα Μεάνδρου, Γεωργία Βασιλειάδου, Ζωὴ Ρίζου, Βεατρίκη Καμηλέρη, Φ. Μπάρλου, Μίμης Μοσχούτης, Θ. Γαβαλᾶς, Τ. Βιτσώρης, Κ. Παπαγεωργίου, Ο. Χατζηπαυλῆς, Φ. Καμπάνης κτλ.

*

Τὸ ρεπερτόριο τοῦ θιάσου τῶν νέων αὐτῶν καλλιτεχνῶν ἀποτελεῖται ἀπὸ τὰ ἔργα «Τόπο στὰ νειάτα» τοῦ Φατόρ, «Νατάσσα» τοῦ Μαρέ, «Ἀνοιχτὴ Θάλασσα» τοῦ Κ. Θρακιώτη, «Μετὰ τὴν τρικυμία» τοῦ Δ. Τσάκωνα, τὰ «Δυὸ τζάκια» τῆς Τ. Λαμπάκη κ. ἄ.

*

Ὁ θίασος Δούκα — Ραγγέρη ποὺ εἶχε μεταβῆ στὸ Ἡράκλειο διελύθη καὶ οἱ περισσότεροι ἠθοποιοὶ ἐπιστρέφουν στὴν Ἀθῆνα.

*

Παρὰ τὴν ἐφετεινὴν σχετικὴν κρίσιν τῶν θερινῶν θεάτρων, τὸ προσεχὲς θέρος θὰ ἔχωμε ἀκόμη δύο θερινὰ θέατρα, τὸ ἕνα εἶνε ὁ κινηματογράφος «Ἑρμῆς» καὶ τὸ ἄλλο τὸ θέατρον «Λαοῦ», ποὺ κι' αὐτὸ λειτουργεῖ σήμερα ὡς κινηματογράφος.

*

Ἐν τῷ μεταξὺ τὸ συμπαθητικὸ θεατράκι τοῦ «Περοκέ» κατόπιν τῆς διαλύσεως τοῦ θιάσου Γκιουζέππε, θὰ γίνῃ μᾶλλον κινηματογράφος.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ
ὑπευθύνων συμφώνως τῷ Νόμῳ

Ἀρχισυντάκτης:
Μ. Κ. ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΗΣ
Σταδίου 23

Διευθυντὴς Τυπογραφείου:
ΣΤΕΦΑΝΟΣ Ι. ΚΑΤΣΑΝΗΣ
Δαμάρεως ἀριθ. 4

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΙΩΑΝ. Δ. ΠΑΣΣΑΣ
Σταδίου 23

Γραφεῖα Σταδίου 23

ΑΡ. ΤΗΛΕΦ. 31909

Τυπογραφ. ΣΤΟΑ ΠΑΠΠΟΥ

ΤΟ ΕΡΓΟΝ

Η ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΑ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΑΘΗΝΑΙ
16
ΙΟΥΛΙΟΥ
Ἀριθ. φύλλου 95
Τιμὴ φύλλου Δραχ. 4
Ἐκδίδεται κατὰ Σάββατον

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

Τὸ ξένο χρονογράφημα

ΔΕΝ ΕΧΩ ΠΡΟΙΚΑ

Τοῦ Κλεμὰν Βωτὲλ

Τὸ ζήτημα τῆς προίκας ἀπησχόλησε πάντοτε, ἐκτὸς ἀπὸ τὶς ἐνδιαφερόμενες καὶ τοὺς κοινωνιολόγους. Ὑπῆρξε τὸ φλέγον ζήτημα ὅλων τῶν αἰώνων.

Πρέπει δηλαδὴ ὁ ἄνδρας νὰ ζητᾷ προῖκα καὶ εἶνε ὑποχρεωμένη, πρέπει δηλαδὴ νἆνε ὑποχρεωμένη ἡ γυναῖκα νὰ δίνῃ προῖκα, δηλαδὴ ν' ἀγοράζῃ τὸν ἄνδρα ποὺ παντρεύεται; Στὸ φοβερὸ αὐτὸ ἐρώτημα δὲν ἐδόθηκε ἀκόμη μιὰ ἱκανοποιητικὴ ἀπάντησις. Διαπρεπὴς Γάλλος ἀκαδημαϊκὸς καὶ κοινωνιολόγος, ἀσχολήθηκε σ' ἕνα τελευταῖο ἄρθρο του μὲ τὸ ζήτημα. Μεταφέρομε ἐδῶ μερικὲς ἀπὸ τὶς πιὸ ἐνδιαφέρουσες σκέψεις καὶ ἀπόψεις του.

Καὶ τὸ ζήτημα τῆς προίκας, ὅπως καὶ τόσα ἄλλα, εἶνε ζήτημα ἀντιλήψεως καὶ συνηθειῶν. Ἐνῷ π.χ. ἐμεῖς οἱ Γάλλοι θεωροῦμε φυσικώτατο νὰ πάρῃ ἕνας νέος προῖκα ἀπὸ κορίτσι ποὺ παντρεύεται, οἱ Ἄγγλοι ἀποροῦν καὶ ἐξίστανται. Ἡ ἀπορία αὐτὴ ἔχει μέσα της καὶ λίγο ἀπὸ τὸ περίφημο ἀγγλικὸ χιοῦμορ, ἀλλ' ὁπωσδήποτε εἶνε πολὺ συζητήσιμος.

Καὶ ὅμως θ' ἀπαντήσουμε εἰς τοὺς Ἄγγλους, ἡ προῖκα δὲν εἶνε ἁπλὴ ὑπόθεσις τῆς πλεονεξίας τοῦ ἀνδρός, ἀλλὰ ζήτημα μελλοντικῆς εὐτυχίας καὶ γαλήνης γιὰ τὴν νέα οἰκογένεια ποὺ πάει νὰ σχηματισθῇ.

Ἡ προῖκα, ἂν ζητῆται, προορίζεται μᾶλλον γιὰ τὰ παιδιά, γιὰ τὴν οἰκογένεια ποὺ πρόκειται νὰ δημιουργηθῇ, χωρὶς νὰ παραγνωρίζουμε τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ἐποχή μας, ἀπὸ ἀπόψεως βιωτικῶν συνθηκῶν ἔγινε πειὸ δύσκολη. Ἐν τούτοις, μποροῦμε νὰ ποῦμε χάρις στὴν ἐξέλιξι τῆς γυναίκας καὶ τὴν θέσιν ποὺ ἐπῆρε στὴν κοινωνία καὶ τὴν ἐργασία, ὅτι ἡ προῖκα δὲν εἶνε καὶ τόσον ἀπαραίτητη γιὰ νὰ ζήσῃ εὐτυχισμένο ἕνα ἀνδρόγυνο.

Ἡ σημερινὴ γυναῖκα δὲν εἶνε πιὰ ἡ γυναῖκα τῶν τεσσάρων τοίχων, ἀλλὰ ἡ γυναῖκα τοῦ κόσμου, ὄχι τόσον ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ποὺ δίδομε συνήθως στὴ λέξι ὅσο ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς διεισδύσεώς της σ' ὅλες τὶς λεπτομέρειες τῆς ἐξωσπιτικῆς ζωῆς, αὐτῆς τῆς ζωῆς ποὺ ἀκριβῶς κάμνει τὴν οἰκογενειακὴ εὐτυχία ἢ δυστυχία, ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ τῆς κατανοήσεώς της ἀπὸ τὴν γυναῖκα.

Ἔπειτα, εἶνε ἡ ἐργασία τῆς γυναίκας. Τὸ μεγάλο αὐτὸ κεφάλαιον ποὺ εἰσφέρει ἡ ἐργαζομένη γυναῖκα στὴν οἰκογενειακή της ἐπιχείρησι. Σήμερα ἄπειρα εἶνε τὰ ἀνδρόγυνα ποὺ ἐργάζονται.

Γιατὶ νὰ χαθῇ ἕνας μισθὸς 1.500—2.000 συχνὰ φράγκων, γιὰ νὰ μείνῃ ἡ γυναῖκα στὸ σπίτι καὶ νὰ καταγίνεται ἕως τὸ βράδυ μὲ τὴν κουζίνα της; Καὶ τὰ παιδιά, θὰ πῆτε, ἡ οἰκογένεια; Ἔ, ὑπάρχει καιρὸς γι' αὐτά. Τὸ νεαρὸ ἀνδρόγυνο ὁραματίζεται τώρα ἕνα λευκὸ σπιτάκι, χωμένο μέσα στὴν πρασινάδα κάποιας ἐξοχικῆς συνοικίας. Γι' αὐτὸ θὰ ἐργασθοῦν πρῶτα καὶ οἱ δυὸ καὶ σ' αὐτὸ θὰ στεγάσουν τὴν οἰκογενειακή τους εὐτυχία. Ἔτσι ἡ γυναῖκα ἂν δὲν δίνει τὴν προῖκα της διὰ μιᾶς εἰς τὸν ἄνδρα, τοῦ τὴν προσφέρει κατὰ δόσεις.

ΚΛΕΜΑΝ ΒΙΝΤΕΛ

ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Πρὸς τὸ κῦμα

Νὰ ξαναγυρίσωμε στὰ γαλάζια ἑλληνικὰ πλαίσια

ΤΟΥ Κ. ΠΑΥΛΟΥ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ

Ἱστιοπλοϊκὸς ἀγὼν Φαλήρου — Σύρου. Μὴ βιασθῆτε νὰ πανηγυρίσετε τὸ γεγονός, ἂν δὲν μετρήσετε προηγουμένως τὸν ἀριθμὸν τὸν σκαφῶν ποὺ ἔχουν λάβει μέρος. Δὲν ὑπερβαίνουν τὰ ὀκτώ. Σὲ μιὰ Ἑλλάδα ἑπτὰ ἑκατομμυρίων, ποὺ εἶνε ἀπὸ παντοῦ ἀγκαλιασμένη ἀπὸ τὴ θάλασσα, δὲν βρέθηκαν παρὰ ὀκτὼ ἱστιοφόρα γιὰ τὸν ἐτήσιο ἀγῶνα. Ὁ ἀριθμὸς εἶναι ἀποκαρδιωτικός. Τὸ ὡραιότερο σπόρ, τὸ πιὸ προσανατολισμένο στὴν ἑλληνικὴ πραγματικότητα, ἔχει παραμεληθῆ σὲ βαθμὸ ποὺ εἶνε ἔρημη ἡ θάλασσα ἀπὸ πανιά. Ὅπου καὶ νὰ στραφοῦμε δὲν ἀντικρύζομεν παρὰ τὸ γαλανὸ στοιχεῖο. Σὲ νησιὰ κατοικεῖ ἕνα μεγάλο μέρος τοῦ πληθυσμοῦ μας. Παραθαλάσσιες εἶνε ὅλες σχεδὸν οἱ μεγάλες πόλεις μας. Στὴ θάλασσα θὰ βροῦμε τὶς ἐνδοξότερες σελίδες τοῦ πολιτισμοῦ μας. Τὰ κύματά της μᾶς τὸν ἔφεραν, στὰ κύματά της τὸν ἐμπιστευθήκαμε, γιὰ νὰ τὸν μεταδώσωμε στὰ πέρατα τῆς γῆς. Ἡ θάλασσα ὑπῆρξεν ἡ πηγὴ τοῦ πλουτισμοῦ μας. Ἡ θάλασσα πῆρε στοὺς ἀφρούς της τὴν σημαία μας κι' ἔδωσε σημεῖα τῆς ὑπάρξεώς μας, ὅταν ἡ Ἑλλὰς μικρὴ κι' ἀσήμαντη, μιὰ κουκίδα ἐπάνω στὸν γεωγραφικὸ χάρτη, ἔστελνε δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τὰ ἐμπορικά της. Ἀπὸ τὸν πολυμήχανο Ὀδυσσέα ὡς τὸν πυρπολητὴ Κανάρη, ἐπάνω στὰ κύματα εἶνε γραμμένοι οἱ θρῦλοι, αἱ παραδόσεις καὶ ἡ ἱστορία τῆς φυλῆς.

Τὴ θάλασσα ὅμως αὐτὴ ποὺ σκορπίζει τὴν ἁρμύρα της σὲ ὅλη μας τὴν ὑπόστασι, τὴν ἔχουμε παραγνωρίσει σὲ βαθμὸ ποὺ προξενεῖ κατάπληξι. Ὅσοι ἔχουν ἐπισκεφθῆ πόλεις τοῦ ἐξωτερικοῦ εἶδαν μὲ ἀπορία τὴν κυριαρχία τοῦ πανιοῦ καὶ τοῦ κουπιοῦ. Ὄχι δὲ μόνο στὶς παραθαλάσσιες πόλεις, ὅπως εἶνε οἱ δικές μας, ἀλλὰ σὲ λίμνες, σὲ ποταμούς, σὲ διώρυγες. Στὶς μικρὲς λίμνες ποὺ περιβάλλουν τὸ Βερολῖνο σὰν πυκνὰ κοπάδια γλάρων, εἶνε τὰ λευκὰ πανιά. Δὲν θὰ βρῆτε ἄνθρωπο ποὺ νὰ μὴν ξέρει τὴ χρῆσι τους. Νέες καὶ νέοι παραδίδονται μὲ μανία στὴ χαρὰ τοῦ νεροῦ καὶ τοῦ ἀνέμου. Καὶ τί εἶνε οἱ γερμανικὲς λίμνες καὶ οἱ ποταμοὶ τῆς Εὐρώπης ἐμπρὸς στὴν ἀπεραντωσύνη τῶν ἑλληνικῶν θαλασσῶν; Τί εἶνε τὰ θολὰ καὶ τὰ λασπωμένα νερά τους ἐμπρὸς στὸ γαλάζιο τοῦ Αἰγαίου; Ἔρχονται οἱ ξένοι καὶ μᾶς μακαρίζουν γιὰ τὴν εὐδαιμονία μας. Τὴν εὐδαιμονία αὐτὴ τὴν ἔχομε ἀγνοήσει. Ἡ ἱστιοπλοΐα ὡς σπὸρ εἶνε ἀνύπαρκτη. Ἀλλὰ τί πᾶμε μακρυά; Ἀνύπαρκτες εἶνε καὶ οἱ συγκοινωνίες γιὰ ἕνα θαλάσσιο περίπατο. Δὲ δοκιμάζετε νὰ πᾶτε μ' ἕνα καραβάκι ὡς τὸ Σούνιο, ὡς τὴν Κόρινθο, ὡς τὸ Κιάτο ἢ τὸ Ξυλόκαστρο; Σᾶς δείχνουν τὴν ἄσφαλτο καὶ τὸ λεωφορεῖο..

Ἡ ἐπικοινωνία μας μὲ τὴ θάλασσα ἔχει τὸ χαρακτῆρα τῆς κοσμικῆς κινήσεως. Κατεβαίνουμε τὴ νύκτα, μὲ τὸ λεωφορεῖο πάντοτε, στὴ Γλυφάδα, παίρνουμε τὸ παγωτό μας, χορεύουμε στὴν πίστα της καὶ ἐπιστρέφουμε χωρὶς πολλὲς φορὲς νὰ δοῦμε οὔτε τὸ χρῶμα τῆς θαλάσσης.

Μήπως δὲν εἶνε χαρακτηριστικὸ τῆς ἀπομακρύνσεώς μας ἀπὸ τὴ θάλασσα τὸ σῆμα ποὺ ἐπροτίμησε ὁ ραδιοφωνικός μας σταθμὸς γιὰ τὶς ἐκπομπές του; Ἡ θάλασσα τὸν ἄφησε ἀδιάφορο καὶ στράφηκε πρὸς τὴν στάνη.

Σὲ ὁποιαδήποτε ἀκόμη ἐκδήλωσιν τῆς σύγχρονης ζωῆς μας καὶ ἂν στραφῆτε, θὰ δῆτε τὴν περιφρόνησι πρὸς τὴν θάλασσα.

Καταφανὴς ὅμως εἶνε ἡ περιφρόνησις αὐτὴ στὸν ἀθλητισμό. Οἱ Βούλγαροι καὶ οἱ Οὖγγροι μὲ τὶς κολυμβητικὲς δεξαμενές τους κατορθώνουν ν' ἀναδείξουν πρώτης γραμμῆς κολυμβητάς. Ἐμεῖς πᾶμε νὰ βρέξωμε τὰ πόδια μας στὸν Ἄλιμο καὶ πνιγόμαστε. Οἱ στατιστικές μας λένε πόσο περιωρισμένος εἶνε ὁ ἀριθμὸς ἐκείνων ποὺ ξέρουν νὰ κολυμποῦν. Ἀλλὰ τί μᾶς χρειάζονται ἄλλα παραδείγματα, ὅταν ἔχομε τοὺς ἀγῶνας τοῦ περασμένου Σαββάτου; Τί φτώχεια! Καὶ πάλι καλὰ ποὺ δὲν ἐπόδισαν τὰ ὀκτὼ ἱστιοφόρα. Γιατί, ἂν θυμᾶσθε, πέρυσι ἔγινε κι' αὐτό. Ἀπέπλευσαν γιὰ τὴ Σῦρο, καὶ τὰ περισσότερα δὲν τὴν ἀνεκάλυψαν. Ἀνησυχίες, ἔρευνες, ἀνιχνεύσεις, ὡς ποὺ στὸ τέλος ἀναγκάσθηκε νὰ ξεκινήσῃ ἕνα μικρὸ πολεμικὸ ποὺ ἐτρόμαξε ν' ἀνακαλύψῃ τοὺς ἀποπλανηθέντας θαλασσοδρόμους μας.

Φέτος τὰ ἀποτελέσματα εἶνε ἱκανοποιητικά. Ἱκανοποιητικὰ ὅμως δὲν εἶνε ἡ γενικώτερη ἐπίδοσίς μας στὴ θάλασσα. Τίποτα δὲ δικαιολογεῖ τὴν ἐρημιὰ ποὺ παρουσιάζει σήμερα. Μὴ σᾶς ξεγελοῦν οἱ χιλιάδες τῶν φλεγομένων ἀνθρώπων ποὺ ρίχνονται στὶς ἀκτὲς τοῦ Σαρωνικοῦ γιὰ νὰ δροσισθοῦν.

Τὴν ἀγάπη πρὸς τὴ θάλασσα θὰ τὴν κρίνετε ἀπὸ τὸ πανί, ἀπὸ τὸ κουπί, ἀπὸ τὴ βενζινάκατο. Καὶ ἀπὸ τῆς πλευρᾶς αὐτῆς εἴμαστε οἱ πιὸ καθυστερημένοι ἀπ' ὅλες τὶς χῶρες ποὺ ἔχουν τὸ ὑγρὸ στοιχεῖο στὴ διάθεσί τους. Ἡ βάρκα ἔμεινε ἡ περιφρονημένη διασκέδασις τῶν ἀνθρώπων τοῦ λαοῦ ποὺ τὴν νοικιάζουν στὴν ἐξέδρα τοῦ Νέου Φαλήρου γιὰ νὰ κάμουν ἐπὶ ἕνα τέταρτο τῆς ὥρας τὸν περιπατάκο τους καὶ νὰ τραγουδήσουν κάτω ἀπὸ τὸ σεληνόφως τὴν καντάδα τους.

Ποῦ εἶνε ἡ ἐντατικὴ κίνησις τῶν ναυτικῶν λεσχῶν, τῶν θαλασσίων ἑνώσεων, τῶν φίλων τῆς ἀκτῆς ποὺ θὰ δώσῃ ρωμαλέα συνθήματα πρὸς τὸ σῶμα; Πενιχρό, πενιχρότατο εἶνε ὅ,τι ἔγινε ὡς τώρα. Τὰ λίγα κόττερα καὶ αἱ θαλαμηγοὶ τῶν πλουσίων μας ὄχι μόνο δὲν δίνουν ὤθησι πρὸς τὰ ἐμπρός, ἀλλὰ τρομάζουν τὸν πολὺ κόσμο. Ἡ θάλασσα πρέπει νὰ πάρῃ λαϊκὸ χαρακτῆρα, νὰ γίνῃ κτῆμα τῶν πολλῶν, κτῆμα ὅλων μας. Πιστὸς ἐραστὴς τῆς θαλάσσης εἶνε ὁ ὑφυπουργὸς Τύπου καὶ Τουρισμοῦ κ. Νικολούδης. Νησιώτης ὁ ἴδιος, δὲν αἰσθάνεται τὴ χαρὰ τοῦ ταξιδιοῦ παρὰ μόνο στοὺς ἀφροὺς τοῦ πελάγους. Ἡ πρωτοβουλία του στὴν ἐξόρμησι πρὸς τὸ κῦμα θὰ ἦταν εὐεργετική.

Θὰ δημιουργοῦσε τὴν θαλασσία τουριστικὴ κίνησι καὶ συγχρόνως θὰ ἔδινε τὴν ὤθησι σ' ἕνα σπὸρ ἐναρμονισμένο μὲ τὴν ἑλληνικὴ παράδοσι καὶ μὲ τὰ ἑλληνικὰ πλαίσια. Θὰ ἔκαμνε νὰ γνωρίσουν τὴν ἀπόλαυσι τοῦ ἁρμυρισμένου ἀέρα, ἄνθρωποι ποὺ ταλαιπωροῦνται γιὰ τὶς ἐκδρομές τους μέσα στοὺς καπνοὺς τῶν τραίνων, στὸ στρίμωγμα τῶν λεωφορείων, στὸ καμίνι τῶν ὠτομοτρίς. Ἕνα πέλαγος ὁλόκληρο μᾶς καλεῖ στὴν ἀγκαλιά του. Καμμιὰ θάλασσα δὲν κρύβει τὰ μυστικὰ τῶν δικῶν μας θαλασσῶν. Ἀπὸ τὸ κῦμα αὐτὸ ἔχουν ἀναδυθῆ οἱ θεοὶ καὶ οἱ ἥρωές μας. Στοὺς βυθοὺς τοῦ Αἰγαίου ἔχει τὸ παλάτι του ὁ Ποσειδῶν. Ἐδῶ ἡ Ἀμφιτρίτη, ἄπιστη σὰν τὴ θάλασσα, ἀναζητοῦσε ξένες θωπείες. Ἀπὸ τοὺς ἀφροὺς τοῦ κύματος ἀνεδύθη ὁλόλαμπρη ἡ θεὰ τοῦ ἔρωτος καὶ ὁ Ζέφυρος ἐλίκνιζε τὸ παρθενικό της σῶμα. Εἶνε ντροπὴ νὰ τοῦ γυρίζωμε τὶς πλάτες.

Π. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

Ἐφήμεροι στοχασμοί

ΤΑ ΡΕΣΤΑ ΠΑΡΑΚΑΛΩ!

Τοῦ κ. Λαύρα

Ἕνα ἀπὸ τὰ πολυποίκιλα ζητήματα, τὰ ὁποῖα δημιουργοῦν τὰς αἰωνίας προστριβὰς μεταξὺ ἐπιβατῶν καὶ εἰσπρακτόρων ἐντὸς τῶν μεταφορικῶν μέσων: αὐτοκινήτων, λεωφορείων καὶ τρὰμ, εἶνε τὰ ρέστα. Περὶ τὰ ρέστα γίνεται ὁ μεγαλύτερος ἀγών, ὁ ὀξύτερος καὶ ὁ ἔχων πολλάκις τὰς πλέον ὀλεθρίας συνεπείας διὰ τὴν γαλήνην καὶ τὴν ἠρεμίαν τῶν σχέσεων.

Οἱ εἰσπράκτορες δὲν ἔχουν ἀποφοιτήσει ἀπὸ κολλέγια διὰ νὰ ἔχουν ἀποκτήσει λεπτοὺς τρόπους εἰς τοιούτου εἴδους ὑποθέσεις, διὰ τὰς ὁποίας λησμονοῦνται καὶ παρεκτρέπονται καὶ ὅσοι ἐφοίτησαν εἰς τὴν Ὀξφόρδην ἢ τὸ Καίμπριτζ. Τὸ χρῆμα εἶνε πάντοτε χρῆμα, πρέπει δὲ νὰ ἔχῃ κανεὶς δέκα γενεῶν ἀνατροφὴν διὰ νὰ φέρεται μὲ τὴν ἀπαιτουμένην λεπτότητα εἰς τὰ χρηματικὰ ζητήματα καὶ συνεπῶς εἰς τὰ ρέστα! Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὴν Ἑλλάδα εἶνε δύσκολον νὰ γνωρίζωμεν πέραν τοῦ παπποῦ μας τί συνέβαινε, δὲν εἶνε ἀπορίας ἄξιον ἂν μεταβάλλωνται τακτικὰ τὰ ὀχήματα εἰς τόπους ἀγρίων ἀγώνων, κατὰ τοὺς ὁποίους διακρίνονται διὰ τὴν κοσμιότητά τῶν τρόπων καὶ τὴν λεπτότητα τῶν φράσεων, ὅσον οἱ εἰσπράκτορες, ἄλλο τόσον καὶ οἱ πλεῖστοι τῶν ἐπιβατῶν.

Μέσα εἰς ἕνα συνωστισμὸν τρομακτικόν, ὅπου ἡ δεξιὰ δὲν γνωρίζει τί ποιεῖ ἡ ἀριστερά, πολλοὶ κύριοι καὶ ἰδίως κυρίες, προτείνουν τὰ ἑκατοστάρικα βροχηδὸν πρὸς τὸν ταλαίπωρον μικρόν. Μιὰ κυρία δὲν ἐδίστασε νὰ ἐμφανίσῃ καὶ πεντακοσάρικο.

— Δὲν εἶμαι Τράπεζα ἐπὶ τέλους ἐγὼ κύριοι!... Οὔτε σαράφικο ἔχω!... Εἶπεν ἐν ἀπογνώσει ὁ εἰσπράκτωρ.

— Μὴν εἶσαι αὐθάδης!... τοῦ ἀπήντησαν τρεῖς ἱππόται. Πῶς μιλᾷς ἔτσι σὲ μίαν κυρίαν;

Ἀλλ' ὁ μικρός, ὁ ὁποῖος ἂν δὲν ἐσπούδασεν εἰς κολλέγιον εἶχεν ἐκ τῆς πείρας του μελετήσει τὰ ἤθη, τὰ ἔθιμα καὶ τοὺς τρόπους τῆς δικαιοσύνης τῶν ἐπιβατῶν, δὲν τὰ ἔχασε καθόλου, ἀλλὰ ψυχραιμότατα ἀπήντησε:

— Ἀφοῦ δὲν ἔχει ἡ κυρία ψιλὰ νὰ δὲν πληρώνει ἕνας ἀπὸ σᾶς καὶ κατόπιν ἡ κυρία θὰ ἔχῃ τὴν καλωσύνην νὰ τοῦ τὰ ἐπιστρέψῃ ἐν καιρῷ.

Ἀλλ' ἀπὸ τοὺς τρεῖς ἱππότας κανεὶς δὲν ἀπήντησε. Ἐν τῷ μεταξὺ ἔκαμε τὴν ἐμφάνισίν του ὁ Διάβολος, πρὸς τὸν ὁποῖον ἔστελλον τὸν εἰσπράκτορα τέσσαρες ἐπιβάται, ζητοῦντες ρέστα ἀπὸ ἑκατοστάρικο, καὶ ὁ ὁποῖος λαβὼν τὴν βοήθειαν τοῦ ὁδηγοῦ ἔστειλε καὶ τοὺς τέσσαρες πάρα πέρα καὶ μάλιστα χωρὶς ἐπιστροφήν....

Πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν μετ' ὀλίγον, ἄρχισαν καὶ ἄλλοι ἐπιβάται νὰ στέλλουν τὸν ὁδηγόν, ζητοῦντες ρέστα καθὼς καὶ τὸν εἰσπράκτορα, ὁ ὁποῖος λησμονήσας τὸ τέρμα τῆς ὑπεραστικῆς γραμμῆς, κατεγίνετο πλέον νὰ κόβῃ εἰσιτήρια καὶ αὐτὸς γενικῶς δι' ὅλους τοὺς ἐπιβάτας πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν. Εἶνε δὲ ἀπορίας ἄξιον, πῶς ἐν μέσῳ τόσων ἀμοιβαίων εὐχῶν κατωρθώθη τὸ αὐτοκίνητον νὰ παρεκλίνῃ καὶ νὰ φθάσῃ στὸ τέρμα του ἀντὶ εἰς τὸν Διάβολον, ὅπου ἐστέλλετο.

ΛΑΥΡΑΣ

Τὰ μάτια

Μαῦρα ματάκια πούειδα 'γὼ
καὶ διάφορο δὲν ἔχω
Μὲ πῆρε τὸ παράπονο
κι' ἡ φλόγα τῆς καρδιᾶς μου ἴ
καὶ πρὸς τὴν κόρη ζύγωσα
καὶ πρὸς τὰ μαῦρα μάτια...
Μὰ ἡ κόρ' ἔλαχε φρόνιμη,
ἔλαχε λογιασμένη
κι' ἀποτραβήχθηκε μακρυά,
μακρυὰ νὰ μὴ ζυγώσω...
Πίσω, πίσω λεβέντη μου,
στὰ στήθεια μ' μὴν ἁπλώσῃς
'τί μαραγκιάζ' ὁ κόρφος μου
χαλάει τὸ πρόσωπό μου
καὶ μ' ἀπεικάζ' ἡ μάννα μου,
ὁ κύρης καὶ τ' ἀδέρφια...

Τὸ ξενιτεμένο

Ξενιτεμένο μου πουλὶ
καὶ παραπονεμένο,
ἡ ξενιτειὰ σὲ χαίρεται
κι' ἐγὼ πίνω φαρμάκι...
Τί νὰ σοῦ στείλω ξένε μου
νὰ μὴ μ' ἀλησμονήσῃς;
Σοῦ στέλνω μῆλο σέπεται
κυδῶνι μαραγκιάζει.
Σοῦ στέλνω καὶ τὸ δάκρυ μου
σ' ἕνα χρυσὸ μαντῆλι
Τὸ δάκρυ μ' εἶνε θολερό,
λερώνει τὸ μαντῆλι,
σ' ἑφτὰ ποτάμια τῶπλυνα
καὶ τὰ ἑφτὰ θολῶσαν...

Ἡ λιγερὴ

Μιὰ πούλια μέσ' τὸν οὐρανό,
μιὰ λιγερὴ στὸν κόσμο,
ἔχ' ἀσημένιο ἀργαλιὸ
καὶ φιλντισένιο χτένι
καὶ τὴ σαΐτα πῶπαιζε
κι' αὐτὴ μαλαματένια...
Ἀπὸ τὸν κρότο τ' ἀργαλειοῦ
καὶ ἀπ' τὸν ἠχὸ τῆς κόρης
ὁ ἥλιος ἀντραλίσθηκε
κι' ἀργεῖ νὰ βασιλέψῃ...
Τὸν καταργιέτ' ἡ ἐργάτρια
καὶ ξένος δουλευτάρης,
τὸν καταργιέτ' κι' ἕνας παπᾶς,
μέσ' ἀπὸ τ' Ἅγιο Βῆμα.

Συλλογὴ Β. Γ. ΣΚΑΦΙΔΑ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΩΡΕΑ Ι. Τρίπα
ΗΜΕΡΟΜ. 16.8.85
ΑΡΙΘ. 38045

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ἀπὸ τὰ πιὸ χαριτωμένα τῆς παληᾶς ἐποχῆς

Ἡ ἑλληνικὴ Βουλὴ — ὅταν ὑπῆρχεν — ὅπως καὶ ὅλες ἡ Βουλὲς τοῦ κόσμου — ἔχουν χαριτωμένα ἀλλὰ καὶ χαρακτηριστικώτατα καὶ διδακτικώτατα ἀνέκδοτα.

Θὰ σᾶς δώσωμεν σήμερον ἕνα, ποὺ ἀξίζει.

Κάποτε, συζητουμένου θέματος σοβαρωτάτου, ποὺ ἐλάχιστοι βουλευταὶ τὸ κατεῖχον, ἀλλ' ὅλοι ἤθελαν κάτι νὰ εἰποῦν, διὰ ν' ἀναφερθῇ τ' ὄνομά των εἰς τὰς ἐφημερίδας καὶ νὰ τὸ ἰδοῦν οἱ συμπολῖται των, ἕνας ἀντιπρόσωπος μακρυνῆς ἐπαρχίας, ποὺ ποτὲ δὲν εἶχεν ὁμιλήσει, ἐφώναξε :

—Τὸν λόγον, κ. πρόεδρε.

—Ποῖος παρακαλῶ; ἠρώτησεν ὁ πρόεδρος.

—Ἐγώ, κ. πρόεδρε, ἐπανέλαβεν ἐντόνως ὁ βουλευτής.

Ἀλλ' ὁ κ. πρόεδρος δὲν ἐγνώριζε τὸν βουλευτὴν καὶ ἠρώτησε τὸν γραμματέα. Καὶ αὐτὸς ὅμως δὲν ἐγνώριζε τὸ ὄνομά του, ἕως ὅτου ἕνας κλητὴρ ἔδωσε τὸ ὄνομα τοῦ ζητοῦντος τὸν λόγον.

Ἀλλ' ὁ βουλευτὴς ἀντελήφθη ὅτι ὁ πρόεδρος — ποὺ ἦτο καὶ ἀρχηγός του τὸν ἠγνόει — καὶ ἀντὶ νὰ ἀνέλθῃ στὸ βῆμα, ἐφώναξε ἀπὸ τὴν θέσιν του:

—Θὰ μὲ μάθετε, κύριε πρόεδρε ποῖος εἶμαι.

Καὶ πραγματικὰ τὸν ἔμαθε.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν, εἰς ζήτημα ἐμπιστοσύνης κατεψήφισε τὴν κυβέρνησιν.

★

Γνωστὴ Ἀθηναία, τῶν πρὸ τριακονταετίας Ἀθηνῶν, ἐταξίδευε μὲ τὸ τρὰμ τῆς ὁδοῦ Σταδίου—διότι τότε ὑπῆρχε τράμ.

Ἡ ἡλικία της σεβαστοτέρα ἀπὸ τὸ ὄνομά της, ἠνάγκασε γνωστόν της κύριον, παρήλικα καὶ αὐτόν, νὰ σηκωθῇ ἀπὸ τὴν θέσιν του, διὰ νὰ τῆς τὴν παραχωρήσῃ.

—Ἄλλοτε οἱ κύριοι — εἶπε σὰν νὰ μιλοῦσε μὲ τὸν ἑαυτόν της — ἦσαν εὐγενέστεροι.

Καὶ ὁ παρῆλιξ κύριος δὲν ἐκρατήθη :

—Ἀλλὰ καὶ αἱ κυρίαι νεώτεραι — ἐμονολόγησε καὶ αὐτός.

★

Ἐγράφη παλαιότερα ἀπὸ λογοτέχνην μεγάλον, ἀποθανόντα πρὸ ὀλίγου, μὰ εἶνε ἐπικαιρότατον, τώρα, μὲ τὸ κόντεμα πάλι τῆς φούστας. Διαβάστε το:

Ἕνας μικρὸς ἀποπλανημένος ἀνθρωπάκος, ὠλόλυζεν ἀπελπιστικῶς, χθὲς τὸ ἀπόγευμα, εἰς τὸν πολυάνθρωπον σταθμὸν τοῦ Ἠλεκτρικοῦ. Εἶχε χάσει ὁ καϋμένος τὴν μητέρα του, μέσα εἰς τὸν σταθμόν, ὅπου «ἔχανε ἡ μάννα τὸ παιδὶ καὶ τὸ παιδὶ τὴ μάννα».

—Μὰ βρὲ παιδάκι μου, τοῦ εἶπε κάποιος πονετικὸς συμπολίτης, σφογγίζων τὰ δάκρυα τοῦ μικροῦ — γιατί δὲν τὴ κρατοῦσες τὴ μαμά σου ἀπὸ τὸ φουστάνι, νὰ μὴ τὴν χάσῃς;

Ὁ μικρὸς ὕψωσε τὰ ἀπελπισμένα μάτια του πρὸς τὸν καλὸν κύριον καὶ τοῦ εἶπε μ' ἕνα παράπονον ποὺ θὰ ἐρράγιζε ὅλες τὶς πέτρες, ἐκτὸς τῆς καρδιᾶς τῆς κομψῆς μητέρας του.

—Μά... μά... δὲν ἔφθανα, κύριε!... Δὲν ἔφτανα γιατὶ ἦταν κοντό...

Καὶ τὸ ἑξαετὲς θῦμα τῆς μόδας ἐξηκολούθησεν ὠλολύζον.

★

Ὁ μακαρίτης Δεληγιάννης εἶχε ἕνα φίλον ποὺ τὰ ἤξερε ὅλα, ἐνῷ ἡ μόρφωσίς του ἦτο μηδαμινή. Ἠρκεῖτο νὰ γελᾷ μαζί του καὶ νὰ τόν.. κοτσομπολεύῃ μπροστά του καὶ πίσω του. Ὅταν ὅμως αὐτὸς τὸ ἔμαθε ἐθύμωσε :

—Κύριε πρόεδρε, τοῦ εἶπε κάποτε, ἔμαθα ὅτι μὲ κακομεταχειρίζεσαι.

Καὶ ὁ Δεληγιάννης:

—Προσπαθῶ νὰ φέρω τὸ ἰσοζύγιον, φίλε μου.

ΤΑΞΙΔΙΑ ΣΤΗΝ ΙΒΗΡΙΚΗ

Ἡ ζωὴ στὴν Πορτογαλία

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΡΟΝΤΑ-ΡΟΝΤΑ

Ἡ Ἰσπανία εἶνε τὸ θέμα τῆς ἡμέρας... δυὸ χρόνια τώρα. Ὁ ἐμφύλιος πόλεμός της ἔχει ἀπασχολήσει τὸν κόσμο, ποὺ φοβᾶται κάποια μεγαλυτέρα περιπλοκὴ ἀπὸ αὐτόν. Κοντά της ὅμως, στὴν ἴδια Ἰβηρικὴ χερσόνησο, εἶνε καὶ ἡ Πορτογαλία. Πῶς ζῇ ἡ χώρα αὐτή; Τί ζωὴ κάνει ; Ποιοι εἶνε οἱ κάτοικοί της ; Ὁ Ρόντα - Ρόντα, ἕνας ἀπὸ τοὺς καλυτέρους ξένους δημοσιογράφους, ποὺ κάθε ἡμέρα βρίσκεται καὶ σ' ἄλλο τόπο, χιουμορίστας ἀπὸ τοὺς καλύτερους, δίδει τὶς παρακάτω ἐντυπώσεις στὴν ἐφημερίδα του ἀπὸ τὴν Πορτογαλίαν, τὰς ὁποίας μεταφέρομεν εἰς τὰς στήλας μας, χάριν τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ «Ἔργου».

Σὲ κάθε βῆμα βρίσκεται κανεὶς μπρὸς ἀπὸ ἐρείπια κτιρίων, ἀπομεινάρια ἢ τοῦ σεισμοῦ τοῦ 1775 ἢ διαφόρων πυρκαϊῶν. Σὲ κάθε βῆμα ἀντικρύζει κανεὶς μεγαλοπρεπῆ μέγαρα ποὺ δὲν τὰ ἐτελείωσαν καὶ καθὼς φαίνεται δὲν πρόκειται νὰ ἀποτελειώσουν ποτέ. Ἡ Πορτογαλία εἶνε ἡ χώρα τῶν μεγαλεπηβόλων σχεδίων, τὰ ὁποῖα ὅμως οὐδέποτε συντελοῦνται.

★

Ὁ μπάτης πνέει πάντοτε δροσερὸς καὶ καθαρὸς ἀπό... καρβουνόσκονη, κι' ὁ πτωχότερος Πορτογάλος φορεῖ χιονόλευκα ἀσπρόρρουχα, ἐνῷ οἱ κύριοι τῆς καλῆς κοινωνικῆς τάξεως φθάνουν μέχρι σημείου πραγματικῆς λατρείας διὰ τὴν καθαριότητα. Στὰ σπίτια πλένουν τὸ πάτωμα κάθε μέρα, καὶ οἱ τοῖχοι ἀπαστράπτουν ἀπὸ ἀσπράδα.

★

Ἡ πόλις δὲν κοιμᾶται ποτέ. Ὅταν, εἰς τὰς τέσσαρες τὸ πρωΐ, σταματήσουν τὰ τράμ, κλείσουν αἱ λέσχαι καὶ σιωπήσουν οἱ ἐφημεριδοπῶλαι, τότε ἀρχίζουν νὰ περνοῦν ὑπὸ τὸ ἀμυδρὸ φῶς τῶν φαναριῶν της, βωδάμαξες, γεμισμένες μὲ λαχανικὰ ποὺ μεταφέρουν ἀπὸ τὴν χώρα — οἱ ἀστυνόμοι σηκώνουν, κάμνοντας μιὰ τρομερὴ φασαρία, τοὺς κοιμισμένους ἀστέγους, ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὰ παγκάκια τοῦ δρόμου — καὶ τὰ κιγκλιδόφραχτα ἁμάξια τῆς ἀστυνομίας κατρακυλοῦν μεταφέροντα, ἀπὸ τὰ προάστεια, κραυγάζουσες γυναῖκες, εἰς τὸ τμῆμα.

★

Ἕνα καθημερινὸ θέαμα : ὁ Λαΐλᾶς, ὁ δημόσιος πλειστηριασμός. Σ' ἕνα κατάστημα εἶνε στιβαγμένα χίλιων εἰδῶν ἐνυπόθηκα ἐμπορεύματα καὶ μιὰ κόκκινη σημαία ὑπενθυμίζει εἰς τὸν κοσμάκην ὅτι πρέπει νὰ συναθροισθῇ εἰς τὰς 8 ἢ τὰς 9 τὸ βράδυ. Κάθε βράδυ εἰς δώδεκα μέρη ταὐτοχρόνως προσφέρονται διάφορα πράγματα καὶ ξεπουλιοῦνται. Ποιὸς τ' ἀγοράζει διαρκῶς ὅλ' αὐτὰ — μυστήριον.

Σπάνια βλέπει κανεὶς νὰ παίζουν χαρτιὰ καὶ οὐδέποτε σκάκι. Πῶς εἶνε ἄλλως τε δυνατὸν ἕνας λαὸς νὰ παίζῃ σκάκι τὴ στιγμὴ ποὺ κάνει τόσο κακοὺς λογαριασμούς; Ὄχι μονάχα τὸ γκαρσόνι στὸ καφενεῖο ἀλλὰ καὶ ὁ τραπεζιτικὸς ὑπάλληλος ἐπικαλεῖται πάντοτε τὴν βοήθεια τοῦ μολυβιοῦ καὶ τοῦ χαρτιοῦ προκειμένου νὰ πολλαπλασιάσῃ τὸ 80Χ2. Τὸ κεφάλι τους δὲν ἀντέχει σὲ λογαριασμούς. Ἔπαιρνα τὸ ρόφημά μου σὲ μιὰ Λισσαβωνέζικη «Vaccaria» —ἕνα εἶδος γαλακτοπωλείου — ὅπου ὑπάρχουν ἀγελάδες ὁλοκάθαρες ποὺ τὶς ἀρμέγουν μπρὸς στὰ μάτια τοῦ πελάτου· λοιπόν, σ' ἕνα τέτοιο μαγαζὶ ἔπινα ἐπὶ 20 ἡμέρες ἕνα ποτῆρι καφὲ μαζὶ μ' ἕνα κομμάτι ψωμί. Κάθε μέρα ὁ λογαριασμός μου ἄλλαζε: ἐκυμαίνετο μεταξὺ τοῦ 1 σκούδου καὶ 70 καὶ τῶν 3 σκούδων καὶ 25. Μονάχα οἱ Ἰσπανοὶ μεταξὺ τῶν γκαρσονιῶν κατορθώνουν νὰ δώσουν σωστὰ ρέστα ἀπὸ ἕνα μεγάλο νόμισμα.

★

Τί θὰ πῇ ἐδῶ παρισινὴ μόδα; Πουκάμισα μὲ πολύχρωμα πρόσωπα ζώων.

★

Ἐπεσκέφθηκα ἕνα χορὸν μικροϋπαλλήλων ποὺ ἐδόθη εἰς τὸ πάρκο τῶν διασκεδάσεων Μάγερ καὶ ἐθαύμασα τὴν τάξιν καὶ τὴν ἀκρίβειαν μὲ τὴν ὁποίαν διεξήχθη. Τὰ κορίτσια ἐκάθοντο εἰς τοὺς πάγκους καὶ οἱ καβαλιέροι ἐστέκοντο τριγύρω των, ἤρχοντο δὲ σεμνά, σεμνὰ νὰ τὰς ζητήσουν εἰς τὸν χορόν, καὶ τὴν μίαν μετὰ τὰ μεσάνυχτα ὅλα εἶχαν τελειώσει. Τὴν ἄλλη ἡμέρα τὸ πρωΐ, ἡ ἀστυνομία, ἀπηγόρευσε τὰς τέτοιου εἴδους συναθροίσεις ὡς... ἀνηθίκους.

★

Αἱ ἐπιθεωρήσεις τῶν λαϊκῶν θεάτρων ὀργιάζουν μὲ τὰ τρικὸ καὶ τοὺς κλειστοὺς στηθοδέσμους. Οἱ χορεύτριες εἶνε τόσο πολὺ ντυμένες ὥστε θὰ ἠμποροῦσαν νὰ παρουσιασθοῦν σὲ καθολικὲς θρησκευτικὲς πανηγύρεις. Παρ' ὅλα ταῦτα οἱ εὐγενεῖς κυρίες μιλοῦν μὲ φρίκην διὰ τὰς ἀνηθίκους παραστάσεις τῶν θεάτρων αὐτῶν.

★

Εἰς τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Alemtejo ἰσχύει ἀκόμη σήμερον ἡ αὐτὴ σχέσις συμφωνίας μεταξὺ γαιοκτήμονος καὶ ἐργάτου ὅπως καὶ κατὰ τὴν ρωμαϊκὴν ἐποχήν. Οἱ ἐργάται τῆς χώρας αὐτῆς κάμνουν μὲ τοὺς γαιοκτήμονας κοντράτα δι' ὅλην των τὴν ζωήν. Εἰς τὰ συμφωνητικὰ αὐτὰ ἀναγράφονται ἀκριβῶς αἱ ὑποχρεώσεις τῆς μιᾶς καὶ τῆς ἄλλης μερίδος. Οἱ ἐργάται ἔχουν ποσοστὰ ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος τοῦ κτήματος. Μία γαιοκτήμων ἡ ὁποία ἐσκέπτετο ἀνθρωπιστικῶς, ἠθέλησε πρὸ καιροῦ νὰ καλυτερεύσῃ τὴν τροφὴν τῶν ἀνθρώπων της. Οἱ ἐργάται ἔγιναν ἔξω φρενῶν ἐναντίον τοῦ μοντερνισμοῦ αὐτοῦ καὶ ἡ γαιοκτήμων ἠναγκάσθη νὰ παραιτηθῇ τῶν ἀνθρωπιστικῶν της σχεδίων!

★

Ἐσοδεία σύκων : ἁπλώνουν κάτω ἀπὸ τὴν συκιὰ ἕνα σεντόνι καὶ περιμένουν μέχρις ὅτου ὡριμάσουν τὰ σῦκα καὶ πέσουν μοναχά των ἐπάνω στὸ σεντόνι καὶ νὰ ξεραθοῦν. Τότε μόνον πηγαίνουν καὶ σηκώνουν τὸ σεντόνι μαζὶ μὲ τὰ σῦκα. Ὁ λαὸς ἠγωνίσθη ὁλοκλήρους ἑκατονταετηρίδας ἐναντίον τῶν Μαυριτανῶν καὶ διὰ τὸν λόγον αὐτὸν δὲν ἐτολμοῦσε νὰ σπείρῃ, καὶ καλλιεργήσῃ τοὺς ἀγρούς του φοβούμενος μήπως ὁ ἐχθρὸς καταστρέψει τὴν ἐσοδείαν. Ἡ ἱστορία καὶ ἡ φύσις ἐξεσυνήθισαν τὸν λαὸν ἀπὸ τὴν ἐργασίαν. Κι' ἔτσι, τὰ σῦκα τοὺς πέφτουν σχεδὸν ἀπὸ τὸν οὐρανό:

★

Ἐταξίδευε μαζί μας καὶ μιὰ χωρική. Αὐτὴ στὴν ἀρχὴ τοῦ ταξιδιοῦ μας ἔδεσε καὶ τὰ δυό της στήθη, σὰν σ' ἕνα μυτερὸ λοφίσκο — ὅπως συνηθίζουν ὅλες οἱ γυναῖκες αὐτῆς τῆς περιφερείας. Ἔμοιαζε σὰν νὰ εἶχε μπροστά της μιὰ καμπούρα! Τὸ κάμνουν γιὰ νὰ μὴν κουνιῶνται τὰ στήθη τους!

★

Τὰ μαγαζιὰ εἶνε ἀνοικτὰ ἀκόμη καὶ τὰ κοσμηματοπωλεῖα, ἂν καὶ εἶνε 10 ἡ ὥρα τὸ βράδυ.

★

Εἶνε ἀδύνατον νὰ φαντασθῇ κανεὶς πόσα πράγματα ἠμπορεῖ μία Πορτογαλὶς νὰ σηκώσῃ ἐπάνω στὸ κεφάλι της. Στὸ ξενοδοχεῖον ἀνέβασε μὲ μιᾶς, μιὰ γρηὰ γυναῖκα, ὅλας μου τὰς ἀποσκευὰς στὸ τρίτο πάτωμα. Μονάχα ἡ βαλίτσα μου, ποὺ εἶχα στὸ βαγκόνι μέσα, ἐζύγιζε 100 κιλά.

★

Ὁ πορτογαλικὸς στρατὸς μοιάζει κατὰ τὴν ἐξωτερικὴν ἐμφάνισιν μὲ τὸν γαλλικόν. Ἀλλ' οἱ μικρόσωμοι ἄνδρες του χωμένοι μέσα σὲ βαθυγάλαζες στολές, φοροῦν κράνη. Κι ἔτσι γερμανοφέρνουν ἐν ταὐτῷ.

★

Μεταξὺ ὅλων τῶν λατινικῶν λαῶν μόνον οἱ Πορτογάλοι ἀγαποῦν τὰ ζῶα. Τὰ γαϊδουράκια ἐδῶ εἶνε μικρότερα ἀπὸ κάθε ἄλλην χώραν, καὶ μὲ ὄχι τόσον κτηνώδη ἐμφάνισιν. Ἄνθρωποι καὶ ζῶα τὰ περνοῦν μιὰ χαρά. Τὸ πιὸ συνηθισμένο ζῶο γιὰ τὰ κάρρα εἶνε τὸ βῶδι. Μιὰ ράτσα πολὺ δυνατή, καλοπεριποιημένη μὲ μακρυὰ ἴσια κέρατα. Μεταχειρίζονται ἐπίσης σὲ μεγάλη κλίμακα ἕνα εἶδος σούστας. Ἡ σούστα αὐτὴ ἔχει δύο καροῦλια μὲ δυὸ μόνον τρύπες, στερεὰ κολλημένα ἐπάνω στὸν ἄξονα. Τὸ ἀλάδωτο κάρρο προαναγγέλλει τὴν παρουσίαν του ἀπὸ πολὺ μακρυὰ μὲ τριξίματα καὶ μὲ φοβερὲς παραφωνίες. Εἶνε ὁ χαρακτηριστικὸς κρότος ποὺ ἀκούει κανεὶς συχνὰ εἰς τὶς βορεινὲς ἐπαρχίες.

ΡΟΝΤΑ - ΡΟΝΤΑ

Στὴ Γλυφάδα...

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΜΕΓΑΛΩΝ

Ὅπως τὰ ἀναφέρει ἡ παράδοσις καὶ ὄχι ἡ ἱστορία

Τὸν Σύλλα θὰ τὸν ἔχετε ἀκούσει. Λοιπὸν ὁ Ρωμαῖος αὐτὸς στρατηγός, ποὺ ἐπέρασε καὶ ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα καὶ ποὺ τὸ ὄνομα ἦτο ἕνα συνώνυμον τῆς ἁρπαγῆς, τοῦ «ξεκαθαρίσματος» μᾶλλον, ἀφοῦ ἔκαμε ὅ,τι ἔκαμε, σκέφθηκε ὅτι θὰ πεθάνῃ πιά. Καὶ τότε, ματαιόδοξος ὡς ἦταν καὶ κακός, ἐγωϊστὴς καὶ θέλων νὰ αὐτοφημισθῇ — ἂν ὑπῆρχε καμμιὰ ἀνάγκη γι' αὐτό, ἀφοῦ ὁμιλεῖ γιὰ καθένα ἡ Ἱστορία — ἔγραψε καὶ τὸ ἐπιτύμβιόν του. Ἦτο ἀντάξιον τοῦ ἀνδρός:

«Οὐδεὶς ἔπραξε πλείονα ἀγαθὰ εἰς τοὺς φίλους του, οὐδὲ πλείονα κακὰ εἰς τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν».

★

Ἀντώνιος ὁ Πίος ἦταν, παρὰ τὸν καιρὸν ποὺ ἔζησε, ἕνας πολιτισμένος καὶ καλὸς ἄνθρωπος.

—Προτιμῶ, ἔλεγε, νὰ σώσω ἕνα πολίτην παρὰ νὰ φονεύσω χιλίους ἐχθρούς.

★

Ὁ Καλιγούλας, τὸ ἱστορικὸν αὐτὸ τέρας, ἀφοῦ ἔθυε καὶ ἀπώλυε, ἔλεγε:

—Λυποῦμαι, διότι οἱ Ρωμαῖοι δὲν ἔχουν μίαν κεφαλήν, διὰ νὰ ξεμπερδεύω μιὰ καὶ καλὴ μαζί τους.

★

Τὸν Φοντενέλ, τὸν ἠρώτησε ἕνας φίλος του μιὰ ἡμέρα—ἄκουσον: ἄκουσον ! —τί εἶνε ὡραία γυναῖκα.

—Φίλε μου, ἀπήντησε, ἡ ὡραία γυναῖκα εἶνε παράδεισος τῶν ὀφθαλμῶν, κόλασις τῆς ψυχῆς καὶ ἀφανισμὸς τῆς... τσέπης!

★

Τὸ ἴδιο ἠρώτησαν καὶ τὸν πατέρα Δουμᾶ.

Καὶ ἀπήντησε ὁ πολλὰ παθὼν ἀπὸ τὰς γυναῖκας:

—Ἡ γυναῖκα εἶνε ὂν κατώτερον, γιατὶ ὁ Θεὸς τὴν ἔπλασε τελευταία. Πῶς ἠμπορεῖ, λοιπόν, νὰ εἶνε ὡραῖον ἕνα ἔργον κουρασμένου, ἔστω καὶ ἂν εἶνε θεὸς αὐτός.

★

Ὁ Πασκὰλ ἔλεγε:

—Ἂν ἡ μύτη τῆς Κλεοπάτρας ἦτο πλατυτέρα καὶ ἡ ὄψις τοῦ κόσμου θὰ εἶχε ἴσως, σήμερα, ἄλλην μορφήν.

★

Καὶ ὁ Βίκτωρ Οὐγκὼ ἔγραψε τὸ ἀμίμητον:

—Ὀλίγαι σταγόνες βροχῆς εἰς τὸ Βατερλὼ μετέβαλαν τὴν ὄψιν τοῦ κόσμου.

★

Ὁ μέγας Γαλιλαῖος, ποὺ ἀνεκάλυψε ὅτι ἡ γῆ περιστρέφεται περὶ τὸν ἥλιον καὶ ἐξήγειρε τὴν Ἱερὰν Ἐξέτασιν ἐναντίον του, ἡ ὁποία καὶ τὸν κατεδίκασεν εἰς τὸν διὰ πυρᾶς θάνατον, εἶπεν ὅτε ἤκουσε τὴν ποινήν του, ἐπιμένων εἰς τὸ.... ἔγκλημά (!!!) του.

—Καὶ ὅμως κινεῖται.

★

Ὁ Γκαῖτε ὅταν ἀπέθνησκε ἐφώναξε:

—Περισσότερον φῶς!

Ὅταν ὁ Σωκράτης κατεδικάσθη εἰς θάνατον, εἶπε:

—Φέρει εἰς φῶς τὴν ἀλήθειαν ὁ χρόνος.

Η ΚΟΥΡΣΑΡΑ ΜΕ ΤΑ ΧΡΥΣΑ ΜΑΛΛΙΑ

Ἕνα συγκλονιστικὸ ἐρωτικὸ θαλασσινὸ ἀνάγνωσμα τοῦ κ. ΠΑΝΤΕΛΗ ΚΑΨΗ

Ἡ Δέσποινα ἡ κόρη τοῦ δολοφονηθέντος ὑπὸ τῶν Βενετῶν, ἀρχικουρσάρου καπετὰν Μάρκου, ἀναλαμβάνει τὴν ἀρχηγίαν τῶν τεσσάρων κουρσάρικων καραβιῶν τοῦ πατέρα της καὶ συνεχίζει τὸν ἀγῶνα μένεα πνέουσα ἐναντίον τῶν ἀπίστων Βενετσάνων.

Πρὶν ἀρχίσῃ τὰς ἐπιχειρήσεις της, πηγαίνει μὲ τὸν στόλο της στὸ Καστελλόριζο μὲ σκοπὸ νὰ προτείνῃ στοὺς ἱππότας ποὺ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἐκυβερνοῦσαν τὸ μικρὸ νησί, συμμαχία. Κατὰ τύχην, τὴν ὥραν ἀκριβῶς ποὺ ὁ στόλος τῆς Δέσποινας ἔφθασε ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὸ Καστελλόριζο, ἐβομβάρδιζαν τὸ νησὶ 5 Ἀλγερίνικα κουρσάρικα. Χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸ ἡ Δέσποινα ἐπιτίθεται μὲ τὸν στόλον της ἐναντίον τῶν Ἀλγερίνων, τοὺς νικᾷ καὶ τοὺς καταστρέφει. τὸ Καστερλόριζο ἐσώθη. Μετὰ τὴ νίκη ὁ στόλος τῆς Δέσποινας μπῆκε στὸ λιμάνι τοῦ Καστελλορίζου.

Ὅταν φουντάρισε ὁ στόλος τῆς Δέσποινας στὸ λιμάνι τοῦ Καστελλορίζου ὅλοι οἱ κάτοικοι τοῦ νησιοῦ κατέβηκαν στὴν παραλία γιὰ νὰ ὑμνήσουν τὴν ἀνδρεία καπετάνισσα, ποὺ ἔσωσε τὸ νησί των ἀπὸ τὴν καταστροφή. Ὁ ἄρχοντας τοῦ Καστελλορίζου ἱππότης Ντὲ Λαρινιάκ, μετέβη μὲ τοὺς ἀξιωματικούς του στὴ «Σκύλλα» γιὰ νὰ χαιρετήσῃ τὴν ἀρχηγὸν τῶν Ἑλλήνων κουρσάρων, καὶ ὅταν εἶδε πὼς ὁ ἀρχηγὸς αὐτὸς ἦταν γυναῖκα καὶ μάλιστα γυναῖκα τόσο ὄμορφη ἔμεινε ἐκστατικὸς καὶ μὲ συγκινητικὰ λόγια ἐξέφρασε τὸν θαυμασμό του καὶ ἐκάλεσε τὴν ὡραίαν κουρσάρα νὰ τὴν περιποιηθῇ στὸ παλάτι του.

8ον

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἴδιας ἡμέρας σύμφωνα μὲ τὴ προκήρυξι τοῦ ἄρχοντος Ντὲ Λαρινιάκ, ἡ ἀρχικουρσάρα Δέσποινα βγῆκε μὲ τοὺς καπετανέους τῶν καραβιῶν της στὸ νησί.

Στὸν ἀρσανᾶ τοῦ Κάστρου τὴν ἐπερίμενε ὁ ἱππότης Ντὲ Λαρινιὰκ μὲ τὸ ἐπιτελεῖο του.

Στρατιῶτες καὶ θωρακοφόροι μὲ δόρατα μακρυὰ στὰ χέρια ἦσαν παρατεταγμένοι γιὰ νὰ τιμήσουν τοὺς νικητὰς τῶν Ἀλγερινῶν, ἐνῷ σὲ ὅλες τὶς πολεμίστρες τοῦ κάστρου, στὴν ἀκρογιαλιὰ καὶ τὰ μουράγια τοῦ λιμανιοῦ ὁ λαὸς τοῦ Καστελλορίζου μὲ ἀλλαλαγμοὺς χαρᾶς χαιρετοῦσε τὴν πεντάμορφη καπετανοπούλα, τὴν κόρη τοῦ ἀξέχαστου καπετὰν Μάρκου, ποὺ γλύτωσε τὰ πλούτη τοῦ νησιοῦ καὶ τὰ γυναικόπαιδά του ἀπὸ τὰ χέρια τῶν βαρβάρων.

Ἀπὸ τὸν ἀρσανᾶ ὡδήγησεν ὁ ἱππότης Ντὲ Λαρινιὰκ τὴ Δέσποινα καὶ τοὺς καπετανέους της στὸ μεγάλο πύργο τοῦ κάστρου ποὺ ἦταν τὸ σπίτι του. Στὴ μεγάλη πόρτα τοῦ πύργου περίμενε τὴν ἀτρόμητη Δέσποινα ἡ κόρη τοῦ Ντὲ Λαρινιάκ, κρατῶντας ἕνα μεγάλο ἀπὸ λουλούδια στεφάνι.

Ἡ Λουσή, ἡ κόρη τοῦ Ντὲ Λαρινιὰκ ἦτο ἕνα λουλοῦδι τῆς Γασκώνης. Ἤταν δὲν ἦταν δεκαοκτὼ χρονῶν. Μελαχροινὴ μὲ μαῦρα σὰν γαγάτης μαλλιά, μὲ μάτια ὀνειροπόλα. Δειλὴ καὶ ντροπαλή ,μόλις εἶδε τὴ Δέσποινα ποὺ καθὼς φοροῦσε τὰ ἀνδρικὰ κουρσάρικα ροῦχα καὶ εἶχε στὸ πλευρό της κρεμασμένο ἕνα πελώριο γιαταγάνι, ὡμοίαζε μὲ ἄγγελο ἀπὸ κείνους ποὺ ζωγράφιζαν οἱ ζωγράφοι τῆς ὡραίας της πατρίδος, ἔνοιωσε μιὰ ἀνεξήγητη ταραχὴ μέσα στὰ σπλάγχνα της. Τὸ τρυφερό της στῆθος ἄρχισε νὰ φουσκώνῃ, τὰ μάγουλά της ἐβάφησαν μὲ ἄλικο χρῶμα καὶ τὰ γόνατά της ἔτρεμαν.

Ἐσήκωσε τὸ λουλουδένιο στεφάνι ποὺ κρατοῦσε στὰ χέρια της καὶ ἔκαμε νὰ τὸ ἐναποθέσῃ ἐπάνω στὸ κατάξανθο κεφάλι τῆς Δέσποινας.. Δὲν πρόφθασε ὅμως. Ἡ ἀνδρεία ἀρχικουρσάρα, ποὺ ἔνοιωσε τὴν ταραχὴ τῆς ὡραίας κόρης τὸ ἄρπαξε ἀπὸ τὰ χέρια της καὶ χαϊδεύοντας τὸ μάγουλό της τῆς λέγει:

—Ὡραία μου κοπέλλα, μὴ ταράζεσαι ἔτσι. Εἶμαι κι' ἐγὼ κορίτσι ὅπως εἶσαι σὺ μὲ μόνη τὴ διαφορὰ ποὺ ἐσένα ὁ Θεὸς σὲ ἀγαπᾷ καὶ ἔχεις τὸν ἀγαπημένο σου πατέρα, ποὺ σὲ προστατεύει, ἐνῷ ἐγώ, ἐγὼ δὲν ἔχω τὴν ἴδια εὐτυχία. Εἶχα κι' ἐγὼ ἕνα πατέρα καλὸ σὰν τὸ δικό σου καὶ γενναῖο. Τὴν παλληκαριά του τὴν τραγουδοῦν ἀκόμη ὅλα τὰ κύματα τοῦ Αἰγαίου, ἕνα πατέρα ποὺ μὲ ἐλάτρευε καὶ τὸν ἐλάτρευα· τὸν πατέρα μου αὐτὸν μοῦ τὸν σκότωσαν μὲ ἀτιμία οἱ Βενετσιάνοι. Καὶ γιὰ αὐτὸ γένηκα ἄνδρας καὶ γυρνῶ τὰ πέλαγα γιὰ νὰ ἐκδικηθῶ τοὺς δολοφόνους τοῦ πατέρα μου.

Ὅσο μιλοῦσε ἡ ὡραία ἀρχικουρσάρα γιὰ τὸν πατέρα της καὶ γιὰ τοὺς δολοφόνους του, τόσο ἔνοιωθε νὰ βράζῃ τὸ αἷμα της καὶ ἀπὸ τὰ ὡραῖα γαλανὰ μάτια της ξεπετιοῦνταν ἀστραπές μίσους.

Ὅλοι ποὺ τὴν ἄκουαν ἐσιωποῦσαν, Ἐσέβοντο τὸν πόνο τῆς κόρης. Μονάχα ὁ καπετὰν Μανέτας ἐπροχώρησε, τὴν ἔπιασε ἀπὸ τὸ μπράτσο καὶ μὲ τρυφερότητα τῆς λέγει:

—Ἡσύχασε Δέσποινα. Ὁ πόθος σου θὰ ἐκπληρωθῇ. Οἱ φονηάδες τοῦ πατέρα σου θὰ πληρώσουν ἀκριβὰ τὸ αἷμα του.

Καὶ ἡ πομπὴ ὅλη ἀνέβηκε στὸ παλάτι τοῦ Ντὲ Λαρινιάκ, ὅπου τοὺς ἐπερίμενε θερμὴ ὑποδοχή.

★

Δυὸ ἑβδομάδες κατόπιν ὁ μικρὸς στόλος τῆς Δέσποινας ἔφευγε ἀπὸ τὸ Καστελλόριζο.

Μεταξὺ τῆς Δέσποινας καὶ τοῦ ἱππότου Ντὲ Λαρινιὰκ εἶχε ὑπογραφῇ μιὰ συμμαχία τιμία. Ὁ ἕνας θὰ βοηθοῦσε τὸν ἄλλο. Ἐχθροί των ἦσαν δύο. Οἱ Ἀλγερινοὶ καὶ οἱ Βενετσιάνοι. Καὶ καμμιὰ συμμαχία δὲν στάθηκε τόσο σταθερὴ καὶ τόσο ἐγκάρδια ὅσο ἡ συμμαχία Δέσποινας καὶ Λαρινιάκ. Αὐτὸ θὰ τὸ ἰδοῦμε παρακάτω.

★

—Χίλιοι διαβόλοι!... Εἶμε τῆς μοίρας μου γραφτὸ νὰ πληρώνω ἐγὼ τὶς ἀτιμίες ποὺ κάνουν αὐτοὶ οἱ μεγαλουσιάνοι τῆς Βενετίας! Ποιὸς τοὺς εἶπε νὰ σκοτώσουν ἔτσι ἄνανδρα καὶ δολοφονικὰ τὸν καπετὰν Μάρκο, ποὺ ἦτανε τὸ δεξί μου χέρι; Μὲ τὸ δίκηο της τώρα ἡ κόρη του, ποὺ φαίνεται πὼς εἶνε πιὸ ἀνδρεία ἀπὸ τὸν πατέρα της, κάνει αὐτὰ ποὺ κάνει. Ὁρίστε! Δὲν τολμᾷ καράβι Βενετσιάνικο νὰ ξεμυτίσῃ στὰ νερὰ τοῦ Αἰγαίου. Ἡ κουρσάρα μὲ τὰ χρυσᾶ μαλλιὰ βρίσκεται σὰν διάβολος μπροστά του καὶ τὸ στέλλει χωρὶς πολλὰ ἔξοδα στὸν πάτο τοῦ πελάγους. Καὶ τώρα μοῦ στέλλουν διαταγές. τὴν μιὰ πάνω στὴν ἄλλη νὰ ἐξοντώσω μὲ κάθε θυσία τοὺς Ἕλληνες πειρατές. Σὰν νὰ εἶνε εὔκολο πρᾶγμα αὐτό... Χίλιοι διαβόλοι νὰ πάρουν τοὺς ἄρχοντους τῆς Βενετιᾶς μαζὺ μὲ τὸν Δόγη τους!...

Αὐτὰ καὶ ἄλλα πολλὰ ἐμονολογοῦσε θυμωμένος ὁ ναύαρχος Δάνδολος, ἀρχηγὸς τοῦ ἀντιπειρατικοῦ στόλου τῆς Βενετίας, πηγαινοερχόμενος μὲ νευρικὰ βήματα μέσα στὸ γραφεῖο του καὶ κτυπῶντας μὲ τὸ μαστίγιό του τὶς μεγάλες μπότες του. Ὄρθιοι οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ ἐπιτελείου του, τὸν ἄκουαν νὰ ὁρίζῃ χωρὶς νὰ τολμᾷ κανεὶς νὰ βγάλῃ ἀπὸ τὸ στόμα του τσιμουδιά.

Γιατὶ ἦταν τόσο θυμωμένος ὁ Δάνδολος;

Γιατὶ ἐδῶ καὶ ἕνα χρόνο τώρα ὁ στόλος τῆς Δέσποινας, τῆς κουρσάρας μὲ τὰ χρυσᾶ μαλλιά, ἔκανε θραῦσι ὄχι μόνον στὰ Ἀλγερίνικα κουρσάρικα, ἀλλὰ καὶ στὰ Βενετσιάνικα καράβια. Εἴτε ἐμπορικὰ ἦσαν, εἴτε πολεμικά, Κανείς, οὔτε Βερβερῖνος, οὔτε Βενετσιᾶνος εὕρισκε χάρι ἀπὸ τὴν ἀτρόμητη κόρη τοῦ καπετὰν Μάρκου. Τὰ καράβια ποὺ πέφταν στὴν πλώρη της ἦταν χαμένα. Οἱ θησαυροί των καὶ τὰ ἐμπορεύματά των ἐφορτώνοντο σὲ ἕνα ἀπὸ τὰ καράβια τῆς Δέσποινας καὶ ἐπήγαιναν στὸ Καστελλόριζο καὶ τὰ πληρώματά των μαζὺ μὲ αὐτὰ στὸ πάτο τῆς θάλασσας. Φόβος καὶ τρόμος σὲ θάλασσες καὶ σὲ στερηές.

—Ὁ Θεὸς νὰ μᾶς γλυτώσῃ ἀπὸ τὰ γιαταγάνια τῆς «Κουρσάρας μὲ τὰ χρυσᾶ μαλλιά».

Αὐτὴ ἦταν ἡ προσευχὴ τῶν θαλασσινῶν. Κι' αὐτοὶ ἀκόμη οἱ καπετανέοι της ἄρχισαν νὰ τὴν φοβοῦνται.

Ὁ καπετὰν Μανέττας κάποτε τόλμησε καὶ τῆς εἶπε:

—Δέσποινα, μὴ τόσο αἷμα!...

—Ὅσο βαστᾷ ἡ μνήμη τοῦ πατέρα μου τόσο θὰ χύνω Βενετσιάνικο αἷμα, ἀπαντοῦσε ἐκείνη.

—Καὶ πότε θὰ ἡσυχάσῃς; Πότε θὰ σκεφθῇς καὶ μένα;

—Ἐσένα, ἀγαπημένε μου, σὲ σκέφτομαι κάθε ὥρα, κάθε στιγμή... Σ' ἔχω κοντά μου, δίπλα μου καὶ ὅταν χορτάσω ἐκδίκησι τότε θὰ σοῦ παραδώσω τὸ στόλο, τὴ «Σκύλλα» καὶ θὰ γίνω σκλάβα σου καὶ γυναῖκα σου πιστή! Μὰ τώρα, τώρα διψῶ ἀκόμη αἷμα. Τὸ αἷμα τοῦ πατέρα μου βοᾷ ἀκόμη καὶ ζητεῖ ἐκδίκησι. Βοήθησέ με ἀγαπημένε μου. Ὅ,τι κάνω, ὅ,τι κατορθώνω, τὸ κατορθώνω χάρις σὲ σένα.

Καὶ ξεχνῶντας πὼς ἦταν ἀρχηγός, ξεχνῶντας πὼς ἦταν ἡ κουρσάρα ποὺ τὴν ἔτρεμαν στερηὲς καὶ θάλασσες, ἀκούμπησε χαδιάρικα τὸ ξανθό της κεφαλάκι ἐπάνω στὸ πλατύ του στῆθος, σὰν χαδιάρικη γατοῦλα, ἐνῷ τὰ ὑγρά της χείλη ἀναζητοῦσαν τὰ χείλη τοῦ ὡραίου θαλασσινοῦ, ποὺ δὲν ἦσαν λιγώτερο διψασμένα.

Ὁ καπετὰν Μανέτας ἦταν σκλάβος της. Δὲν τόλμησε πιὰ νὰ τῆς κάμῃ ἄλλη παρατήρησι.

Καὶ ἔτσι ὁ στόλος τῆς Δέσποινας κυριαρχοῦσε στὶς θάλασες τῆς Ἀνατολῆς προστατεύοντας τοὺς Χριστιανοὺς καὶ σκορπῶντας τὸ θάνατο σὲ Ἀλγερίνους καὶ Βενεσιάνους.

★

Ἡ Βενετία ἤρχισε νὰ ἀνησυχῇ. Τὸ ἐμπόριό της μὲ τὴν Ἀνατολὴ ἐνεκρώνετο μέρα μὲ τὴ μέρα.

Οἱ Γενοβέζοι, οἱ Καταλάνοι, οἱ Φραντζέζοι καὶ οἱ Ἐγγλέζοι θαλασσινοὶ ποὺ δὲν ἔβλεπαν μὲ καλὸ μάτι τὴν παντοδυναμία τῆς Βενετίας ἔτριβαν τὰ χέρια ἀπὸ χαρὰ καὶ βοηθοῦσαν ὅσο μποροῦσαν τὴ Δέσποινα.

Ἔπρεπε νὰ ἐξοντωθῇ, λοιπὸν, ὁ στόλος τῆς «Κουρσάρας μὲ τὰ χρυσᾶ μαλλιά» καὶ πρὸς τοῦτο στάλθηκαν στὸ Δάνδολο αὐστηρὲς διαταγές.

Ὁ Γέρο Δάνδολος, σὰν πῆρε τὶς διαταγὲς αὐτὲς ἔγινε ἔξω φρενῶν.

Πῶς νὰ χτυπήσῃ τὴ Δέσποινα; Ἦταν εὔκολο πρᾶγμα αὐτό; Καὶ ξεσποῦσε σὲ βλαστήμιες καὶ σὲ βρισιὲς ἐναντίον τῶν ἀρχόντων τῆς Βενετίας, ποὺ μὲ τὴν ἀτιμία τους καὶ δολιότητά τους ἔκαμαν ὅλους τοὺς Ἕληνες κουρσάρους, ποὺ εἶχε ὑπὸ τὰς διαταγάς του νὰ μισοῦν τὴ Βενετία.

Ὁπωσδήποτε ὅμως, ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ ὑπακούσῃ στὶς διαταγὲς ποὺ πῆρε καὶ ἀφοῦ ἑτοίμασε ἕνα μικρὸ στόλο μπῆκε στὴ ναυαρχίδα του καὶ βγῆκε στὸ πέλαγος γιὰ νὰ συναντήσῃ καὶ ἐξοντώσῃ τὴν «Κουρσάρα μὲ τὰ χρυσᾶ μαλλιά», τὸ φόβητρο τῶν θαλασσῶν.

★

Ἡ Δέσποινα ποὺ εἶχε τοὺς σπιούνους της ἔμαθε τὶς διαταγὲς ποὺ πῆρε ὁ Δάνδολος ἀπὸ τὴ Βενετία. Ἔμαθε ἐπίσης πὼς ὁ γέρο - Βενετὸς ναύαρχος βγῆκε μὲ τὰ καράβια του στὸ πέλαγος ἀναζητῶντας την. Τὶς εἰδήσεις αὐτὲς τὶς ἔμαθε στὸ λιμάνι τῆς Μήλου, ποὺ ἦταν φουνταρισμένα τὰ καράβια της, ἕως ὅτου περάσουν οἱ μεγάλες μπουνάτσες ποὺ βαστοῦσαν.

Ὅπως ὁ μακαρίτης ὁ πατέρας της, ὁ καπετὰν Μάρκος, ἔτσι καὶ ἡ Δέσποινα, ὅταν ἦταν σὲ λιμάνι καλοῦσε τοὺς καπετανέους της στὴ «Σκύλλα» κάθε βράδυ γιὰ νὰ τοὺς φιλεύσῃ, ἕνα κρασὶ ἢ ἕνα γλύκισμα καὶ νὰ κουβεντιάσῃ μαζί των γιὰ τὶς ὑποθέσεις των.

Ἐξ ἄλλου δὲν πρέπει νὰ ξεχνοῦμε πὼς ἡ Δέσποινα ἀγαποῦσε τὸν καπετὰν Μανέττα, τὸν ἀρραβωνιαστικό της καὶ εὕρισκε ἔτσι ἀφορμὴ νὰ τὸν βλέπῃ συχνότερα. Ἕνα βράδυ, λοιπὸν, ἐκεῖ ποὺ οἱ καπετανέοι της ἦταν στὴν πρύμνη τῆς «Σκύλλας» καὶ πίνανε ὡραῖο ρακὶ τῆς Χίου καὶ τραγανίζανε τοὺς ὀρεκτικοὺς μεζέδες ποὺ ἡ ἀρχικαπετάνισσα εἶχε πάντα ἕτοιμους, ἦλθε ἡ «Σ π ί α» (ἔτσι λέγανε τὸ μικρὸ καΐκάκι τῶν σπιούνων) καὶ ἔφερε τὸ χαμπάρι πὼς ὁ Δάνδολος βγῆκε μὲ τὸ στόλο του στὸ πέλαγος.

Ἡ Δέσποινα γέλασε.

—Ἔχει χάζι νὰ μᾶς νικήσουνε καὶ νὰ μὲ πιάσουνε σκλάβα καὶ νὰ μὲ πᾶνε καὶ μένα στὴ Βενετιά... Εἶπε καὶ κύτταζε στὰ μάτια τὸν καπετὰν Μανέττα.

—Μὴ τὸ λὲς αὐτὸ. Μὴ λὲς πράγματα ποὺ δὲν γίνουνται, κάνει ὁ Μανέττας ἀγριεμένος σὰν νὰ ἦταν κιόλας ἐκείνη ἡ ὥρα.

—Καὶ ἂν γίνῃ; ξαναρωτᾷ φιλάρεσκα ἡ Δέσποινα.

—Ἔ! Τότε ἢ θὰ κάψω τὴ Βενετιὰ ἢ θὰ πέσω στὴ θάλασσα νὰ πνιγῶ. Ἀπαντᾷ μὲ ἀπόφασι ὁ καπετὰν Μανέττας.

—Κι' ἐμεῖς, ποῦ εἴμαστε; Ἐμᾶς δὲν μᾶς λογαριάζεις, φωνάζουν οἱ ἄλλοι καπετανέοι.

—Σᾶς λογαριάζω καὶ σᾶς ξαναλογαριάζω καὶ γι' αὐτὸ δὲν φοβοῦμαι κανένα. Ἀπαντᾷ ἡ Δέσποινα μὲ ὑπερηφάνεια.

Καὶ τσουγκρίζοντας τὸ ποτῆρι της μὲ τὰ ποτῆρια τῶν καπετανέων της φωνάζει δυνατά:

—Στὴν ὑγεία τῶν παλληκαριῶν

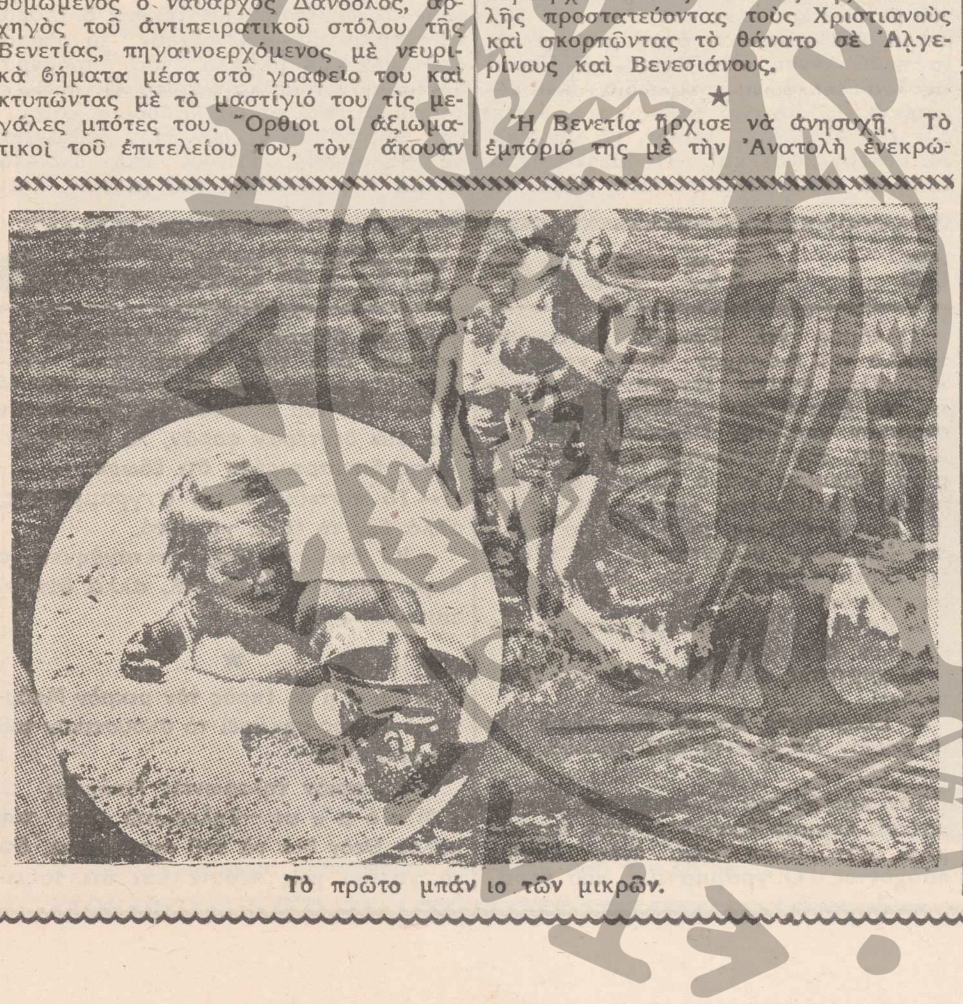

Τὸ πρῶτο μπάνιο τῶν μικρῶν.

ΕΙΣ ΤΑ ΠΛΑΤΗ ΤΩΝ ΩΚΕΑΝΩΝ

ΤΟ ΚΥΝΗΓΙ ΤΗΣ ΦΑΛΑΙΝΑΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ ΩΣ ΣΗΜΕΡΟΝ

Οἱ ἀναγνῶστες μας, θὰ ἔχουν βεβαίως ὅλοι διαβάσει πῶς γίνεται στὶς μακρυνὲς θάλασσες τοῦ κόσμου τὸ κυνῆγι τῆς φαλαίνης. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δὲν ξέρουν ἴσως εἶνε ὅτι ὁ γίγας αὐτὸς τῆς θαλάσσης φθάνει τὸ μῆκος τῶν 25—30 μέτρων καὶ ζυγίζει ἀπὸ 80.000—120.000 χιλιόγραμμα, δηλαδὴ, ὅσο ζυγίζουν 1200—1800 ἄνθρωποι. Τὸ στόμα του εἶνε τόσο μεγάλο, ὥστε κάλλιστα μπορεῖ νὰ χωρέσῃ μέσα μιὰ βάρκα μὲ πλήρωμα 10 ἀνθρώπων. Τὰ μικρὰ—γεννιοῦνται, κατὰ κανόνα, δυὸ μόνο τὸν χρόνο—ἔχουν μῆκος ἀπὸ 3—5 μέτρα, μόλις γεννηθοῦν. Μεγαλώνουν δὲ καὶ ὅταν βυζαίνουν ἀκόμη πολὺ γρήγορα. Οἱ ὑπολογισμοὶ ποὺ ἔγιναν ἔδωσαν τοὺς ἑξῆς ἀριθμοὺς γιὰ μιὰ μεγάλη φάλαινα βάρους 122.000 χιλιογράμμων καὶ μήκους 27 μέτρων: 56.444 κιλὰ κρέας, 25.651 κιλὰ λῖπος, 22.638 κιλὰ κόκκαλα, ἐνῷ ἡ γλῶσσα ἔχει βάρος 3.158 κιλὰ, ἡ καρδιὰ 631 καὶ οἱ πνεύμονες 613. Διὰ νὰ δώσωμεν πραγματικωτέραν ἰδέαν τοῦ ὄγκου τῆς φαλαίνης, ἂς ἀναφέρουμε ὅτι ἕνας μετρίου μεγέθους ἐλέφας ζυγίζει ὅσο ἡ γλῶσσα τῆς φαλαίνης, ὅτι ὁ μεγαλύτερος σπόνδυλος τῆς σπονδυλικῆς στήλης μιᾶς φαλαίνης ζυγίζει ὅσο μιὰ ἀγελάδα, ἡ δύναμις τῆς φαλαίνης δὲ εἶνε τέτοια, ὥστε ἕνα μηχανοκίνητο πλοῖο μὲ μηχανὰς δυνάμεως 12000 ἵππων, τὸ ὁποῖον ἐκινεῖτο ὁλοταχῶς πρὸς τὰ ὀπίσω, ἐσύρθη καὶ δύναται νὰ συρθῇ κατὰ γενομένας παρατηρήσεις μὲ ταχύτητα 4 μιλλίων τὴν ὥραν πρὸς τὰ ἐμπρὸς ἀπὸ μία πληγωμένη φάλαινα. Ἡ φάλαινα ἀναπνέει ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας ἐπὶ 10—15′ τῆς ὥρας καὶ ἀφοῦ ἐναποθηκεύσῃ ἀρκετὸν ἀέρα, βυθίζεται εἰς τὸ νερὸ, ὅπου μπορεῖ νὰ μείνῃ μέχρι 1 ὥρας καὶ 15′ ζητῶντας τὴν τροφή της.

Ἐκπληκτικώτερο ὅμως εἶνε τὸ τεράστιο βάθος, εἰς τὸ ὁποῖον μπορεῖ νὰ κατέλθῃ μία φάλαινα.

Κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ παγκοσμίου πολέμου καὶ κατόπιν, τὰ καλύτερα χαλύβδινα ὑποβρύχια δὲν ἠδυνήθησαν νὰ κατέλθουν εἰς βάθος μεγαλύτερο τῶν 100 μέτρων,

Ἐκεῖ ἡ πίεσις εἶνε τόσο μεγάλη, ὥστε τὸ νερὸ μπαίνει μὲ ὁρμὴ ἀπὸ τὶς παραμικρότερες χαραμάδες εἰς τὸ πλοῖον. Ἐπιστοποιήθη ἐν τούτοις ὅτι ἡ φάλαινα μπορεῖ νὰ κατεβῇ εἰς βάθος 900 μέτρων καὶ ἴσως καὶ πλέον. Τὰ 900 μέτρα ἐβεβαιώθησαν ὅταν μιὰ φάλαινα περιεπλέχθη στὶς ἀκτὲς τοῦ Περοῦ εἰς ἕνα τηλεφωνικὸ καλώδιο, ποὺ εὑρίσκετο εἰς αὐτὸ τὸ βάθος καὶ ἔσκασε. Δὲν εἶνε ἀπίθανον, λοιπὸν, νὰ μποροῦν νὰ κατέρχωνται καὶ εἰς μεγαλύτερα βάθη τὰ τεράστια αὐτὰ ζῶα, χωρὶς νὰ αἰσθάνωνται τὴν παραμικροτέραν στενοχωρίαν ἀπὸ τὴν πίεσι 90, 100 καὶ πλέον ἀτμοσφαιρῶν. Εἶνε ἄγνωστον καὶ ἀνεξήγητον πῶς μποροῦν νὰ ἀνθίστανται στὴ φοβερὴ αὐτὴ πίεσι.

Ἐν γένει νομίζεται ὅτι οἱ φάλαινες δὲν ἔχουν δόντια. Ἡ ἀντίληψις αὐτὴ δὲν εἶνε ἀπολύτως ἀκριβὴς, διότι ὑπάρχουν μὲν φάλαινες ποὺ ἀντὶ γιὰ δόντια ἔχουν τὶς γνωστὲς καὶ περίφημες καὶ σήμερον ἀκόμη «μπαλένες», μήκους 3—4 καὶ 5 μέτρων, ἀλλὰ ὑπάρχουν ἄλλες—ὑπάρχουν ἀρκετὰ διάφορα εἴδη φαλαινῶν—ποὺ ἔχουν τὸ στόμα ὡπλισμένο μὲ μεγάλα καὶ τρομερὰ δόντια σὰν τοὺς καρχαρίες. Οἱ πρῶτες τρέφονται ἀπὸ μικρὰ καβούρια καὶ μικρὰ ψάρια ποὺ πλέουν στὴν ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσης, μπαίνουν στὸ ἀνοικτὸ στόμα τῆς φαλαίνης καὶ μένουν ἐκεῖ αἰχμάλωτα τῶν μπαλενῶν, μόλις κλείσῃ τὸ στόμα της, διὰ μέσου τῶν ὁποίων ὡς ἀπὸ τεράστια σχάρα, φεύγει τὸ νερό.

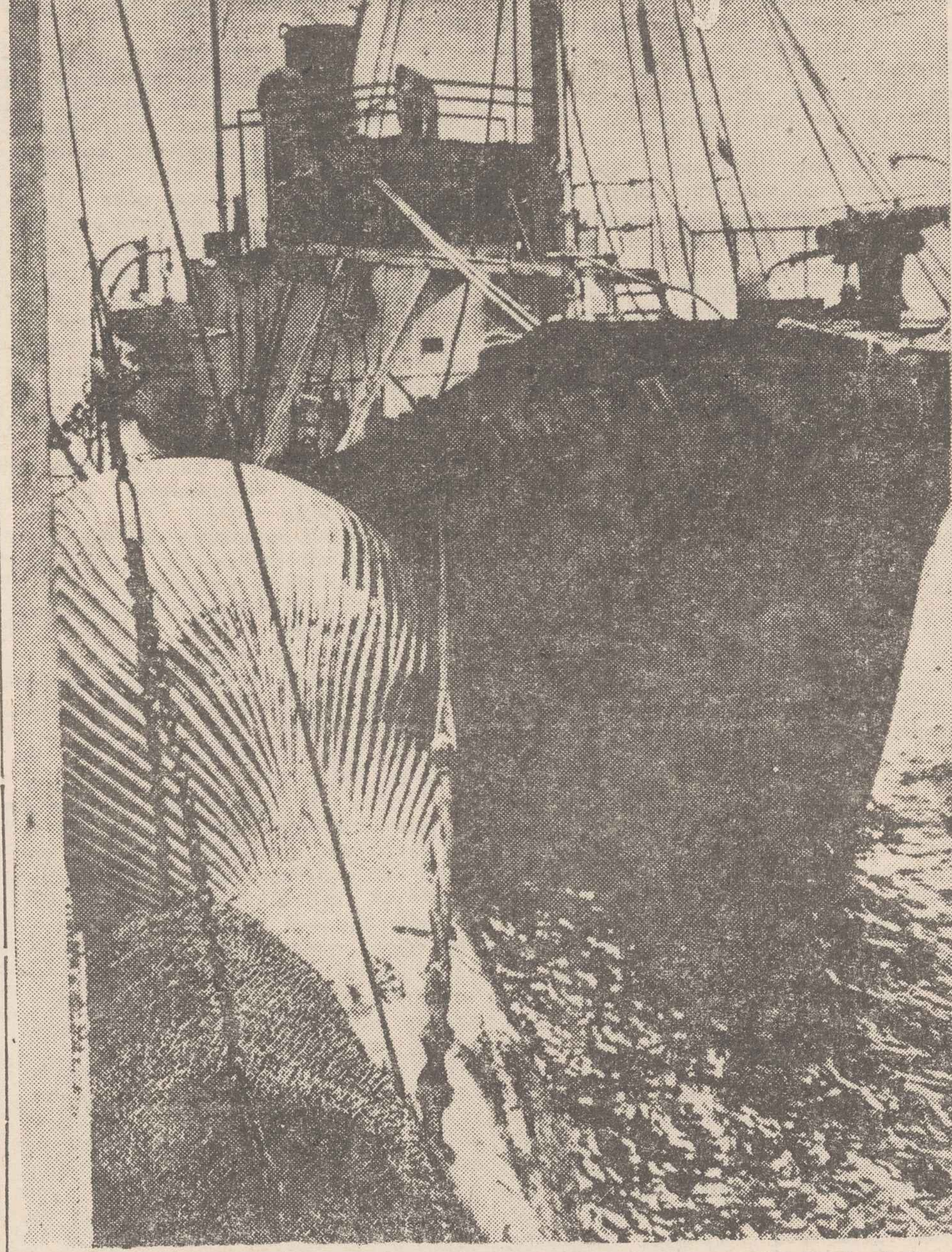

Ἡ μετὰ τόσους κόπους ἀλιευθεῖσα φάλαινα, ἀνασύρεται στὸ εἰδικὸ πλοῖον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐπιβαίνουν οἱ φαλαινοθῆραι

Οἱ ἄλλες, οἱ καὶ πολεμικώτερες, βρίσκουν τὴν τροφή τους σὲ μεγάλα βάθη 100 καὶ πλέον μέτρων. Τρέφονται ἐν γένει μὲ τὰ τεράστια ὀκταπόδια τῶν βυθῶν, τὰ ὁποῖα φθάνουν μῆκος 10 καὶ πλέον μέτρων καὶ δὲν ἀποτελοῦν βεβαίως εὔκολον λείαν, ἀλλὰ οἱ τεράστιες φάλαινες μὲ τὸν τεράστιον ὄγκον τους καὶ τὰ τρομερὰ δόντια τους εἶνε καλὰ ἐξοπλισμένες γιὰ τὴν πάλη. Σχετικῶς μὲ τὴν ἐπιθετικότητα καὶ πολεμικότητα τῶν φαλανῶν αὐτῶν ἀναφέρεται τὸ ἑξῆς ἐπεισόδιον:

Ἄνδρες τοῦ πληρώματος τοῦ πλοίου «Ἔσεξ» εἶχαν πληγώσει μὲ τὸ καμάκι μιὰ φάλαιναν τοῦ εἴδους αὐτοῦ, ἡ ὁποία ἐπετέθη ἀμέσως κατὰ τῆς βάρκας καὶ τῆς ἐπέφερε τέτοιες ζημίες μ' ἕνα κτύπημα τῆς οὐρᾶς της, ὥστε οἱ ἄνδρες ἀναγκάσθηκαν νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὸ πλοῖον.

Ἐνῷ ἐπεσκεύαζαν τὴν λέμβον μιὰ ἄλλη φάλαινα ἐφάνηκε κοντὰ στὸ πλοιο, τὸ παρετήρησε γιὰ μισὸ λεπτὸ καὶ ἐξηφανίσθη. Μετὰ ὀλίγα δευτερόλεπτα ἦρθε πάλι στὴν ἐπιφάνεια, ἐπετέθη ὁλοταχῶς κατὰ τοῦ πλοίου καὶ τὸ ἐκτύπησε τὸ κεφάλι της μὲ μεγάλη δύναμη καὶ εὐθὺς ἀμέσως ἐβυθίσθη πέρασε κάτω ἀπὸ τὴν καρένα, βγῆκε ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος καὶ ἐκτύπησε πάλι τὸ πλευρὸ τοῦ πλοίου μὲ τόσην ὁρμὴν, ὥστε τὸ συνέτριψε κυριολεκτικῶς, τὰ νερὰ εἰσώρμησαν εἰς τὸ σκάφος καὶ τὸ «Ἔσεξ» ἐβυθίσθη. Μόνον ἐλάχιστοι τοῦ πληρώματος ἐσώθησαν.

Εἰς τὴν ἀρχαιότητα φαίνεται ὅτι ἡ φάλαινα δὲν ἦταν σπάνιο φαινόμενον εἰς τὴν Μεσόγειον, ὅπως πιστοποιεῖ ἕνα ἀνάγλυφο στὴν Κνωσὸ, τοῦ ἔτους 4000 π. Χ. περίπου, ὅπου ἀπεικονίζεται μία φάλαινα. Μία ἐπιστολὴ τοῦ βασιλέως Ἰούβα τῆς Νουμιδίας πρὸς τὸν Καίσαρα, ἀναφέρει ὅτι ὁ βασιλεὺς αὐτῶν τῶ Μαύρων εἶχε σκοτώσει μία φάλαιναν. Ἐν τούτοις, τὸ συστηματικὸ κυνῆγι τῆς φαλαίνης φαίνεται πῶς ἄρχισε πρὸ 2.000 περίπου ἐτῶν, οἱ πρῶτοι δὲ συστηματικοὶ φαλαινοθῆραι ποὺ ἀναφέρει ἡ ἱστορία εἶνε οἱ Βάσκοι.

Κατόπιν τοὺς ἐμιμήθησαν οἱ κάτοικοι τῆς νοτίου Γαλλίας, οἱ Ὁλλανδοὶ, οἱ Ἄγγλοι, οἱ Γερμανοὶ, οἱ Ἀμερικανοὶ, οἱ Νορβηγοί. Οἱ Ὁλλανδοὶ ἀπεκόμισαν ἀπὸ τὸ κυνῆγι αὐτὸ τεράστια κέρδη. Ἀπὸ τοῦ 1675 μέχρι τοῦ 1721 ἔπιασαν 1265 φάλαινες κατ' ἔτος, δηλαδὴ 32.908 φάλαινες σὲ 46 χρόνια. Κατ' ἀναλογίαν οἱ φαλαινοθῆραι τῶν ἄλλων χωρῶν.

Σήμερα τὸ κυνῆγι τῆς φαλαίνης διεξάγεται μὲ τελειοποιημένα μέσα ποὺ τὸ καθιστοῦν ἀκίνδυνο πλέον γιὰ τὸν ἄνθρωπο, ἀλλὰ καὶ συστηματοποιημένο κατὰ τρόπον ὥστε νὰ μὴν ἐκλείψουν μιὰ μέρα τελείως τὰ τεράστια καὶ τόσον πολύτιμα, ἀλλὰ καὶ τόσον ἐνδιαφέροντα αὐτὰ κήτη, ἀπὸ τοὺς ὠκεανοὺς τοῦ πλανήτου μας.

Ὑπῆρξαν ἐννοεῖται καὶ ἐναντίον τοῦ κυνηγίου αὐτοῦ, ὄχι οἱ ζωόφιλοι, ἀλλὰ οἱ... κητόφιλοι, οἱ ὁποῖοι ἔρριψαν κραυγὴν κινδύνου:

— Θὰ χαθοῦν οἱ φάλαινες!...

— Μετὰ μερικὲς ἑκατοντάδες χρόνια δὲν θὰ ὑπάρχουν πιά!...

Ἀλλ' ἡ κραυγὴ αὐτὴ, κραυγὴ ἐντυπωσιακὴ μᾶλλον, δὲν εἶνε καὶ ἀκριβής.

Ὑπάρχουν τόσες φάλαινες καὶ τὸ κυνῆγι των, παρ' ὅλα τὰ τελειοποιημένα μέσα δὲν εἶνε καὶ τόσον εὔκολο, ὥστε νὰ ἐπέλθῃ ἡ... ἐξαφάνισίς των, ὅπως ἄλλων ζώων ἢ πτηνῶν—ὅπως τῶν γιγαντιαίων γλάρων ποὺ ἐγράψαμεν εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον τοῦ «Ἔργου»

Αὐτὸ τοὐλάχιστον λέγουν οἱ εἰδικοὶ, οἱ ὁποῖοι ἔχουν κάμει μελέτας πολλὰς καὶ οἱ ὁποῖοι δὲν ἀπατῶνται συνήθως.

Οἱ κραυγάζοντες διὰ τὴν ἐξαφάνισιν τῶν φαλαινῶν, ἐννοεῖται ὅτι εἶνε ρωμαντικοὶ τύποι, ποὺ θέλουν νὰ βρίσκωνται σὲ δουλειά.

μου!...

— Στὴν ὑγεία τῆς ὤμορφης καπετάνισσάς μας!... Ἀπαντοῦν οἱ καπετανέοι καὶ τὰ ποτήρια ἄδεια πετάχθηκαν στὴ θάλασα γιὰ νὰ πιάσῃ ἡ εὐχή.

Μέρες καὶ βδομάδες οἱ δυὸ ἐχθρικοὶ στόλοι ἀναζητοῦσαν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον, χωρὶς νὰ μπορέσουν νὰ συναντηθοῦν. Ἦταν γραφτὸ νὰ συναντηθοῦν ὕστερα ἀπὸ πολὺ καιρὸ, ἀλλὰ ὑπὸ περιστάσεις ποὺ δὲν ἐφαντάζετο οὔτε ὁ ἕνας οὔτε ὁ ἄλλος ἀντίπαλος.

★

Θυμοῦνται, βέβαια οἱ ἀναγνῶστες μας τὸν Χαϊρεδδὶν Μπαρμπαρόσα, τὸν ἀρχικουρσάρο τοῦ Τζεζαεριοῦ, ποὺ εἶχε πιάσει σκλάβο ὁ μακαρίτης ὁ καπετὰν Μάρκος καὶ τὸν εἶχε ἀφήσει ἐλεύθερο, ἀφοῦ πῆρε τὸ λόγο τῆς τιμῆς του πὼς δὲν θὰ ξαναγυρίσῃ στὸ Ἀλγέρι. Λὐτὸ δὰ στάθηκε ἡ καταστροφὴ τοῦ ἄμοιρου πατέρα τῆς Δέσποινας.

Ὁ Χαϊρεδδὶν Μπαρμπαρόσας, λοιπὸν, βάσταξε τὸ λόγο του. Δὲν γύρισε στὸ Τζεζαέρι πιά. Ἅμα τὸν ἀφῆκε ἐλεύθερο ὁ καπετὰν Μάρκος, τράβηξε στὴν Πόλη καὶ μπῆκε στὴ δούλεψι τοῦ Σουλτάνου. Δὲν ἄργησε δὲ, καθὼς ἦταν ἄξιος καὶ παλληκάρι νὰ πάρῃ μεγάλα ἀξιώματα καὶ ἔφθασε στὸ βαθμὸ τοῦ καπετὰν πασσᾶ. Δηλαδὴ ἔγινε ναύαρχος.

Ἅμα πῆρε τὸ μεγάλο αὐτὸ ἀξίωμα παρουσιάστηκε στὸ Σουλτάνο καὶ ἀφοῦ τὸν εὐχαρίστησε τοῦ λέγει:

— Θέλεις πολυχρονεμένε Ἀφέντη μου νὰ νικήσῃς τὸ Βενετσιάνικο στόλο καὶ νὰ πάρῃς τὴ θλλασοκρατορία τῆς ἄσπρης θάλασσας;

— Θέλω, βέβαια... Ἀπαντᾷ ὁ Σουλτάνος.

— Τότε δός μου τὸ δικαίωμα νὰ τσουρμάρω τὰ καράβια τοῦ στόλου σου μὲ ναῦτες νησιῶτες Χριστιανούς.

— Ἔχεις ἐμπιστοσύνη στοὺς Χριστιανοὺς; Καὶ οἱ Βενετσιάνοι Χριστιανοὶ εἶνε. Κόρακας δὲν βγάζει τὰ μάτια ἄλλου κόρακα....

— Οἱ Χριστιανοὶ τῶν νησιῶν μισοῦν τοὺς Βενετσιάνους πιὸ πολὺ ἀπὸ μας. Θὰ δεχθοῦν νἄλθουν στὴ δούλεψί μας καὶ εἶμαι σίγουρος πὼς θὰ πολεμήσουν τίμια καὶ παλληκαρίσια...

— Ἀφοῦ εἶσαι βέβαιος γι' αὐτὰ ποὺ λὲς κάμε ὅ,τι σοῦ ἀρέσει. Σοῦ δίνω τὴ ἄδεια.

Ὁ Χαϊρεδδὶν ἐπροσκύνησε κι' ἔφυγε ἀπὸ τὸ Παλάτι γιὰ νὰ βάλῃ σ' ἐνέργεια τὸ σχέδιό του.

ΣΤΟ ΕΡΧΟΜΕΝΟ: Ἡ συνέχεια.

ΤΟ ΞΕΝΟ ΧΙΟΥΜΟΡ

Ὁ κόμης ντὲ Σουαζὲλ ἀγαποῦσε τρελλὰ τὴν διάσημον Νινὸν ντὲ Λεγκλὸ, ἀλλὰ ἐκείνη δὲν ἀνταπεκρίνετο εἰς τὸν ἔρωτά του προτιμῶσα τὸν ἱστορικὸν χορευτὴν Πεκοὺρ. Κάποτε ὁ Σουαζὲλ τὸν συνήντησε σπίτι της σὲ μίαν ἑσπερίδα καὶ ὁ Πεκοὺρ φοροῦσε φράκο χρωματιστὸ, κατὰ τὴν μόδαν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, μὲ ὁλόχρυσα κουμπιά. Ὁ κόμης, θέλοντας νὰ τὸν πειράξῃ, ἔκαμε τάχα ὅτι τὸν ἐξέλαβε γιὰ στρατηγόν:

— Καὶ σὲ ποιὸ σῶμα ὑπηρετεῖτε; τὸν ἐρώτησε εἰρωνικῶς.

Ὁ χορευτὴς ἀπήντησε μὲ τὸν ἴδιον τόνον:

— Ἐξοχώτατε, διοικῶ ἕνα σῶμα, εἰς τὸ ὁποῖον ὑπηρετεῖτε πρὸ πολλοῦ...

★

Τὸν καιρὸν τοῦ Φοντενὲλ, οἱ ἀκαδημαϊκοὶ, ἔκαμαν ἔρανον μεταξύ των εἰς μίαν συνεδρίασιν ὑπὲρ ἑνὸς λογίου πάσχοντος. Ὁ γραμματεὺς, ποὺ περιέφερε τὸν δίσκον, μὴ ἀντιληφθεὶς ὅτι κάποιος ἀπὸ τοὺς «ἀθανάτους», γνωστὸς ἐξηνταβελόνης, εἶχε ρίψει τὸν ὀβολόν του, τοῦ ἐπαρουσίασε τὸν δίσκον καὶ διὰ δευτέραν φοράν. Ὁ ἐξηνταβελόνης διεμαρτυρήθη ὅτι ἔδωσε.

— Τὸ πιστεύω, λέγει ὁ γραμματεύς, ἀλλὰ δὲν τὸ εἶδα, γι' αὐτό.

— Κι' ἐγὼ τὸ εἶδα, ἐπετάχθηκεν ὁ παρακαθήμενος Φοντενὲλ, ἀλλὰ δὲν τὸ πιστεύω!...

★

Ἡ μαμά (πρὸς τὸν μικρὸν Μπόμπυ, ὁ ὁποῖος σηκώνει τὸ ἀκουστικὸν τοῦ τηλεφώνου):

— Σὲ ποιὸν τηλεφωνεῖς Μπόμπυ;

Μπόμπυ: —Τηλεφωνῶ πρὸς τὸν καλὸν Θεὸν διὰ νὰ τοῦ ἀναγγείλω, ὅτι τὸ γατάκι μας πέθανε καὶ ὅτι ταξειδεύει πρὸς τὸν οὐρανόν.

— Ἤθελα νὰ εἶχα τριάντα χιλιάδες φράγκα εἰσόδημα τὸ μῆνα!

— Γιὰ νὰ τὸ κάνῃς τί;

— Διάβολε!... Ἁπλούστατα γιὰ νὰ μὴν κάνω τίποτε!...

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ:
Ἐτησία .. .... Δρχ. 200
Ἑξάμηνος .. » 100
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ:
Ἐτησία .. .. .. Λίρ. 1
Ἑξάμηνος .. .. » ½

ΤΟ ΕΡΓΟΝ

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ
Τραπεζῶν καὶ Κινηματογράφων κατὰ στῖχον Δραχ. 15
Ἐμπορικαὶ ἀγγελίαι Δρ.12

ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΩΝ ΕΠΤΑ ΗΜΕΡΩΝ

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κ. Ι. Μεταξᾶς ἔσχε, κατὰ τὴν διαρρεύσασαν ἑβδομάδα, μακρὰς συνεργασίας μετὰ πολλῶν ἐκ τῶν κ. κ. Ὑπουργῶν καθὼς καὶ μετὰ τῶν διοικητῶν καὶ ὑποδιοικητῶν τῆς Ἐθνικῆς καὶ Ἐκδοτικῆς Τραπέζης καὶ τοῦ προέδρου τοῦ Ἀνωτάτου Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου κ. Α. Διομήδη.

★

Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἀνεκοίνωσεν ὅτι ὁ κ. Λογοθέτης μέχρι τοῦδε ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ὑπέβαλεν ἀπὸ ἡμερῶν παραίτησιν διὰ λόγους ὑγείας, ἡ ὁποία μετὰ λύπης ἐγένετο δεκτή. Τὸ ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης ἀνετέθη εἰς τὸν κ. Α. Ταμπακόπουλον, ὅστις θὰ ὁρκισθῇ ἐνώπιον τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως ἐν Κερκύρᾳ μεταβαίνοντος πρὸς τοῦτο σήμερον εἰς Κέρκυραν καὶ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ.

★

Ἐπανῆλθεν ἐξ Εὐρώπης ὁ ὑπουργὸς - διοικητὴς τῆς Πρωτευούσης κ. Κ. Κοτζιᾶς.

★

Τόσον εἰς τὴν πρωτεύουσαν καὶ τὸν Πειραιᾶ, ὅσον καὶ καθ' ἅπασαν τὴν χώραν αὐθόρμητος ἤρχισεν ἡ προετοιμασία τοῦ πανηγυρισμοῦ τῆς δευτέρας ἐπετείου τῆς 4ης Αὐγούστου. Τὴν πρωτοβουλίαν τοῦ παλλαϊκοῦ πανηγυρισμοῦ ἔχουν ἀναλάβει διάφοροι λαϊκαὶ ὀργανώσεις μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὴν ἐνθουσιῶσαν ἐθνικὴν νεολαίαν, ἥτις καὶ πρωτοστατεῖ εἰς τὰς ἐκδηλώσεις ὑπὲρ τοῦ Νέου Κράτους, τῆς ἐσωτερικῆς ἀναδιοργανώσεως καὶ ἐθνικῆς ἀναδημιουργίας. Ὑπὸ τὰς συνθήκας ταύτας ὁ ἐφετεινὸς πανηγυρισμὸς τῆς 4ης Αὐγούστου προμηνύεται ὅτι θὰ ἀποτελέσῃ μνημειῶδες εἰς λαϊκὰς ἐκδηλώσεις γεγονός.

★

Οὐσιαστικὴ μεταβολὴ δὲν ἐπῆλθε κατὰ τὴν διαρρεύσασαν ἑβδομάδα εἰς τὴν διεθνῆ κατάστασιν. Ἡ ἀποδοχὴ τοῦ ἀγγλικοῦ σχεδίου σχετικῶς μὲ τὴν ἀποχώρησιν ἐξ Ἱσπανίας τῶν ξένων ἐθελοντῶν ἐπέφερε βελτίωσιν τῆς καταστάσεως, θεωρητικὴν ὅμως ἐπὶ τοῦ παρόντος, καθ' ὅσον ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ σχεδίου τούτου θ' ἀπαιτήσῃ ὁπωσδήποτε μακρὸν χρόνον. Ἐξ ἄλλου αἱ προπαρασκευαὶ διὰ τὴν συνέχισιν τῆς ἐπιθέσεως τῶν ἐθνικιστῶν μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν πλήρη καθυπόταξιν τῶν κυβερνητικῶν συνεχίζονται καὶ ἀναμένονται μεγάλαι μάχαι, ἡ ἔκβασις τῶν ὁποίων θὰ ἔχῃ μεγάλην σημασίαν.

★

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν νέαν ἀνακίνησιν τοῦ Σουδητικοῦ ζητήματος συνεπείᾳ νέας δριμείας ἀρθρογραφίας τῶν γερμανικῶν ἐφημερίδων δὲν ἐκδηλοῦνται, τό γε νῦν ἔχον, σοβαροὶ λόγοι ἀνησυχιῶν.

★

Ἐν συμπεράσματι ἡ διεθνὴς ἀτμοσφαῖρα ἐμφανίζει σήμερον μεγαλυτέραν αἰθρίαν, ἥτις, ἂν δὲν μεσολαβήσουν ἀπρόοπτα, θὰ συντελέσῃ διὰ τὸν συντονισμὸν τῶν συνεννοήσεων τῶν ἐνδιαφερομένων ἐν τῇ Κεντρικῇ Εὐρώπῃ Δυνάμεων πρὸς παγίωσιν τῆς εἰρήνης.

★

Ὁ ἰαπωνοκινεζικὸς πόλεμος συνεχίζεται καὶ θὰ εἶνε μακρᾶς διαρκείας, διότι εἰς ὅ σημεῖον ἔφθασαν σήμερον τὰ πράγματα, ἡ Ἰαπωνία φαίνεται ἀποφασισμένη νὰ φέρῃ, ἔστω καὶ διὰ μεγίστων θυσιῶν εἰς πέρας τοὺς κατακτητικούς της σκοπούς.

ΕΝΩ ΟΛΟΙ ΟΜΙΛΟΥΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗΝ

ΟΙ ΕΠΑΝΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ

Πῶς τοὺς βλέπει ἕνας πρώην ὑπουργὸς τῆς ἀεροπορίας τῆς Γαλλίας ὁ κ. ΛΩΡΑΝ Ε·Υ·ΝΑΚ

Ἐντατικὸς πυρετὸς ἐναερίων ἐξοπλισμῶν συγκλονίζει τὴν Εὐρώπην: ἡ Γερμανία, ἡ Ἰταλία, ἡ Ἀγγλία μετέχουν ἑνὸς φρενήρους συναγωνισμοῦ. Ὅλα τὰ μεγάλα κράτη προσπαθοῦν νὰ ἔχουν τὴν ἐναέριον ὑπεροχήν. Καλλίτερον ἀπὸ ὅλας τὰς θεωρίας, δύο πρόσφατα πολεμικὰ παραδείγματα, μᾶς δεικνύουν τί θὰ εἶνε ὁ αὐριανὸς πόλεμος εἰς τὸν ἀέρα: Ἐντατικὸς βομβαρδισμὸς καὶ ἄμεσος ὑποστήριξις τῶν φαλαγγῶν μάχης ὑπὸ τῆς ἀεροπορίας.

★

Ἐξαιρετικῶς λαμπρὰ εἶνε ἡ πρόοδος τῆς ἰταλικῆς ἀεροπορίας. Μὲ περιωρισμένα οἰκονομικὰ μέσα, ἡ Ἰταλία κατώρθωσε νὰ ἐπιτύχῃ ἀξιοθαύμαστα ἀποτελέσματα, στεφθέντα ὑπὸ λαμπρῶν παγκοσμίων ρεκόρ.

Ἡ Ἰταλία, ἡ ὁποία κατέστησε τὴν ἀεροπορίαν ὅπλον προνομιοῦχον, διαθέτει συνολικὴν δύναμιν ἐκ 2.000 ἀεροπλάνων ἐκ τῶν ὁποίων τὰ 1.800 εἶνε ἀεροπλάνα μάχης. Ὁ ἀριθμὸς τῶν τελευταίων αὐτῶν, συμφώνως πρὸς τὸ ἐφαρμοζόμενον σχέδιον, θὰ διπλασιασθῇ κατὰ τὸ 1939.

Διαθέτει ταχέα καταδιωκτικὰ «Φίατ» καὶ «Μπρέντα».

Βομβαρδιστικὰ δὲ «Φίατ» ἀναπτύσσοντα ταχύτητα 440 χλμ. καθ' ὥραν καὶ «Σαβόϊα» ἀναπτύσσοντα ταχύτητα 430 χλμ.

Ἡ βιομηχανικὴ παραγωγὴ φθάνει τὰ 140—150 κελλία καὶ 400 κινητῆρας κατὰ μῆνα. Συγκεντρώνει 36.000 ἐργάτας καὶ 9.000 ὑπαλλήλους, καταβάλλοντας ἑβδομαδιαίαν ἐργασίαν 50—60 ὡρῶν.

Ὁ ἐναέριος στρατὸς ἐνισχύεται διαρκῶς, ποιοτικῶς καὶ ποσοτικῶς.

Ἡ ἐναέριος μοῖρα ἀποτελεῖται ἀπὸ ὡρισμένον ἀριθμὸν μεραρχιῶν ὑποδιαιρουμένων εἰς ταξιαρχίας, ἀποτελεῖ δὲ κινητὴν δύναμιν ἀριθμοῦσαν πολλὰς ἑκατοντάδας ἀεροπλάνων μὲ δύναμιν ἑκάστου: 1.000 χιλιόγραμμα βομβῶν, ἀκτῖνα δράσεως 2.000 χιλιομέτρων καὶ ταχύτητα 400 χιλιομέτρων καθ' ὥραν.

Οἱ Ἰταλικοὶ εἰδικοὶ κύκλοι, λέγουν, ὅτι κανὲν ξένον Κράτος δὲν προηγήθη τῆς Ἰταλίας εἰς τὸν τολμηρὸν αὐτὸν νεωτερισμόν: ἡ νέα μεγάλη πολεμικὴ μονὰς δὲν δύναται νὰ συγκριθῇ εἰς τὴν ὀργάνωσίν της παρὰ μόνον μὲ μίαν ναυτικὴν μοῖραν ἢ μὲ ἕνα σῶμα στρατοῦ.

★

Ἡ Ε.Σ.Σ.Δ. ἐπίσης ἐπραγματοποίησε εἰς τὸ πεδίον τῶν ἐναερίων ἐξοπλισμῶν τεραστίας προόδους.

Ἡ ἐναέριος δύναμις περιλαμβάνει 900 καταδιωκτικὰ ἀεροπλάνα, ἐξ ὧν τὰ 700 ταχύτητος 450 χλμ. καθ' ὥραν. Ἐπίσης 500 βομβαρδιστικὰ ταχύτητος 420 χλμ. 800 βαρέως βομβαρδισμοῦ, 1.200 ἐλαφροῦ ὀμβαρδισμοῦ καὶ ἐφόδου καὶ 750 ἀεροπλάνα «ἀναγνωρίσεως». Ἐν ὅλῳ, συμπεριλαμβανομένης τῆς Ἄπω Ἀνατολῆς ἀριθμεῖ 4.500 ἀεροπλάνων, ἐξ ὧν αἱ 3.000 ἀποτελοῦν τὸν ἀεροπορικὸν στόλον μάχης.

★

Ἡ ἐναέριος Γερμανικὴ προσπάθεια εἶνε ὄντως τρομερὰ καὶ λίαν ἀνησυχητικὴ διὰ τὴν Γαλλίαν.

Ἀκολουθεῖ ἕνα φρενήρη ρυθμὸν καὶ ἀναζητεῖ νὰ ὑπερβάλῃ εἰς δύναμιν ὅλας τὰς ἄλλας ἀεροπορίας το κόσμου.

Ὁ στρατὸς τοῦ Ἀέρος, ἱδρυθεὶς τὴν 1ην Μαρτίου 1935, ἔχει τριῶν ἐτῶν ζωήν. Ἔχει ἤδη ἀποτελειώσει διὰ τὸν ἐναέριον στόλον μάχης, τὸ πρόγραμμα τῶν 3.000 ἀεροπλάνων τὰ ὁποῖα εἶνε ἕτοιμα. Εἰς τὸ τέλος τοῦ 1938 θὰ γίνουν 4.000 καὶ τὸ 1939 θὰ γίνουν 5.000!

Ἡ Γερμανικὴ βιομηχανικὴ δυναμικότης εἶνε κολοσσιαία. Διαθέτει θαυμάσια ἐργοστάσια κατασκευῆς καὶ συναρμογῆς μὲ 80.000 ἐργάτας, ἐργαζομένους 48 ὥρας τὴν ἑβδομάδα, μὴ συνυπολογιζομένων τῶν προσθέτων ὡρῶν ἐργασίας.

Τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1938, ἡ Γερμανικὴ ἀεροπορία διέθετεν ἤδη 1.000 καταδιωκτικὰ καὶ βομβαρδιστικὰ ἀεροπλάνα, ταχύτητος πλέον τῶν 400 χλμ. Σήμερον διαθέτει περίπου 2.000! Ἡ Γερμανικὴ βιομηχανία παράγει μηνιαίως 400 ἀεροπλάνα αὐτῆς τῆς κατηγορίας. Ἐν περιπτώσει πολέμου ἡ Γερμανικὴ παραγωγὴ θ' αὐξηθῇ καταπληκτικῶς. Ὑπολογίζεται ὅτι ἡ μετάβασις ἀπὸ τῆς παραγωγῆς ἐν εἰρήνῃ εἰς τὴν παραγωγὴν ἐν καιρῷ πολέμου, θὰ σημειώσῃ αὔξησιν τῆς παραγωγικῆς δυναμικότητος ἀπὸ 1 εἰς 10, ἀκόμη καὶ ἕως 20!

Ἡ Γερμανία διεξάγει τὴν μάχην τῶν 400 χλμ. καθ ὥραν. Ἐξασφαλίζει δὲ αὐτὴν τὴν ὑπεροχὴν, χάρις εἰς τὸν πρωταρχικὸν παράγοντα τῆς ταχύτητος.

Ἡ ἀνατροπὴ τῆς ἰσορροπίας τῶν ἀεροπορικῶν δυνάμεων τῆς Εὐρώπης ὀφείλεται κυρίως εἰς τὴν ὄντως γιγαντιαίαν προσπάθειαν τῆς Γερμανίας. Ἀπὸ οἰκονομικῆς ἀπόψεως, δὲν ὑπάρχουν ἐξηκριβωμένοι ἀριθμοὶ τῆς προσπαθείας αὐτῆς.

Ὅλαι ὅμως αἱ σχετικαὶ πληροφορίαι ὑπολογίζουν τὸν ἀεροπορικὸν Γερμανικὸν προϋπολογισμὸν κατὰ τὰ ἔτη 1936 καὶ 1937 εἰς 20 περίπου δισεκατομμύρια φράγκα ἐτησίως!

★

Ἡ Ἀγγλία ᾐσθάνθη ἀπειλουμένην τὴν ἀσφάλειάν της μὲ τὴν τεραστίαν αὔξησιν τοῦ Γερμανικοῦ ἐναερίου στόλου καὶ ἀπεφάσισε ν' αὐξήσῃ ἐξ ἴσου καὶ τὸν ἰδικόν της. Ὁ Βρεττανικὸς προϋπολογισμὸς διὰ τὴν ἀεροπορίαν φθάνει τὰ 16 δισεκατομμύρια φράγκα.

Ἐν σχέσει μὲ τὸ 1935, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀεροπλάνων μάχης ἐτριπλασιάσθη. Ἀπὸ 500 ποὺ ἦσαν τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1935 ἔφθασαν τὰ 1500 τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1938, ἔγιναν 1850 τὴν ἄνοιξιν τοῦ 1938 καὶ θὰ φθάσουν τὰς 2.500 τὸ 1939.

Αἱ εἰς ἄνδρας δυνάμεις τῆς Βασιλικῆς Ἀγγλικῆς ἀεροπορίας ηὐξήθησαν ἀπὸ 35.000 εἰς 70.000.

Ἡ ἀεροναυτικὴ βιομηχανία ἀνεδιοργανώθη. Ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰς αὐτὴν περιλαμβανομένων ἐργατῶν ἀπὸ 30.000 θὰ φθάσῃ τὰς 90.000.

★

Ἔναντι τῆς νέας καταστάσεως τῶν ἀεροπορικῶν δυνάμεων τῆς Εὐρώπης, ἡ Γαλλία διαθέτει τὴν ἀνεγνωρισμένην ἀνωτερότητα τοῦ ἐμψύχου ἀεροπορικοῦ ὑλικοῦ της.

Εἰς ἕνα πολεμικὸν ὅμως μέσον, εἰς τὸ ὁποῖον κυριαρχεῖ τὸ ὑλικὸν μέρος, ποία πρέπει νὰ εἶνε ἡ θέσις τῆς Γαλλίας;

Ἀφοῦ ἔχασε καὶ δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἔχῃ τὴν ὑπεροχὴν, ἡ Γαλλία πρὸς μόνον τὸν σκοπὸν τῆς μητροπολιτικῆς ἀσφαλείας της, ὀφείλει ν' ἀκολουθήσῃ τὸ δόγμα τῆς ἰσότητος μὲ τὴν ἰσχυροτέραν ἀεροπορικὴν δύναμιν τῆς Ἠπειρωτικῆς Εὐρώπης. Ἡ δύναμις αὐτὴ εἶνε σήμερον ἡ Γερμανία. Πρέπει ἡ Γαλλία, ἀκολουθοῦσα τὸ παράδειγμα τῆς Ἀγγλίας, νὰ καταβάλῃ ἐντατικὴν προσπάθειαν, ὅπως ἀφήσῃ πίσω της τὴν σημερινὴν κατωτερότητά της καὶ φθάσῃ ἢ ἔστω πλησιάσῃ τὸ ἐπίπεδον τῆς ἀεροπορικῆς δυνάμεως τῆς Γερμανίας. Πρέπει νὰ ἔχωμεν ἀπὸ σήμερον τὴν τόλμην ν' ἀποφασίσωμεν τὴν ἐφαρμογὴν πολιτικῆς πραγματικῆς καὶ γενικῆς ἐπιστρατεύσεως τῶν ἀεροναυτικῶν βιομηχανιῶν μας.

Πολλὰ μαθήματα ἐξάγονται ἀπὸ τὸν πυρετὸν αὐτὸν, ὁ ὁποῖος κατέχει τὴν Εὐρώπην.

1). Ὑπεροχὴ τοῦ παράγοντος τῆς ταχύτητος.—Τόσον διὰ τὰ καταδιωκτικά, ὅσον καὶ διὰ τὰ βομβαρδιστικὰ ἀεροπλάνα ἐπιζητεῖται ταχύτης ἀνωτέρα τῶν 400 χιλιομέτρων καθ' ὥραν: 400—450 χιλιόμετρα διὰ τὰ βομβαρδιστικὰ, 450—500 χιλιόμετρα διὰ τὰ καταδιωκτικά, καὶ τὰ ἀεροπλάνα μάχης.

2). Ὑπεροχὴ τοῦ ἀριθμοῦ.—Κατὰ τὸν τελευταῖον πόλεμον, ἡ μηνιαία φύρα ἔφθανε, τὸ 1918 τὰς 3.000 ἀεροπλάνα. Ἓν ἀεροπλάνον εὑρίσκετο ἐν ἐνεργείᾳ ἐπὶ ἕνα μῆνα. Εἰς ἕνα νέον πόλεμον θὰ ἠδύνατο νὰ παραταθῇ ἡ ζωή του εἰς δύο μῆνας ἴσως. Ἐκ τῆς διαπιστώσεως αὐτῆς καταφαίνεται ἡ σημασία τῆς ἱκανότητος παραγωγῆς, ἡ ὁποία κατανέμεται σήμερον ὡς ἑξῆς, κατὰ Κράτη:

Γερμανία: 400 ἀεροπλάνα κατὰ μῆνα.
Ἀγγλία: 150 ἀεροπλάνα κατὰ μῆνα.
Ἰταλία: 150 ἀεροπλάνα κατὰ μῆνα.
Γαλλία: 40 — 50 κατὰ μῆνα.

Ἡ Γαλλικὴ δύναμις παραγωγῆς, ποὺ ἦτο κυριολεκτικῶς «ἐξευτελιστικὴ» βελτιοῦται ὁπωσδήποτε, ἀλλὰ πολὺ βραδέως.

3). Ἀναζήτησις τῆς κυριαρχίας τοῦ ἀέρος: Εἰς ἕνα σύγχρονον ἀεροπορικὸν στόλον, ἡ ἀναλογία τῶν βομβαρδιστικῶν φθάνει τὰ 50%. Τὰ καταδιωκτικὰ κυμαίνονται μεταξὺ 25 καὶ 35%. Τὰ ἀεροπλάνα «συνεργασίας» ἀπὸ 15 ἕως 25%.

ΛΩΡΑΝ Ε·Υ·ΝΑΚ

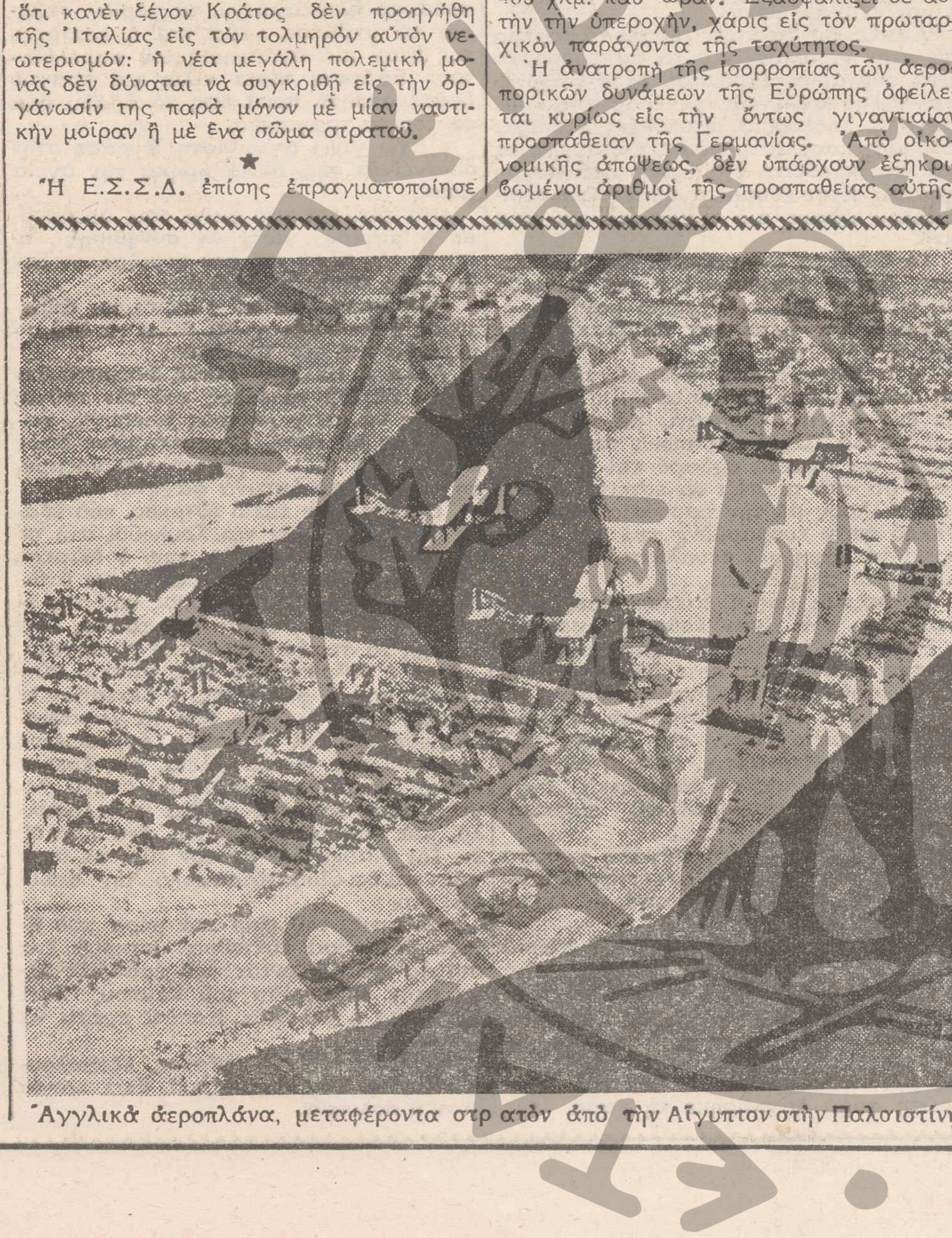

Ἀγγλικὰ ἀεροπλάνα, μεταφέροντα στρατὸν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον στὴν Παλαιστίνη

ΙΤΑΛΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΔΥΟ ΝΕΟΙ ΕΙΚΟΣΙ ΧΡΟΝΩΝ

Τῆς γνωστῆς συγγραφέως ΜΟΥΡΑ

Ἕνα δωμάτιο χωριατόσπιτου. Τὸ κρεββάτι μὲ σουμιὲ καὶ μάλλινο στρῶμα εἶνε τὸ ὡραιότερο ἔπιπλο. Ὅσο γιὰ τὰ ἄλλα, μπορεῖτε νὰ κρίνετε μόνος σας. Γιὰ νὰ πλενόσαστε ἔχουμε ἕνα σιδερένιο λαβομάνο..

Ἡ Νελλίνα ἔρριξε μιὰ ματιὰ στὸ δωμάτιο, ποὺ ἦταν βυθισμένο στὸ σκιόφως: τὰ μισόκλειστα παντζούρια ἅπλωναν μιὰ γλυκειὰ γαλήνη στὴν γύμνια τῶν τοίχων, ποὺ ἦταν κάτασπροι, φρεσκοβαμμένοι.

—Καλά, εἶπε.

Ἄνοιξε τὰ δυὸ παράθυρα. Τὸ ἕνα ἔβλεπε στὸν κῆπο μὲ τ' ἀνθισμένα καρποφόρα δένδρα: ἀμυγδαλιές, δαμασκηνιές, ροδακινιές, μὲ λουλούδια ὅλων τῶν χρωμάτων. Μιὰ μαγεία. Τὸ ἄλλο ἔβλεπε στὴν καταπράσινην ἔκτασι τῶν ἀγρῶν καὶ τοῦ κάμπου, μὲ κάτι θάμνους ποὺ ἔβγαζαν νέα κλαράκια καὶ κάτι πελώριες λεῦκες, ποὺ ἀνέμιζαν ψηλὰ τὰ φυλλώματά τους. Καὶ ἐπανέλαβε δίχως νὰ στραφῇ, κυττῶντας τὸν καταγάλανον οὐρανόν:

—Καλά, θὰ μείνω.

—Θἄχετε γάλα μόλις ἀρμεγμένο, κανένα κοτόπουλο καὶ ὅλα τὰ χορταρικὰ τοῦ λαχανόκηπου. Κάθε δεκαπέντε μέρες σκοτώνουμε ἕνα κουνέλι. Αὐγὰ ὅσα θέλετε: τὰ παίρνουμε ζεστὰ ἀπὸ τὴ φωληά.

—Καλά. Ἦρθα στὴν ἐξοχὴ γιὰ νὰ ζήσω μιὰ ζωὴ ἥσυχη καὶ ἁπλῆ. Μοῦ χρειάζεται φαΐ, ὕπνος, ἥλιος καὶ καθαρὸς ἀέρας. Αὐτὰ μοῦ εἶπε ὁ γιατρός. Καὶ πρέπει νὰ τὰ κάνω γιὰ νὰ βρῶ τὴν ὑγεία μου.

—Ἐδῶ θὰ γίνετε θηρίο!

Ἡ χωρικὴ ἐσήκωσε τὴν ποδιά της γιὰ νὰ πλησιάσῃ στὸ κρεββάτι μὲ τὴν κάτασπρη κουβερτίτσα, τῆς μπουγάδας. Ἐτακτοποίησε τὸ μαξιλάρι κι' ἔβαλε δυὸ καθαρὲς πετσέτες στὸ λαβομάνο, ἐνῷ ὁ Μάρκος, ὁ γυιός της, ἐξεφόρτωνε δυὸ μεγάλες βαλίτζες, βαρύτατες.

—Πόσον καιρὸ σκοπεύετε νὰ μείνετε;

—Ὁ γιατρὸς μοῦ εἶπε δυὸ μῆνες.

Ὁ Μάρκος ἔφυγε μὲ τὴν μητέρα του, καὶ ἡ Νελλίνα ἔμεινε μόνη. Γιὰ μιὰ στιγμὴ ἐδοκίμασε ἕνα αἴσθημα ἀποστροφῆς γιὰ τὸ γυμνὸ ἐκεῖνο δωμάτιο. Ἔπειτα ἔβγαλε τὸ καπέλλο καὶ τὸ παλτό, κι' ἐχάρηκε ὅταν εἶδε τὸ τζάκι, σχεδὸν κρυμμένο σὲ μιὰ γωνία. Τὸ βράδυ θ' ἀνάβω φωτιὰ στὸ τζάκι, ποὺ θὰ μοῦ κρατᾷ συντροφιά, ἐσκέφθηκε. Ἔτσι δὲν θὰ εἶμαι ἐντελῶς μόνη».

Ἄνοιξε τὶς βαλίτζες, ἔβαλε τὰ φορέματα στὴν ντουλάπα καὶ τὰ ἀσπρόρρουχα στὰ συρτάρια, ἐκρέμασε στὸν τοῖχο ἕνα παληὸ σάλι τῆς μητέρας της, μὲ μεγάλα λουλούδια, ἐτοποθέτησε ἐπάνω σὲ μιὰ κασέλα μερικὲς φωτογραφίες καὶ στὸ κρεββάτι ἕνα παλτὸ ἀπὸ ἄσπρη γοῦνα. Ἔτσι ἐδημιουργήθηκε ἕνα περιβάλλον κάπως πιὸ εὐχάριστο καὶ ἀνεκτό.

Τὰ διάφορα ἀντικείμενα τῆς τουαλέττας, ὡραῖα τοποθετημένα στὸ τραπεζάκι, πάνω σ' ἕνα πολύχρωμο μαντῆλι, ἐδέχοντο τὸν ἥλιο καὶ ἀντανακλοῦσαν τὶς ἀχτῖδες του.

Ἡ Νελλίνα ἔμεινε πολὺ εὐχαριστημένη ἀπὸ τὴν ἑτοιμασίαν αὐτή, κι' ἐφόρεσε ἕνα τσίτινο φουστάνι, μὲ γραμμές, πολὺ ἁπλό. Ὡστόσο ἔνοιωθε ἀκόμα τὸν ἑαυτό της ἀρκετὰ σοβαρὸ καὶ ἦταν βέβαιη ὅτι στὸ τραπέζι θὰ ἐστενοχωροῦσε τοὺς ἄλλους μὲ τὴν παρουσία της. Ἐξ ἄλλου ἦταν κουρασμένη καὶ δὲν εἶχε ὄρεξι νὰ κάμῃ μιὰ τουαλέττα κατάλληλη μὲ τὸ περιβάλλον.

Τὸ ταξεῖδι καὶ ἡ τακτοποίησις τοῦ δωματίου τὴν εἶχαν κουράσει ἀρκετά. Ξαναγύρισε πάλι στὸ παράθυρο ποὺ ἔβλεπε στὸν κῆπο: ποτὲ δὲν εἶχε ἰδῆ τόσα καρποφόρα δένδρα, ἀνθισμένα κι' ἔνοιωθε ἕνα εἶδος ἐκστάσεως. «Ὅπως στὸν κινηματογράφο, στὰ ἔργα τῆς Ζανὲτ Μὰκ Ντόναλτν», σκεφτόταν, κι' ἔνοιωθε μέσα της τὴ ρωμαντικὴ ψυχὴ μιᾶς ἡρωΐδος αἰσθηματικοῦ παραμυθιοῦ.

Γιὰ νὰ κατέβῃ στὴ μεγάλη κουζίνα ἐφόρεσε μιὰ μάλλινη ζακέττα ἐπάνω ἀπ' τὸ φορεματάκι. Ἐκρύωνε, κι' ἔκλεισε τὰ παράθυρα.

Ἡ Μάρθα, σκυφτὴ πάνω στὸ χωριάτικο τζάκι ἑτοίμαζε τὸ φαγητό. Μιὰ μυρωδιὰ τηγανητοῦ κουνελιοῦ ἔβγαινε ἀπὸ ἕνα τηγάνι ποὺ δὲν ἦταν καλὰ σκεπασμένο.

Ἔπειτα ἀπὸ τόσους μῆνες ἀρρώστειας καὶ ἀναρρώσεως, ἡ Νελλίνα γιὰ πρώτη φορὰ ξαναβρῆκε τὴ χαρὰ τῆς ὀρέξεως. Ἔφαγαν ὅλοι μαζί, σ' ἕνα τραπέζι χωρὶς τραπεζομάνδηλο. Μπροστά της ἔβαλαν κ' ἕνα ποτῆρι γάλα.

—Μετὰ δεκαπέντε μέρες θὰ ἰδῆτε τὴ διαφορὰ στὴν ὑγεία σας, εἶπε ἡ χωρική, ἀδειάζοντας τὸ φαγητὸ στὰ πιάτα.

Ἡ Νελλίνα ἐχαμογέλασε καὶ δὲν ἐζήτησε πετσέτα. Ἀπὸ τὴν πρώτη μέρα ἄρχισε νὰ συνηθίζῃ μὲ τὴ ζωὴ τῆς ἐξοχῆς, νὰ συμμορφώνεται μὲ τὸ περιβάλλον. Ὁ γιατρός της εἶχε πῆ νὰ περπατᾷ ξυπόλητη πάνω στὸ χῶμα, κι' αὐτὴ ἐβάλθηκε νὰ τὸ κάμῃ, ὑπερπηδῶντας τὶς δυσκολίες τῶν πρώτων ἡμερῶν, ὅταν τὴν τσιμποῦσαν οἱ πετρίτσες κάτω ἀπὸ τὸ πέλμα.

Τὸ βράδυ, ὅταν ἐπῆγε στὸ δωμάτιό της, ὁ Μαρκος εἶχε ἀνάψει φωτιὰ στὸ τζάκι καὶ μ' ἕνα κομμάτι σπάγγο ποὺ τὄδεσε ἀπὸ ἕνα σίδερο τοῦ κρεββατιοῦ, ἔφερε τὴν ἠλεκτρικὴ λάμπα σχεδὸν ἐπάνω ἀπὸ τὸ προσκέφαλο. Δυὸ ματσάκια ἄγρια τριαντάφυλλα ἐχαμογελοῦσαν μέσα σ' ἕνα ποτηράκι. Ἡ Νελλίνα ἔνοιωσε τὸν ἑαυτό της πιὸ ἥσυχον κι' εὐχαριστημένον. Εἶχε ἕνα φίλον: τὸν Μάρκο. Καὶ εἶπε, κλείνοντας τὴν πόρτα:

—Καλὴ νύχτα, Μαρκο.

—Ἐγὼ κοιμᾶμαι αὐτοῦ, εἶπε ὁ νέος, δείχνοντας τὸ ἐπάνω δωμάτιο. Στὴ σοφίτα σὲ μιὰ μπράντα. Ἂν χρειαστῆτε τίποτα, ἔστω κι' ἕνα ποτῆρι νερό, νὰ μὲ φωνάξετε. Κοιμᾶμαι πολὺ ἐλαφρά, ὅταν θέλω.

—Νὰ κοιμηθῇς ἥσυχα, Μαρκο. Δὲν θὰ χρειαστῶ τίποτε.

★

Σὲ τέσσερις μῆνες ἡ Νελλίνα ἔγινε σχεδὸν χωριάτισσα. Μιλοῦσε μὲ τὴν προφορὰ τῆς θειᾶς Ρόζας, εἶχε μεγάλην οἰκειότητα μὲ τὸν Μᾶρκον, ἄρμεγε μόνη της τὸ γάλα, ἐτάϊζε τὶς κόττες, μποροῦσε νὰ διακρίνῃ τὸ σιτάρι ἀπὸ τὸ κριθάρι, τὴν ἀμυγδαλιὰ ἀπὸ τὴν κερασιά, τὸ σκόρδο ἀπὸ τὸ πράσσο, τὸ κελάδημα τῆς καρδερίνας ἀπὸ τοῦ σπίγγου, καὶ δὲν ἐτρόμαζε πιὰ ἀπὸ τὴ φωνὴ τῆς κουκουβάγιας.

Περπατοῦσε ξυπόλητη, ἔμενε ὅλη τὴν ἡμέρα στὸν ἥλιο χωρὶς μαντῆλι στὸ κεφάλι καὶ φοροῦσε χωριάτικα ροῦχα. Δὲν ὀντουλάρισε πιὰ τὰ μαλλιά της. Εἶχε τὸ πρόσωπο ἡλιοκαμμένο, τὰ χέρια σκληρά, τὰ μπράτσα γερὰ καὶ ἡ λεπτότης της ἦταν μιὰ ἀνάμνησις τοῦ παρελθόντος. Ἐβάρυνε πέντε κιλὰ καὶ τραγουδοῦσε ἀπὸ τὸ πρωῒ ἕως τὸ βράδυ ὅλα τὰ τοπικὰ τραγούδια.

«Ἔχω γίνει ἀγνώριστη, ἔγραφε στὴν οἰκογένειά της, ἀλλὰ βρῆκα τὴν ὑγεία μου».

«Νὰ γυρίσῃς στὸ σπίτι σου, ἀπαντοῦσε ἡ μητέρα, γιατὶ ἂν συνηθίσῃς σ' αὐτὸν τὸν ἀέρα καὶ στὸ περιβάλλον δὲν θὰ ἔχῃς καμμιὰν ὠφέλεια».

«Θὰ ἐπιστρέψω τὸ φθινόπωρο, ἀπαντοῦσε ἡ Νελλίνα, γιατὶ θέλω νὰ ἰδῶ τὸ θέρισμα καὶ τὸν τρυγητό».

Ἀλλὰ ἡ Νελλίνα ἔλεγε ψέμματα. Δὲν ἤθελε νὰ ἰδῇ τὸ θέρος καὶ τὸν τρῦγο. Ἤθελε νὰ μείνῃ μὲ τοὺς χωριάτες, χωριάτισσα κι' αὐτή, εὐχαριστημένη ὅπως αὐτοί, προσκολλημένη στὴ γῆ, θρεμμένη ἀπὸ τὰ πιὸ ὑγιεινὰ φαγητά.

Ἔπειτα ἦταν καὶ ὁ Μαρκος, ποὺ ἔβαζε κάθε μέρα ἕνα νέο λουλοῦδι στὸ ποτῆρι, πάνω στὸ τραπέζι της, ὁ Μάρκος ποὺ ἐστόλισε τὰ παράθυρά της μὲ ἀνθισμένες γλάστρες, ὁ Μαρκος ποὺ τὴν ἐμάθαινε νὰ χειρίζεται τὴν τσάπα, νὰ θερίζῃ, νὰ τραβάῃ νερὸ ἀπὸ τὸ πηγάδι. Ἦταν ὁ Μᾶρκος ποὺ εἶχε γίνει ὁ σύντροφός της, ὁ φίλος της, ὁ διακονῶν ἱππότης. Ὅταν ἐγύριζε ἀπὸ τὰ χωράφια, τὸ μεσημέρι καὶ τὸ βράδυ, φορτωμένος τὰ γεωργικά του ἐργαλεῖα, τῆς ἔφερνε πάντα ἕνα δῶρο: ἕνα ὥριμο στάχυ, λίγες φράουλες πάνω σ' ἕνα ἀμπελόφυλλο, μιὰ καρδιὰ μαρουλιοῦ, ἕνα λουλοῦδι. Τὸν Μαρκο δὲν θὰ τὸν εὕρισκε στὴν πάλι καὶ θὰ αἰσθανόταν πολὺ τὴν ἀπουσία του.

—Βλέπεις, τοῦ εἶπε μιὰ μέρα ποὺ ἤτανε μόνοι καὶ κυττοῦσαν μακρυὰ ἕνα σημεῖο τοῦ ὁρίζοντας ποὺ ἐμαύριζε πέρα στὴν πρασινάδα τοῦ κάμπου. Ἐκεῖ κάτω εἶνε ἡ πολιτεία. Κάποτε πρέπει νὰ ἐπιστρέψω.

—Βέβαια, εἶπε ὁ Μαρκος, ἐξακολουθῶντας νὰ κυττάῃ μακρυά, ἐκεῖ κάπου ἦταν ἡ πολιτεία.

—Καὶ δὲν θὰ βλέπω πιὰ τὴν ἐξοχή. Τώρα πιὰ εἶμαι καλά. Ἡ μητέρα λέει ὅτι μόλις τελειώσῃ τὸ καλοκαίρι, πρέπει νὰ ἐπιστρέψω. Οἱ ἀδελφές μου βρίσκονται στὴ θάλασσα. Θὰ μποροῦσα νὰ πάω κι' ἐγὼ ἐκεῖ.

—Βέβαια.

—Λυπᾶσαι ποὺ θὰ φύγω;

Ἐκεῖνος ἐκατέβασε τὸ κεφάλι, σταυρώνοντας τὰ χέρια πίσω.

— Ὅταν φύγετε σεῖς, γιὰ μένα θὰ εἶνε σὰν νὰ λείψουν ὅλα: τὰ χωράφια, ἡ ζωή, τὸ σπίτι...

—Γιὰ τὶς πρῶτες μέρες, μπορεῖ. Ἔπειτα θὰ συνηθίσῃς, θὰ ξεχάσῃς. Ὑπάρχουν τόσα κορίτσια στὸν κόσμο!...Τὴν Κυριακὴ ποὺ πᾶμε στὴν ἐκκλησία βλέπουμε τόσα ποὺ σὲ χαιρετοῦν.

—Ναί, ἀλλὰ δὲν εἶνε σὰν κι' ἐσᾶς.

—Εἶνε καλύτερα ἀπὸ μένα.

—Ὄχι. Αὐτὰ θέλουν νὰ πᾶνε στὴν πόλι, ἐνῷ σεῖς ἀγαπήσατε τὴν ἐξοχή. Αὐτὰ δὲν εἶνε εὐχαριστημένα ἐδῶ, ἐνῷ σεῖς εἴσαστε εὐτυχισμένη. Ἔτσι τουλάχιστον φαντάζομαι.

—Ναί, Μᾶρκο: εἶμαι εὐτυχισμένη.

—Καὶ θὰ φύγετε;

—Δὲν ξέρω. Ἴσως μὲ κρατήσῃ κάτι ἢ κάποιος. Τὸ καλοκαίρι δὲν πέρασε ἀκόμη.

—Θὰ ἠθέλατε λοιπὸν νὰ μείνετε γιὰ πάντα ἐδῶ πέρα;

—Θὰ ἤθελα καὶ θὰ μάθαινα νὰ ἐργάζωμαι σὰν τὶς ἄλλες γυναῖκες. Θὰ παντρευόμουνα ἕναν ἄντρα σὰν καὶ σένα, γερὸν καὶ δυνατόν, ἡλιοκαμμένον καὶ θ' ἀποχτοῦσα παιδιὰ μὲ τὰ μάτια γεμᾶτα ἥλιο...

Μακρυά, οἱ λεῦκες ἔγερναν τὶς κορυφὲς στὴ θωπεία τοῦ ἀνέμου. Ἡ Νελλίνα καὶ ὁ Μαρκος σιωποῦσαν. «Παιδιὰ μὲ τὰ μάτια γεμᾶτα ἥλιο...». Λὲς καὶ τὰ λόγια αὐτὰ εἶχαν μείνει μετέωρα στὴν ἀτμόσφαιρα. Ἐκείνη ἀκούμπησε μὲ τὸν ὦμο στὴν πλάτη τοῦ Μάρκου. Ἦταν εἴκοσι χρονῶν καὶ οἱ δυὸ καὶ ἀγαποῦσαν τὴ ζωή. «Παιδιὰ μὲ τὰ μάτια γεμᾶτα ἥλιο...» σκεφτόταν ὁ Μαρκος, γέρνοντας λίγο τὴν πλάτη γιὰ ν' ἀκουμπήσῃ καλλίτερα ἡ Νελλίνα.

—Θὰ θέλατε νὰ πάρετε ἕναν χωρικό; ἐρώτησε.

Ἡ φωνή του ἦταν ραγισμένη, πνιγμένη, κι' ἐντράπηκε.

—Θὰ ἤθελα ναί, ἀπάντησε ἡ Νελλίνα σιγὰ γιὰ νὰ κρύψῃ τὴ συγκίνησί της. Εἶμαι ἀρκετὰ δυνατὴ τώρα καὶ μπορῶ νὰ κάμω ὁποιαδήποτε δουλειά. Γιὰ τὴν πολιτεία δὲν μ' ἐνδιαφέρει καθόλου. Ἄλλως τε καὶ ἡ ζωὴ στὴν πόλι ἔχει τοὺς κόπους της. Θὰ ἐργάζωμαι κι' ἐκεῖ ὅπως κι' ἐδῶ, σὲ μιὰν ἀτμόσφαιρα ἀνθυγιεινή, χωρὶς αὐτὴν τὴν ἁπλότητα.

—Ὁ χειμῶνας ἐδῶ εἶνε πολὺ θλιβερός.

—Δὲν ὑπάρχει θλῖψι ὅταν ὑπάρχουν παιδιά.

Ἐπέστρεψαν. Ὅταν ἔφθασαν κοντὰ στὸν σταῦλο αὐτὸς ἐπέρασε τὸ μπράτσο του στὴ μέση τῆς Νελλίνας. Ἐκείνη δὲν ἀντιστάθηκε.

Κατὰ τὸ δειλινὸ ἦρθε ὁ παπᾶς τοῦ χωριοῦ κι' ἐζήτησε νὰ μιλήσῃ μὲ τὴν δεσποινίδα. Ἡ συζήτησις στὸ δωμάτιο τοῦ πρώτου πατώματος ἐκράτησε πολλὴν ὥρα. Ἔπειτα ἐκάλεσαν καὶ τὸν Μαρκο. Ἡ Νελλίνα εἶχε τὰ μάτια πλημμυρισμένα δάκρυα καὶ ὁ Μαρκος δὲν τολμοῦσε νὰ προχωρήσῃ.

—Τὰ κανονίσαμε ὅλα, εἶπε ὁ παπᾶς χαμογελῶντας. Τώρα θὰ κατέβω νὰ μιλήσω μὲ τοὺς γέρους. Ὁ Θεὸς νὰ σᾶς εὐλογήσῃ, τέκνα μου.

Ἔμειναν μόνοι.

—Γιατὶ δὲν μοῦ τὸ εἶπες μόνος σου, πῶς ἤθελες νὰ μὲ κάνῃς γυναῖκα σου;

—Γιατὶ δὲν ἤξερα νὰ σοῦ τὸ πῶ. Δὲν εὕρισκα τὰ λόγια.

—Τί θὰ πῇ ἡ οἰκογένειά σου;

—Πὼς εἶμαι τρελλή. Ἀλλὰ τί σημασίαν ἔχει; Εἶνε ἡ γλυκύτερη τρέλλα καὶ κανεὶς δὲν θὰ μπορέσῃ νὰ τὴν καταλάβῃ, παρὰ μονάχα ἐγώ, ἴσως καὶ σύ. Θὰ πάῃ ὁ παπᾶς στοὺς γονεῖς μου, νὰ τοὺς μιλήσῃ, καὶ μετὰ θἄρθῃ νὰ μᾶς στεφανώσῃ.

Καὶ αὐτὸς ἐπρόσθεσε σιγά:

—Θ' ἀποχτήσουμε παιδιὰ μὲ μάτια πλημμυρισμένα ἥλιο...

ΜΟΥΡΑ

ἡ γυναῖκα σας δὲν εἶναι πιστὴ ΕΑΝ....

Ποιος δὲν θέλει νὰ ξέρῃ ἂν ἡ γυναῖκα του εἶνε πιστή; Ὁ κάθε λοιπὸν παντρεμένος θὰ ἤθελε νὰ γνωρίζῃ ποῖα εἶνε τὰ ἐχέγγυα τῆς συζυγικῆς πίστεως.

Γιὰ νὰ δώσῃ κανεὶς μίαν ἐξήγησιν σ' αὐτὸ τὸ δύσκολον ζήτημα, εἶνε προτιμότερο, νὰ ἐξετάσῃ τὴν ἀντίθετη ἀκριβῶς πλευράν του: Πότε δηλαδὴ μία γυναῖκα δὲν εἶνε πιστή. Μ' ἄλλα λόγια εἶνε πιὸ ἔκδηλη ἡ ἀπιστία τῆς συζύγου παρὰ ἡ πίστις της.

Γι' αὐτὸ κι' ἐγὼ θὰ σᾶς ἀπαριθμήσω ἐδῶ μερικὰ συμπτώματα, τὰ ὁποῖα μαρτυροῦν ἀναμφισβητήτως, ὅτι ἡ σύζυγός σας δὲν σᾶς εἶνε ἀφωσιωμένη. Δῶστε λοιπὸν προσοχήν...

★

Ἂν ἡ γυναῖκα σας σᾶς ἐνόμιζε πρὸ τοῦ γάμου σας ὡς διαφορετικὸν χαρακτῆρα ἀπὸ ὅ,τι πράγματι εἶσθε. Ἂν παραδείγματος χάριν σᾶς περνοῦσε γιὰ ποιητήν. Ὅταν παντρευθῆτε, καὶ διαπιστώσῃ ὅτι δὲν τῆς ὁμιλεῖτε διαρκῶς γιὰ ἄστρα, λουλούδια, ταξίδια καὶ γιὰ ἄλλα παρόμοια ἀκατάληπτα πράγματα, νὰ ξέρετε, ὅτι θὰ αἰσθανθῇ τὸν ἑαυτόν της ἀπομονωμένον, μακρυὰ ἀπὸ σᾶς.

Αὐτὴ ἡ ψυχολογική της κατάστασις εἶνε κατάλληλον ἔδαφος γιὰ νὰ φυτρώσῃ καὶ γιὰ νὰ ἀναπτυχθῇ ἡ ἀπιστία. Ὁ πρῶτος τυχὸν ὀνειροπόλος νέος θὰ κατορθώσῃ, χωρὶς μάλιστα καμμίαν σοβαρὴ προσπάθεια, νὰ τῆς πάρῃ τὰ μυαλὰ μὲ ὀλίγους στίχους τοῦ Λαμαρτίνου ἢ τοῦ Βερλαίν. Οἱ ποιηταὶ εἰς αὐτὴν τὴν περίπτωσιν παίζουν ἀνήθικον ρόλον... προξενητῶν.

★

Εἶσθε μὲ τὴν γυναῖκα σας σ' ἕνα φιλικὸ σπίτι. Κάθεσθε μὲ εὐχάριστη παρέα καὶ διασκεδάζετε ὡραία. Εἰς μίαν στιγμὴν ἡ γυναῖκα σας ἀρχίζει νὰ σᾶς μιλῇ γιὰ κάποιο κοινὸ φίλμ, ποὺ παίζεται σ' ἕναν μακρυνὸ κινηματογράφο. Καὶ προσπαθεῖ νὰ σᾶς πείσῃ νὰ ἐγκαταλείψετε τὴν διασκέδασι καὶ νὰ πᾶτε νὰ τὸ ἰδῆτε.

—Εἶνε περίφημο ἔργο, σᾶς λέγει. Παριστάνει τὴν ἱστορίαν μιᾶς ἀθώας συζύγου, τὴν ὁποίαν συκοφαντοῦν στὸν ἄνδρα της οἱ φίλοι καὶ οἱ γνωστοί. Καὶ τραβᾷ ἡ καϋμένη μαρτύρια.

Αὐτὸ μαρτυρεῖ ὅτι ἡ σύζυγός σας ἔχει ἀρχίσει νὰ φοβῆται τὶς «συκοφαντίες». Ἀλλὰ ὁ ἐντελῶς ἀθῶος δὲν ἔχει ποτὲ τίποτε νὰ φοβηθῇ. Γιατί λοιπὸν φοβᾶται ἡ γυναῖκα σας; Φροντίστε νὰ μάθετε...

Τὴν νύχτα, τὴν ὥρα ποὺ κοιμᾶται ἡ σύζυγός σας, σκουντίστε την ἐλαφρὰ καὶ ρωτῆστε την:

—Μ' ἀγαπᾷς, χρυσό μου;

Δύο πράγματα μπορεῖ τότε νὰ συμβοῦν. Ἢ θὰ τεμπελιάζῃ ἡ γυναῖκα σας νὰ ξυπνήσῃ ἐντελῶς καὶ τότε θὰ σᾶς πῇ ὅτι σᾶς ἀγαπᾷ, ὁπότε ἡ ἀπάντησίς της αὐτὴ δὲν ἔχει καμμίαν ἀξίαν, ἢ θὰ σᾶς ἀπαντήσῃ μισοκοιμισμένη ἀκόμη. Δῶστε προσοχὴ σ' αὐτὴν τὴν ἀπάντησιν. Ἂν σᾶς πῇ:

—Σ' ἀγαπῶ, ἀντρούλη μου...

Ἢ ἂν σᾶς ἀποκαλέσῃ μὲ τὸ ὄνομά σας ἔχει καλῶς. Θὰ πῇ ὅτι δὲν τῆς ἀπασχολεῖ ἄλλος τὸ μυαλό. Ἂν ὅμως σᾶς ἀποκαλέσῃ μ' ἕνα χαϊδευτικό, τὸ ὁποῖον δὲν σᾶς ἔχει ποτὲ ἄλλοτε εἰπῆ, ἂν σᾶς πῇ αἴφνης «σ' ἀγαπῶ, περιστεράκι μου», ἐνῷ ποτὲ ἄλλοτε δὲν σᾶς ἔχει εἰπῆ «περιστεράκι της», νὰ ξέρετε ὅτι δὲν εἶσθε σεῖς τὸ περιστεράκι. Εἶνε κάποιος ἄλλος...

Ἐνδέχεται πάλι, νὰ σᾶς ἀπαντήσῃ:

—Σὲ λατρεύω, Ἀνδρέα μου.

Καὶ σας νὰ σᾶς λένε... Γιῶργο! Ζητήσατε τότε τὸν ὑπεύθυνον Ἀνδρέα...

★

Ἀπὸ τινος καιροῦ ἡ σύζυγός σας ἀναγνωρίζει πρόθυμα σὲ σᾶς μερικὰ προτερήματα. Ἀναγνωρίζει δηλαδή, ὅτι σεῖς εἶσθε ἔξυπνος καὶ ὀξυδερκής, ἐνῷ γιὰ τὸν ἑαυτόν της λέγει, ὅτι εἶνε ἀνόητη καὶ κοιμισμένη.

Αὐτοὶ οἱ χαρακτηρισμοὶ εἶνε πολὺ ὕποπτοι. Ἂν τέλος φθάσῃ ἡ σύζυγος εἰς τὸ σημεῖον νὰ σᾶς ἀποκαλέσῃ «Σέρλοκ Χόλμς», νὰ ξέρετε πὼς αὐτὸ σημαίνει, ὅτι... δὲν βλέπετε αὐτὸ ποὺ βλέπει ὅλος ὁ κόσμος...

Καταλαβαίνετε βέβαια τί εἶνε ἐκεῖνο, ποὺ δὲν βλέπετε: Τὴν διαγωγὴν τῆς συζύγου σας...

★

Μὲ τὴν γυναῖκα σας κάνετε συχνὰ ἐκδρομὴ μὲ τὸ αὐτοκίνητό σας εἰς μίαν ὡρισμένην ἐξοχήν. Διασχίζετε ἕναν ἀνηφορικὸν δρόμον καὶ περνᾶτε ἀπὸ ἕνα πολὺ γραφικό, ἐξοχικὸ ξενοδοχεῖο. Ἡ σύζυγός σας τρελλαίνετε γι' αὐτὸ τὸ ξενοδοχεῖο. Καὶ κάθε φορά, ποὺ θὰ περάσετε ἀπὸ ἐκεῖ, θὰ σᾶς πῇ:

—Ἄχ, ἔλα νὰ καθίσουμε λίγο σ' αὐτὸ τὸ θαυμάσιο ξενοδοχεῖο, ν' ἀπολαύσουμε τὴν θέα!...

Καὶ σεῖς τῆς κάνετε φυσικὰ τὸ χατῆρι.

Περνοῦν ἕξ μῆνες. Παίρνετε μιὰ μέρα πάλι τὸ αὐτοκίνητό σας καὶ πᾶτε μὲ τὴν γυναῖκα σας ἐκδρομὴ στὴν ἴδια ἐξοχή. Στὸ δρόμο σᾶς πιάνει ἡ βροχή. Ἀλλ' εὐτυχῶς πλησιάζετε στὸ ἐξοχικό, γραφικὸ ξενοδοχεῖο, ποὺ τόσο ἀγαπᾷ ἡ γυναῖκα σας.

—Πᾶμε νὰ καθίσουμε λίγο, τῆς λέτε, σ' αὐτὸ τὸ ἀγαπημένο σου ξενοδοχειο;

—Ὄχι, ἀπαντᾷ.

—Γιατί;

—Δὲν θέλω.

—Μὰ σὺ τὸ ξενοδοχεῖο αὐτὸ τὸ εὕρισκες ὑπέροχο.

—Μπά! Στενὸ καὶ πληκτικὸ εἶνε. Πᾶμε πιὸ κάτω, θὰ βροῦμε ἄλλο.

Δὲν πιστεύω ν' ἀμφιβάλλετε πλέον, ὅτι κάποια ἰδιαιτέρα ἀνάμνησις συνδέει τὴν σύζυγόν σας μ' αὐτὸ τὸ ξενοδοχεῖο. Μιὰ ἀνάμνησις, ἀπέναντι τῆς ὁποίας δὲν θέλει ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ τοποθετήσῃ ἀντιμέτωπον τὸν σύζυγόν της...

★

Αἰφνιδίως ἡ γυναῖκα σας σκέπτεται ν' αὐτοκτονήσῃ. Σεῖς τὴν ἐρωτᾶτε περίτρομος νὰ μάθετε τοὺς λόγους, αὐτῆς τῆς τραγικῆς σκέψεως:

—Τί ἔχεις; τὴν ἐρωτᾶτε.

—Τίποτε, ἀπαντᾷ.

—Μήπω σοῦ λείπει τίποτε;

—Ὄχι.

—Μήπως σὲ στενοχώρησε κανείς;

—Ὄχι.

—Μὰ τί ἔχεις τέλος πάντων;

—Τίποτε.

Ὅταν δὲν μπορεῖ ἡ γυναῖκα νὰ δώσῃ μίαν ἀπάντησιν γιὰ ἕνα τόσο σπουδαῖο ζήτημα, κάποιο αἴσθημα τὴν βασανίζει.

★

Ἀναχωρεῖτε γιὰ μακρυνὸ ταξίδι. Σᾶς συνοδεύουν μέχρι τὸ σταθμὸ ἡ γυναῖκα σας καὶ ὁ στενώτερος οἰκογενειακός σας φίλος.

Ἔχετε ἀκόμη μιὰ ὥρα προθεσμία μέχρις ὅτου φύγῃ τὸ τραῖνο. Πηγαίνετε λοιπὸν μὲ τὴν σύζυγόν σας καὶ τὸν φίλον σας εἰς τὸ ἑστιατόριο τοῦ σταθμοῦ, νὰ φᾶτε.

Κάθεστε οἱ τρεῖς σ' ἕνα τραπέζι καὶ ἔρχεται τὸ γκαρσόνι νὰ πάρῃ παραγγελίαν. Βλέπετε εἰς τὸν κατάλογον τῶν φαγητῶν ὅτι ἔχει ψάρι μὲ σκορδαλιά. Καὶ ξέρετε ὅτι ἡ γυναῖκα σας τρελλαίνετε γιὰ τὴν σκορδαλιά.

Περιέργως ὅμως τὸ βράδυ ἐκεῖνο δὲν παραγγέλνει σκορδαλιά. Γιατί ἆρά γε;

Μὰ χρειάζεται ρώτημα; Σεῖς σὲ λίγο φεύγετε. Κι' αὐτὴν θὰ τὴν ἐμπιστευθῆτε εἰς τὸν στενὸν οἰκογενειακόν σας φίλον. Κάνει λοιπὸν νὰ μυρίζῃ τὸ στόμα της ἀπὸ σκορδαλιά;

★

Κάθεσθε μὲ τὴν σύζυγόν σας στὸ σαλόνι καὶ πίνετε καὶ οἱ δύο τὸν καφέ σας. Ἡ γυναῖκα σας ἀγαπᾷ πολὺ τὸν καφέ. Αἴφνης σᾶς ἐρωτᾷ:

— Εἶνε ἀλήθεια αὐτὸ ποὺ γράφουνε οἱ ἐφημερίδες, ὅτι εὑρέθη ἕνα φάρμακο, ποὺ ὅποιος τὸ πιῇ λέγει θέλοντας καὶ μὴ τὴν ἀλήθεια;

—Βεβαίως, τῆς ἀπαντᾶτε. Εἶνε ἕνα φάρμακο, ποὺ ἅμα ρίξῃς δυὸ σταγόνες μέσα στὸν καφὲ φέρνει τὸ ἀποτέλεσμά του. Ὁ καφὲς δὲν ἀλλάζει καθόλου γεῦσιν κι' αὐτός, ποὺ θὰ τὸν πιῇ, δὲν καταλαβαίνει ὅτι ἔχει μέσα φάρμακο. Τὸν πίνει λοιπὸν ξένοιαστος καὶ χωρὶς νὰ θέλῃ ἀρχίζει νὰ λέγῃ γιὰ ὅλα τὰ πράγματα τὴν ἀλήθειαν.

Ἡ γυναῖκα σας ἀπὸ τὴν ἄλλη μέρα δέν... ξαναπίνει καφέ. Τῆς φέρνει, λέγει, ἀϋπνία!...

★

Ἡ γυναῖκα σας γίνεται ξαφνικὰ αὐστηροτάτη. Δὲν συγχωρεῖ τὶς γυναῖκες ἐκεῖνες, ποὺ ἀπατοῦν τὸν ἄνδρα τους. Κατηγορεῖ δριμύτατα τὴν φίλη της τὴν Καίτη, ποὺ ἄφησε τὸν ἄνδρα της καὶ ἠκολούθησε τὸν φίλον της:

—Δὲν ντράπηκε! Ἡ ξετσίπωτη! λέγει.

Καὶ διαρκῶς ὑπὲρ τῆς ἠθικῆς ἀγορεύει. Αὐτὴ ἡ ἀπότομος ἠθικολογία δὲν εἶνε καθόλου καλὸ σημάδι. Μὴ ξεχνᾶτε τὸ φιλοσοφικὸν δόγμα:

«Οἱ ἀνήθικοι ὁμιλοῦν περὶ ἠθικῆς...».

★

Ἔρχεται τὸ βράδυ κατάκοπη καὶ τὴν ἐρωτᾶτε:

—Ποῦ ἤσουνα σήμερα ὅλη τὴν ἡμέρα;

— Τὸ πρωΐ, σᾶς λέγει, ἐπῆγα εἰς τὸ κομμωτήριο. Κατόπιν ἐπῆγα στὴν φίλη μου τὴν Πόπη καὶ τὸ ἀπόγευμα ἐπῆγα στὰ ἐμπορικά.

Κυττάζετε ὅμως τὰ μαλλιά της καὶ βλέπετε ὅτι εἶνε φρεσκοχτενισμένα. Ἄρα στὸ κομμωτήριο ἐπῆγε τὸ ἀπόγευμα καὶ ὄχι τὸ πρωῒ ποὺ εἶπε. Τότε λοιπὸν τὸ πρωῒ μέχρι τὸ μεσημέρι τί ἔκαμε; Ποῦ ἤτανε; Φροντίστε νὰ μάθετε, ἂν ἐνδιαφέρεσθε γιὰ τὴν τιμήν σας.

★

Βρίσκεσθε μὲ τὴν γυναῖκα σας σὲ μιὰ φιλικὴ συγκέντρωσι. Γίνεται στὴν συγκέντρωσι ἐκείνην λόγος περὶ «ἐνδοκρινῶν ἀδένων». Ἕνας εἰδικὸς περὶ τὰ τοιαῦτα λέγει, ὅτι οἱ ἀθληταὶ καὶ αὐτοὶ ποὺ ἔχουν γερὸ σῶμα εἶνε πολὺ μέτριοι ὡς ἐρασταί.

Ἡ γυναῖκα σας ἀκούει τὴν συζήτησιν ἐκείνην μὲ μεγάλην προσοχήν. Ἀπὸ ἐκείνην τὴν ἡμέρα ὁ πρωταθλητὴς τοῦ ἅλματος, ποὺ ἐρχόταν πρὶν συχνὰ στὸ σπίτι σας, δὲν ξαναέρχεται. Γιατί ἆρά γε;

Διαπιστώνετε, ὅτι δὲν τὸν προσκαλεῖ πλέον ἡ σύζυγός σας. Μὰ γιατί;

Ἡ γυναῖκα σας ἔχει τὴν ἰδέαν, ὅτι τραγουδεῖ περίφημα. Μιλᾷ διαρκῶς γιὰ τὴν φωνήν της. Καὶ ὀνειροπολεῖ καλλιτεχνικὴν σταδιοδρομίαν.

— Ἄχ, νὰ μποροῦσα νὰ τραγουδήσω στὸ μελόδραμα! λέγει διαρκῶς.

Μὰ πῶς τῆς ἦλθαν αὐτὲς οἱ ἰδέες; Ἡ ἐξήγησις εἶνε εὔκολη. Ἕνας γνωστὸς σας μουσικοσυνθέτης, ὁ ὁποῖος ἔρχεται συχνὰ στὸ σπίτι σας, ἐπαινεῖ διαρκῶς τὴν φωνὴν τῆς συζύγου σας.

—Τί ὑπέροχη φωνή! λέγει διαρκῶς. Σεῖς, κυρία μου δὲν πρέπει ν' ἀφήσετε ἀκαλλιέργητο τὸ ταλέντο σας.

Καὶ προσφέρεται ὁ γνωστός σας μουσικοσυνθέτης νὰ δίδῃ μαθήματα ἐντελῶς δωρεὰν εἰς τὴν γυναῖκα σας τρεῖς φορὲς τὴν ἑβδομάδα.

—Εἶνε κρῖμα, λέγει, νὰ μείνῃ ἀκαλλιέργητο ἕνα τέτοιο φωνητικὸ ταλέντο.

Κυττάζετε προσεκτικώτερα τὸν μουσικοσυνθέτην: Εἶνε πράγματι ὡραῖο παιδί. Ἀλλοίμονο!...

★

Ἡ στατιστικὴ λέγει, ὅτι οἱ γυναῖκες, ποὺ ἦσαν ἁγνὲς πρὸ τοῦ γάμου, ἀπιστοῦν πιὸ εὔκολα, μετὰ τὸν γάμον.

Τὴν γυναῖκα σας τὴν παντρευτήκατε 17 χρονῶν. Ἐντελῶς ἀνήξερη καὶ ἁγνή. Μετὰ πάροδον καιροῦ διαπιστώνετε ὅτι ξέρει μερικὰ πράγματα, ποὺ καὶ σεῖς τὰ ἀγνοεῖτε. Ποῦ τὰ ἔμαθε;

ΜΩΡΙΣ ΝΤΕΚΟΜΠΡΑ

Ἕνας ἀκόμη πειρασμὸς διὰ τὴν σταθερότητα τῆς γυναίκας. Ὄχι ὁ ἠθοποιὸς τῆς ὀθόνης, ὄχι ὁ Ρισὰρ Πιὲρ Βίλμ, ἀλλ' ἐκεῖνος ποὺ τοῦ.. μοιάζει, καὶ φροντίζουν νὰ τοῦ μοιάζουν τόσοι πολλοί...

ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΞΑ

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ

Η ΣΚΕΨΗ-ΜΗΧΑΝΗ

Τὰ ζῶα «ἀστέρες», - Ταξίδια στοὺς βυθοὺς

Τὰ πάντα μοιραίως ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας μεταβάλλονται εἰς μηχανήν, μὴ ἐξαιρουμένης οὐδ' αὐτῆς τῆς σκέψεως. Ὁ Ἀμερικανὸς δόκτωρ Γκέρνσμπαχ, διευθυντὴς μιᾶς ἐπιστημονικῆς ἐπιθεωρήσεως, προέβη εἰς περιεργοτάτην ἀνακάλυψιν, κληθεῖσαν «ὁ μονωτὴρ τῆς διανοήσεως». Ἡ συσκευὴ αὐτὴ τοῦ χρησιμεύει κατὰ τὴν ὥραν τῆς συγγραφικῆς ἐργασίας του, διὰ νὰ τὸν προστατεύῃ ἀπὸ τὸν θόρυβον τοῦ δρόμου, τὴν ὥραν ποὺ εὑρίσκεται εἰς τὸ γραφεῖον του. Οὔτε ἀκούει, οὔτε βλέπει, οὔτε ὀσφραίνεται,, οὔτε γενικῶς ἀντιλαμβάνεται τίποτε ἀπὸ τὰ γύρω συμβαίνοντα, συγκεντρούμενος εἰς τὸν λογισμόν του τῇ βοηθείᾳ τοῦ μηχανήματος— κάσκας τὴν ὁποίαν φορεῖ. Ἐπὶ τῆς τραπέζης ὑπάρχει δοχεῖον μὲ ὀξυγόνον, ἐπικοινωνοῦν μὲ τὴν μύτην καὶ μὲ τὸ στόμα του διὰ ν' ἀναπνέῃ. Ἡ νέα ἐφεύρεσις ἐνθυμίζει πολὺ τὴν πανοπλίαν τῶν δυτῶν, καὶ παρουσιάζει τὸν συγγραφέα σωστὸν δύτην τῆς σκέψεως. Ἀλλ' ἐρωτᾶται : ἠμπορεῖ, ἆρά γε, νὰ ἐμπνευσθῇ καὶ νὰ γράψῃ ἕνας ἄνθρωπος, ἂν ἀπομονώσῃ κατὰ παρόμοιον τρόπον τὰς αἰσθήσεις του, ἀπὸ τὴν σφύζουσαν γύρω ζωὴν καὶ τὰς ἐντυπώσεις της;

★

Ὁ κινηματογράφος ἀφοῦ ἐδάμασε τοὺς ἀνθρώπους τόσον ὥστε νὰ καταστῇ εἰς ὅλους ἀπαραίτητος, τώρα συνεχίζει τὰς κατακτήσεις του καὶ εἰς τὸ ζωϊκὸν βασίλειον. Σκυλάκια, γατάκια, πτηνά, ἐλέφαντες, καμῆλες, ἄλογα, φίδια ἀκόμη διατελοῦν κατὰ μυριάδας εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του. Ἀλλὰ ὅλα αὐτὰ φαίνεται ὅτι δὲν τοῦ ἀρκοῦν. Εἰς μίαν νέαν ταινίαν ποὺ γίνεται εἰς τὴν Γερμανίαν κατ' αὐτὰς ἐχρειάζετο ἀπαραιτήτως μία τίγρις, κοκκέτα, ἀνάμεσα στὰ πολυτελῆ στρώματα ἑνὸς κρεββατιοῦ, γύρω ἀπὸ λάμπες τῆς μόδας καὶ ἀπὸ εἰκονογραφημένα περιοδικά. Ὁ συγγραφεὺς ἤθελε νὰ παραλληλίσῃ τὸ θηρίον πρὸς τὴν ἡρωΐδα του, ἡ ὁποία ἔχει σκληρότητα τίγρεως. Καὶ τὸ θηρίον εὑρέθη, ἐξημερώθη, ἐγυμνάσθη καὶ ἔπαιξε!

★

Ὥστε θὰ δυνάμεθα τοῦ λοιποῦ νὰ ταξιδεύωμεν ἀνέτως καὶ εἰς τοὺς βυθοὺς τῶν θαλασσῶν; Μέγας εἶσαι, κύριε Ἰάκωβε Μπουαγιὲ — αὐτὸ εἶνε τὸ ὄνομα ἑνὸς ἐκκεντρικοῦ Γάλλου μηχανικοῦ, ὁ ὁποῖος διατείνεται ὅτι ἀνεκάλυψε τὸ «ὑποβρύχιον ἕλκυθρον». Ἡ ἀτμοσφαιρικὴ ἐπικοινωνία του εἶνε ἡ αὐτὴ μὲ τὴν μέχρι τοῦδε χρησιμοποιουμένην ἀπὸ τοὺς δύτας, καὶ ἡ κατασκευὴ τοῦ ὀχήματος παραπλησία πρὸς τὰ ἕλκυθρα τῶν παγοδρομιῶν. Ὁ ἐφευρέτης ἐδοκίμασεν ἤδη τὸ ἔργον του καὶ βουτήξας καὶ ἐπανελθὼν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ἀνεκοίνωσε μειδιῶν εἰς τοὺς δημοσιογράφους ἐνθουσιώδη ἀποτελέσματα ἀπὸ τὰς πρώτας δοκιμάς. Τὸ ἔδαφος (ἂς τὸ εἰποῦμε ἔτσι) τοῦ βυθοῦ, γλυστρᾷ κατὰ τρόπον ἐπιτρέποντα θαυμασίως τὸ σπόρ, καὶ τὰ ψάρια καὶ λοιπὰ ὑδρόβια παραμερίζουν κατατρομαγμένα εἰς πᾶσαν του διάβασιν, ἂν καὶ ὁ ἐπιβάτης φέρει πανοπλίαν ὁλόκληρον, διὰ ν' ἀντιμετωπίζῃ πάντα ἐνδεχόμενον κίνδυνον. Τὸ αὐτοκίνητον σκάφανδρον ἔχει μοτὲρ καὶ πηδάλιον, ὥστε νὰ σταματᾷ ἢ ν' αὐξάνῃ τὴν ταχύτητά του ἀναλόγως, πρὸ παντὸς ὅμως εἶνε ἐφωδιασμένον μὲ μίαν ἀποθήκην πεπιεσμένου ἀέρος ποὺ τοῦ ἐπιτρέπει εἰς πᾶσαν στιγμὴν ν' ἀνέρχεται εἰς τὴν ἐπιφάνειαν.

Πῶς θὰ ἀλληλοεξοντωνώμεθα

ΑΕΡΟΠΛΑΝΟΝ - ΤΗΛΕΒΟΛΟΝ ● ● ΚΑΙ ΒΟΜΒΑ - ΡΟΥΚΕΤΤΑ

Πῶς θὰ τεθοῦν εἰς ἐφαρμογὴν αἱ νέαι ἀνθρωποκτόνοι μέθοδοι, ποὺ θὰ ἐξολοθρεύσουν νικητὰς καὶ ἡττημένους

Τὸ ἀεροπλάνον - τηλεβόλον καὶ ἡ βόμβα - ρουκέττα, ἀποτελοῦν σήμερον δύο μέσα καταπληκτικῆς πολεμικῆς δυνάμεως, ἱκανῆς νὰ ἐξουδετερώσῃ καὶ τὸν ἰσχυρότερον ἐχθρόν.

Δὲν εἶνε ὄνειρον μελλοντιστῶν ἢ φαντασία μυθιστοριογράφων ποὺ ἀρέσκονται εἰς τὰ καταπληκτικὰ καὶ ἐντυπωσιακὰ πράγματα, ἀλλὰ ἡ πραγματικότης τῆς αὔριον.

Ἂς ἀφήσωμεν πρὸς στιγμὴν τὴν φαντασίαν μας ἀχαλίνωτον διὰ νὰ καταλάβῃ κατὰ ποῖον τρόπον ἠμποροῦν νὰ πραγματοποιηθοῦν ὅλ' αὐτά. Καὶ θ' ἀντιληφθῶμεν ἀμέσως ὅτι δὲν πρόκειται περὶ ὀνείρου.

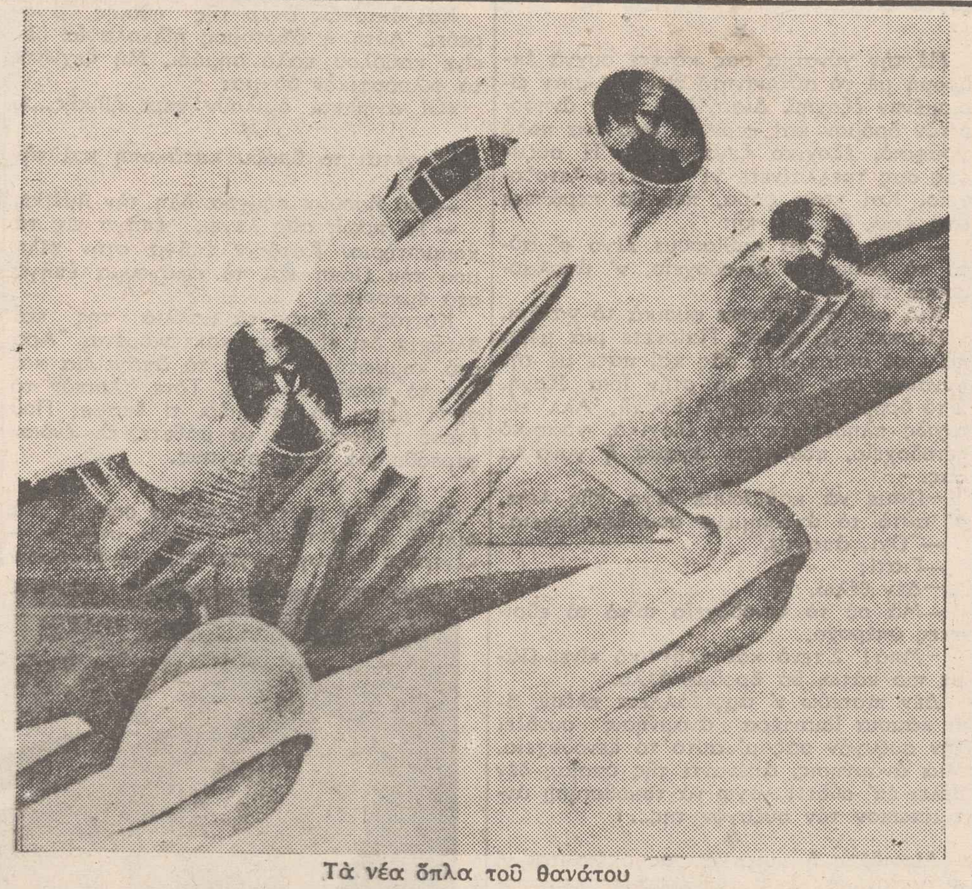

Τὰ νέα ὅπλα τοῦ θανάτου

Ἕνα ἀεροπλάνον πετᾷ ὑπεράνω τοῦ ἐχθρικοῦ ἐδάφους, ἀνάμεσα εἰς τὰ σύννεφα, διὰ νὰ μὴν ἀποκαλυφθῇ ἡ παρουσία του ἀπὸ τὰ ἀερόφωνα τοῦ ἀντιπάλου. Προχωρεῖ μὲ ἀστραπιαίαν ταχύτητα, διότι ἔχει μίαν σπουδαιοτάτην ἀποστολὴν νὰ ἐκτελέσῃ.

Ἐντὸς ὀλίγου πρόκειται νὰ φθάσῃ πλησίαν τοῦ στόχου τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ κτυπήσῃ: ἕνα λιμένα, ἕνα φρούριον ἢ μίαν ὀχυρωμένην ζώνην. Ἴσως ὁ ἐχθρὸς καραδοκεῖ, ἴσως σμήνη καταδιωκτικῶν ἀεροπλάνων ἔχουν ἤδη ἀπογειωθῇ διὰ ν' ἀναχαιτίσουν τὸν ἐπιδρομέα.

Δὲν εἶνε ὅμως ἀπαραίτητον εἰς τὸ ἀεροπλάνον ποὺ πρόκειται νὰ βομβαρδίσῃ, νὰ φθάσῃ εἰς κάθετον γραμμὴν ὑπεράνω τοῦ στόχου γιὰ ν' ἀφήσῃ τὰς βόμβας του καὶ τὰ ἄλλα ὄργανα τῆς καταστροφῆς καὶ τοῦ θανάτου. Ἠμπορεῖ νὰ πυροβολήσῃ καὶ ἐξ ἀποστάσεως.

Ἔξαφνα σηκώνεται ὑψηλότερα. Ἔπειτα φαίνεται μιὰ φλόγα καὶ μιὰ ἄλλη ἀκόμη καὶ τρίτη, συνοδευόμεναι ἀπὸ ὀξυτάτους συριγμούς. Τρία ἀεροδυναμικὰ σώματα ἔχουν ἐξακοντισθῇ μὲ ἀστραπιαίαν ταχύτητα καὶ διασχίζουν τὴν ἀτμόσφαιραν.

Τὰ βλήματα φαίνεται σὰν νὰ ἔφυγαν ἀπὸ τὴν κοιλίαν τοῦ ἀεροπλάνου. Καὶ δὲν κατευθύνονται πρὸς τὴν γῆν, ἀλλὰ διαγράφουν μίαν καμπύλην εἰς τὸν ἀέρα, ὡσὰν νὰ εἶχαν ἐξακοντισθῇ ἀπὸ ἕνα ἐναέριον τηλεβόλον εἰς ἀπόστασιν πολλῶν χιλιομέτρων.

Καὶ ἡ δρᾶσις δὲν σταματᾷ. Ὑπάρχει ἕνας νέος στόχος εἰς τὴν γῆν ποὺ πρέπει νὰ βληθῇ ; Τὸ ἀεροπλάνον πίπτει ἑρμητικὰ πρὸς τὰ κάτω. Μία νέα βόμβα - ρουκέττα ἀποσπᾶται ἀστραπιαίως. Δὲν εἶνε πλέον ἕνα νεκρὸν σῶμα ποὺ πίπτει, ἀλλὰ ἕνα βλῆμα ζωντανεμένο σχεδὸν ποὺ διασχίζει τὸ διάστημα ὄχι μόνον λόγῳ τῆς βαρύτητος, ἀλλὰ ἐπειδὴ ἔχει εἰς τὸ ἐσωτερικόν του ἕνα μηχάνημα ποὺ τοῦ δίδει τὴν ὤθησιν καὶ τὰ ὄργανα ποὺ τοῦ δίδουν τὴν κατεύθυνσιν. Δὲν εἶνε πλέον μία βόμβα ἀλλὰ μία ἐναέριος τορπίλλη.

Ἕως τώρα κανεὶς δὲν ἐπίστευε σοβαρῶς εἰς μίαν τοιαύτην πιθανότητα. Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ὑπάρχουν ἀεροπλάνα ἐφωδιασμένα μὲ ἕνα μικρὸν τηλεβόλον, ἐλαχίστου διαμετρήματος, τὸ ὁποῖον χρησιμοποιεῖται ὄχι διὰ στόχους ποὺ εὑρίσκονται ἐπὶ τῆς γῆς, ἀλλα ἐναντίον ἄλλων ἀεροπλάνων.

Τώρα ὅμως δὲν εἶνε παράτολμον νὰ σκεφθῇ κανεὶς ὅτι δύναται νὰ κατασκευασθοῦν ἀεροπλάνα δυνάμενα νὰ ἐξακοντίσουν βλήματα τῶν 30 χιλιοστῶν. Καὶ τοῦτο χάρις εἰς τὴν χρησιμοποίησιν τῆς ρουκέττας.

Πολὺς λόγος γίνεται κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη διὰ τὴν ρουκέτταν καὶ τοὺς τρόπους κατὰ τοὺς ὁποίους εἶνε δυνατὸν νὰ χρησιμοποιηθῇ. Μεταξὺ τῶν ἄλλων ὑπεστήριξαν πολλοὶ ὅτι εἶνε τὸ μόνον μέσον διὰ τοῦ ὁποίου ὁ ἄνθρωπος θὰ ἠμπορέσῃ νὰ μεταβῇ δι' ὀλίγας ἡμέρας εἰς τὴν σελήνην καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ πάλιν. Ἀλλὰ κανεὶς σχεδὸν δὲν ἐσκέφθη ὅτι ἦτο δυνατὸν νὰ ἔχῃ πρακτικὴν ἐφαρμογήν.

τος ὁ Ἰταλὸς μηχανικὸς Κλαύδιος Μπελμόντο κατεσκεύασε μίαν βόμβαν - ρουκέτταν. Πράγματι δέ, ποῖον ἁπλούστερον μέσον διὰ ν' αὐξήσῃ τὴν ταχύτητα ἑνὸς βλήματος, ἀπὸ τὸ νὰ τὸ ἐφοδιάσῃ μὲ ἕνα μηχανισμὸν ὅμοιον μὲ ἐκεῖνον ποὺ θέτει εἰς κίνησιν τὴν ρουκέτταν;

Ἡ βόμβα - ρουκέττα ἀποτελεῖται ἀπὸ ἕνα κυλινδρικὸν σωλῆνα μὲ τὰ ἄκρα εἰς σχῆμα κώνου. Εἰς τὸ ἔμπροσθεν μέρος εἶνε τοποθετημένη ἡ γόμωσις διὰ τὴν ἔκρηξιν τῆς βόμβας καὶ εἰς τὸ ὄπισθεν μέρος ἡ γόμωσις ποὺ χρησιμεύει ὡς κινητήριος δύναμις τῆς ρουκέττας.

Εἶνε προφανὲς ὅτι ἡ βόμβα αὐτὴ δύναται νὰ ἐξακοντισθῇ καὶ ἀπὸ τὴν ξηράν. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν χρησιμοποιοῦνται πλέον πελώρια τηλεβόλα, ἀλλὰ ἕνα μικρὸν μηχάνημα, ἕνα εἶδος στηρίγματος ἐπὶ τοῦ ὁποίου βασίζεται ὁ σωλὴν ποὺ ἐξακοντίζει τὴν βόμβαν. Καὶ ὁ σωλὴν αὐτὸς θὰ δύναται νὰ στραφῇ τόσον ἐναντίον ἐναερίων στόχων, ὅσον καὶ ἐναντίον φρουρίων ἢ ἄλλων ὀχυρωματικῶν ἔργων.

Εἶνε γνωστόν, ὅτι ἡ ἀκρίβεια ἐκτοξεύσεως βομβῶν βαρύτητος εἶνε τόσον μεγαλυτέρα ὅσον μικρότερον εἶνε τὸ χρονικὸ διάστημα ποὺ μεσολαβεῖ μεταξὺ τῆς ἐκτοξεύσεως καὶ τῆς ἐκρήξεως. Τώρα, λοιπόν, μὲ τὸ νέον σύστημα, τὸ χρονικὸν αὐτὸ διάστημα δύναται νὰ περιορισθῇ εἰς τὸ ἐλάχιστον. Κατὰ συνέπειαν ἡ ἐπιτυχία τῆς βολῆς θὰ εἶνε κατὰ πολὺ μεγαλειτέρα τῆς σημερινῆς.

Ἐκτὸς αὐτοῦ, μὲ τὸ νέον σύστημα, λόγῳ τοῦ ὅτι ἡ ἐπίθεσις γίνεται ἀπὸ πολὺ μεγαλειτέραν ἀπόστασιν, ὁ ἀεροπόρος ποὺ λαμβάνει μέρος εἰς τοιούτου εἴδους ἐπιδρομὰς εἶνε πολὺ περισσότερον ἀσφαλισμένος ἢ κατὰ τὸ παρελθόν.

Ὅλα τὰ πειράματα ποὺ ἔγιναν ἕως τώρα ἐσημείωσαν καταπληκτικὴν ἐπιτυχίαν. Εἰς τοὺς στρατιωτικοὺς ἐναπόκειται τώρα νὰ θέσουν τὴν ἐφεύρεσιν εἰς πρακτικὴν ἐφαρμογήν.

ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΑΚΟΜΗ

ΜΙΑ ΓΑΤΑ ΨΑΡΑΣ

Οἱ περίεργοι κάκτοι. - Ὁ ταῦρος ζῶον ἱερὸν

Ἰδοὺ καὶ μία γάτα ψαρᾶς. Εἶνε γνωστὴ ἡ ἔμφυτος προτίμησις τῆς γάτας πρὸς τὰ ψαρικά. Ἡ ὄσφρησίς της εἶνε καμωμένη διὰ νὰ τὰ προτιμᾷ. Ἕνας ἰδιόρρυθμος, λοιπόν, λυρδος διενοήθη νὰ χρησιμοποιήσῃ τὴν γάτα του εἰς τὸ ψάρεμα, καὶ ὕστερ' ἀπὸ ἐπιμόνους προσπαθείας τὸ ἐπέτυχε. Τοποθετεῖ τὴ γάτα του ἀπάνω σ' ἕνα μικρὸ χειραμάξιον ἀγκυροβολημένον καταμεσῆς τοῦ ρεύματος ἑνὸς ποταμοῦ. Τὰ ψάρια περνοῦν ἀπὸ δίπλα της, αὐτὴ φερμάρει, καὶ εἰς τὴν κατάλληλον ψυχολογικὴν στιγμὴν ὁρμᾷ ἐναντίον τους. Στὴν ἀρχὴ τὰ ἔτρωγεν εὐθὺς ὡς τὰ συνελάμβανεν. Ἀλλὰ μὲ τὸν καιρὸν ἐσυνήθισε καὶ συγκεντρώνει τὴν λεῖαν της σὰν ἕνας καλὸς ψαρᾶς.

★

Ὁ τόσον γνωστός μας «κάκτος», τὸ πελώριον αἰωνόβιον πράσινον καὶ ἀκανθῶδες φυτόν, τὸ προσονομαζόμενον ὑπὸ τοῦ λαοῦ μας «ἀθάνατος», τοῦ ὁποίου τὸ γραφικὸν ἀνάστημα ὑψοῦται εἰς τὰ γύρω τῆς Ἀκροπόλεως, παρουσιάζει εἰς τὴν Ἀμερικὴν ὄψιν ὁλωσδιόλου διαφορετικήν. Εἶνε τὸ ἴδιον φυτόν, ἀλλὰ τὸ ξηρὸν κλῖμα εἰς τὴν Ἀριζόνα, τὸ Τεξᾶς, τὸ Μεξικὸν καὶ πλεῖστα ἄλλα μέρη τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν συντελεῖ, ὥστε νὰ παρουσιάζῃ περιεργοτάτας μορφάς,. αἱ ὁποῖαι τοῦ δίδουν ἐξωτικὰ σχήματα.

★

Εἰς τὴν Ἰαπωνίαν ὁ ταῦρος λατρεύεται ὡς ζῶον ἱερόν. Ὅταν ἀποθάνῃ κανεὶς ἐπίσημος, καὶ αὐτὸς ὁ Μικάδος, στολίζονται οἱ ταῦροι βουτηγμένοι στὸ μετάξι διὰ νὰ σύρουν τὴν νεκροφόρον του.

★

Τὸ Βρεττανικὸν Ναυαρχεῖον ἐγκατέστησεν εἰς τὸν ναύσταθμον τοῦ Πόρτσμουθ εἰδικὴν σχολὴν δυτῶν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀσκοῦνται οἱ ἐρευνηταὶ τῶν βυθῶν κατὰ τρόπον ἐντελῶς ἐπιστημονικόν. Πρὸς τοῦτο ἐφευρέθη τρόπος διὰ πεπιεσμένου ἀέρος, ὥστε νὰ σχηματισθῇ μία τεχνητὴ θάλασσα, ἐντὸς τῆς ὁποίας καταδύονται οἱ ἐκγυμναζόμενοι, ἀκριβῶς, ὅπως εἰς τὸ ἀληθινὸν πέλαγος. Τὸ μηχάνημα εἶνε κατασκευασμένον δι' ὑαλοφράκτου, ὥστε οἱ καθηγηταὶ νὰ ἠμποροῦν νὰ βλέπουν τὰς κινήσεις τῶν δυτῶν, νὰ τοὺς καθοδηγοῦν καὶ ταυτοχρόνως νὰ τοὺς σώζουν ἐγκαίρως, ὁσάκις ἀντιμετωπίζουν κίνδυνον. Μὲ τὸ ἀγγλικὸν αὐτὸ σύστημα, οἱ δῦται τοῦ μέλλοντος θὰ εἶνε τελείως ἐξησκημένοι καὶ πρὸ παντὸς ὑπολογίζεται ὅτι θὰ ἐλαττωθοῦν κατὰ μέγιστον μέρος τὰ δυστυχήματα.

★

Ἡ μόδα, ποὺ στολίζει τόσον ὡραῖα τὴν ζωήν μας, ἀπαιτεῖ ἀναρίθμητα θύματα. Καὶ τ' ἀναζητεῖ πανταχοῦ. Καὶ εἰς τὴν φύσιν καὶ εἰς τὴν ζωήν. Θύματα εἶνε τὰ μοδιστράκια ποὺ ταλαιπωροῦνται μὲ τὸ βελόνι, θύματα καὶ οἱ ἄνδρες ποὺ ἐξαντλοῦν τὰ βαλάντιά των καὶ ἀντικρύζουν τὴν καταστροφήν. Θύματα ἐπίσης εἶνε καὶ τὰ ζῶα, τὰ ἄγρια θηρία ποὺ προσφέρουν τὸ δέρμα των γιὰ γουναρικά, θύματα δὲ καὶ τὰ ἀτυχῆ πτερωτά, ποὺ μὲ τὸ πτέρωμά των κοσμοῦν καπέλλα καὶ φορέματα. Ἕνα πελαργοειδὲς πτηνὸν ποὺ ζῇ εἰς Αὐστραλίαν, Ἰνδίας, Ἰνδοκίναν, Βενεζουέλαν, Βραζιλίαν, Ἀργεντινὴν καὶ Κεντρικὴν Ἀμερικὴν ἔχει πτερὰ πολύτιμα. Τελευταίως μάλιστα ἀνεκαλύφθησαν παρόμοια πτηνὰ καὶ ἐν Εὐρώπῃ, εἰς Κάδιξ τῆς Ἱσπανίας, εἰς Οὐγγαρίαν καὶ Δοβρουτσάν.

ΤΑ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

Μερικὰ ἀπὸ τὰ αλησμόνητα τετράστιχα τοῦ Κ. ΣΚΟΚΟΥ

Εἰς ἰατρὸν καυχηματίαν.
Ἀλήθεια: Τί ἀφοσίωσις
τοῦ κάθε σου πελάτου:
Ὅλοι σοῦ μένουν πράγματι
πιστοὶ.. μέχρι... θανάτου!

★

Εἰς ἰατρὸν κομπογιανίτην
Τὸ Χάρο δούλευε... Μὰ αὐτὸς
τοῦ πῆρε τὴν ψυχή του
γιατὶ στὸ τέλος τρόμαξε
κι' αὐτὸς τὴ γιατρική του.

★

Εἰς ἀνυπόφορον ψεύτην
Μᾶς πούλησες τόσες ψευτιὲς
καὶ τόσα παραμύθια,
ποὺ ψέμμα μοιάζει ἂν γελαστῇς
καὶ πῇς κάποιαν ἀλήθεια.

★

Εἰς ἰατρὸν ξετιναχτήν
Ξετίναξε τοὺς ἄρρωστους
μὲ τοὺς συναπισμούς του,
ξετίναξε καὶ τοὺς γεροὺς
μὲ... τοὺς λογαριασμούς του...

★

Πατραγαθία
Σὰν ἥρωας κοκορεύεσαι
στὴ δόξα τοῦ μπαμπᾶ σου...
Ἀλήθεια εἶν' ἡρωϊσμὸς
νὰ φέρνῃς τ' ὄνομά σου!...

★

Εἰς τάφον νεκροθάπτου
Δικαίως μὲς στὸ λάκκο αὐτὸν
κ' ἡ ἀφεντιά σου κεῖται,
διότι «λάκκους ὤρυξε
κ' εἰς λάκκον ἐμπεσεῖται».

★

Εἰς τὸ ἄγαλμα τοῦ «ξυλοσχίστη»
Φτωχέ! σχίζοντας κούτσουρα
θαρρεῖς πῶς κάνεις κάτι.
Ἀμ' ἀπὸ ξυλοσχίστας δὰ
εἶν' ἡ Ἑλλὰς γεμάτη!

★

Εἰς παντρεμένον
Ἑξῆντα χρόνια ἔζησεν
τὸ ὅλον ὁ καϋμένος:
τὰ εἴκοσι—σὰν ἄνθρωπος,
σαράντα—παντρεμένος:..

★

Ἄλλο εἰς φιλάργυρον
Εἶδ' ὄνειρο πὼς μπήκανε
κλέφτες στὴν κάμαρά του,
καὶ τρομαγμένος ξύπνησε
καὶ μέτραε τὰ λεφτά του...

★

Ἐλευθερία
Ἐλευθερία γιὰ τὸ ρωμηὸ
θὰ πῇ, ἐὰν δὲν σφάλλω,
νὰ μὴ ἀνέχεται ποτὲ
κανένα πιὸ μεγάλο.

★

Εἰς γεροντοπαλλήκαρο
Πάντα γιὰ τὶς ξένες λύπες
ὁ καϋμένος παραδέρνει,
κι' ὅπου χήρα βρῇ, μὲ πόνο
ἀπὸ πίσω τήνε παίρνει.

★

Εἰς ἀπαρηγόρητον χήραν
Τῆς χηρείας της ἡ λύπη
τόσο εἶν' πικρὴ καὶ μαύρη,
ποὺ τοῦ κάκου πάει σὲ γλέντια
λίγη παρηγόρια ναὕρῃ...

— Αὐτὸ τ' αὐγὸ δὲν μοῦ φαίνεται φρέσκο...

— Ἐσὺ φταῖς!... Ἂν ἐρχόσουν στὴν ὥρα σου θὰ τὄβρισκες φρέσκο...

Η ΑΘΩΩΣΙΣ

Τοῦ Γάλλου διηγηματογράφου ΜΩΡΙΣ ΛΕΒΑΛ

Ὅταν ἄκουσε τὴν ἀπόφασι ἡ Σουζάνα Φερραί, μὲ τὴν ὁποία ἐκηρύσσετο ἀθώα, ἔσφιξε τὰ χέρια της κι' ἔνοιωσε τὸ αἷμα της νὰ κυκλοφορῇ δυνατά. Τώρα ἀπ' τὰ μάτια της, ἔτρεχαν δάκρυα χαρᾶς καὶ τὰ χείλη της ἔτρεμαν—ὄχι ἀπὸ τὸν φόβον πὼς θὰ στιγματισθῇ, πὼς τὰ δυὸ κορίτσια της, σ' ὅλη τους τὴ ζωή, θἄφερναν τὴν σφραγίδα τῆς ἀτιμίας, ἀλλ' ἀπὸ χαρά, τρυφερότητα.

Γρήγορα ὅμως, κατώρθωσε νὰ καταστείλῃ αὐτὰ τὰ συναισθήματα κι' εὑρῆκε τὴν ὑπόληψιν γιὰ τοὺς ρῆκε δυὸ λόγια γιὰ τοὺς ἐνόρκους:

—Σᾶς εὐχαριστῶ, κύριοι, γιατὶ βγάλατε μιὰ δικαία ἀπόφασι. Εἶχα πεποίθησι στὴ δικαιοσύνη σας. Αὔριον, θὰ εἶμαι κοντὰ στὰ παιδιά μου, ποὺ στερήθηκαν τὸν πατέρα τους, καὶ ποὺ εἶχαν ἀνάγκη ἀπὸ τις φροντίδες μου. Θὰ ἦταν τρομερο, νὰ μείνουν χωρὶς προστάτη στὴν ἡλικία τους καὶ μὲ τὸ στίγμα, ὅτι εἶνε θυγατέρες μιᾶς δολοφόνου, μιᾶς ποὺ σκότωσε τὸν πατέρα τους... Σᾶς εὐχαριστῶ.

Σταμάτησε. Ἡ συγκίνησις τῆς ἔδενε τὴν γλῶσσαν. Ἄκουσε — σὰν σὲ ὄνειρο —μερικὰ σφυρίγματα ἀποδοκιμασίας : τὴν ὀργὴ τοῦ πλήθους. Ἔνοιωσε μερικὰ χέρια ποὺ τὴν συνεχαίροντο.

Ἀλλὰ τί τὴν ἔμελλε; Οὔτε οἱ ἀποδοκιμασίες, οὔτε τὰ συγχαρητήρια τὴν συγκινοῦσαν τώρα.

Αὐτὴ σκεπτόνταν πὼς ἦταν ἐλεύθερη, νὰ τρέξῃ στὰ παιδιά της, νὰ τὰ σφίξῃ στὴν ἀγκαλιά της, νὰ τὰ πάρῃ κοντά της, καὶ νὰ φύγῃ μακρυά, ἀπὸ τὸν τόπον αὐτό, ποὺ μιὰ κακὴ ὥρα τῆς τὸν στέρησε γιὰ πάντα. Γιατὶ βέβαια, δὲν ἦταν τόσο πρόστυχη, ὥστε νὰ καθήσῃ ἀνάμεσα στοὺς ἀνθρώπους ποὺ τόσα τῆς εἶπαν στὴ δίκη, ἀνάμεσα στὸν κόσμον ποὺ γνώριζε τὴ ζωή της — ἀληθινὰ ἢ ψεύτικα ἀδιάφορο — ζωὴ μιᾶς γυναίκας, ποὺ ἡ σάρκα της φλογίζεται κάθε λεπτὸ καὶ πρέπει ὁπωσδήποτε νὰ σβύσῃ τὴν φλόγα αὐτή, ἀκόμη κι' ἂν χρειασθῇ γι αὐτὸ, ἡ λάσπη τοῦ δρόμου.

Αὐτὸ σκεπτόνταν. Ἀλλὰ τὸ ἠθικό της ἦταν ἀναπτερωμένο. Στοὺς δικηγόρους της μιλοῦσε, ὄχι μὲ τὴν ταπεινότητα τῶν μικρῶν καὶ ἀδυνάτων. Ἀλλὰ μὲ τὸ θάρρος τοῦ νικητοῦ.

Εἶδε ὅμως, πὼς δὲν ἦταν οἱ ἴδιοι, αὐτοὶ ποὺ τὴν ὑπερασπίσθηκαν τόσο θερμά, αὐτοί, ποὺ ἦταν βέβαια, ὅτι τὴν πονοῦσαν, ὅτι τὴν θεωροῦσαν σὰν κάτι δικό τους.

Ἕνας μάλιστα, ἔσκυψε, καὶ τῆς εἶπε :

—Περιττά, κυρία, τὰ χαμόγελα... Ἡ κωμωδία ἐτελείωσε...

Κι' ἀπομακρύνθοκε βιαστική.

Βγῆκε στὸ δρόμο.

Ἕνας ἄνθρωπος τοῦ λαοῦ, τὴν εἶδε, κύτταξε βιαστικὰ τὴν ἐφημερίδα ποὺ κρατοῦσε κι' ἐπαραμέρισε, λέγοντας :

—Ἡ φόνισσα!...

Στὸ σταθμό, συνήντησε μιὰ κυρία, ποὺ ξεφώνιζε γι' αὐτὴν στὸ δικαστήριο. Τὴν ἔδειξε στὸ συνοδό της καὶ ἄκουσε, καθαρά, νὰ τοῦ λέῃ:

—Αὐτὴ εἶνε ποὺ σκότωσε τὸν ἄνδρα της.

★

Δὲν εἶχε λοιπὸν ἀθωωθῇ;

Δὲν τὴν δίκασε κοτζὰμ Κακουργιοδικεῖο, μὲ δικαστές, μὲ ἐνόρκους;

Τότε κατάλαβε, πόση ἄβυσσος χωρίζει τὴν δικαιοσύνη τῶν ἐνόρκων, ἀπὸ τὴν δικαιοσύνη τῶν ἀνθρώπων καὶ ἔνοιωσε τὴν καρδιά της, νὰ σφίγγεται. Κατάλαβε πόσο δίκηο εἶχε νὰ σκεφθῇ νὰ φύγῃ...

Ἀλλ' εἶχε μιὰ παρηγοριὰ τὰ παιδιά της.

Αὐτὰ θὰ τὴν ἀγαποῦσαν. Θὰ τὴν πίστευαν. Θὰ τὴν ἀγκάλιαζαν. Καὶ θὰ τὰ ξεχνοῦσε ὅλα.

Μπῆκε στὸ τραῖνο. Προσποιήθηκε ὅτι δὲν ἀκούει τίποτε, Κατέβαζε τὰ μάτια της, γιὰ νὰ μὴ βλέπῃ τὰ ἐχθρικὰ βλέμματα.

Ἀλλὰ ὅλα τὰ παραμέριζε, μπρὸς στὴν εὐτυχία ποὺ θἄβρισκε σὲ λίγο κοντὰ στὰ παιδιά της.

★

Ἔφτασε στὸ σπίτι τῆς μητέρας της, ποὺ τὴν εἶχε εἰδοποιήσει.

Ἡ θέα τοῦ σπιτιοῦ της, τὴν καθησύχασε, γιατὶ εἶδε ἀνοιχτὰ τὰ παράθυρα.

Κτύπησε τὸ κουδοῦνι καὶ φώναξε:

—Βαλεντίνη!..

—Ἰουλία!..

Τὰ παιδιὰ παρουσιάστηκαν στ' ἄνοιγμα μιᾶς πόρτας κι' αὐτή, μὴ βλέποντας τὸ τρόμο τους, τὰ ὄργιλα βλέμματά τους, ἔτρεξε νὰ τὰ ἀγκαλιάσῃ καὶ νὰ τὰ φιλήσῃ.

Μ' αὐτά, ὠπισθοχώρησαν τρομαγμένα κι' ἔβγαλαν μιὰ στριγγὴ φωνή:

Ἡ «δολοφόνος» ἔνοιωσε κρύο ἱδρῶτα νὰ τὴν περιλούῃ.

Πρόφερε πάλι:

—Βαλεντίνη!

—Ἰουλία!

Μὰ τὰ παιδιά, μὲ μιὰ κίνησι τρόμου, ἔκλεισαν τὴν πόρτα, μὲ δύναμι, χωρὶς νὰ εἰποῦν μιὰ λέξι...

Τότε ἐκείνη κατάλαβε. Τότε ἀνεμέτρησε καὶ πάλι τὴν ἄβυσσο, ποὺ χωρίζει τὴν δικαιοσύνη τῶν ἐνόρκων ἀπὸ τὴν δικαιοσύνη τῶν ἀνθρώπων...

Τότε ἔνοιωσε, ὅτι μιὰ ἀπόφασι, αὐτὴ ἡ ἀπόφασις π' ἀγωνίστηκε νὰ πάρῃ δὲν τὴν εἶχε σώσει.

Καὶ μ' ἀργὰ βήματα ἡ «ἀθώα» τοῦ δικαστηρίου καὶ ἡ «κατάδικη» τοῦ κόσμου, ἡ καταδικασμένη ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὴ γνώμη τῶν δυὸ μικρῶν ἀθώων παιδιῶν της, τράβηξε μὲ τὸ κεφάλι σκυφτό, ντροπιασμένη, χλωμὴ σὰν πτῶμα κι' ἐβγῆκε ἔξω, μὴ ξέροντας κι' αὐτὴ ποῦ νὰ τραβήξῃ.

Διασκευή:
ΜΙΝΟΥ Κ. ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΗ

ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

Τὰ πιο διαλεχτὰ ἀπὸ τὸ Γκιουλιστὰν τοῦ Σααδῆ

Ἀναφέρουν τὸ ἱστορικὸ μιανοῦ ἀθλητῆ, ποὺ γιὰ κακή του τύχη εἶχε καταντήσει στὸν τελευταῖο βαθμὸ τῆς ἀνέχειας καὶ ἔλυωνε ἀπ τὴν πεῖνα καὶ τὶς στερήσεις. Πῆγε, ἀπελπισμένος, στὸν πατέρα του καὶ ζήτησε τὴ γνώμη του, λέγοντας :

— Λέω νὰ φύγω, νὰ κάνω ἕνα ταξίδι σ' ἄλλους τόπους, ἴσως ἀλλάξει ἡ τύχη μου.

«Ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ ἀξία χάνουνται ὅσο δὲ γίνουνται γνωστές. Βάζουν τὴν ἀλόη στὴ φωτιά, καὶ φτάνει ἡ μυρωδιά της ὥς τὴ μύτη».

Ἀπάντησε ὁ πατέρας:

— Παιδί μου, βγάλε ἀπ' τὸ κεφάλι σου ἀπραγματοποίητα ὄνειρα.. Μὴν ξεχνᾷς ἐκεῖνο ποὺ εἶπε ἕνας σοφός: «Δὲν εἶνε ἀνάγκη καὶ καλὰ νὰ πᾷς σὲ ξένους τόπους, γιὰ ν' ἀποχτήσῃς πλοῦτο». Κι' αὐτὸ ποὖπε ἕνας ἄλλος: «Δὲν εἶνε ἀνάγκη νἆσαι δυνατὸς γιὰ νὰ σὲ εὐνοήσῃ ἡ τύχη. Κόπος ἀνώφελος, σὰν τὸ κολύριο στὰ μάτια ἐκείνου ποὺ γεννήθηκε τυφλός».

«Κι' ἂν ὑπάρχουν διακόσιες ἀρετὲς στὶς ἄκρες τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς σου, ποτὲ δὲ θὰ σοῦ χρησιμέψουν, ἂν ἡ Τύχη σου εἶνε ἐνάντια».

«Τί μπορεῖ νὰ κάνῃ ὁ δυνατος ἄνθρωπος ὅταν τοῦ εἶνε κακορρίζικη ἡ τύχη του; Τὸ μπράτσο τῆς τύχης εἶνε προτιμότερο ἀπὸ τὴν εὐρωστία».

★

Ὁ γυιὸς εἶπε:

— Πατέρα μου, οἱ ὠφέλειες ἀπ τὰ ταξίδια εἶνε ἀμέτρητες: εὐφραίνουν τὸ πνεῦμα, προσφέρουν κέρδη, παρουσιάζουν πράγματα νέα καὶ θαυμαστά, κ' ἐκεῖνοι ποὺ τὰ κάνουν συναντοῦν παράδοξα, ἐρευνοῦν χῶρες, κάνουν γνωριμίες, ἀνεβαίνουν σὲ ἀξιώματο, ἀποχτοῦν πλούτη καὶ φήμη καὶ τρόπους εὐγενικούς. Γιὰ τοῦτο, εἶπαν οἱ σοφοί:

«Ὅσο μένεις στὸ ἐργαστήρι σου καὶ στὸ σπίτι σου, ποτέ, ἄνθρωπέ μου, δὲ θἆσαι ἀληθινὸς ἄνθρωπος, Ἔβγα στὸν κόσμο, καὶ διασκέδασε, πρὶν φθάσῃ ἡ μέρα ποὺ θ' ἀφήσῃς τὸν κόσμο».

Ἀπάντησε ὁ πατέρας:

—Παιδί μου, οἱ ὠφέλειες ἀπὸ τὰ ταξίδια εἶνε πολλὲς ὅπως εἶπες, μὰ αὐτὲς ὁ Θεὸς τὶς χάρισε σὲ δυὸ μόνο ἀνθρώπους. Πρῶτα, στὸν ἔμπορο, ποὺ ἐκτὸς ἀπὸ τὸν πλοῦτο καὶ τὴ δύναμί του, ἔχει καὶ φιλοφρονητικοὺς δούλους θελκτικὲς κοπέλλες ὅσες θέλει, καὶ δραστηρίους ὑπαλλήλους. Κάθε μέρα σὲ μιὰ πόλι, κάθε νύχτα σ' ἕνα ξενοδοχεῖο καὶ κάθε στιγμὴ σ' ενα διασκεδαστικὸ μέρος θ' ἀπολάψῃ τ' ἀγαθὰ αὐτοῦ τοῦ κόσμου,

«Τὸ δεύτερο πρόσωπο ποὺ σοῦ ἀνέφερα εἶνε ὁ σοφὸς ποὺ μὲ τὸ δυνατὸ καὶ πειστικό του λόγο καὶ τὸ μεγαλεῖο τῆς εὐφράδειάς του, κάνει ὅλους νὰ τρέχουν πρόθυμοι νὰ τὸν ὑπηρετήσουν καὶ νὰ τοῦ κάνουν κάθε λογῆς τιμές, ὅπου κι' ἂν πάῃ».

— Ἡ θεία, μᾶς καλεῖ νὰ φᾶμε μαζὶ ἀπόψε. Θὰ πᾶμε;

— Βέβαια!... Ἀφοῦ ὁ γιατρὸς σοῦ εἶπε νὰ κάνῃς δίαιτα!

Ὁ ἔρωτας ΤΗΣ ΛΑΙΔΗΣ ΚΙΜΠΕΡΛΕΫ

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΑΘΗΝΑΪΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ κ. Γ. ΑΣΠΡΕΑ

(ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ.— Ὁ Φίλιππος Βελέντης, ἀξιωματικὸς τοῦ Πυροβολικοῦ, ἀγαπιέται μὲ τὴν ὡραία Ἐγγλέζα λαίδη Κιμπερλέϋ, διαβατικὴ ἀπὸ τὴν Ἀθήνα. Μὰ τὴν ὤμορφη ξανθιὰ ξένη τὴν καλοῦν στὸ Λονδῖνο γιὰ νὰ τὴν παντρέψουν κι' ἐκείνη ἀποφασίζει νὰ μείνῃ μὲ τὸν Φίλιππο. Φεύγει ἀπὸ τὴν Ἀγγλικὴ Πρεσβεία, ὅπου φιλοξενεῖται, καὶ ὁδηγεῖται ἀπὸ τὸν Φίλιππο καὶ τὸν συνάδελφό του Ζάρμπα, σὲ μιὰ θεία τοῦ δευτέρου, ναυαρχίνα, ἀπὸ μεγάλο σόϊ. Μὰ ἡ ἐξαφάνισις τῆς λαίδης κάνει πάταγο. Ὁ Ἄγγλος πρέσβυς κάνει διάβημα στὸν πρωθυπουργὸ Θεοτόκη καὶ οἱ δύο ἀξιωματικοὶ — ὁ Φίλιππος καὶ ὁ φίλος του ὁ Ζάρμπας—συλλαμβάνονται καὶ ὁδηγοῦνται στὸ Φρουραρχεῖον. Στὸ μεταξὺ αὐτὸ φθάνει ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο ἡ μητέρα τοῦ Φιλίππου μὲ τὴν κόρη ποὺ τοῦ προώριζε γιὰ σύζυγο, μαθαίνει τὰ συμβάντα καὶ συντετριμμένη σπεύδει στὸ οἴκημα ποὺ κρατᾶ ὁ γυιός της. Τὴν ἴδια ὥρα κινᾷ γιὰ νὰ δῇ τὸν Φίλιππο καὶ ἡ Ἔλινορ.

17ον

Ὁ Πατρινὸς ποὺ τὸν συνώδευε τὸν παρακολουθοῦσε σιωπηλὸς καὶ θαύμαζε κι' αὐτὸς τὴ σκοπευτικὴ ἱκανότητα τοῦ ξένου ἀξιωματικοῦ. Σὰν ρωμηὸς δὲ καὶ ρωμηὸς χασομέρης ἔκανε διάφορες σκέψεις γιὰ τὴ νοοτροπία τοῦ Ἐγγλέζου.

Τοῦ φαινότανε παράδοξο πῶς ἕνας βαθύπλουτος ξένος καὶ λόρδος, γιατὶ κατὰ κανόνα κάθε Ἄγγλος περιηγητὴς ἐκρίνετο στὴ παληὰ Ἀθήνα ὡς λόρδος καὶ ἐπιστεύετο καὶ βαθύπλουτος, ἀντὶ νὰ γλεντήσῃ τὰ νειᾶτα του καὶ τοὺς παράδες του, σηκώθηκε πρωῒ-πρωῒ καὶ καταγινότανε ὁλόκληρη ὥρα νὰ ρίχνῃ μὲ ὅλων τῶν εἰδῶν τὰ πιστόλια.

«Γλέντι κι' αὐτό», μουρμούριζε κάπου-κάπου ὁ Πατρινός.

Μόνον γιατὶ ἤτανε ἀξιωματικὸς τοῦ συγχωροῦσε αὐτὴ τὴν ἀδυναμία.

Ὁ Κάουντ ἀφοῦ ἔρριξε καμμιὰ πενηνταριὰ πιστολιὲς πλήρωσε καὶ ἔφυγε ἀκολουθούμενος ἀπὸ τὸν Πατρινὸ ὁδηγὸ καὶ κουριέρη.

—Στὰς Ἀθήνας, τοῦ εἶπε ξηρῶς.

Ὁ Πατρινὸς τὸν κύτταξε κάμποσες φορὲς μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ τὸν ψυχολογήσῃ, ἀλλὰ δὲν ἔβγαλε κανένα συμπέρασμα.

Ὁ Κάουντ εἶχε τὴν ἴδια πάντοτε ἔκφρασι. Μιὰ ἔκφρασι ἀνθρώπου στυγνοῦ ποὺ δὲν ἔδειχνε κανένα συναίσθημα.

Ὁ Πατρινὸς στὸ γυρισμὸ τόλμησε νὰ τοῦ κάνῃ δυὸ-τρεῖς ἐρωτήσεις. Ἂν ἤθελε νὰ ἀνεβοῦν στὴν Ἀκρόπολι ἢ στοῦ Φιλοπάππου ἢ στὴν Πνύκα.

Ὁ ἰδιόρρυθμος ξένος τοῦ ἀπαντοῦσε στερεοτύπως: «νόου».

Στὸ τρίτο ὅμως ἐρώτημα τοῦ Πατρινοῦ χωρὶς νὰ δείξῃ στὴν ἔκφρασί του δυσαρέσκεια τοῦ ἀπηύθυνε κι' αὐτὸς ἕνα ἐρώτημα:

—Κύριε, τὸν ρώτησε, κάνετε πολλὰ χρόνια τὸν κουριέρη;

—Ὀλίγα γενναιότατε.

—Τότε εἶνε δικαιολογημένη ἡ ἄγνοιά σας.

Καὶ τοῦ ἐξήγησε ἀμέσως τί ἐννοοῦσε ἄγνοια στὸ ἐπάγγελμά του.

—Νὰ μὴν ἀπαντᾶτε, παρὰ σὲ ὅ,τι σᾶς ἐρωτοῦν.

Ὁ Πατρινὸς ἀντελήφθη ἀμέσως καὶ δὲν ἄνοιξε πλέον τὸ στόμα του.

Καθόταν πλάϊ στὸν ἀμαξᾶ ὁ Πατρινός, καὶ ὁ ἀμαξᾶς Ἀθηναῖος μπερμπάντης καὶ φλύαρος τὸν ρωτοῦσε τί ἤτανε ὁ ξένος.

—Τί σόϊ ἄνθρωπος εἶνε τοῦτος; τὸν ρώταγε.

—Τί θὲς νἆναι, τοῦ ἀπαντοῦσε, παλάβρα ἐγγλέζικη.

—Ἔτσι δείχνει.

—Πῶς τὄνοιωσες,

—Θέλει καὶ σκέψι τὸ πρᾶμα, πρώτη φορὰ πῆρα κούρσα λόρδικη γιὰ τὸ σκοπευτήριο. Τί διάβολο τοὖρθε, βάλθηκε νὰ δοκιμάσῃ ὅλα τὰ ντουφέκια καὶ τὰ κουμπούρια τοῦ σκοπευτηρίου.

—Τάπαμε παλάβρα, μουρμούριζε ὁ Πατρινός.

Ἅμα φτάσανε στὸ παληὸ παλάτι ὁ Κάουντ ἄνοιξε τὸ στόμα του.

—Ἀγγλικὴ πρεσβεία, εἶπε.

Σὲ λίγο ἡ βιττώρια μὲ τὰ ὡραῖα καὶ γερὰ ἄλογα σταματοῦσε μπροστὰ στὴν πόρτα τῆς Ἀγγλικῆς πρεσβείας. Τὸ ἰδιόρρυθμο ἐκεῖνο καὶ παλαιὸ ἀρχοντικὸ μέγαρο τῆς ὁδοῦ Δραγατσανίου, ἀπέναντι ἀπὸ τὴ βορεινὴ πλευρὰ τοῦ κήπου τοῦ Κλαυθμῶνος, ποὺ γκρεμίζεται σήμερα, γιὰ νὰ κτισθῇ κάποια κολοσσιαία πολυκατοικία. Ἕνα μέγαρο ἀληθινὰ ἱστορικὸ ποὺ εἶδε δόξες καὶ τιμὲς καὶ θύελλες καὶ τρικυμίες ἑβδομῆντα συνεχῶς χρόνια.

—Νὰ περιμένετε, εἶπε ξηρῶς ὁ Κάουντ στὸν Πατρινό.

Πάτησε τὸ κουδοῦνι, ἄνοιξε τὸ θυρόφυλλο καὶ ἀφοῦ ὁ Κάουντ ἀντήλλαξε λίγα λόγια μὲ τὸ θυρωρὸ ποὺ φοροῦσε λινὴ λιβρέα, ὁ ἀμαξᾶς καὶ ὁ Πατρινὸς τὸν εἴδανε νὰ μπαίνῃ μέσα ἔπειτα ἀπὸ μιὰ βαθειὰ ὑπόκλισι τοῦ θυρωροῦ καὶ νὰ κλίνῃ ἡ πόρτα.

—Ξέρεις τί; μουρμούρισε ὁ ἀμαξᾶς.

—Τί; τὸν ρώτησε ὁ Πατρινός.

—Δείχνει στρίγγλο μωρὲ σύντροφε.

—Σώπα.

—Μωρὲ ἄκου ποὺ σοῦ λέω ἐγώ, στρίγγλο καὶ τζερεμέ.

Ἔβγαλε μιὰ λαστιχένια καπνοσακκούλα ὁ ἀμαξᾶς, ἔστριψε τσιγάρο, ἔδωσε καὶ στὸν κουριέρη, ἔστριψε κι' ἐκεῖνος, ἀνάψανε καὶ καπνίζοντες ψιλοκουβεντιάζανε καθισμένοι καὶ οἱ δυὸ στὸ ὕψος τῆς βιττώριας.

—Βρὲ κομμάτια νὰ γίνουν, εἶπε σὲ λίγο μὲ φιλοσοφικὸ ὕφος ὁ ἀμαξᾶς, τί μᾶς νοιάζει ἐλόγου μας, τσιμπᾶμε ἐμεῖς τὸ παραδάκι μας.

Τὴ φιλοσοφία αὐτὴ τὴ βρῆκε πολὺ σωστὴ καὶ ὁ Πατρινός.

Περιμέναμε ἄλλη μιὰ ὥρα ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὴ πρεσβεία ὥς ποὺ νὰ φανῇ ὁ Κάουντ.

Αὐτὴ ὅμως τὴ φορὰ δὲ φάνηκε μόνος του.

Ὁ γραμματεὺς τῆς πρεσβείας Οὐῶλτερ τὸν συνώδευσε ὥς ἔξω καὶ τὸν ἀποχαιρέτησε μὲ ἐγκάρδια χειραψία.

Τὸν ἔφεραν ἔπειτα στὸ ξενοδοχεῖο τῆς «Μεγάλης Βρεττανίας».

—Τὸ ἀπόγευμα στὶς ἕξη, εἶπε ξηρῶς Κάουντ στὸν Πατρινό.

Τὸ ἀπόγευμα ὁ Κάουντ μὲ τὴ Μίσσες Κάρδιγκαν πήγαινε μὲ τὴν ἴδια βιττώρια στὸ Παληὸ Φάληρο. Ἐγευμάτισαν ἐκεῖ καὶ ἐπέστρεψαν κατὰ τὰ μεσάνυχτα.

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωῒ ἐπανελήφθησαν τὰ ἴδια.

Σκοπευτήριο Καλλιθέας, καμμιὰ πενηνταριὰ-ἑξῆντα πιστολιὲς καὶ ἔπειτα Ἀθήνα, μὲ τὴ διαφορὰ ὅτι ὁ Κάουντ ἀντὶ νὰ πάῃ στὴ πρεσβεία πῆγε στῆς «Ἀγγλίας» καὶ προγευμάτισε μὲ τὴν Μίσσες Κάρδιγκαν.

Ἀλλὰ τὴν τρίτη μέρα τὸ πρωῒ ὁ Κάουντ ἐκάλεσε τὸν Πατρινὸ στὸ δωμάτιό του.

Ὁ κουριέρης ἀνησύχησε. «Τί διάβολο μὲ θέλει ἀπάνω», συλλογίστηκε.

Καθὼς μπῆκε στὸ δωμάτιό του καὶ στάθηκε σὲ προσοχή, τὸν εἶδε νὰ τοῦ ρίχνῃ κάτι ματιὲς διαπεραστικὲς καὶ ὀξύτατες. Τὶς ἔνοιωσε πὼς τὸν πέρασαν σὰν στιλέτο.

Ὁ Πατρινὸς ἀνησύχησε.

Τί διάβολο τὸν κύτταζε ἔτσι.

—Στὶς διαταγές σας, τόλμησε νὰ τοῦ ψιθυρίσῃ.

Ὁ Ἐγγλέζος δὲν τοῦ ἀπήντησε ἀμέσως.

Τὸν ξανακύτταξε μὲ τὴν ἴδια αὐστηρότητα καὶ ἔπειτα τοῦ εἶπε τὶς πρῶτες λέξεις

—Γνωρίζετε καλὰ βεβαίως τὰς Ἀθήνας.

—Πολὺ καλά, γενναιότατε.

—Θὰ σᾶς ἐμπιστευθῶ μίαν ἐπιστολήν.

—Δὲν ἔχετε παρὰ νὰ διατάξετε.

Τότε ὁ Κάουντ τοῦ ἐξήγησε μὲ λίγα καὶ ξερὰ λόγια ὅτι θὰ τοῦ ἔδινε ἕνα γράμμα γιὰ νὰ τὸ φέρῃ σὲ μιὰ μίς, ἡ ὁποία ἐκάθητο προσωρινῶς στὸ σπίτι μιᾶς κυρίας χήρας ναυάρχου.

Ὁ Πατρινὸς ἄκουγε μὲ προσοχή.

Ὁ Κάουντ τοῦ ἀνέφερε τὸ ὄνομα τῆς Ἔλινορ καθὼς καὶ τὸ ὄνομα τῆς θείας τοῦ Σεραφείμ.

Ἐπίσης τοῦ ἔδωκε τὴν ὁδὸν καὶ τὸν ἀριθμὸ τοῦ σπιτιοῦ.

—Μάλιστα, γενναιότατε, τοῦ εἶπε, θὰ γίνῃ καθὼς διατάσσετε.

Τότε ὁ Κάουντ τοῦ ἐνεχείρησε ἕνα γράμμα σφραγισμένο μὲ μιὰ πλατειὰ σφραγίδα ἀπὸ ἀργυρόχρουν βουλοκέρι.

Ὁ κουριέρης πῆρε τὸ γράμμα καὶ τὸ ἔκρυψε στὴν ἐσωτερικὴ τσέπη τοῦ σακκακιοῦ του.

—Θὰ περιμένω ἀπάντησι; ρώτησε τὸν Ἄγγλο ἀξιωματικό.

—Ὄχι, τοῦ ἀπήντησε ξηρῶς ὁ Κάουντ, ἐπιθυμῶ μόνον νὰ μοῦ ἀναγγείλετε ἀμέσως τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἐπιστολῆς.

—Μάλιστα, θὰ γίνῃ, ὅπως διατάσσετε.

★

Ὁ Πατρινὸς ἀπομακρύνθη ἔπειτα ἀπὸ λίγα λεπτὰ καὶ ἔστριψε τὴν ὁδὸν Πανεπιστημίου, μπῆκε στὴν ὁδὸν Κριεζώτου ἔπειτα γιὰ νὰ ἀνεβῇ εἰς τὴν ὁδὸν Πινδάρου, ποὺ ἤτανε τὸ σπίτι τῆς ναυαρχίνας, ὅπου ἐκάθητο ἡ μικρὰ Ἀγγλὶς Λαίδη Ἔλινορ Κεμπερλέϋ πρὸς τὴν ὁποίαν ἀπηυθύνετο ἡ ἐπιστολή.

Εἰς τὴν ἀντίληψί του ὅμως τώρα ἀνέτειλαν οἱ πρῶτες ἀκτῖνες γιὰ τὸν παράδοξο Ἐγγλέζο ἀξιωματικὸ καὶ γιὰ τὸν ἐρχομό του στὴν Ἀθήνα.

Ἤξερε κι' αὐτὸς σὰν Ἀθηναῖος καὶ μάλιστα κουριέρης τοῦ μεγαλυτέρου τότε ξενοδοχείου καὶ ξεπεσμένος πλούσιος καθὼς ἤτανε, γιὰ τὸ σκάνδαλον τῆς ἀπαγωγῆς, ὅπως πίστευε καὶ ὅπως ὑπεστήριζε ἡ κακογλωσσιὰ τῆς νερᾶς Λαίδης Ἔλινορ Κιμπερλέϋ.

Τὸ γράμμα τοῦ ἔδωκε ενα φῶς, ἀρκετὰ διαυγὲς γιὰ νὰ ἐξηγήσῃ τὴν αἰτία τῆς ἀφίξεως τοῦ Ἄγγλου λοχαγοῦ στὴν Ἀθήνα.

«Ἐδῶ κάτι τρέχει» μουρμούριζε.

Καὶ συνεδύαζε τώρα τὴν ἰδιότροπη καὶ ἰδιόρρυθμη στυγνότητα τοῦ Κάουντ, τὴν ἄσκησί του εἰς τὴν σκοποβολήν, τὴν ἐπίσκεψι στὴν Ἀγγλικὴ πρεσβεία καὶ τὸ γράμμα πρὸς τὴν Ἔλινορ μὲ κάποιο μεγάλο μπλέξιμο ποὺ θἄπαιρνε ἐκ νέου ἡ ὑπόθεσις ποὔχε σχεδὸν λησμονηθῇ στὴ μεγάλη μερίδα τῆς κοινωνίας καὶ ἐξακολουθοῦσε νὰ συζητῆται ἀπὸ ὡρισμένους κύκλους τῆς ἀριστοκρατίας.

Αὐτὸς ὁ Ἰγγλέζος, σκεπτότανε ὁ Πατρινός, θἆνε κάποιος ἢ συγγενὴς της ἢ σοβαρὸ πρόσωπο ἀπεσταλμένο ἀπὸ τὴν οἰκογένειά της γιὰ νὰ τὴν πάρῃ στὴν Ἀγγλία.

Ἄρχισε νὰ βλέπῃ τὴν ὑπόθεσι μὲ περισσότερο ἐνδιαφέρον καὶ σὰν Ρωμηὸς καὶ φλύαρος, ἀνυπομονοῦσε νὰ συναντήσῃ τὸν ἀμαξᾶ γιὰ νὰ τοῦ πῇ τὰ νέα.

Στὸ σπίτι τῆς ναυαρχίνας ἅμα χτύπησε τὸ κουδοῦνι, τοῦ ἄνοιξε ἡ παληὰ πιστὴ ὑπηρέτρια, ποὺ ἤταν ἀπὸ τοὺς τύπους ἐκείνους τῶν ἀφοσιωμένων γυναικῶν στὰ παληὰ ἀρχοντικά, ποὺ δὲν ὑπάρχουν σήμερον, γιατὶ ἔλειψαν καὶ τὰ ἀρχοντικὰ καὶ μετετράπη θεμελιωδῶς ἡ νοοτροπία καὶ τῶν ἀρχόντων καὶ τῶν ἀρχομένων.

Σοβαρὸς ὁ Πατρινὸς τῆς ἔδωσε τὸ γράμμα μὲ τὴν παράκλησιν νὰ τὸ ἐγχειρίσῃ στὴν μὶςς Ἔλινορ.

—Εἶνε ἀπὸ ἕνα σπουδαῖο ξένο, τῆς εἶπε, καὶ ἐνδιαφέρει πάρα πολὺ τὴν Λαίδη.

Ἡ ὑπηρέτρια τὸ κύτταξε μὲ ἀρκετὴ δυσπιστία.

—Ἐλόγου σου, ποιὸς εἶσαι; ρώτησε.

—Ἔχω τὴν τιμήν, τῆς ἀπήντησε μὲ σοβαρότητα ὁ Πατρινός, νὰ ὑπηρετῶ τὸν ἐξοχώτατον λόρδον.

—Ποιὸ λόρδο;

—Αὐτὸν ποὺ στέλνει τὸ γράμμα....

—Καλά, μουρμούρισε ἡ ὑπηρέτρια.

Πῆρε τὴν ἐπιστολὴ καὶ ἔκλεισε τὴν πόρτα.

Ὅταν μετ' ὀλίγον ὁ Πατρινὸς ἐγύρισε στὸ ξενοδοχεῖον τῆς Μεγάλης Βρεττανίας καὶ ἀνήγγειλε εἰς τὸν Κάουντ ὅτι ἡ διαταγή του ἐξετελέσθη, εἶδε πῶς γιὰ πρώτη φορὰ τὰ χείλη του διεστάλησαν ἀσθενέστατα ἀπὸ ἕνα ἐλαφρὸ χαμόγελο, ἕνα χαμόγελο ποὺ προκάλεσε στὴν ψυχή του κάποιο συναίσθημα ἀορίστου φόβου. Χαμόγελο ποὺ ἤτανε μᾶλλον ἀπειλὴ παρὰ εὐχαρίστησις.

Ὁ Κάουντ τοῦ ἔδωσε μιὰ λίρα χρυσῆ χωρὶς νὰ τοῦ πῇ λέξι.

Μιὰ ἀπὸ τὶς παλαιότερες χρυσὲς Ἀγγλικὲς λίρες, ποὺ ἀπὸ τὴ μιὰ πλευρὰ εἶχανε τὴν προτομὴ τῆς Βασιλίσσης Βικτωρίας μὲ τὸν ἱστορικὸ κῶτσο τοῦ παλαιοῦ κτενίσματος τῆς μεγάλης ἐκείνης Βασιλίσσης, καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη τὸν Ἅγιο Γεώργιο καβάλλα νὰ σκοτώνῃ μὲ τὸ κοντάρι του τὸ θηρίο.

Ἀπ' αὐτὲς τὶς δυὸ παραστάσεις οἱ Ρωμηοὶ λέγανε τὶς χρυσὲς ἐκεῖνες λίρες ἢ «κώτσους» ἢ «καβαλλάρηδες».

Ἡ ὑπηρέτρια ἔδωσε τὸ γράμμα στὴ ναυαρχίνα, καὶ ἐκείνη ἀφοῦ σκέφθηκε λιγάκι σὰν νὰ προῃσθάνετο πὼς τὸ γράμμα ἐκεῖνο ἔκλινε κάποιον κεραυνό, ἐδίστασε νὰ τὸ δώσῃ στὴν Ἔλινορ, ἀλλὰ κατόπιν βρῆκε πὼς θὰ ἦτο πάρα πολὺ ἐκ μέρους της ὄχι πλέον προστατευτικό, ἀλλὰ ἕνα εἶδος κηδεμονίας, νὰ μὴ τῆς δώσῃ ἀμέσως τὸ γράμμα.

Ἡ Ἔλινορ εἶχε σηκωθῇ πρὸ ἀρκετῆς ὥρας καὶ κατεγίνετο νὰ γράφῃ γράμματα.

Τὸ ἴδιο ἀπόγευμα ἔκλινε ταχυδρομεῖο γιὰ τὴν Ἀγγλία καὶ ἔπρεπε νὰ ταχυδρομήσῃ ἀρκετὰ γράμματα γιὰ τοὺς συγγενεῖς της καὶ γιὰ τοὺς φίλους ποὺ θὰ τῆς φαινόντουσαν χρήσιμοι στὴν ὑπόθεσί της.

Τὸ γράμμα τὴν ἐξέπληξε κατ' ἀρχάς.

Ἐπίστευσε πὼς ἤτανε τῆς μίσσες Κάρδιγκαν, ἀλλὰ καθὼς τὸ ἀνέστρεψε στὰ δάχτυλά της καὶ εἶδε τὴν πλατειὰ σφραγῖδα μὲ τὸ ἀργυρόχρουν βουλοκέρι, δὲν μπόρεσε νὰ συγκρατήσῃ κάποια ὄχι μόνον ἔκπληξι, ἀλλὰ καὶ ταραχή.

Ἀνεγνώρισε τὴ σφραγῖδα!

Ἦταν καλὰ τυπωμένη ἀπάνω στὸ βουλοκέρι τὰ τρία ἀρχικὰ γράμματα τοῦ Ἄγγλου λοχαγοῦ Ἕνα C., ἕνα E. καὶ ἕνα K.

Τὰ χείλη της ψιθύρισαν μερικὲς λέξεις ἀπὸ τὶς ὁποῖες ἡ ναυαρχίνα δὲν ἀντελήφθη τίποτα.

—Μὲ συγχωρεῖτε, σεβαστή μου κυρία, ρώτησε τὴν ναυαρχίνα, αὐτὸ τὸ γράμμα ποιὸς σᾶς τὸ ἐνεχείρησε;

Ἄκουσε τὶς ἐξηγήσεις ποὺ τῆς ἔδωσε ἡ σεβαστή της φίλη.

—Περίεργο, ψιθύρισε ἡ Ἔλινορ. Ὁ Κάουντ εἰς τὰς Ἀθήνας.

Ἡ ναυαρχίνα τὴν εἶδε ταραγμένη, ἀλλ' ἐσκέφθη πὼς δὲν θὰ ἦτο εὐγενὲς ἐκ μέρους της νὰ τῆς ἀπευθύνῃ ἐρωτήσεις, ποὺ ἴσως τὴν ἐτάραζαν περισσότερο.

Ἀρκέστηκε μόνον σὲ λίγες λέξεις ἐνθαρρυντικές.

—Παιδί μου Ἔλινορ, εἴμεθα ὅλοι στὸ πλευρό σου, ἀφωσιωμένοι....

—Σεβαστή μου φίλη...

Στὰ μικρὰ ροδαλά της χείλη φάνηκε ἕνα χαμόγελο παράξενο, ἕνα χαμόγελο ποὺ δὲν ἔδειχνε μονάχα πικρία, ἀλλὰ καὶ κάποια μυστικὴ ἀνησυχία.

Καμμιὰ ἀμφιβολία δὲν ἔμενε στὴν ψυχή της πὼς τὸ γράμμα ἐκεῖνο ἤτανε ἀπὸ τὸν λοχαγὸ Κόρνουαλ.

Μερικὲς στιγμὲς οἱ δισταγμοί της

(Ἡ συνέχεια εἰς τὴν 30ὴν σελίδα)

Ξεκούρασμα στὴν ἀμμουδιά, μετὰ τὸ λουτρό.

ΓΥΠΑΕΤΟΙ ΣΤΗΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΕΝΑ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΡΕΠΟΡΤΑΖ

Τελευταίως ἔχει ἐπικρατήσει ἕνα νέο εἶδος κυνηγιοῦ, τὸ κυνήγι μὲ τὸ φωτογραφικὸ μηχάνημα. Καὶ λόγῳ τῆς ἐπιστημονικῆς περιεργείας ποὺ ἔχει ἀναπτυχθῇ μέσα μας καὶ διαδοθῇ εἰς ὁλονὲν καὶ εὐρύτερον κύκλον ἀνθρώπων, καὶ λόγῳ τῶν προστατευτικῶν γιὰ τὰ ζῶα διατάξεων καὶ ἀπαγορεύσεων τῶν διαφόρων κυνηγετικῶν νόμων, οἱ κυνηγοί... μὲ τὸν φωτογραφικὸν φακὸν πληθύνονται ὁλοένα ὄχι μόνο στὶς ζοῦγκλες καὶ τὶς μακρυνὲς καὶ ἐν μέρει ἀκόμα ἄγνωστες Ἠπείρους, ἀλλὰ καὶ στὴν παλαιά μας Εὐρώπη.

★

Ἕνα τέτοιο κυνηγετικὸ ἐπεισόδιο διηγεῖται ἕνας ξένος περιηγητής, ὁ ὁποῖος εἶχε περάσει τελευταίως ἀπὸ τὴ Μακεδονία.

Ἔμαθε ὅτι στὰ ἄγρια βουνὰ τῆς βορείου Ἑλλάδος, ἐκεῖ κάπου κοντὰ στὰ Ἑλληνο - Σερβικο - Ἀλβανικὰ σύνορα ὑπάρχουν ἀκόμα σὲ πολυάριθμα κοπάδια, τεράστιοι Γυπαετοὶ καὶ ἠθέλησε νὰ τοὺς φωτογραφήσῃ ἢ μᾶλλον νὰ τοὺς κινηματογραφήσῃ.

Τὸ πρᾶγμα δὲν ἦτο καὶ ἀπολύτως εὔκολο. Ἀφοῦ ἔλαβε, λοιπόν, διάφορες ἄδειες, ὁδηγίες καὶ συστάσεις, ἔφθασε μὲ τὸ αὐτοκίνητό του σ' ἕνα ἀπομεμονωμένο χωριό. Ψηλὰ σὲ μιὰ ἀπότομη ράχη, στὴ Σερβικὴ Μακεδονία κοντὰ στὰ Σκόπια.

Πιὸ πέρα, λίγο ἀκόμα, εἶνε τὸ βαθὺ καὶ ἄγριο φαράγγι τῆς Γρέσκας, ποὺ ἀπὸ πάνω του ὑψώνονται ἄγριες καὶ ἀπάτητες κορφές. Ἐκεῖ εἶνε τὰ κύρια λημέρια τῶν μεγάλων γυπαετῶν, ποὺ φωλιάζουν καὶ νοτιώτερα καὶ δυτικώτερα στὴ δική μας τὴ Μακεδονία καὶ στὴν Ἀλβανία, ἀλλὰ εὑρίσκονται ἐκεῖ κατὰ χιλιάδες, χωρὶς νὰ τοὺς κυνηγάῃ καὶ νὰ τοὺς ἐνοχλῇ κανένας.

★

Ἀλλ' ἂς ἀφήσωμεν τὸν περιηγητὴν αὐτὸν Οὐΐλιαμ Τζέϊς, ὅπως λέγεται, νὰ διηγηθῇ ὁ ἴδιος:

—Ἄφησα τὸ αὐτοκίνητό μου στὴν εἴσοδο τοῦ χωριοῦ. Ὡς ἐκεῖ ἔφθανε ἕνας ἄθλιος καρρόδρομος καὶ ἀφοῦ ἔδειξα τὰ συστατικά μου γράμματα καὶ ἐξήγησα τί ἤθελα νὰ κάνω, κατώρθωσα μὲ μεγάλες δυσκολίες νὰ μοῦ δώσουν οἱ χωρικοὶ ἕνα γέρικο καὶ ἄχρηστο πλέον γιὰ δουλειὰ γαϊδουράκι, ποὺ ἐπρόκειτο νὰ χρησιμεύσῃ ὡς δόλωμα γιὰ τὰ τεράστια ὄρνεα.

»Μὲ τὸ θῦμα αὐτό, ἕνα φίλο μου καὶ τρεῖς νέους χωριάτες, ποὺ ἐδέχθησαν νὰ μὲ βοηθήσουν, ἀφοῦ τοὺς ἔδειξα διάφορες φωτογραφίες, τοὺς ἐφωτογράφισα καὶ αὐτοὺς καὶ τοὺς ἐξήγησα ὅτι τὸ ἴδιο ἤθελα νὰ κάνω μὲ τὰ μεγάλα αὐτὰ πουλιά.

»Ἀνεβήκαμε ψηλὰ καὶ ἐδιάλεξα γιὰ νὰ στήσω τὸ παρατηρητήριό μου, ἕνα πλάτωμα τῆς πλαγιᾶς, πάνω ἀπὸ τὸ βαθύτερο μέρος τοῦ μεγάλου φαραγγιοῦ. Ἐκεῖ ἔβαλα κι' ἐσκότωσαν τὸ ζῶο καὶ τὸ ἔδεσαν ψηλὰ καὶ στερεὰ σ' ἕνα μεγάλο δένδρο.

»Κατόπιν μέσα σὲ δυὸ βράχους ἔφτιαξαν μὲ κλαριὰ μιὰ καλύβα μ' ἕνα στενόμακρο ἄνοιγμα ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ πυκνὰ κλαριά, γιὰ νὰ περνάῃ καὶ νὰ κινῆται ἡ μηχανή.

»Ὅλες αὐτὲς οἱ προετοιμασίες εἶχαν γίνει πρὶν νυχτώσῃ καὶ οἱ τρεῖς χωρικοὶ μὲ τὸν σύντροφό μου, κατέβηκαν στὸ χωριὸ γιὰ νὰ μὴν τρομάξουν τὸ ἄλλο πρωῒ τὰ πουλιὰ μὲ τὴν παρουσία τους καὶ δὲν πλησιάσουν καθόλου.

»Πράγματι, οἱ γυπαετοὶ αὐτοὶ μυρίζονται ἀπὸ μακρυὰ τὴν παρουσία τοῦ ἀνθρώπου. Ὅταν ἔχουν καὶ τὴν ὑποψίαν ἀκόμα ὅτι ὑπάρχει ἄνθρωπος σὲ ὡρισμένο μέρος δὲν πλησιάζουν ἐπὶ μέρες καὶ περνοῦν ψηλὰ καὶ μακρυὰ μὲ τὸ γρήγορο ἢ ἀργὸ πέταμά τους.

★

»Πέρασα τὴ νύχτα μόνος ψηλὰ στὸ ἄγριο βουνὸ μέσα στὴν καλύβα μου, ἐνῷ βαθειὰ στὸ φαράγγι ἐβούϊζαν τὰ νερὰ ποὺ κατέβαιναν ἀπὸ ψηλότερα καὶ τὰ τσακάλια οὔρλιαζαν στὶς πλαγιές.

»Ξύπνιος ἀπὸ τὰ ξημερώματα εἶδα τὸ πρωῒ τοὺς γυπαετοὺς νὰ ἀνεβαίνουν ἀπὸ τὰ σχισίματα τοῦ φαραγγιοῦ καὶ νὰ πετοῦν ἀργὰ καὶ μεγαλόπρεπα στὸν μουντὸ ἀκόμη οὐρανό, ποὺ ἄρχιζε σιγὰ σιγὰ νὰ φωτίζεται! Τὰ ὀξύτατα μάτια τους, διέκριναν ἀμέσως τὸ δόλωμα, ἀλλὰ καὶ τὴν παράδοξη καλύβα. Δίσταζαν νὰ πλησιάσουν. Μὲ μεγάλους κύκλους ἐρχόνταν, ἐν τούτοις, ὁλοένα καὶ πιὸ κοντά, ἀλλὰ ἔμεναν ψηλὰ καὶ ἀνίχνευαν τὸ ἔδαφος. Ἔκαναν ἀναγνώρισι ἀπὸ τὰ ὕψη.

»Ἔπειτα ἀποτόμως ἕνα τεράστιο πουλὶ κατέβηκε ὁλοταχῶς, πέρασε ξυστὰ στὸ πτῶμα τοῦ ζώου, ἔψαυσε τὴν καλύβα μὲ τὰ μεγάλα φτερά του. Κατόπιν ἕνα ἄλλο ἔκανε τὸ ἴδιο, ἕνα ἄλλο καὶ ἀκόμη ἕνα ἄλλο.

»Πέρασαν μιὰ ὥρα, δυὸ ὧρες... Ὁ ἥλιος εἶχε ἀνεβῆ ψηλά. Τὸ δόλωμα σκόρπιζε κάποια ἀποφορὰ γύρω. Τώρα πέντε - ἕξη γυπαετοὶ ἔχουν σταθῆ ἀκίνητοι στοὺς γύρω βράχους. Ὑπέροχο τὸ θέαμα καὶ ἀθόρυβα ἡ ταινία ἀρχίζει νὰ γυρίζῃ καὶ νὰ παίρνῃ εἰκόνες, ποὺ σπάνια βλέπει ἀνθρώπου μάτι. Οἱ γυπαετοὶ σιγὰ - σιγὰ πληθαίνουν καὶ μὲ μιᾶς ἕνας, πιὸ θαρραλέος, πλησιάζει τὸ πτῶμα τοῦ ζώου καὶ μὲ τὸ δυνατό του ράμφος ἀποσπᾷ ἕνα κομμάτι. Φεύγει καὶ ἀμέσως ξανάρχεται. Εἶνε τὸ σύνθημα: Ὅλοι οἱ γυπαετοὶ ὁρμοῦν, ἐνῷ κατὰ δεκάδες φθάνουν ἄλλοι μὲ γοργὸ πέταγμα, ἀπὸ ὅλα τὰ σημεῖα τοῦ ὁρίζοντος. Μερικοὶ ἔχουν ἄνοιγμα πτερῶν δυόμισυ καὶ ἄλλοι τριῶν μέτρων.

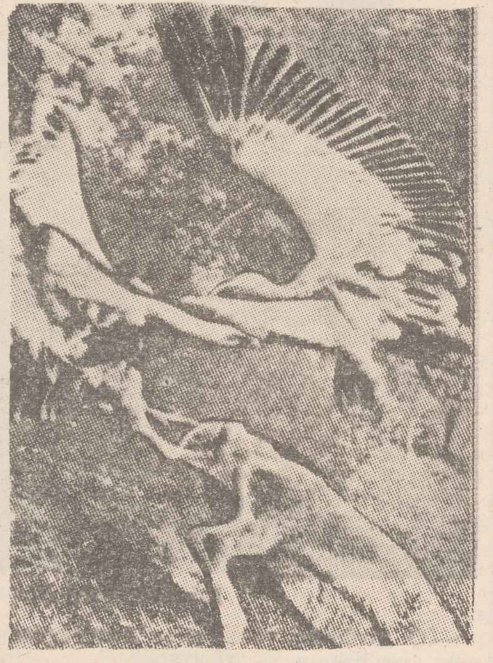

»Τὰ μεγαλύτερα πουλιὰ διώχνουν τὰ μικρότερα. Τρώνε λαίμαργα. Ὅταν χορτάσουν κουρνιάζουν στοὺς βράχους καὶ ἄλλα καταλαμβάνουν τὴ θέσι τους. Ἡ πανδαισία τῶν Μακεδονικῶν γυπαετῶν συνεχίζεται ἐπὶ ὧρες, ἐνῷ γυρίζεται μία ἀπὸ τὶς ὡραιότερες καὶ σπανιώτερες ταινίες, ποὺ ἔχουν γυρισθῆ ποτέ».

Καὶ εἶνε ὑπέροχη ἡ ταινία αὐτή. Ὅταν στὸ μικρὸ ἐργαστήριό μου, τὴν γύρισα, ὕστερα ἀπὸ τὴν ἐπεξεργασία της ἔμεινα κατάπληκτος.

Τί θαῦμα εἶνε αὐτὸς ὁ γυπαετός, ποὺ κατεβαίνει μ' ἀνοιγμένες τὶς φτεροῦγες καὶ ποὺ σᾶς τὸν παραθέτω.

Κι' οἱ ἄλλοι ποὺ ὁρμοῦν, στὸ φτωχό σου ταμεῖον ζοῦν καὶ τὸ τεμαχίζουν.

Ἂς εἶνε ὅμως. Θὰ πάρω καὶ μιὰ ἄλλη ταινία στὸν Ὄλυμπο.

Ἔμαθα, ὅτι ἐκεῖ βρίσκονται καθαρόαιμοι ἀετοὶ καὶ γεράκια, ποὺ φτεροκοποῦν ὑπέροχα.

Ἔτσι κάποτε οἱ ἀετοὶ αὐτοί, παίρνουν ἀρνάκια στὰ νύχια τους, καὶ καταφεύγουν στὶς ὑψηλὲς φωληές των, ὅπου τὰ τρώγουν μὲ τὴν σύντροφόν τους.

Ἀκόμη ἔμαθα ὅτι στὰ Κρητικὰ Λευκὰ Ὄρη καὶ στὸν Ψηλορείτη, ὑπάρχουν τέτοια ὄρνεα, ἄλλης ράτσας.

Θὰ πάω καὶ ἐκεῖ, πολὺ σύντομα.

Θὰ δώσω τὶς ὡραιότερες ταινίες ποὺ θὰ ἰδοῦν οἱ ἄνθρωποι στὸ εἶδος αὐτό.

Καὶ θὰ τοὺς δώσω μαζὺ καὶ μερικὰ ἀπὸ τὰ ὑπέροχα ἑλληνικὰ τοπεῖα, ποὺ ζοῦσαν οἱ ἀρχαῖοι ἑλληνικοὶ θεοί— ἀπὸ τὸν Ὄλυμπο—καὶ ἄλλα ἀπὸ ἐκεῖ' ποὺ γεννήθηκε ὁ Ζεὺς—ἀπὸ τὴν Κρήτη.

Ἀλλ' ἀρκετὰ διὰ σήμερον. Μιὰν ἄλλη φορὰ θὰ σᾶς γράψω περισσότερα.

Θὰ σᾶς εἰπῶ, πῶς γύρισα μιὰ ταινία, μὲ ἀγριογούρουνα — στὴ Μακεδονία πάλι — ποὺ εἶνε ἀπὸ τὶς καλύτερές μου.

Κι' ἦταν τόσο δύσκολο. Γιατὶ τὰ ἄγρια αὐτὰ ζῶα, ὀσφραίνονται τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ μακρυά, ὅταν τύχῃ νὰ τὰ βοηθῇ ὁ ἀέρας. Χάρις ὅμως σὲ καλοὺς κυνηγούς, ἀπὸ τοὺς ὁποίους μερικοὶ εἶχαν ἔλθει ἀπὸ τὴν Ἀθήνα, τὸ κατώρθωσα καὶ αὐτό.

ΟΥΪΛΙΑΜ ΤΖΕΪΣ

Ο ΧΟΡΟΣ ΕΙΝΕ ΜΙΑ ΠΑΛΙΡΡΟΙΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Τὸ χορευτικὸν ἀλφάβητον ποὺ πρέπει νὰ τὸ μάθετε

Διὰ τὸν Ροδόλφον φὸν Λάμπαν, δύναται νὰ λεχθῇ, ὅτι ἐνσωματώνει κάτι ἀπὸ τὰ ἰδανικὰ τοῦ Νίτσε εἰς τὴν χορευτικήν του φιλοσοφίαν. Ἐδημιούργησεν ἢ μᾶλλον ἡρμήνευσε τὴν «Χαρούμενη ἐπιστήμη» ὑπὸ τὴν μορφὴ τοῦ χοροῦ, παίρνοντάς την ὅμως παραπολὺ στὰ σοβαρά. Κατ' αὐτόν, ὁ χορεύων ἄνθρωπος, τὸ χορεῦον ζῶον, εἶνε ὁ κεντρικὸς πυρὴν τῆς ζωῆς, ἕνα δημιούργημα, μία ὀντότης πραγματική, κινουμένη ρυθμικῶς, ἑρμηνεύουσα τὰ ρεύματα καὶ τοὺς ρυθμούς, τῆς ζωῆς, μὲ τὰς ἡλιακάς, σεληνιακὰς καὶ γηΐνας δυνάμεις καὶ ἐπιδράσεις. Ὅλα ὑπόκεινται στὴ μεγάλη ρυθμικὴ ἄμπωτι καὶ παλίρροια τῆς ζωῆς. Ὅλα εἶνε κίνησις. Ἡ ἀνθρωπίνη χορευτικὴ ὕπαρξις εἶνε ἡ φυσικὴ ἀνθρωπίνη ὕπαρξις, συνειδητῶς ἢ ἀσυναισθήτως ἐγκαταλελειμμένη καὶ ἀνταποκρινομένη εἰς τὰς δυνάμεις τὰς ἐπιδρώσας ἐπ' αὐτῆς, σὰν σφαῖρα στὸν πίδακα πηγῆς, σὰν φύλλο στὸν ἄνεμο, σὰν μόριο στοὺς πόλους ἑνὸς ἀτόμου.

Ἡ σκέψις αὐτὴ τοῦ φὸν Λάμπαν ἐφαρμαρίσθηκε σὰν μιὰ ἰδιαίτερη φιλοσοφία ἐσωτερική, σύμφωνος πρὸς τοὺς φυσικοὺς νόμους, ἀλλὰ ἀνάμικτος μὲ πολλὰς ἀφῃρημένας τευτονικὰς θεωρίας καὶ ὑποθέσεις.

Τὶς σκέψεις αὐτὲς τὶς περιέλαβε σ' ἕνα ἔργο ποὺ προκάλεσε μεγάλη συζήτησι, καὶ ἔρριψε λάμψεις στὰ περίεργα καὶ μυστικὰ βασίλεια ποὺ βρίσκονται ἀπὸ πάνω ἢ πίσω ἀπὸ τὰ βασίλεια αὐτοῦ τούτου τοῦ χοροῦ. Καὶ τώρα συνέταξε ἕνα γραπτὸ ἀλφάβητο γιὰ νὰ ἐκφράσῃ τὸ χορὸ μὲ μιὰ σειρὰ ἀπὸ ἱερογλυφικὰ μὲ τὰ ὁποῖα δύναται νὰ καταχωρήσῃ, νὰ ἀναγράψῃ καὶ νὰ ἐνθυμηθῇ τὴν κίνησιν, τὴν κίνησιν τῶν κνημῶν, χειρῶν καὶ σώματος, καὶ νὰ διαβάσῃ τὴν κίνησιν αὐτή, καθὼς κανεὶς διαβάζει μιὰ σελίδα ἀπὸ ἕνα βιβλίο, ἢ μιὰ γραμμὴ ἀπὸ ἕνα μουσικὸ κομμάτι. Μ' ὅλα αὐτὰ φαίνεται πὼς αἰχμαλωτίζεται ἡ πιὸ αὐθόρμητη καὶ φυσικὴ ἀπὸ ὅλας τὰς μορφὰς ποὺ ἐκφράζεται ἡ ἀνθρώπινη συγκίνησι, σὲ ἕνα κλουβὶ ἢ δίχτυ ἀπὸ θεωρίες ἀφῃρημένες σκέψεις καὶ σχολαστικισμούς. Ἀλλὰ μπορεῖ πολὺ καλὰ νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι ὁ χορὸς δέν εἶνε πάντα ἐνστικτώδης ἀλλὰ ἔχει ὡρισμένη μορφὴ ἀναλόγως ὁσάκις εἶνε ἐθνικὸς χορός, φυλετικός, θρησκευτικός, εἴτε καὶ κοινωνικός. Οἱ χοροὶ αὐτοὶ μετὰ παρέλευσιν γενεῶν ἀπεκρυσταλλώθησαν σὲ ὡρισμένας μορφὰς συνδυασμοὺς καὶ κινήσεις, εἴτε ἂν πρόκειται γιὰ τὴν παλαιὰ καντρίλλια, εἴτε γιὰ τὸ βάλς Βικτώρια, εἴτε γιὰ τὸ κὰνκὰν τοῦ Παρισιοῦ τῶν πατέρων μας, εἴτε γιὰ τὸ τελευταῖο ταγκὸ ὑπὸ ἤχους τζάζ.

Ἡ μουσική, ἡ πιὸ ἐλεύθερη καὶ ἡ πιὸ αὐθόρμητη φαινομενικῶς ἀπὸ ὅλες τὶς καλὲς τέχνες εἶνε συγχρόνως ἡ πιὸ τυπικὴ διότι στηρίζεται ἐπάνω σὲ διακεκριμένους νόμους, συνθέσεως, μέτρου, τονισμοῦ καὶ σιωπῆς. Γιὰ τὴ χορογραφία τοῦ φὸν Λάμπαν πρέπει νὰ λεχθῇ ὅτι ἀπλοποίησε, ἐφώτισε καὶ διεχάραξε τὴ ζωὴ τοῦ χοροῦ.

Τὸ σύστημα τοῦ φὸν Λάμπαν ἄρχισε ἀπὸ ἕνα ἁπλοῦν σταυρόν. Εἶνε ἕνα εἶδος ἀφῃρημένου σχεδίου τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, θεώμενον ὅμως εἴτε ἐκ τῶν ἄνω καὶ ἐκ τῶν ὄπισθεν. Αἱ τέσσαρες γωνίαι ἀνταποκρίνονται εἰς τὰς δύο χεῖρας καὶ τὰς δύο κνήμας. Ὅπως ἀπλοποιήσῃ τὸ ὀπτικὸν διάγραμμα ὁ φὸν Λάμπαν ἐφεῦρε σημεῖα ὡς οἱ ἰδεογράφοι τῶν λέξεων· εἰς ἄλλας μὲν περιπτώσεις μὲ μουσικοὺς φθόγγους, εἰς ἄλλας δὲ μὲ ἀριθμούς. Ἐπιπροσθέτως διέγραψε τὴν γραμμὴν ἐφ' ἧς θὰ ἐλάμβανε χώραν ἡ κίνησις καὶ ἐχάραξεν εὐθείαν, καμπύλην, σπειροειδῆ, κυκλικὴν ἢ καὶ κυματοειδῆ.

Πίναξ σημείων ὑπὸ τὸ πνεῦμα τοῦτο κατηρτίσθη ὑπὸ τοῦ φὸν Λάμπαν ὁμοιάζων πρὸς τοὺς τόνους τῆς μουσικῆς κλίμακος εἰς μίαν σύνθεσιν. Τὰ σημεῖα αὐτὰ πρέπει νὰ διαβάζωνται ὡς ἦχοι ἐκ τῶν δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερά. Δίδουν τὴν κατεύθυνσιν πρὸς τὴν κυρίαν κίνησιν ἀναλόγως τοῦ εἴδους τῆς γωνίας. Μία ὀρθὴ γωνία σημαίνει ἐπὶ παραδείγματι κινήσεις εἰς τὸν χῶρον εἴτε εἰς ἐλλειψοειδῆ κατεύθυνσιν εἴτε πρὸς τὰ ὀπίσω, ἐνῷ ἡ ὀξεῖα γωνία σημαίνει διευθύνσεις, αἵτινες ὁδηγοῦν τὸ σῶμα ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερὰ εἰς σχῆμα μπεμόλ. Μία ἅλυσσος ἐκ τῶν σημείων τούτων ἀποτελεῖ μίαν συνεχῆ πλαστικὴν κίνησιν. Τὰ σημεῖα αὐτὰ ὅπως ὁμολογεῖ αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ Λάμπαν χρησιμεύουν κυρίως διὰ τὴν θεωρητικὴν ἀπόδοσιν τῆς γλώσσης τῆς κινήσεως ποὺ εἶνε πολὺ περίπλοκα διὰ τὴν πρακτικὴν ἀπόδοσιν ἑνὸς χορογραφικοῦ χειρογράφου.

Ὁ Ροδόλφος φὸν Λάμπαν συνέταξεν ἐπίσης ἕνα εἶδος συντόμου ἀλφαβήτου τοῦ χοροῦ ὁμοίου πρὸς τὰ σημεῖα καὶ τοὺς χαρακτῆρας τῆς στενογραφίας. Τὰ σημεῖα αὐτὰ τὰ ὠνόμασεν «ἐλευθέρους χαρακτῆρας». Ἕνας ἐκ τῶν μᾶλλον εὐφυῶν συνδυασμῶν ποὺ χρησιμοποιεῖ διὰ τὴν διδασκαλίαν τοῦ συστήματός του εἶνε ὁ λεγόμενος «κρυστάλλινος χῶρος». Εἶνε ἕνα κρύσταλλον ἐσχηματισμένον εἰς πολύεδρον, ἕνα ἀληθινὸ κλουβὶ ἱκανὸν νὰ περιλάβῃ ἕνα ἄνδρα ἢ μία γυναῖκα καὶ ἀποτελούμενον ἀπὸ λευκοὺς ἐμαγιὲ σωληνίσκους μὲ σφαίρας μεταξὺ τῶν ἐνδιαμέσων τεμαχίων. Ὁ μαθητὴς τοποθετούμενος εἰς αὐτὸν τὸν κρυστάλλινον χῶρον, διδάσκεται τὰς σχέσεις μεταξὺ τῶν ἀνατομικῶν νόμων τοῦ χώρου, μὲ τὰς σχέσεις καὶ ἁρμονίας τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος ὡς ὀργάνου ἐκφράσεως. Τὸ κρύσταλλον αὐτὸ ἀποσυντίθεται καὶ συναρμολογεῖται. Τὸ πρόσωπον τὸ εὑρισκόμενον ἐντὸς τῶν τοιχωμάτων του, εὑρίσκεται ἀπομεμονωμένο σὲ τέσσαρας διαστάσεις.

Εἶνε περίεργος καὶ θεαματικὴ ἡ εἰκὼν ἑνὸς ἄρρενος ἢ θήλεος μαθητοῦ τοῦ Λάμπαν νὰ λαμβάνῃ χαρακτηριστικὲς πόζες μέσα στὰ αὐστηρὰ γεωμετρικὰ σχήματα σ' ἕναν κῆπο μέσα στὰ δένδρα καὶ νὰ συνδυάζῃ καὶ νὰ ἐκφράζῃ τὸ φυσικό, τὸ ἀφῃρημένο καὶ τὸν ἀνθρώπινο παράγοντα σ' ἕνα στενώτατο συνδυασμό. Τὸ κρύσταλλο αὐτὸ δίδει τὴν ἐντύπωσιν τοῦ χώρου, ἀναπτύσσει τὸ αἰσθητήριο αὐτό, τὸ ὁποῖο ὅλοι κατέχουμε σὲ ἰσχυρότερο ἢ σὲ ἀσθενέστερο βαθμό, ἀλλὰ τὸ ὁποῖον δύναται νὰ ἐνισχυθῇ καὶ νὰ ἀναδειχθῇ καταπληκτικῶς. Εἶνε κάτι ποὺ μοιάζει μὲ τὸ αἴσθημα τοῦ παρερχομένου χρόνου καὶ μὲ τὸ αἴσθημα τῆς μετακινήσεως, δηλαδὴ πρόκειται μᾶλλον περὶ ἐνστίκτου παρὰ περὶ αἰσθήματος.

Τὸ ζωηρότερον ἐνδιαφέον τὸ ὁποῖον προκάλεσε στὴ Γερμανία ὁ χορὸς ὡς τέχνη, ὡς ἐπιστήμη καὶ φιλοσοφία, ἐπέφερε τὴν ἵδρυσιν πολλῶν σχολῶν μὲ διάφορα συστήματα.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΥΠΟΘΕΣΙΝ ΛΙΝΤΜΠΕΡΓΚ

ΑΙ ΑΠΑΓΩΓΑΙ ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ

Ἀλλὰ τώρα ἀπάγονται καὶ μεγάλοι... μπεμπέδες

Ἀκόμη μιὰ φορὰ στὴν Ἀμερικὴ ἔγινε ἡ ἀπαγωγὴ ἑνὸς μικροῦ παιδοῦ, μὲ σκοπὸ τὸν ἐκβιασμὸ τῶν γονέων του νὰ πληρώσουν βαρύτατα λύτρα. Εἶνε ἡ φρικτὴ περιπέτεια τοῦ μικροῦ Τζίμμυ Κάς, ποὺ ἐδολοφονήθη ἀπὸ τοὺς ἀπαγωγεῖς του, μιὰ περιπέτεια ποὺ προκαλεῖ βέβαια τὸν οἶκτο, ὄχι ὅμως καὶ τὴν ἔκπληξι.

Φαίνεται ὅτι τὸ εἶδος αὐτὸ τοῦ ἐγκλήματος εἶνε τῆς μόδας στὴν Ἀμερική, ἀφοῦ παντὸς εἴδους κακοποιοὶ ἔχουν εἰδικευθῆ στὶς ἀπαγωγές. Πράγματα συνηθισμένα, θὰ εἰπῆτε. Μιὰ ὅμως ἀπαγωγὴ ποὺ ἔγινε ἐδῶ καὶ κάμποσα χρόνια, θὰ μείνῃ ἀλησμόνητη, γιὰ τὶς καταπληκτικές της λεπτομέρειες. Ἄς τὴν ἀφηγηθοῦμε λοιπόν.

Ὁ Κάρολος Ρόζενταλ ἦταν ἕνας πλούσιος χρηματιστής, καμμιὰ τριανταριὰ χρονῶν, ὡραῖος, μελαχροινός, στιβαρός. Ἐκείνη τὴν ἐποχὴ ἦταν ἀνύπαντρος καὶ ἔμενε μὲ τὴν μητέρα του στὴ Ν. Ὑόρκη. Μεταξὺ ἄλλων εἶχε ἕνα τουριστικὸν ἀεροπλανον καὶ μίαν πολυτελεστάτην θαλαμηγόν.

Ἕνα ἀπόγευμα ἐπήγαινε ὡς συνήθως στὴ λέσχη του, ὁδηγῶντας τὸ αὐτοκίνητό του. Ἐνῷ μὲ μιὰ πλατειὰ στροφὴ τὸ αὐτοκίνητο ἔμπαινε στὴν εἴσοδο τοῦ μεγάρου, λίγο ἔλειψε νὰ παρασύρῃ μιὰ νεαρὴ δεσποινίδα, ἡ ὁποία ὅμως ἐπρόφθασε νὰ παραμερίσῃ. Ὅταν ἐκατάλαβε ὅτι δὲν ἔπαθε τίποτε, λίγο χλωμὴ ἀπὸ τὴν συγκίνησι ἀλλὰ ἤρεμη, ἐστράφηκε πρὸς τὸν Ρόζενταλ. Τὴν ἐκύτταξε κι' αὐτός. Ἐχαμογέλασαν καὶ οἱ δύο. Ἔπειτα αὐτὸς τῆς εἶπε:

—Λίγο ἔλειψε νὰ σᾶς σκοτώσω. Ἐρωτευμένη εἶσαστε καὶ περπατᾶτε τόσο ἀφηρημένη;

Ἄρχισε μικρὴ κουβεντοῦλα. Ἡ δεσποινὶς ὅτι τὴν λένε Μπέτυ Στίουαρτ καὶ πὼς εἶνε δασκάλα στὴν πλουσιωτάτην οἰκογένειαν Μόρτιμερ. Ἔπειτα ὁ νέος τὴν ἔπεισε νὰ τὴν ὁδηγήσῃ μὲ τὸ αὐτοκίνητό του στὸ πάρκο τοῦ Κόνεϋ Ἄιλαντ.

Τὴ στιγμὴ ποὺ ἐπρόκειτο νὰ χωριστοῦν, ὁ Ρόζενταλ τὴν ἐρώτησε:

—Πότε θὰ ξαναϊδωθοῦμε;

— Ἐλᾶτε μεθαύριο στὸ ξενοδοχεῖο μου, κατὰ τὶς δύο τὸ ἀπόγευμα. Μένω στὸ ξενοδοχεῖον «Βικτώρια» στὴν Πράϊνσες Στρήτ, διαμέρισμα 224.

*

Ὁ νεαρὸς χρηματιστὴς ἦταν ἐρωτευμένος, σὰν ρωμαντικὸς ποὺ ἦταν. Στὶς δύο τὸ ἀπόγευμα τῆς μεθεπομένης ἔφθασε μὲ τὸ αὐτοκίνητό του μπροστὰ στὸ ξενοδοχεῖο μ' ἕνα πελώριο μπουκέττο ἀπὸ τριαντάφυλλα. Τὸ ξενοδοχεῖο ἦταν δευτέρας κατηγορίας. Ἕνας νέγρος θυρωρὸς ἦταν στὴν πόρτα.

—Ἐδῶ μένει ἡ μὶς Μπέτυ Στιούαρτ;

—Μάλιστα, περᾶστε.

Ὁ νέος, συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν νέγρον καὶ μιὰ γυναῖκα ποὺ τὴν ἔλεγαν Λίσμπετ, καὶ κρατῶντας τὴν ἀνθοδέσμη, ἀνέβηκε μὲ τὸ ἀσανσὲρ κι' ἐμπῆκε σ' ἕνα σαλονάκι μετρίως ἐπιπλωμένο. Πίσω ἀπὸ μιὰ πόρτα ἄκουσε τὴ γνωστὴ φωνὴ ποὺ ἔλεγε:

—Καθῆστε. Ἔρχομαι ἀμέσως!

ταυτοχρόνως ὅμως δυὸ ἀνδρικὲς φωνὲς ἐπρόσταζαν:

—Ψηλὰ τὰ χέρια!

Τὰ στόμια δυὸ πιστολιῶν εἶχαν κολλήσει στὰ πλευρά του. Δυὸ κακοποιοὶ ἦτανε δίπλα του.

— Ὥστε λοιπὸν εἶμαι αἰχμάλωτός σας; Λάβετε ὑπ' ὄψιν ὅτι διατρέχετε μεγάλον κίνδυνον μ' αὐτὸ ποὺ κάνετε!

Πάντοτε τοὺς βοηθεῖ μιὰ γυναῖκα.

—Ὁ κίνδυνος τὸν ὁποιον διατρέχετε σεῖς εἶνε ἀκόμη μεγαλείτερος.

Καὶ σὰν νὰ μὴν ἔφθανε αὐτό, ὁ νεαρὸς ἐρωτευμένος, ἀπὸ μιὰ χαραμάδα τῆς πόρτας εἶδε τὴν Μπέτυ ποὺ ἐκάπνιζε στὸ διπλανὸ δωμάτιο καὶ κυττοῦσε εἰρωνικὰ τὴν θύρα, πίσω ἀπ' τὴν ὁποία βρισκόταν. Οἱ δυὸ κακοποιοὶ δὲν τὸν ἄφησαν νὰ σταθῆ περισσότερο. Τὸν ἔφεραν σ' ἕνα τραπεζάκι καὶ τοῦ ἐπέβαλαν νὰ γράψῃ στὴ μητέρα του γιὰ νὰ ζητήσῃ τὰ λύτρα. Μετὰ τὸν ἔκλεισαν σὲ μιὰ σκοτεινὴ ἀποθήκη, ἀφοῦ τοῦ ἔδωσαν ἕνα πακέττο τσιγάρα.

★

Τὸ ἴδιο βράδυ ἡ μητέρα τοῦ Ρόζενταλ ἄρχισε ν' ἀνησυχῇ ὅταν περνοῦσε ἡ ὥρα καὶ δὲν ἔβλεπε τὸ παιδί της νὰ ἐπιστρέφῃ. Κατὰ τὶς ἐννέα εἰδοποίησε τὴν ἀστυνομίαν καὶ ὕστερα ἀπὸ λίγο ἔλαβε μιὰν εἴδησι ἀρκετὰ ἀνησυχητικήν: Τὸ αὐτοκίνητο τοῦ παιδιοῦ της βρέθηκε ἐγκαταλελειμμένο σιμὰ στὸ Μάντισον Σκουαίαρ Γκάρντεν. Στὸ διπλανὸ κάθισμα τοῦ ὁδηγοῦ βρῆκαν μερικὰ πέταλλα ρόδων.

Ἡ κυρία βρισκόταν ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἀγωνίας αὐτῆς, ὅταν τὸ πρωῒ τῆς ἑπομένης, ἐπῆγαν νὰ τὴν ἐπισκεφθοῦν δύο ἄνδρες, χονδροειδέστατα μεταμφιεσμένοι, ποὺ τῆς ἔδωσαν τὸ ἑξῆς σημείωμα τοῦ παιδιοῦ της:

«Ἀγαπητὴ μητέρα, αὐτοὶ ποὺ θὰ σοῦ στείλουν αὐτὸ τὸ σημείωμα μοῦ φέρονται πολὺ καλά. Ἡ αἰχμαλωσία μου δὲν εἶνε καὶ τόσο σκληρή, καὶ ἀπὸ σένα ἐξαρτᾶται νὰ γίνῃ σύντομη. Ἄν τοὺς παραδώσετε 100 χιλ. δολλάρια θὰ μὲ ἀφήσουν ἐλεύθερον. Σὲ φιλῶ Ἰσάρλυ».

Οἱ δυὸ μεταμφιεσμένοι ἔσπευσαν νὰ προσθέσουν:

—Ἐμεῖς δὲν εἴμαστε ἔνοχοι. Μᾶς ἀνέθεσαν ἁπλῶς νὰ σᾶς φέρουμε αὐτὸ τὸ σημείωμα. Ξέρομε ὅμως ὅτι οἱ ἀπαγωγεῖς τοῦ παιδιοῦ σας εἶνε ἄνθρωποι ἀποφασιστικοὶ καὶ θὰ τὸν σκοτώσουν ἂν εἰδοποιήσετε τὴν ἀστυνομία.

Ἡ μητέρα δὲν ἐδίστασε οὔτε στιγμὴ καὶ ὑπέγραψε ἀμέσως ἕνα τσέκ, μὲ τὸ ὁποιον οἱ δυὸ αὐτοὶ εἰσέπραξαν ἀμέσως τὸ τεράστιον ποσὸν ἀπὸ μίαν Τράπεζαν. Ὁ γραμματεὺς ὅμως τῶν Ρόζενταλ, ἐν ἀγνοίᾳ τῆς κυρίας, τοὺς παρηκολούθησε αὐτοὺς τοὺς δύο καὶ εἰδοποίησε τὴν ἀστυνομίαν.

★

Μετὰ μιὰν ὥρα, ἡ πόρτα τῆς φυλακῆς τοῦ Ρόζενταλ ἄνοιγε καὶ ὁ νεαρὸς χρηματιστὴς ἀφέθηκε ἐλεύθερος. Εἶχε φοβερὸν πονοκέφαλον, γιατὶ καθ' ὅλον τὸ διάστημα ἐκάπνιζε σιγαρέττα μὲ ὄπιον ποὺ τοῦ ἔδωσαν οἱ ἀπαγωγεῖς του.

Ἡ ἀστυνομία, ἡ ὁποία στὴν ἀρχὴ ἀκολούθησεν αὐτοὺς ποὺ εἰσέπραξαν τὰ λύτρα καὶ μετὰ ἔχασε τὰ ἴχνη τους, ἔμαθε ἀπὸ τὸν Ρόζενταλ τὸ μέρος ποὺ τὸν εἶχαν αἰχμαλωτίσει. Ἔγιναν ἔρευνες στὸ μικρὸ ξενοδοχειο «Βικτώρια», ἐξακριβώθηκε ὅτι ὁ ἰδιοκτήτης δὲν εἶχε καμμιὰ σχέσι μὲ τὴν ἀπαγωγή, παρὰ μόνον ὁ μαῦρος θυρωρὸς μὲ τὴν γυναῖκα του, συνένοχοι τῶν ἀπαγωγέων. Ὅλοι μαζὶ εἶχαν ἐξαφανισθῆ, ἀλλὰ ἔπειτα ἀπὸ λίγον καιρὸ συνελήφθησαν.

Εἰς τὸ Ἄτλαντικ Σίτυ ἡ ἀστυνομία συνέλαβε καὶ τοὺς δύο κυριωτέρους δράστας τῆς ἀπαγωγῆς, κάποιον Ἀλμπὲρ Σὶλ καὶ Θεόδωρον Ἄντιν. Ἐπίσης καὶ ἡ νέα συνελήφθη. Οἱ δύο κατεδικάσθησαν εἰς 60 ἐτῶν εἱρκτὴν ὁ καθένας καὶ ἡ νέα σὲ 20. Καὶ ὅμως ὁ Ρόζενταλ, ἀμέσως μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσί του ἐζήτησε νὰ μὴ καταδιωχθῆ καθόλου αὐτὴ ποὺ ἦταν αἰτία τῆς περιπετείας του. Τόση ἦταν ἡ γοητεία ποὺ ἀσκοῦσαν ἐπάνω του τὰ ὡραῖα της μάτια!...

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ, πρέπει νὰ σημειωθῆ, ὅτι οἱ ἀπαγωγεῖς γκάγκστερς μεταχειρίζονται πάντοτε ὡραῖες γυναῖκες καὶ ἔξυπνες μαζὶ, γιὰ κράχτες.

Αὐτὲς εἶνε, ποὺ θέλγουν τὰ θύματά των καὶ κατόπιν τὰ παραδίδουν στοὺς δολοφόνους των.

Ἐνθυμούμεθα κάποτε, μίαν ὡραίαν κυρίαν, ποὺ κατώρθωσε πολὺ σύντομα νὰ γίνῃ φίλη τοῦ μεγαλοβιομηχάνου Οὐΐλσων. Ἦτο περασμένης ἡλικίας καὶ πλούσιος. Αὐτὸς εἶχε παιδιὰ μεγάλα, ἀλλὰ ἠθέλησε νὰ παντρευθῆ τὸν «ξανθό του ἄγγελο»—ὅπως ἔλεγε τὴν Ἔλινορ Γέπηλ.

Καὶ ἕνα βράδυ, στὸ γεῦμα, ποὺ ἔδωσε μετὰ τοὺς γάμους του, μπῆκαν οἱ γκάγκστερς καὶ τὸν ἐδολοφόνησαν.

Ἡ Ἔλινορ Οὐΐλσων, ἦτο ἀπαρηγόρητη. Καὶ ὅμως ἀπεκαλύφθη, ὅτι «ἡ μηχανὴ» αὐτὴ ἐστήθη γιὰ νὰ κληρονομήσῃ τὴν μεγάλην περιουσίαν τοῦ συζύγου της καὶ νὰ τὴν μοιράσῃ μὲ τοὺς συνενόχους της.

Η ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ ΣΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

ΤΟΥ ΑΝΡΥ ΝΤΕ ΡΕΝΙΕ

Δὲν ἔχω γυιό, ἀλλ' ἂν εἶχα, δὲν θὰ εὐχόμουν ἴσως, νὰ μοιάσῃ μὲ τὸν ἀνεψιό μου Ζὰν ντὲ Λιρουάρ. Ὁ Ζὰν ντὲ Λιρουὰρ εἶνε ἕνα ὥμορφο καὶ περήφανο παλληκάρι, εἴκοσι τεσσάρων ἐτῶν, ψηλό, γερό, καλοκαμωμένο. Λίγοι, πολὺ λίγοι τοῦ μοιάζουν. Τὸ παιδὶ αὐτό, ποὺ γονεῖς καὶ συγγενεῖς, φίλοι καὶ γνώριμοι τὸ παραχαΐδεψαν, κατώρθωσε ὡς τόσο νὰ μὴ χαλάσῃ. Δὲν ἔκαμε τίποτα ὡς τώρα ποὺ νὰ μειώσῃ τὴν ἐκτίμησι ποὺ τοῦ ἔχουν ὅσοι τὸν ξέρουν. Μὴ νομίσετε, λοιπόν, ὅτι δὲν ἀναγνωρίζω τὰ προσόντα τοῦ ἀνεψιοῦ μου. Ἀπ' τὴν ἄλλη μεριὰ ὅμως μόνον ἐγὼ ξέρω πόση βιαιότητα κρύβει, πόσην ἄγρια ἀγάπη τῆς ζωῆς, ἡ ὁποία φθάνει ὡς τὴν σκληρότητα, ὁ ἤπιος καὶ τόσο γοητευτικὸς στὴν ἐπιφάνεια, χαρακτῆρας του. Τὰ ξέρω αὐτά, ἀλλὰ μὴ νομίσετε ὅτι καὶ θὰ τὸν κατηγορήσω γιατὶ εἶνε ἔτσι φκιασμένος καὶ ὄχι σὰν ἐμένα π.χ. ποὺ ὑπῆρξα πάντοτε στὴ ζωὴ ἄνθρωπος διχως θέλησι, δειλὸς καὶ ἀδύνατος. Γιὰ τοῦτο δὲν εἶπα καὶ τίποτε στὸν πατέρα τοῦ Ζὰν γιὰ τὸν γυιό του. Τὸν ἀγαπῶ τόσο! Καὶ θὰ ἦταν κριμα νὰ τοῦ χαλάσω τὴν χαρά του ποὺ βλέπει τὸν γυιό του νὰ ἔχῃ τόση ἐπιτυχία στοὺς κοσμικοὺς κύκλους τοῦ Παρισιοῦ. Γιατὶ ἔχει μεγάλη ἐπιτυχία, τὸ παληόπαιδο, ὅπως εἶνε καὶ σωστὸ ἄλλωστε. Μοῦ κάνουν γιὰ τὸν ἀνεψιό μου κομπλιμέντα ποὺ μὲ κολακεύουν. Μοῦ διηγοῦντα τοὺς ἔρωτές του, γιὰ τοὺς ὁποίους ὁ ἴδιος δὲν λέει τίποτε γιατὶ εἶνε μετριόφρων καὶ κρυφός. Ἔτσι, ἀπὸ τὶς διηγήσεις αὐτές, ἔμαθα τυχαίως μιὰ μέρα, ὅτι ἔκανε ἄγριο κόρτε στὴν Κα ντὲ Λινκρί.

Ὅταν ἄκουσα τὸ ὄνομα αὐτὸ κολλημένο κοντὰ στοῦ ἀνεψιοῦ μου Ζὰν ντὲ Λιρουάρ, ἀνατρίχιασα ἀμέσως ἀπὸ μιὰ σχεδὸν ὀδυνηρὴ συγκίνησι. Πόσο μοῦ θύμιζε ἔξαφνα τὸ παρελθόν μου! Ξανάβλεπα τὴν Ντιάνα ντὲ Λινκρὶ σ' ὅλη τὴ λάμψι τῆς θριαμβευτικῆς ξανθῆς της νεότητος, τὴν Ντιάνα αὐτήν, ποὺ ἐδῶ καὶ δεκαπέντε χρόνια τὴν εἶχα ἀγαπήσει μὲ τόση φλόγα καὶ μὲ τόσο πάθος, καὶ ποὺ μόνο τὸ ὄνομά της προφερόμενο μπροστά μου ἔκαμνε ἀκόμη νὰ χτυπᾷ ἡ γέρικη πενηντάρικη καρδιά μου! Τὶ μακρυὰ ποὺ ἦταν ὡστόσο αὐτὴ ἡ ἀγάπη! Ἀλλὰ παρὰ τὸ πέρασμα τοῦ καιροῦ, ἀναπολοῦσα μὲ μιὰ σκληρὴν ἀκρίβεια τὶς ἀναμνήσεις τοῦ πικροῦ καὶ θυελλώδους δεσμοῦ μας.

Ὦ! πῶς μὲ εἶχε βασανίσει καὶ μὲ τὶ τέχνη ραφινάτη εἶχε κάνει νὰ τρανταχτοῦν μέσα μου ὅλες οἱ χορδὲς τοῦ ἐρωτικοῦ τόνου! Πῶς εἶχε καταχρασθῆ τὶς ἀδυναμίες μου! Πῶς μὲ εἶχε κοροϊδέψει! Τί στρόβιλο αἰσθημάτων εἶχε ξυπνήσει μέσα μου! Μὲ εἶχε διαδοχικῶς μεθύσει καὶ ἀπελπίσει, μὲ εἶχε γεμίσει μὲ ὑπερηφάνεια καὶ δυστυχία. Σὰν σκλάβος ἔκαμνα ὅ,τι τῆς περνοῦσε ἀπὸ τὸ νοῦ, ὅλα της τὰ καπρίτσια, ὡς τὴν ἡμέρα ποὺ μ' ἐπέταξε μακρυά της μὲ μιὰ τόσο χαμογελαστὴ ἀλλὰ καὶ τόσο ἀδυσώπητη σκληρότητα!

*

Ἔκτοτε δὲν τὴν εἶχα ξαναϊδῆ, γιατὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπουσίαζα ἀπὸ τὸ Παρίσι, ἤξερα ὅμως ὅτι ἦταν πάντα ὡραία, ἀναίσθητη καὶ ἐπικίνδυνη. Καὶ νὰ πού, ἔξαφνα, μόλις ἄκουσα τὸ ὄνομά της, νὰ προφέρεται ζευγαρωμένο μὲ τοῦ ἀνεψιοῦ μου, ἀπὸ τὰ βάθη τοῦ παρελθόντος μιὰ ὑπόκωφη ζηλοτυπία ἀνέβηκε καὶ μοῦ δάγκωσε τὴν καρδιά. Τὸ ὡραῖο λοιπὸν αὐτὸ σῶμα θὰ τὸ ἔσφιγγε ὁ ἀνεψιός μου μέσα στὴν ἀγκαλιά του, τὸ στόμα της, τὰ ὡραῖα μετάξινά της μαλλιὰ θὰ γινόντουσαν δικά του. Δὲν ἦταν ἡ Ντιάνα ἀπὸ τὰ πλάσματα ἐκεῖνα ποὺ ὁ χρόνος ἀφίνει σφραγίδα στὴν ὀμορφιά των, καὶ ἡ ἀνάμνησίς της δὲν φεύγει ποτὲ ἀπὸ τὴν μνήμη μου.

Ἀλλὰ νὰ πῶς τὰ φέρνει ὁ καιρός. Τώρα θὰ ἦταν αὐτὴ ἡ ἡττημένη, αὐτὴ θὰ τὸν ἀγαποῦσε, γιατὶ τὸ ὡραῖο αὐτὸ παλληκάρι ἦταν ἴσως ἡ τελευταία ἀγάπη της, ἐκείνη ὅπου καίγεται ἡ τελευταία τῆς νειότης φλόγα! Ὦ! πόσο ταπεινὴ καὶ ὑπάκουη θὰ γινότανε γιὰ νὰ τὸν συγκρατήσῃ τὸν στερνὸν αὐτὸν φίλο· πῶς θἄρριχνε μπροστά του τὴν ὑπερηφάνειά της· πῶς θὰ ἔνοιωθε, ὅτι θὰ ἦταν κόπος χαμένος κάθε κοκετταρία καὶ πονηριά! Τώρα δὲν φοβόμουν πιά! Ἂν κάποιος ὑπέφερε στὸν ἔρωτά τους, δὲν θὰ ἦταν ὁ Ζάν, θὰ ἦταν ἐκείνη! Θὰ γνώριζε τὰ μαρτύρια τῆς ζήλειας, τὸ φαρμάκι τῆς ἀδιαφορίας, τὸν ἀνείπωτο πόνο τῆς ἐγκαταλείψεως. Θὰ ὑπέφερε καὶ αὐτὴ στὴ σειρά της, ὅ,τι εἶχε κάνει ἄλλους νὰ ὑποφέρουν. Ἤμουν βέβαιος γι' αὐτὸ καὶ μόνον ἀπὸ τὸν τρόπο ποὺ τὴν ἐκύτταζε ὁ Ζάν, τὸν ἐγωϊστικὸ τρόπο τῆς γερῆς καὶ τραχειας του νεότητος, τῆς βιαίας του ἐπιθυμίας, τῆς ἐφήμερης, ποὺ εἶχε ἱκανοποιηθῆ καὶ ἤρχιζε κιόλας νὰ βαριέται. Ἤμουν βέβαιος γι' αὐτὸ καὶ σχεδὸν ντρεπόμουν ποὺ αἰσθανόμουν μιὰ εὐτυχία γιὰ τὴν τόσο ἀπροσδόκητη καὶ πλήρη ἐκδίκησι ποὺ μοῦ ἔδινε ἡ μοιρα.

Δὲν εἶνε εὐγενικό, τὸ ξέρω καλά, ὅτι σας ἐξομολογοῦμαι, δὲν εἶνε εὐγενικό, ἀλλὰ ἡ καρδιὰ τοῦ ἀνθρώπου ἔχει καὶ τὰ ταπεινά της αἰσθήματα καὶ ἡ ἀγάπη δὲν μᾶς κάνει πάντα καλούς.

ΑΝΡΥ ΝΤΕ ΡΕΝΙΕ

Γράμματα-Τέχνη-θέατρον

Ἀπὸ τὰ σπὸρ τῶν βορείων Χωρῶν.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Η ΑΛΛΗΛΟΕΠΙΔΡΑΣΙΣ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΚΑΙ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ

Τελευταίως ἡ φωτογραφία — ἡ καλλιτεχνικὴ φωτογραφία — τείνει νὰ γίνῃ μία ἀπὸ τὶς Καλὲς Τέχνες. Καὶ δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, πὼς ὑπάρχουν θαυμάσιες φωτογραφίες τοπίων, νατὺρ—μόρτ, προσώπων καὶ ἐσωτερικῶν, ποὺ δίνουν ἀπολύτως τὴν ἐντύπωσι τοῦ ζωγραφικοῦ πίνακος. Ὥπως ὑπάρχουν ἐπίσης, ἀντιθέτως, πίνακες, ποὺ δίνουν τὴν ἀσφαλῆ ἐντύπωσι μιᾶς καλῆς φωτογραφίας.

Πῶς συμβαίνει τοῦτο;

Οἱ δύο αὐτοὶ τρόποι γραφικῆς ἐκδηλώσεως τῶν ἐντυπώσεών μας ἔχουν ἐπηρεάσε ὁ ἕνας τὸν ἄλλον ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως πρὸ ἑκατὸ ἀκριβῶς ἐτῶν, τῆς φωτογραφίας κατὰ διαφόρους τρόπους. Ἐνῷ ἀρχικῶς ἡ Νταγκεροτυπία — Νταγκὲρ ἐλέγετο ὁ ἐφευρέτης τῆς φωτογραφίας — προσεπάθησε, ὡς ἦτο φυσικόν, νὰ μιμηθῆ ἀπολύτως τοὺς πίνακας τοῦ καιροῦ ἐκείνου, δηλαδὴ τὴν ζωγραφικήν, ἡ ὁποία εἶχε προτεραιότητα ἀρκετῶν αἰώνων ἀργότερα, καὶ σὺν τῷ χρόνῳ τὸ μάτι τοῦ ζωγράφου, ἡ ἀντίληψίς του γιὰ τὴν ἀπόδοσι τῶν ἐξωτερικῶν πραγμάτων καὶ ὁ τρόπος τῆς ἐκτελέσεως, παρουσιάζονται ὡς ἐπηρεασθέντα ἀπὸ τὴν φωτογραφικήν.

Καὶ δικαίως. Ὁ νέος τρόπος ἀπεικονίσεως τοῦ ἐξωτερικοῦ γύρω μας κόσμου ἔδωσε εἰς τὴν ὅρασί μας ἕναν νέον, ἂς πῦμε, τρόπο τοῦ βλέπειν, ἐπρόσθεσε δύο νέες ἰδιότητες εἰς τὴν ἀπεικόνισιν: Ἐν πρώτοις τὴν ἀκριβεστάτη ἀπόδοσι, σὰν μὲ τὸ φακὸ τῆς πραγματικότητος καὶ ἐκείνης ἀκόμα ποὺ τὸ μάτι δὲν βλέπει καὶ κατὰ δεύτερον λόγον τὴν σύλληψι τῆς στιγμῆς.

Σήμερα ποὺ ἔχει τελειοποιηθῆ ἡ τεχνικὴ τῆς φωτογραφίας τὰ τελειότερα μηχανήματα μποροῦν νὰ συλλάβουν κινήσεις στὸ ἑκατοχιλιοστὸ τοῦ δευτερολέπτου ποὺ τὸ μάτι εἶνε ἀπολύτως ἀδύνατο νὰ ἀντιληφθῆ. Ἔχει παρατηρηθεῖ ὅτι ἀκολουθῶντας δὲν ξέρει κανεὶς ποίους μυστηριώδεις νόμους εὑρίσκει ἐφευρέσεις «στὸν ἀέρα» τὴν στιγμὴ ποὺ ἀπὸ διάφορες ἐκδηλώσεις πιστοποιεῖται ἡ ἀνάγκη τους. Ἔτσι καὶ πρὸ ἑκατο ἐτῶν ὅταν ὁ Νταγκὲρ ἐφεῦρε τὴν φωτογραφίαν ἡ ἐφεύρεσις ἐκείνη ὑπῆρξε γιὰ πλείστους ζωγράφους τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἡ ἐκπλήρωσις ἑνὸς ἀπὸ τὰ πιὸ ἀγαπητά τους ὄνειρα.

Πράγματι οἱ ζωγράφοι ἐκεῖνοι εἶχαν βάλει ὡς σκοπὸ τῆς τέχνης τους τὴν ἀκριβῆ, στὶς μικρότερες λεπτομέρειες, ἀπόδοσι τῆς φύσεως ἢ τῆς σκηνῆς τῆς ζωῆς ποὺ ἤθελαν νὰ κλείσουν στὸν πίνακά τους. Καὶ ἐζωγράφιζαν μὲ τὸν φακὸ καὶ μὲ λεπτότατα πινέλλα γιὰ νὰ μὴν τοὺς ξεφύγῃ καὶ ἡ ἐλαχίστη λεπτομέρεια. Οἱ ζωγράφοι αὐτοὶ ἐχαιρέτισαν τὴν νέαν ἀνακάλυψιν ὡς πολυτιμοτάτη συμβολὴ στὴν ἐργασία τους, στὴν τέχνη τους. Καὶ ἡ φωτογραφία ἐμιμήθη τὶς πόζες καὶ τὴν τεχνοτροπίαν τῆς ζωγραφικῆς τοῦ καιροῦ ἐκείνου. Οἱ ζωγράφοι, οἱ λιθογράφοι, ἔπαιρναν ὡς πρότυπα τῶν ἔργων των φωτογραφίες «γιὰ νὰ εἶνε πιστὰ ἀντίγραφα τῆς ζωῆς», ἀλλὰ σιγὰ-σιγὰ τὸ πρᾶγμα ἐπαράγινε καὶ ἡ φρᾶσις «εἶνε σὰν ζωγραφιὰ» δὲν ἦταν πλέον ἔπαινος ἀλλὰ κατηγορία ἡ ὁποία κατεβίβαζε τὴν ἀξίαν ἑνὸς ἔργου. Κατόπιν μὲ τὴν ἀρχὴ τοῦ αἰῶνος μας καὶ ἐν συνεχείᾳ μέχρι σήμερον ἡ ζωγραφικὴ ἀφ' ἑνὸς καὶ ἡ φωτογραφία ἀφ' ἑτέρου ἠκολούθησαν ἡ κάθε μία τὸν δρόμον της χωρὶς ὅμως νὰ παύσῃ ἡ ἀρχικὴ ἀλληλοεπίδρασις. Καὶ ἔτσι φθάνομε ἕως τὰ τελευταῖα αὐτὰ χρόνια ὅπου ἡ ζωγραφική, γιὰ νὰ εἶνε σύμφωνη μὲ τὴν ἐποχήν της, προσέχει τὴν λεπτομέρεια, τὴν κίνησι καὶ χωρὶς νὰ εἶνε «φωτογραφία» ἀπεικονίζει περισσότερο τὴν πραγματικότητα τῆς ζωῆς, ἐνῷ ἡ φωτογραφία ὅπως εἴπαμε στὴν ἀρχή, στὰ χέρια πραγματικῶν καλλιτεχνῶν γίνεται τέχνη καὶ ἀπεικονίζει τὴν πραγματικὴ ὄψι τοῦ γύρω μας κόσμου μὲ τὴν καλλιτεχνικὴ διάθεσι καὶ τὶς καλλιτεχνικὲς λεπτότητες ἑνὸς ἔργου τέχνης.

Μουσικὴ κίνησις

Η ΕΠΙΔΕΙΞΙΣ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΪΚΗΣ ΜΑΝΔΟΛΙΝΑΤΑΣ

Εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ «Παρνασσοῦ» ἐνώπιον ἐκλεκτοῦ φιλομούσου κοινοῦ, ἐδόθη μία ἐνδιαφέρουσα συναυλία τῆς «Ἀθηναϊκῆς Μανδολινάτας».

Κατὰ τὴν ἐπίδειξιν αὐτὴν ἐνεφανίσθησαν διακριθέντες μαθηταὶ τοῦ ἱδρύματος τῆς ὁδοῦ Καραγιώργεβιτς εἰς ἀτομικὰς καὶ ὁμαδικὰς ἐκτελέσεις τῇ συμπράξει τμήματος ὀρχήστρας καὶ τῆς εὐφήμως γνωστῆς καλλιτέχνιδος τοῦ τραγουδιοῦ — καθηγητρίας κ. Α. Κομποθέκρα — Καψάνη μὲ ἀρκετὴν ἐπιτυχίαν συνολικῶς.

Ἀπὸ τοὺς μαθητευομένους ἀγαθὴν ἐντύπωσιν ἐπροξένησαν διὰ τὸν ἐπιμελημένον καὶ ἐκφραστικὸν τῆς ἐκτελέσεως οἱ κ.κ. Β. Νικηφοράκης, Γ. Μακρῆς, Γ. Σάντης καὶ Γ. Γεράρδος εἰς τὸ ἀπὸ κιθάρας παιχθὲν Μινουέττο τοῦ Μόζαρτ. Ὁμοίως οἱ κ.κ. Μακρῆς, Σάντης καὶ Νικηφοράκης εἰς τὴν ἀριστοτεχνικὴν ἀπόδοσιν συνθέσεων Μόζαρτ καὶ Σόρτ. Ὁ τρίτος ἰδίως διεκρίθη ἐξαιρετικὰ εἰς τὴν ἐπιτυχεστάτην ἀπὸ μουσικῆς καὶ τεχνικῆς ἀπόψεως ἐκτέλεσιν ἔργων (διὰ κιθάραν σόλο) Τέρζι καὶ Ἀλμπενὶζ — Σεγκόβια εἰς βαθμὸν λίαν εὐοίωνον διὰ τὴν ἐν γένει καλλιτεχνικήν του ἐξέλιξιν καὶ δρᾶσιν. Γενικῶς οἱ κιθαρισταί, μαθηταὶ ἅπαντες τοῦ κ. Κ. Λάβδα διευθυντοῦ ἀπὸ τοῦ ἔτους αὐτοῦ τῆς Μανδολινάτας, ἐπέδειξαν ἱκανοποιητικὴν μουσικοτεχνικὴν συγκρότησιν. Ἀξιοσημείωτον ἐπιτυχίαν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἐσημείωσε καὶ ἡ νεαρωτάτη δὶς Μ. Καλαμίδα (Τ. δὶς Παρασκευοπούλου) εἰς τὴν ἄψογον ἐκτέλεσιν τοῦ Βάλς — Κονσέρτο τοῦ Μυνιέ.

Ἀρκετὰ καλὰ ἔπαιξαν αἱ δίδες Σπανοπούλου (Τ. κ. Χωραφᾶ) συνθέσεις Μπεριὸλ διὰ βιολί. Πολὺ καλοὶ καὶ οἱ συνοδοὶ εἰς τὸ πιάνο ὁ κ. Τ. Ξανθόπουλος καὶ ἡ δὶς Α. Μπιτσοπούλου.

Ἐν τέλει μετὰ τὴν ἀνακοίνωσιν τῶν ἀποτελεσμάτων ἐξετελέσθη ὑπὸ τοῦ τμήματος τῆς ὀρχήστρας τῆς Ἀθ. Μανδολινάτας ἱκανοποιητικώτατα ἡ χαρακτηριστικὴ σοβερτοῦρα ἀπὸ τὸν «Μυστικὸν Γάμον» τοῦ Τσιμαρόζα καὶ τὸ χαριτωμένο «Σκερτσέττο» τοῦ κ. Ν. Λάβδα ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ λίαν εὐέλπιδος νέου μαέστρου κ. Κουτούργκου, ἐκ τῶν ἀρίστων ἀποφοίτων τοῦ ἱδρύματος. Ἡ δὲ κ. Α. Κομποθέκρα ἐτραγούδησε ἐκφραστικώτατα τὴν «Νησιωτοποῦλα» τοῦ κ. Δ. Λαυράγκα καὶ δύο δημώδη τοῦ κ. Ν. Λάβδα συνοδείᾳ τῆς ὀρχήστρας — μανδολινάτας.

Τὸ κοινὸν ἐχειροκρότησεν ἐνθουσιωδῶς τοὺς ἐκτελεστὰς τῆς ὡραίας ἐπιδείξεως τοῦ ἀπὸ 40ετίας περίπου τόσον ἀθορύβως καὶ καρποφόρως διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ μουσικοῦ αἰσθήματος τοῦ λαοῦ δρῶντος συμπαθοῦς ἱδρύματος τῆς ὁδοῦ Καραγιώργεβιτς.

ΦΙΛΟΤΕΧΝΟΣ

Γύρω ἀπὸ τὴν τέχνη

ΛΙΓΟ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΟΥΣΙΚΗΝ

ΤΟΥ κ. ΜΙΧ. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗ

Ἡ κυρία Αὔρα Θεοδωροπούλου ἔδωσε εἰς τὴν δημοσιότητα μίαν συνομιλίαν ποὺ εἶχε μὲ τὸν Μητρόπουλο. Τὸ πιὸ ἐνδιαφέρον σημειον ἦταν τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὸ ζήτημα τῆς μονίμου συγκροτήσεως τῆς ὀρχήστρας μας. Ὁ μαέστρος ἐτόνισε ἀκόμη μιὰ φορὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ πῶς ἡ πρωτεύουσα θ' ἀποκτήσῃ μίαν μόνιμον ὀρχήστραν, ἡ ὁποία ἀργότερα νὰ χρησιμοποιηθῆ καὶ διὰ τὸ μελόδραμα. Ἐάν, λέγει, οἱ μουσικοὶ δὲν ἀποτελέσουν ἕνα συμπαγῆ καὶ ἀπολύτως οἰκονομικῶς ἀνεξάρτητον ὀρχηστρικὸν ὀργανισμόν, μουσικὴ καὶ συναυλία ἄξιαι τοῦ ὀνόματός των δὲν ἠμποροῦν νὰ ὑπάρξουν. Καὶ παρακάτω ἐκφράζει τὴν ἐμπιστοσύνην του πρὸς τὸν γενικὸν διευθυντὴν τοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου κ. Μπαστιὰν ἀπὸ τὸν ὁποιον καὶ προσδοκᾷ τὴν ἐπίλυσιν τῶν μουσικῶν ζητημάτων. Καὶ ἄλλοτε ὁ μαέστρος ἀπέβλεψε πρὸς τὸ πρόσωπον αὐτό. Καὶ οὐδεὶς φυσικὰ πρόκειται νὰ τὸν κατηγορήσῃ γι' αὐτό. Ὁ Μπαστιᾶς εἶνε πράγματι ὁ ἄνθρωπος, ὁ ὁποιος θὰ μποροῦσε νὰ συνδέσῃ τὸ ὄνομά του μὲ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς μουσικῆς μας κινήσεως, χαράζοντας γι' αὐτὴν μίαν λαμπρὰν περίοδον καὶ δημιουργῶντας ἕνα σταθμὸν γιὰ τὴν ἐξέλιξίν της. Εἶμαι βέβαιος ὅτι ὁ κ. Μπαστιᾶς ἔχει καὶ τὴν ἐπιθυμίαν, ἴσως καὶ τὴν φιλοδοξίαν. Νομίζω ὅμως ὅτι αὐτὰ δὲν εἶνε ἀρκετά. Μὲ τὸ θέατρο ὁ κ. Μπαστιᾶς εἶχε ἔρωτα, πάθος, ὑπῆρξε ὁ σκοπὸς τῆς ζωῆς του. Ἐπῆρε τὸ Βασιλικὸ Θέατρο ἐξουθένωμα καὶ τὸ ἐξύψωσε εἰς τὴν περιωπὴν τῶν εὐρωπαϊκῶν. Ἔκανε γιὰ τὸ θέατρο ὅ,τι δὲν ἔγινε ποτὲ μέχρι σήμερον.

Προχθὲς ἀκόμη στὴν Θεσσαλονίκη ἔβαλε τὸν θεμέλιον λίθον τοῦ νέου θερινοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου τῆς Μακεδονικῆς πρωτευούσης, ἐνῷ ὁ θίασος τῆς Κρατικῆς σκηνῆς δίδει ἐκεῖ παραστάσεις μὲ ἀφάνταστον ἐπιτυχίαν. Ἐν τῷ μεταξὺ ἑτοιμάζεται ἡ περίοδος τοῦ ἀρχαίου δράματος καὶ συμπληροῦνται τὰ σχέδια τοῦ νέου λαϊκοῦ θεάτρου, τὸ ὁποῖον θὰ κτισθῆ πλησίον τῆς Ἀκροπόλεως καὶ θὰ περιλαμβάνῃ δέκα χιλιάδες θέσεις. Καὶ τοῦ θεάτρου αὐτοῦ εἶμαι βέβαιος πὼς πολὺ γρήγορα θὰ κληθοῦμε νὰ ἑορτάσωμε τὴν θεμελίωσιν. Ἀλλὰ μήπως ἡ ζωγραφικὴ δικαιοῦται νὰ ἔχῃ παράπονα ἀπὸ τὸν κ. Μπαστιᾶ; Τί δὲν ἔκανε καὶ γι' αὐτήν; Καὶ γενικὰ στὸν κύκλο τῆς δράσεώς του καὶ τῆς ἀποστολῆς του ἔκανε ὅσα κανεὶς ἄλλος μέχρι σήμερον. Ἡ μουσικὴ ὅμως; Νομίζω ὅτι δικαιοῦται νὰ παραπονῆται. Ἀπὸ τὸν δημιουργικὸν ρυθμὸν τῶν καλῶν τεχνῶν ἐλησμονήθη εἰς τὸ περιθώριον. Ὁ κ. Μπαστιᾶς ἐταξείδευσε τελευταίως εἰς τὴν Γερμανίαν καὶ τὴν Ἰταλίαν καὶ θὰ διεπίστωσε τί ἔκαναν τὰ κράτη αὐτὰ διὰ τὴν μουσικὴν καὶ τὸ λυρικὸν θέατρον. Θὰ ἐπληροφορήθη τὰ μέτρα τῆς Ἰταλικῆς Κυβερνήσεως καὶ θὰ εἶδε ποίαν σημασιαν παίρνουν αἱ μουσικαὶ ἑορταὶ τῆς Φλωρεντίας, τῆς Βενετίας, τῆς Βερώνας κλπ. Θὰ εἶδε μὲ πόσον ἐνδιαφέρον παρακολουθεῖται καὶ ἐνισχύεται τὸ λυρικὸν θέατρον καὶ πῶς χειμῶνα-καλοκαίρι δὲν σταματᾷ ἡ μουσικὴ κίνησις. Ἀψευδὴς μας μάρτυς τὸ ραδιόφωνον τὸ ὁποῖον κάθε βράδυ μᾶς μεταδίδει ἀπὸ διάφορα μέρη τῆς Ἰταλίας γοητευτικὰς καὶ ἀρτίας ἐκτελέσεις συμφωνικῆς μουσικῆς καὶ μελοδραματικῶν παραστάσεων. Ὅλα αὐτά, δὲν μοῦ ἀπομένει καμμία ἀμφιβολία ὅτι τὰ γνωρίζει, τὰ εἶδε καὶ τὰ ἐζήλευσε ὁ κ. Μπαστιᾶς. Καὶ φυσικά, κανείς μας δὲν εἶχε τὴν ἀξίωσι νὰ μεταβάλῃ τὴν χώραν μας εἰς Ἰταλίαν ἀπὸ ἀπόψεως μουσικῆς κινήσεως κλπ. Ἕνα θέλομεν. Νὰ ἀποσπασθῆ λίγο ἀπὸ τὰς ἄλλας του ἀσχολίας, νὰ πάρῃ στὰ χέρια του καὶ νὰ περιλάβῃ στὴν δημιουργὸν δρᾶσιν του καὶ τὴν ὑπόθεσιν τῆς μουσικῆς.

Ὁ Μητρόπουλος πιστεύει στὴν δύναμίν του, τὸ ἔχει ξαναπῆ. Ἐὰν θελήσῃ θὰ κάνῃ πολλὰ καὶ γιὰ τὴν μουσικήν. Καὶ τὸ πρῶτο θὰ εἶνε ἡ συγκρότησις τῆς ὀρχήστρας. Ἀπὸ ἐκεῖ ἂς ἀρχίσῃ καὶ τὰ ἄλλα θὰ ἀκολουθήσουν.

Τὸ ζήτημα τοῦ νέου μεγάρου τοῦ Ὠδείου Ἀθηνῶν ἐλύθη. Σὲ λίγα χρόνια, ἴσως συντομώτερον, ἀπ' ὅ,τι ἐλπίζομε, θὰ ἔχῃ ἀνυψωθῆ ἕνας Ναὸς τῆς Τέχνης ζηλευτὸς καὶ εἰς τὴν Εὐρώπη ἀκόμη. Θὰ εἶναι σκληρὸν διὰ τὸν Ναὸν αὐτὸν νὰ μὴ ἔχουν προετοιμασθῆ ἐκ τῶν προτέρων οἱ ἄξιοι λειτουργοὶ πάσης μορφῆς, οἱ ὁποῖοι θὰ κληθοῦν νὰ λειτουργήσουν, νὰ τὸν τιμήσουν καὶ νὰ τὸν μεταβάλλουν εἰς κοινωνὸν τῶν φώτων τῆς πραγματικῆς καὶ ἁγνῆς τέχνης.

ΜΙΧ. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ

ΑΡΑΒΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

ΕΡΩΤΟΤΡΑΓΟΥΔΑ

Ἂν ὁ πόνος μου ἔμπαινε μέσα στὴν πέτρα, ἡ πέτρα θὰ ράγιζε ἀπ' τὰ βάσανά μου.

Ἂν ὁ ἀέρας ἔπαιρνε τὸν πόνο μου, δὲν θ' ἄκουγε πιὰ κανεὶς τὸν ἀέρα νὰ φυσᾷ.

Ἂν ὁ πόνος μου κατώρθωνε νὰ μπῆ μέσα στὴν καρδιὰ τῶν βουνῶν, τὰ βουνὰ θὰ σωριαζόντουσαν κάτω κι' οἱ σκληροὶ βράχοι θἄλυωναν.

Ἂν μελετοῦσα τὸ Θεό, κάθε φορὰ ποὺ μελετῶ τ' ὄνομά σου, θὰ πήγαινα πρῶτος-πρῶτος στὸν Παράδεισο.

★

Σ' ἐμελετοῦσα ὅταν τὰ βέλη σφύριζαν κατ' ἐπάνω μου καὶ ὅταν τὰ σπαθιὰ ἄχνιζαν ἀπ' τὸ αἷμά μου....

Κι' ἐπιθυμοῦσα μὲ θέρμη νὰ φιλήσω τὰ σπαθιὰ, γιατὶ ἡ λάμψι τους μοῦ θύμιζε τὸ χαμόγελό σου...

Κι' ἤθελα ἀκόμα νὰ πιάσω ὅλα τὰ βέλη ποὺ πετοῦσαν καὶ νὰ τ' ἀγκαλιάσω, γιατὶ μοῦ θύμιζαν τὶς γλῶσσες τῶν μαλλιῶν σου, ποὺ σφύριζαν ὅταν ἔτρεχες στὸν κάμπο μαζί μου.

Κι' ἐπιθυμοῦσα νὰ σφίξω στὴν ἀγκαλιά μου ὅλο τὸν πόλεμο, γιατὶ μοῦ θύμιζε τὸ θάνατο.

Ἀλήθεια, μέσα στὴν κούπα τῶν χειλιῶν σου δὲν μοῦ κερνοῦσες κι' ἐσὺ κἄποτε τὸ θάνατο;...

Τὰ ζητήματα ποὺ δὲν παληώνουν

Φανῆτε εὔμορφες

Ἕνα ἄρθρο τῆς γοήσσης βεντέτας τοῦ Χόλλυγουντ Ἔλεν Χιοὺζ, ποὺ τὶς συμβουλές της ἀκολουθοῦν σήμερον ὅλαι αἱ Ἀμερικανίδες

Ὅλες ἐσεῖς, κυρίες μου, ἡ ἀποῖες φροντίζετε, μὲ κάθε τρόπο, νὰ εἶσθε ὡραῖες, νομίζετε ὅτι εἶναι ἀρκετὸ τὸ νὰ ἐπιμεληθῆστε στὸ ντύσιμό σας καὶ νὰ βάφεστε μὲ τέχνη;

Ἔ, λοιπὸν ὄχι, αὐτὸ δὲν εἶναι καθόλου ἀρκετό. Πρέπει ἀκόμα νὰ ξέρετε νὰ κινῆστε, νὰ περπατᾶτε, νὰ κάθεσθε. Μάλιστα, δὲν εἶναι μόνο τὸ ντύσιμο καὶ τὸ βάψιμο ποὺ συντελεῖ στὸ νὰ φαίνεται ὡραία μιὰ γυναῖκα, ἀλλὰ καὶ ὁ τρόπος τῶν κινήσεών της.

Ἔλεγαν ἄλλοτε γιὰ τὴν Σάρρα Μπερνάρ, ὅτι ἦταν: «ἡ βασίλισσα τῶν κινήσεων καὶ τῆς πόζας». Ἔφτανε μόνο νὰ ἐμφανισθῇ ἡ μεγάλη τραγωδὸς γιὰ νὰ κατασυγκινήσῃ τὸ κοινόν, τόσο ἤξερε νὰ στέκεται καὶ νὰ κινῆται ὡραῖα.

—«Παρουσιάζει ἔλεγαν γιὰ τὴν Μπερνάρ, κάθε τόσο, μὲ τὶς διάφορες στάσεις της, ἀγάλματα ζωντανά».

Πρέπει λοιπὸν νὰ προσπαθοῦμε μὲ κάθε τρόπο νὰ εἴμαστε ἤρεμοι, νὰ «ἀντιδροῦμε», μποροῦμε νὰ ποῦμε, στὴν ταραχώδη ζωή, μὲ γαλήνη καὶ μὲ ὀμορφιά, περιορίζοντας σὲ ὅσο τὸ δυνατὸν μικρότερο βαθμὸ τὶς κινήσεις, τόσο τοῦ σώματος ὅσο καὶ τοῦ προσώπου μας.

Ἂς προσπαθήσουμε πρῶτα - πρῶτα νὰ ἐπιβληθοῦμε στὸν ἑαυτό μας, μελετῶντας ἐν ἀνάγκῃ κάθε κίνησί μας μπρὸς σ' ἕναν καθρέφτη, ὅπως οἱ ἠθοποιοὶ τοῦ θεάτρου, τοῦ κινηματογράφου. Θὰ ἰδοῦμε τότε ποιὲς ἀπὸ τὶς κινήσεις μας εἶναι χρήσιμες καὶ χαριτωμένες, καὶ ποιὲς περιττὲς καὶ ἄχαρες. «Ἡ κινήσεις εἶναι ἡ βάσις τῆς ὀμορφιᾶς», εἶπε κάποιος μεγάλος καλλιτέχνης.

Ἔπειτα, μὴ ξεχνᾶτε, ὅτι ἡ κατάχρησις τῶν μορφασμῶν φέρνει μιὰ ὥρα ἀρχήτερα τὶς ρυτίδες στὸ πρόσωπο. Καὶ εἶναι ἀλήθεια, ὅτι δὲν τὸ καταλαβαίνουμε δυστυχῶς καθόλου ὅτι μορφάζομε καθὼς μιλᾶμε.

Καὶ ὅμως, ἂν ἦταν δυνατὸν νὰ μᾶς πάρουν μιὰ φωτογραφία «ἐνσταντανὲ» τὴν ὥρα ποὺ μιλᾶμε, θὰ τρομάζαμε βλέποντας τὴν φωτογραφία αὐτή. Θὰ βλέπαμε σὲ τί παράξενη γυμναστικὴ ὑποβάλομε, καθὼς μιλᾶμε, τὸ στόμα μας, τὰ μάτια μας, τὸ μέτωπό μας καὶ σὲ τί κωμικὴ μάσκα μεταβάλλουμε τὸ πρόσωπό μας.

Προσέξτε νὰ ἴδητε: Συνήθως τὰ πρόσωπα ποὺ θαυμάζομε ὡς ὡραῖα, εἶναι τὰ ἤρεμα καὶ μὴ μορφάζοντα πρόσωπα.

Καὶ δὲν εἶναι μόνον ἡ κίνησις ποὺ καταστρέφει τὴν ἁρμονία τῶν γραμμῶν. Κάποτε καὶ μερικὲς παραμελημένες στάσεις φέρνουν τὸ ἴδιο ἀποτέλεσμα, καὶ ἴσως καὶ σὲ χειρότερο ἀκόμα βαθμό.

Κυττάξτε π. χ. μιὰ ὄμορφη γυναῖκα, Ὀρθια, φαίνεται ὑψηλὴ κα κομψὴ ἀκόμα, πραγματικὰ ἀγαλματώδης. Ἀλλά... Νά, ἔξαφνα, «ρίχνεται» ἐπάνω σὲ ἕνα χαμηλὸ κάθισμα, ζαρώνει, σωριάζεται σὰν ἕνας σάκκος. Χάνονται ἔτσι ἀμέσως ἡ γραμμές της καὶ ἡ κομψότης της καὶ δὲν εἶναι πιὰ παρὰ ἕνας ὄγκος βαθὺς καὶ ἄχαρος.

Κι' αὐτὴ ἡ ἄλλη γυναῖκα, ἡ λίγο ἀδύνατη καὶ «γωνιώδης», ἀλλὰ ζωηρή, ἐλαφρὰ καὶ ἑλκυστικὴ ἐν ὅσῳ κινεῖται καὶ παίζει τέννις, τί κάνει; Προσηλώνεται σκυφτὴ σὰν μιὰ μαϊμοῦ ἐπάνω σ' ἕνα σκαμνὶ ἢ σὲ μιὰ γωνιὰ τοῦ τραπεζιοῦ, προτείνει χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ καὶ αὐτὴ τοὺς ὀστεώδεις της ὤμους, διασταυρώνει τὶς ἀδύνατες κνῆμες της, καὶ τὰ στεγνά της μπράτσα, καὶ ἔτσι «ἀναδεικνύει» περισσότερο τοὺς μυτερούς της ἀγκῶνας. Κάνει δηλαδὴ κάθε τι γιὰ νὰ δείξῃ ὅσο τὸ δυνατὸν πιὸ χτυπητὴ τὴν κρυφή της ὁμοιότητα μὲ ἕναν πίθηκο.

Ἐπίσης, ὅταν μιὰ χονδρὴ κυρία ξαπλώνεται ἔτσι στὸ κάθισμά της ὥστε νὰ ἀναδεικνύῃ ὅσο μπορεῖ πιὸ κωμικὰ τὴν περιφέρειά της, ἀσχημίζει φρικτά. Καὶ μιὰ κυρία ὥριμη φαίνεται ἑκατὸ χρόνων, μὲ τὶς πολὺ ἀργές της κινήσεις, καὶ τὸ κουρασμένο της ὕφος.

Ἀπὸ τὴν ὀμορφιὰ ὥς τὴν ἀσχημία, δὲν ὑπάρχει κάποτε παρὰ μιὰ πολὺ μικρὰ ἀπόστασις. Καὶ εἶναι ἡ ἀμέλειά μας συνήθως ποὺ δὲν μᾶς ἀφήνει νὰ εἴμαστε πάντα ὡραῖες καὶ ἡ ἔλλειψις τοῦ: «Γνῶθι σαυτόν». Ἀλλὰ βέβαια δὲν πρέπει καὶ νὰ σκεφτώμαστε διαρκῶς πῶς θὰ κινηθοῦμε καὶ πῶς θὰ καθήσωμε. Γιατὶ θὰ χάσουμε ἔτσι τὴν φυσικότητα καὶ ἀφέλειά μας, ἡ ὁποία εἶναι τὸ κυριώτερο θέλγητρο κάθε κινήσεώς μας.

Ὅλη ἡ τέχνη τῆς ὀμορφιᾶς συνίσταται στὸ νὰ διαλέξουμε ἀπὸ τὶς φυσικές μας κινήσεις, ἐκείνη ποὺ μᾶς πηγαίνει καλλίτερα, καὶ ν' ἀποφεύγουμε κάθε κίνησι ποὺ χαλάει τὴν ἁρμονία τῆς ὀμορφιᾶς μας.

Μὴ λέτε πρὸ πάντων:

—Εἶμαι μόνη, κανεὶς δὲν μὲ βλέπει, τί πειράζει ἂν κάθωμαι στραβά, τί πειράζει ἂν ζαρώνω σὰν γάτα, καὶ ἂν εἶμαι ἀτημέλητη;

Πειράζει, γιατὶ συνηθίζετε στὶς ἄκομψες κινήσεις καὶ στάσεις.

Μία ἄλλη μέθοδος, γιὰ νὰ ἔχῃ πάντα μιὰ γυναῖκα ὡραῖες κινήσεις καὶ ὡραία ἔκφρασι, εἶναι νὰ προσπαθῇ νὰ φαίνεται πάντα χαρούμενη.

Συμπτώσεις

ΤΟ ΤΑΞΙ

Τοῦ Μάρκου Ρανιέρι

Ἕνας νέος ξανθός, πολὺ κομψός, μὲ μιὰ γαρδένια στὴν μπουτουνιέρα, πλησιάζει γρήγορα στὴ γωνία τοῦ δρόμου ποὺ σταθμεύουν τὰ ταξί.

—Εἶσ' ἐλεύθερος; ρωτάει ἕναν σωφέρ.

—Ναί, ἀλλά...

—Τί, μήπως περιμένεις κανέναν;

—Ὄχι, κανέναν. Θὰ μποροῦσα νὰ κάνω ἕνα μικρὸ ἀγῶγι, ὄχι ὅμως πολὺ μακρυά.. Εἶνε ὥρα νὰ σχολάσω καὶ ἤμουν ἕτοιμος νὰ ξεκινήσω γιὰ τὸ σπίτι.

—Δὲν πρόκειται ν' ἀργήσωμε πολύ. Μισὴ ὡροῦλα μόνο.

—Καλά, περᾶστε. Ποῦ θὰ πᾶμε;

—Πρόσεχε καλὰ γιὰ νὰ καταλάβῃς. Πρῶτα θὰ πᾶμε στὴν ὁδὸν Μαγδαληνῆς 36. Ἀπ' ἐκεῖ θὰ πάρουμε κάποιον καὶ θὰ πᾶμε στὸν «Χρυσὸν Ἄγγελον». Τὸ ξέρεις αὐτὸ τὸ κέντρον; Δὲν εἶνε πολὺ μακρυά.

—Βέβαια ποὺ τὸ ξέρω. Ἡ δουλειά μας βλέπετε. Ξαναπῆτε μου ὅμως τὴν πρώτη διεύθυνσι. Δὲν ἄκουσα καλά...

—Ὁδὸς Μαγδαληνῆς 36. Σύντομα ὅμως γιατὶ ἄργησα.

Τὸ αὐτοκίνητο ξεκινάει μὲ μεγάλη ταχύτητα. Ἐπὶ τέλους. Ὕστερα ἀπὸ λίγην ὥρα φθάνουν στὴν ὁδὸν Μαγδαληνῆς 36.

Τὸ αὐτοκίνητο σταματάει, ὁ σωφὲρ ἀνοίγει τὴν πορτοῦλα, ἀλλὰ ὁ νέος μὲ τὴν γαρδένια δὲν κατεβαίνει. Παίρνει ὕφος μυστηριῶδες καὶ λέει στὸν σωφέρ:

—Πρόσεχε καλὰ τώρα σ' αὐτὸ ποὺ θὰ σοῦ πῶ. Βλέπεις αὐτὸ τ' ὀσπίτι ἐκεῖ ἀπέναντι, μὲ τὸ μπαλκόνι;

—Τὸ βλέπω, μάλιστα.

—Θ' ἀνέβῃς λοιπὸν ἀπάνω, χωρὶς νὰ ζητήσῃς πληροφορίες οὔτε ἀπὸ τὸν θυρωρὸ οὔτε ἀπὸ κανέναν, θὰ φθάσῃς στὸ δεύτερο πάτωμα, θὰ χτυπήσῃς στὴν πρώτη πόρτα ἀριστερά, ἐκατάλαβες; Θὰ χτυπήσῃς ὅμως πολὺ σιγά, μὲ τὸ χέρι καὶ ὄχι τὸ κουδοῦνι. Θάρθῃ ἕνα κορίτσι νὰ σοῦ ἀνοίξῃ καὶ θὰ τοῦ εἰπῇς πολὺ σιγὰ νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν δεσποινίδα Ροζίτα...Νὰ τῆς πῇς πὼς εἶνε κάτω ὁ Μπόμπυ καὶ περιμένει. Ὁ Μπόμπυ, ἐκατάλαβες; Καὶ ἂν τὸ κορίτσι δὲν ξαναφανῇ νὰ μὴ χτυπήσῃς, ἀλλὰ νὰ περιμένῃς μερικὰ λεπτὰ προτοῦ κατέβῃς. Γιατὶ αὐτὸ θὰ σημαίνει ὅτι...

—Ἐκατάλαβα, κύριε. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι ὁ ἀρραβωνιαστικὸς τῆς νέας γύρισε ἀπὸ τὴ δουλειά του καὶ εἶνε στὸ σπίτι.

—Μπράβο, θαυμάσια! Φαίνεσαι πολὺ ἔξυπνος. Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ σοῦ πῶ ἄλλο τίποτε. Πήγαινε....

—Λοιπόν, τί περιμένεις; Γιατὶ δὲν πᾷς; Γιατὶ μὲ κυττᾷς κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον; Τί συμβαίνει;

—Δὲν συμβαίνει τίποτε, κύριέ μου. Ἁπλούστατα: ὁ ἀρραβωνιαστικὸς τῆς νέας ἐγύρισε ἀπὸ τὴ δουλειά του καὶ εἶνε στὸ σπίτι.

—Ἐπέστρεψε ὁ ἀρραβωνιαστικός; Καὶ πῶς τὸ κατάλαβες ἀπὸ δῶ;

Ὁ σωφὲρ σηκώνει τοὺς ὤμους.

—Μπᾶ, εἶνε ἁπλούστατο. Ὁ ἀρραβωνιαστικὸς εἶμαι ἐγώ... Τί σύμπτωσις, αἱ;

Καί, βλέποντας τὴν ταραγμένην ἔκφρασι τοῦ νέου, σπεύδει νὰ προσθέσῃ μὲ ὕφος καθησυχαστικόν:

—Δὲν σᾶς εἶπα ἀπὸ τὴν πρώτην στιγμὴν ὅτι βιαζόμουν νὰ γυρίσω στὸ σπίτι; Λοιπόν, ἦρθα.... Ἡ κοῦρσα ἐτελείωσε. Μπορεῖτε νὰ κατέβετε. Μοῦ ὀφείλετε τριανταδύο φράγκα. Καί, ἂν ἔχετε τὴν εὐχαρίστησι, δίνετε καὶ τὸ μπουρμπουάρ.

ΜΑΡΚΟΣ ΡΑΝΙΕΡΙ

ΕΞΩΦΡΕΝΙΚΑ στοιχήματα

Τὸ πεῖσμα ὁδηγεῖ πολλὲς φορές; τοὺς ἀνθρώπους νὰ βάζουν μεταξύ των τὰ πιὸ περίεργα, κωμικὰ ἢ τραγικὰ στοιχήματα

Τὸ στοίχημα ἐξεγείρει τὸ πεῖσμα τοῦ ἀνθρώπου, ὅσο τίποτε ἄλλο. Φθάνει κανεὶς εἰς τὸ σημεῖον νὰ στοιχηματίζῃ ὅ,τι δήποτε. Ἀκόμη καὶ τὴν ζωήν του.

Τὴν ὥρα ποὺ στοιχηματίζουν δύο ἄνθρωποι εἶνε ἐκτὸς ἑαυτῶν. Δὲν ξέρουν τί κάνουν. Εὑρίσκονται σὲ μιὰ κατάστασι παρακρούσεως. Παίρνουν ἀποφάσεις αὐτόχρημα τρελλές.

Τέτοια ἐξωφρενικὰ στοιχήματα ἔχουν γίνει πολλὰ κατὰ καιρούς. Θὰ συγκεντρώσωμεν ἐδῶ τὰ πιὸ κωμικά, τὰ πιὸ παράξενα καὶ τὰ πιὸ ἀπάνθρωπα στοιχήματα.

★

Τῷ 1931, ποὺ ἐξέσπασε ἡ μεγάλη οἰκονομικὴ κρίσις, εἰς τὸ Παρίσι ὁ Ζὼρζ Μπερτρὰν ἐστοιχημάτισε μὲ τοὺς φίλους του, ὅτι ἦταν ἱκανὸς νὰ ξεκινήσῃ ἀπὸ τὸ τίποτε καὶ νὰ δημιουργήσῃ περιουσίαν. Ἐστοιχημάτισε, δηλαδή, ὅτι μποροῦσε νὰ σταδιοδρομήσῃ ξεκινῶντας ἐντελῶς... γυμνός.

Οἱ φίλοι του ἐδέχθηκαν τὸ στοίχημα. Καὶ ὁ Μπερτρὰν ὡδηγήθη εἰς τοὺς ἀγρούς, ἐγυμνώθη καὶ ἀφέθη ἐλεύθερος.

Ἡ συνέχεια τοῦ πρωτοτύπου αὐτοῦ στοιχήματος ὑπῆρξε μιὰ ὁλόκληρη κωμωδία.

Ὁ Μπερτράν, γυμνὸς ὅπως ἦταν, ἐδοκίμασε νὰ πλησιάσῃ εἰς ἕνα προάστειον τοῦ Παρισιοῦ γιὰ νὰ ζητήσῃ ὡς ἐλεημοσύνην κανένα παληὸ κουστοῦμι. Ἀλλ' οἱ κάτοικοι τὸν ἐπῆραν στὸ κυνηγητό. Συγχρόνως εἰδοποίησαν καὶ τὴν Ἀστυνομίαν, ἡ ὁποία κατέφθασε καὶ τὸν συνέλαβε, χωρὶς δὲ πολλὲς διατυπώσεις τὸν ὡδήγησεν εἰς τὸ... Φρενοκομεῖον.

Ὅλοι τὸν θεωροῦσαν τὸν Μπερτρὰν γιὰ τρελλό. Κανεὶς δὲν μποροῦσε νὰ φαντασθῇ, ὅτι εἶχε βάλει ἕνα τόσο πρωτότυπο στοίχημα. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ὁ Μπερτρὰν ἐδραπέτευσε ἀπὸ τὸ Φρενοκομεῖον. Τώρα τοὐλάχιστον ἦτο ντυμένος. Ἀλλὰ τὰ ροῦχα, ποὺ φοροῦσε, ἦταν ἡ χαρακτηριστική... στολὴ τῶν τρελλῶν. Πανικὸς κατελάμβανε τοὺς κατοίκους στὸ πέρασμά του:

—Ἕνας τρελλός!... Ἕνας τρελλός! ἐφώναζαν ὅλοι.

Μετὰ πολλὰς περιπετείας κατώρθωσε νὰ βρῇ ἕνα παληὸ κουστοῦμι Καὶ σιγὰ-σιγὰ μὲ τὴν ἐπιτηδειότητά του καὶ τὴν ἐξυπνάδα του κατώρθωσε πράγματι νὰ σταδιοδρομήσῃ. Σὲ λίγο καιρὸ εἶχε ἀνοίξει κατάστημα δικό του!... Αὐτός, ποὺ ξεκίνησε ἐν τῇ κυριολεξίᾳ γυμνός...

Καὶ ἔτσι ὁ Μπερτρὰν ἐκέρδισε τὸ πρωτότυπο στοίχημά του, ποὺ ἀπετελεῖτο ἀπὸ ἐξαιρετικὰ σοβαρὸν ποσόν: Ἑκατὸν χιλιάδες φράγκα!...

★

Δὲν πρέπει νὰ ξεχνοῦμε κι' ἕνα Ρωμέϊκο πρωτότυπο στοίχημα. Θὰ θυμᾶστε ἴσως, ὅτι πρὸ καιροῦ ἕνας χωρικὸς ἐστοιχημάτισε μὲ μερικοὺς συγχωριανούς του, ὅτι εἶνε ἱκανὸς νὰ φάῃ τὰ... παπούτσια του.

Καὶ πράγματι τὰ ἔφαγε! Τὰ ἔκοψε μικρὰ κομματάκια, τὰ ἔβρασε μὲ νερὸ γιὰ νὰ γίνουν μαλακά, καὶ τὰ ἔφαγε. Δὲν παρέλειψε νὰ καταβροχθίσῃ καὶ τὰ κορδόνια, τὰ ὁποῖα ἔπαιξαν ρόλον...... μακαρονιῶν εἰς τὸ πρωτότυπον ἐκεῖνο φαγητό.

Ὁ χωρικὸς ἐκέρδισε τὰ λεπτὰ τοῦ στοιχήματος, τὰ ὁποῖα ὅμως ἐξώδευσε μὲ τὸ παρὰ πάνω γιὰ... νοσηλεία του, διότι τὰ παπούτσια τοῦ... ἐπείραξαν τὸ στομάχι.

Ἕνα παρόμοιο στοίχημα ἀνέγραψαν καὶ οἱ Ἐγγλέζικες ἐφημερίδες πρὸ καιροῦ. Ἕνας νέος εἰς τὸ Σαούθαμπτον ἐστοιχημάτισε μὲ τοὺς φίλους του, ὅτι θὰ ἔτρωγε τὴν... κιθάρα του. Καὶ τὴν ἔφαγε μέχρι τέλους. Τὴν ἔσπασε καὶ ἔφαγε ὅλο της τὸ ξύλο. Μετὰ τὸ γεῦμα ἐκεῖνο, τοῦ ἐχρειάζετο ἀσφαλῶς τοῦ νεαροῦ νὰ φάγῃ καὶ —μεταφορικῶς— ἕνα γερὸ ξύλο, γιὰ τὴν βλακεῖαν, ποὺ ἔκαμε καὶ ἡ ὁποία τὸν ἐκράτησε ἐπὶ τρεῖς μῆνες στὸ κρεββάτι..

★

Τὸ πεῖσμα ὁδηγεῖ πολλὲς φορὲς εἰς τραγικὰ στοιχήματα. Ἕνα τέτοιο στοίχημα ἀναφέρει ὁ Ρισπέν:

Δυὸ διάσημοι πιανίσται ἀγαποῦσαν τὴν ἴδια νέα. Ἔβαλαν, λοιπόν, τὸ ἑξῆς

Ἡ δημοφιλὴς βεντέττα Βέρα Κορέν, ποὺ ἔχει πάθος μὲ τὰ πιὸ καταπληκτικὰ στοιχή

στοίχημα: Θὰ ἔπαιζαν καὶ οἱ δυὸ πιάνο ἐνώπιον τῆς νέας. Καὶ θὰ τὴν καλοῦσαν νὰ ἀποφανθῇ ποιὸς ἀπὸ τοὺς δυὸ ἔπαιζε καλύτερα. Ἐκεῖνος, λοιπόν, ποὺ θὰ ἡττᾶτο εἰς τὸν ἀγῶνα αὐτόν, θὰ ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ νεκρώσῃ μὲ μίαν χειρουργικὴν ἐπέμβασιν τὰ δάκτυλά του, γιὰ νὰ μὴ μπορέσῃ νὰ ξαναπαίξῃ πιάνο.

Ἡ συμφωνία τοῦ στοιχήματος ἐπεκυρώθη. Καὶ οἱ δυὸ ἀντερασταὶ ἔπαιζαν πιάνο ἐνώπιον τῆς ἐκλεκτῆς των. Καὶ ὕστερα τὴν ἐρώτησαν, ποιὸς ἔπαιξε καλύτερα. Ἡ νέα μὴ γνωρίζουσα τὸ στοίχημα ἔδωσε στὸν ἕνα πιανίστα τὸ γέρας τῆς νίκης:

—Ἐσύ, τοῦ εἶπε, ἔπαιξες καλύτερα...

Τότε ὁ ἄλλος, ποὺ ἡττήθη, ἐπλήρωσε τὸ τραγικὸ στοίχημα: Ἐνέκρωσε τὰ δάκτυλά του καὶ ἔκτοτε δὲν μπόρεσε νὰ ξαναπαίξῃ πιάνο. Τοῦ ἐστοίχισε ὅμως τόσο πολὺ αὐτὴ ἡ θυσία, ὥστε δὲν ἄντεξε ἐπὶ πολὺ καιρὸ εἰς τὴν θλῖψιν. Μετὰ λίγο διάστημα ηὐτοκτόνησε.

Αὐτὸ θυμίζει ἕνα ἄλλο μυθολογικό, τραγικὸ στοίχημα: Ὁ Ἀπόλλων καὶ ὁ Μαρσύας, λέγει ἡ μυθολογία, παραβγῆκαν εἰς τὴν Μουσικήν. Ὅποιος θὰ ἔπαιζε καλύτερα, θὰ ἔκανε τὸν ἄλλον ὅ,τι ἤθελε.

Ὁ Ἀπόλλων ἐκέρδισε τὸ στοίχημα. Καὶ παρέλαβε τὸν ἀντίπαλόν του καὶ τὸν ἔγδαρε ζωντανόν. Ὁ Μαρσύας ἐπλήρωσε ἕνα ἀπὸ τὰ τραγικώτερα στοιχήματα, ποὺ συνέλαβε ἡ φαντασία τοῦ ἀνθρώπου.

★

Ἂς διασκεδάσωμε τὴν φρικαλέαν ἐντύπωσιν, ποὺ μᾶς προξένησαν τὰ δύο παραπάνω περιστατικά, ἀναφέροντες ἕνα κωμικὸ στοίχημα ποὺ ἔβαλαν δύο Ἀμερικανοί:

Ὁ ἕνας ἐξ αὐτῶν ἀνέλαβε νὰ μετρήσῃ μέσα σὲ 24 ὧρες τὶς τρίχες τῆς κεφαλῆς τοῦ παιδιοῦ του. Ἂν τὸ κατώρθωνε, θὰ ἔπαιρνε ἀπὸ τὸν ἄλλον... ἕνα λεπτὸ γιὰ κάθε τρίχα. Ἂν δὲν τὸ κατώρθωνε, θὰ ἔχανε ἕνα λεπτό.

Ἡ συμφωνία ἔκλεισε καὶ ἡ καταμέτρησις τῶν τριχῶν ἤρχισε ὑπὸ τὴν παρακολούθησιν Ἑλλανοδίκου Ἐπιτροπῆς. Φαντασθῆτε τὴν δυσκολίαν ποὺ παρουσιάζει ἕνα τέτοιο ἔργο. Ὁ στοιχηματίσας ἔβαλε ὅλα του τὰ δυνατά, ἀλλὰ τὸ εἰκοσιτετράωρον ἐπέρασε καὶ δὲν εἶχε μετρήσει παρὰ τὶς τρίχες τοῦ μισοῦ περίπου κεφαλιοῦ τοῦ παιδιοῦ.

—Ἔχασα, εἶπε.

Καὶ ἔπεσαν, πατέρας καὶ γυιός, ἐξηντλημένοι ἀπὸ τὴν κούρασι.

Ἔπραπε, λοιπόν, αὐτὸς ποὺ ἔχασε τὸ στοίχημα νὰ πληρώσῃ εἰς τὸν ἄλλον, τόσα μονόλεπτα, ὅσες ἦσαν οἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς τοῦ παιδιοῦ του. Πῶς μποροῦσαν ὅμως νὰ ξέρουν, πόσες ἦσαν οἱ τρίχες, ἀφοῦ δὲν κατέστη δυνατὸν νὰ καταμετρηθοῦν; Αὐτὸ εὑρῆκε ὡς πρόφασιν ὁ χαμένος καὶ ἠρνεῖτο, νὰ πληρώσῃ τὸ στοίχημα.

—Πές μου, εἶπε στὸν ἀντίπαλό του, πόσες ἀκριβῶς εἶνε οἱ τρίχες τοῦ παιδιοῦ μου, γιὰ νὰ σὲ πληρώσω ἰσάριθμα μονόλεπτα.

Ὁ ἄλλος δὲν εἶχε κάνει αὐτὴ τὴν πρόβλεψι καὶ τὴν ἔπαθε. Κατέφυγε στὸ δικαστήριο, ἀλλὰ δὲν ἐπέτυχε τίποτε. Ὁ δικαστὴς ἀπεφάνθη, ὅτι πράγματι τὸ στοίχημα δὲν ἔγινε ἐπὶ σαφῶν ὅρων. Καὶ αὐτὸς ποὺ ἔχασε δὲν ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ πληρώσῃ. Καὶ ἔτσι ὁ ἄλλος ἔχασε ἀρκετὰ ἑκατομμύρια μονόλεπτα.

★

Ἕνα ἄλλο ὡραῖο στοίχημα ἀναφέρει ὁ Ντωντέ:

Ἕνας Γασκῶνος, ἐπάνω στὴ φούρκα του, ἐστοιχημάτισε τὴν... γυναῖκά του.

—Ἂν χάσω, εἶπε στὸν ἀντίπαλό του, θὰ σοῦ δώσω τὴ γυναῖκά μου...

Τὸ ἔχασε τὸ στοίχημα. Καὶ πιστὸς εἰς τὴν ὑπόσχεσί του, ἐκάλεσε τὸν ἀντίπαλό του στὸ σπίτι του, νὰ τοῦ παραδώσῃ τὴν γυναῖκά του. Τὸν ἠκολούθησεν ὁ ἄλλος, ἀλλ' ὅταν ἔφθασαν στὸ σπίτι, εἶδε τὸ ἔμψυχο κέρδος του καί... ἐτρόμαξε. Ἡ γυναῖκα τοῦ ἀντιπάλου, του ἦταν φοβερά... ἄσχημη καὶ γκρινιάρα.

—Κατεργάρη!... μὲ γέλασες, τοῦ εἶπε.

—Γιατί;

—Διότι τὸ ἔχασες... σκοπίμως τὸ στοίχημα, γιὰ νὰ ἀπαλλαγῇς ἀπὸ τὴν γυναῖκά σου!

Ἴσως νὰ συνέβαινε κι' αὐτό...

Ἕνα παρεμφερές, ἀλλὰ πολὺ συνταρακτικό, ἀναφέρει ὁ Ντεκομπρά:

Στὸ Μακάο, ἕνας νεαρὸς ἔπαιξε στὰ χαρτιὰ τὴν ἐρωμένη του.

Μιὰ θανάσιμη χαρτοπαικτικὴ μονομαχία ἤρχισε μεταξὺ τῶν δύο ἀνδρῶν γιὰ τὸ ποιὸς θὰ κερδίσῃ ὄχι χρήματα, ἀλλὰ μιὰ γυναῖκα!..

★

Ἕνα πρωτότυπον, τραγικὸν εἰς τὴν ἔναρξίν του, ἀλλὰ φαιδρὸν εἰς τὸ τέλος του, στοίχημα, ἔβαλαν κάποτε δυὸ Μαρσεγιέζοι:

Εἶχαν καὶ οἱ δυὸ φήμην ἐξύπνων ἀνθρώπων. Ὁ ἕνας ὅμως ἐκαυχᾶτο, ὅτι εἶνε ἐξυπνότερος ἀπὸ τὸν ἄλλον. Ἦσαν πράγματι καὶ οἱ δυὸ «κάλτσες τοῦ διαβόλου»! Ὁ κόσμος ἐγελοῦσε καὶ διεσκέδαζε μὲ τὶς ἐξυπνάδες των, ἀλλὰ ἠθέλησε κάποτε νὰ ἐξακριβώσῃ ποιὸς εἶνε ἀπὸ τοὺς δυὸ πιὸ ἔξυπνος.

Ἐκλήθησαν, λοιπόν, οἱ δυὸ αὐτοὶ Μαρσεγιέζοι εἰς μίαν μεγάλην δημοσίαν συγκέντρωσιν νὰ διαγωνισθοῦν στὶς ἐξυπνάδες. Θὰ ἔλεγαν διάφορα ἀστεῖα καὶ τὸ κοινὸν θὰ ἔκρινε ποιὸς εἶνε πιὸ ἔξυπνος. Τότε ὁ ἄλλος, ποὺ θὰ ἐδεικνύετο κατώτερος θὰ ὑποχρεώνετο νὰ κόψῃ τὴν... γλῶσσα του. Αὐτὸ ἦταν τὸ στοίχημα.

Οἱ ἔξυπνοι ἤρχισαν τὸν ἀγῶνα. Ἀντήλλαξαν πνευματώδεις διαξιφισμοὺς μεταξύ των, εἶπαν ἀστεῖα καὶ στὸ τέλος τὸ κοινὸν ἀπεφάνθη κατὰ πλειοψηφίαν ὑπὲρ τοῦ ἑνός.

—Αὐτός, εἶπαν οἱ περισσότεροι, εἶνε πιὸ ἔξυπνος.

Ὁ ἄλλος, ποὺ ἔχασε, ἔπρεπε νὰ πληρώσῃ τὸ τραγικὸν στοίχημα. Ἔπρεπε, δηλαδή, νὰ κόψῃ τὴν γλῶσσα του. Ἔβγαλε πράγματι ἕνα ξυράφι ἀπὸ τὴν τσέπη του. Ρῖγος διέτρεξε τὰ πλήθη.

—Μή!... Ἐφώναξαν μερικοί.

—Ὄχι, κύριοι, ἀπήντησεν ἀπαθῶς ὁ Μαρσεγιέζος. Ἔχασα καὶ πρέπει νὰ πληρώσω.

Ἄνοιξε, λοιπόν, τὸ ξυράφι του καὶ χράπ! ἔκοψε τὴ γλῶσσα τοῦ... παπουτσιοῦ του...

—Τί κάνεις ἐκεῖ; τὸν ἠρώτησαν

—Ἐξοφλῶ τὸ στοίχημα, ἀπήντησε. Εἴπαμε νὰ κόψω τὴν γλῶσσα μου. Δὲν καθωρίσαμε ὅμως, ἂν ἐννοούσαμε τὴν γλῶσσα τοῦ στόματος ἢ τὴν γλῶσσα τοῦ παπουτσιοῦ. Ἐγὼ προτιμῶ νὰ κόψω τὴν δεύτερη.

Τὸ κοινὸν παρεδέχθη τὸ σόφισμα αὐτὸ καὶ ἐκήρυξε τὸν ἐφευρέτη του... ἐξυπνότερον ἀπὸ τὸν ἄλλον.

ΕΡΑΝΙΣΤΗΣ

Ἱστοριοῦλες

ΤΑ ΤΣΙΓΑΡΑ

Τοῦ Ἀλφρέδου Ὀρτένσι

Ὁ Παῦλος εἶνε καθισμένος στὸ γραφεῖο του, ὅπου ἐργάζεται ἀπὸ τόσες ὧρες χωρὶς νὰ σηκώσῃ κεφάλι, ἐνῷ ἡ Μαρία, βυθισμένη σὲ μιὰ μεγάλη πολυθρόνα ἀπέναντί του, τὸν κυττάει καὶ πλήττει.

Πολλὲς φορὲς ἐδοκίμασε κάτι νὰ εἰπῇ, ἀλλὰ ὁ Παῦλος, καθὼς ἦταν ἀπορροφημένος στὸ γράψιμο, δὲν τὴν ἄκουσε κἄν. Ἄλλως τε βιάζεται πολὺ καὶ δὲν μπορεῖ ν' ἀπασχοληθῇ μὲ συζητήσεις.

Καὶ αὐτὸ γίνεται πάντα, ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ ὁ Παῦλος καὶ ἡ Μαρία ἀπεφάσισαν νὰ ζήσουν μαζί. Αὐτὸς ἐργάζεται, ἀδιάκοπα, δίχως κἂν νὰ σηκώσῃ τὸ κεφάλι ἀπ' τὸ χαρτί, ἐνῷ ἐκείνη χασμουριέται.

—Παῦλε, θέλεις νὰ βγοῦμε λιγάκι ἀπόψε ; ρωτάει δειλά.

—Ἀδύνατον. Πρέπει νὰ παραδώσω αὐτὴν τὴν μετάφρασι.

—Παῦλε, πᾶμε στὸν κινηματογράφο ;

—Λυποῦμαι, ἀγαπητή μου, ἀλλ' αὐτὸ τὸ ἄρθρο πρέπει νὰ τὸ παραδώσω σὲ δυὸ ὧρες.

—Παῦλε, πᾶμε τὴν Κυριακὴ ἐκδρομή ;

—Σοῦ εἶπα ὅτι τὴν Κυριακὴ θὰ εἶμαι ἀπησχολημένος ὅλην τὴν ἡμέρα.

Καὶ αὐτὸ γίνεται πάντα.

Πολλὲς φορὲς ἡ Μαρία ἀποφάσισε νὰ φύγῃ, νὰ τὸν ἐγκαταλείψῃ, ἀλλὰ πάντα τῆς ἔλειψε τὸ θάρρος, ἢ μᾶλλον ἡ κατάλληλη εὐκαιρία.

Ὁ Παῦλος, δίχως νὰ σηκώσῃ τὸ κεφάλι ἀπὸ τὸ γράψιμο, ψάχνει ἀπάνου στὸ γραφεῖο γιὰ νὰ βρῇ τὰ τσιγάρα του. Μάταιος κόπος, γιατὶ τὰ τσιγάρα ἔχουν τελειώσει. Καὶ κάνει μιὰ χειρονομία ἀδημονίας.

—Τί συμβαίνει ; ρωτάει ἡ Μαρία ποὺ τὸν εἶδε.

—Μοῦ τελείωσαν τὰ τσιγάρα.

—Μὴν ἀνησυχῇς: θὰ πάω νὰ σοῦ φέρω ἐγώ.

—Μπράβο. Μὴν ἀργήσῃς ὅμως, σὲ παρακαλῶ.

. . . .

Ἔχουν περάσει δύο χρόνια καὶ ἡ Μαρία δὲν ἐπέστρεψε ἀκόμη μὲ τά... τσιγάρα ! ! Γιατὶ συνέβη τὸ ἑξῆς : μόλις εὑρέθηκε στὸ δρόμο συνάντησε τὸν Λουκιανό, ποὺ τῆς προσέφερε ἀμέσως τὴν εὐκαιρία ἐκείνη τὴν ὁποίαν ζητοῦσε ἀπὸ τόσον καιρό.

—Μαρία, τῆς εἶπε, ἀπόψε φεύγω, πηγαίνω πολὺ μακρυά, στὴν Ἀμερική. Βρῆκα μιὰ καλὴ δουλειά, ἀπ τὴν ὁποίαν θὰ βγάλω λεφτὰ μὲ τὸ σακκί.

—Εἶσαι τυχερός, Λουκιανέ. Νάξερες πόσο ἤθελα κι' ἐγὼ νὰ φύγω ! Βαρέθηκα...

—Ἔλα μαζί μου λοιπόν, Μαρία.

—Τώρα ; Ἔτσι, χωρὶς νὰ προετοιμαστῶ ;

—Τί προετοιμασία νὰ κάνῃς ; Ἐγὼ πάντα σὲ ἤθελα ἔτσι, ὅπως εἶσαι.

. . . .

Ἔχουν περάσει δυὸ χρόνια, μὰ ἡ Μαρία δὲν μπόρεσε νὰ ξεχάσῃ τὸν Παῦλο. Τόσες φορὲς τὸν εἶδε στὸν ὕπνο της, σκυμμένον ἀπάνου στὸ τραπέζι, νὰ γράφῃ. Τόσες φορὲς ἐπιθύμησε νὰ βρίσκεται κοντά του, ν' ἀκουμπήσῃ τὸ μάγουλό της ἀπάνου στὸ δικό του.

Ἔτσι λοιπὸν τώρα, ὕστερα ἀπὸ δύο χρόνια ξανάρθε. Ἀλλά, ξαφνικά, τῆς ἔρχεται μιὰ ἰδέα : Πηγαίνει στὸν καπνοπώλη καὶ ἀγοράζει ἕνα πακέττο τσιγάρα.

Ἡ πόρτα εἶνε ἀνοιχτή. Ἡ νέα μπαίνει μὲ δυνατὸ χτυποκάρδι. Ὁ Παῦλος σηκώνει τὸ κεφάλι ἀπ' τὰ χαρτιά του, τὴν βλέπει, γίνεται κατάχλωμος.

—Μαρία...

—Μὲ συγχωρεῖς ποὺ ἄργησα, Παῦλε. Ἀλλὰ ὁ καπνοπώλης ἦταν κλειστὸς καὶ ἐπερίμενε ὥς ποὺ ν' ἀνοίξῃ...

ΑΛΦΡΕΔΟΣ ΟΡΤΕΝΣΙ

Ἡ ζωὴ καὶ αἱ ὑποχρεώσεις της

Ἡ εὐτυχία τοῦ γάμου

Μόνον ἀμοιβαῖαι ὑποχωρήσεις, οἰκονομικὴ σύμπραξις, ἀποφυγὴ ἀναμίξεως συγγενῶν στὸ ἀνδρόγυνο διατηροῦν τὸν ἔρωτα στὸν γάμο

Ὁ δόκτωρ Πήντερσεν — ἕνας Ἀμερικανὸς ἰατρὸς — εὑρίσκει ὅτι ἡ ἔλλειψις προπαρασκευῆς διὰ τὴν περιπέτειαν τοῦ γάμου, εἶνε ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον τὸ ταξίδι τοῦ γάμου εἶναι ἐπικίνδυνον. Τὸ νεαρὸν ζεῦγος πρέπει νὰ μελετήσῃ τὰ ρεύματα καὶ τοὺς ὑφάλους, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἠμπορεῖ νὰ προσκρούσῃ τὸ καράβι τους, προτοῦ ἐπιβιβασθοῦν. Δὲν σκοτίζονται ὅμως γιὰ τίποτε, διότι νομίζουν ὅτι μόνον ὁ ἔρωτάς των θὰ εἶναι ἀρκετὸς νὰ τοὺς βοηθήσῃ νὰ εὕρουν τὸν λιμένα τῆς εὐτυχίας.

Ὁ δόκτωρ πιστεύει ὅτι θὰ ἀπεφεύγοντο τραγωδίαι, ἐὰν ἐχρησιμοποιεῖτο ἡ περίοδος τῆς μνηστείας διὰ τὴν μελέτην καὶ προπαρασκευὴν τοῦ γάμου.

Πολλὰ ὅμως ζεύγη ὑπανδρεύονται βιαστικά. Δὲν δίδουν ὁ ἕνας στὸν ἄλλο καιρό, διὰ νὰ εὕρουν, ἂν πρόκειται περὶ πραγματικοῦ ἔρωτος ἢ περὶ ἁπλῆς σαγηνεύσεως.

Ἀκριβῶς, τελευταίως, ἦλθε νὰ μὲ ἴδῃ ἕνα ζεῦγος, τὸ ὁποῖον συνεζεύχθη μόνον κατόπιν γνωριμίας μιᾶς ἑβδομάδος. Δὲν ἐγνώριζε τίποτε ὁ ἕνας διὰ τὸν χαρακτῆρα ἢ τὴν ἰδιοσυγκρασία ἢ τὰ γοῦστα τοῦ ἄλλου. Δὲν ἐγνώριζαν τίποτε διὰ τὰ προβλήματα τῆς γαμηλίου προσαρμογῆς, τῆς ὑγείας, τῶν παιδιῶν, τῶν συγγενῶν, τοῦ νοικοκυριοῦ καὶ τῆς ὡραίας τέχνης τῆς συμβιώσεως.

Ὁ δόκτωρ εὑρίσκει ὅτι ἕνας βαθύς, ἀνοικτὸς λάκκος, μέσα εἰς τὸν ὁποῖον ἠμποροῦν νὰ πέσουν, εἶναι ἡ ἄγνοια τῆς σεξουαλικῆς διαγωγῆς. Πάρα πολλοὶ νέοι καὶ νεάνιδες δὲν εἶναι πληροφορημένοι ἢ εἶναι κακῶς πληροφορημένοι περὶ τῶν ἐρωτικῶν σχέσεων τῶν δύο φύλων.

«Χωρὶς μίαν πραγματικὴν γνῶσιν τῆς σεξουαλικῆς διαγωγῆς δὲν ἠμπορεῖ νὰ ὑπάρχῃ ἐκείνη ἡ ὀμορφιὰ καὶ ὁ πλοῦτος εἰς τὸν ἔρωτα. Εἶναι ἀπολύτως οὐσιῶδες διὰ τὸν σύζυγον καὶ τὴν σύζυγον νὰ ἀντιλαμβάνονται ὅλας τὰς ἀποχρώσεις τῆς σχέσεως τῶν δύο φύλων».

Ὁ δόκτωρ Πήντερσεν δηλοῖ, ὅτι τὸ πνεῦμα τοῦ ἀτομισμοῦ εἰς τὸν γάμον μᾶλλον, παρὰ τὸ πνεῦμα τοῦ συνεταιρισμοῦ, εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς λάκκους ποὺ πρέπει νὰ ἀποφύγῃ τὸ ζεῦγος. Εἴτε ὁ σύζυγος, εἴτε ἡ σύζυγος συμπεριφέρεται μὲ τό: «τὸ θέλημά μου πρῶτα, τελευταῖα καὶ πάντοτε» ὁ γάμος θὰ ναυαγοῦσε.

Τὸ πρῶτον μάθημα μιᾶς νοικοκυρᾶς εἶναι νὰ φτιάνῃ σπίτι γιὰ τὸν ἄνδρα της ὅπου δήποτε καὶ ἂν πηγαίνῃ. Πρέπει νὰ παραιτηθῇ τῆς εὐχαριστήσεως νὰ ζήσῃ πλησίον τῆς μητρός της. Ὁ ἔρως ἔχει ἕνα μέτρον «μόνον αὐτὸ τὸ μέτρο, ὅλα τὰ ἄλλα παραμερίζουν». Ὁ ἔρως της πρέπει νὰ εἶναι τόσον μεγάλος, ὥστε νὰ μὴ ἠμπορῇ νὰ μετρηθῇ.

Ἕνας ἄλλος ἐπικίνδυνος λάκκος διὰ τὸ συζυγικὸν ζεῦγος εἶναι ἡ διαχείρισις τοῦ χρήματος. Ἡ ἐπιτυχία τοῦ γάμου δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ ποσὸν μὲ τὸ ὁποῖον θ' ἀρχίσῃ ἕνα ζεῦγος τὴν ζωήν του, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ πῶς ἐξοδεύεται τὸ ποσὸν αὐτό. Τὸ καλλίτερο πρᾶγμα εἶναι νὰ ὑπάρχῃ προϋπολογισμὸς διὰ νὰ τεθῇ ἡ οἰκιακὴ οἰκονομία ἐπὶ πρακτικῆς βάσεως. Ὡρισμένα ποσὰ πρέπει ἐν ἀναλογίᾳ νὰ καλύπτουν τὸ νοίκι, τὰ τρόφιμα, τὰ ἐνδύματα, τὴν ἐπίπλωσιν, τὴν διατήρησιν καὶ τὴν ἀναψυχήν. Ἐὰν ὑπάρχουν παιδιά, πρέπει νὰ προστεθῇ εἰς αὐτὰ τὸ κονδύλι τῆς ἐκπαιδεύσεως.

Πρέπει νὰ ὑπάρχῃ κάποια συνεννόησις εἰς κάθε σπίτι ἐπὶ τῶν χρηματικῶν ζητημάτων. Εἶναι πολὺ σοβαρὸν τὸ ζήτημα αὐτὸ καὶ δὲν πρέπει νὰ ἀφεθῇ χωρὶς εἰδικὴν διακανόνισιν.

Ἕνας ἄλλος λάκκος εἰς τὸν δρόμον ἑνὸς συζυγικοῦ ζεύγους εἶναι τὸ ζήτημα τοῦ πῶς θὰ περάσῃ τὸν καιρὸ τῆς σχολῆς. Καθὼς αὐξάνονται αἱ δαπάναι δι' ἀναψυχήν, πρέπει νὰ γίνῃ κάποιος προϋπολογισμὸς καὶ δι' αὐτάς. Ἐὰν τὸ ζεῦγος δὲν συμμετάσχῃ ἐξ ἴσου εἰς τὸν χρόνον τῆς ἀναψυχῆς, ἠμπορεῖ νὰ προκύψῃ διχόνοια καὶ δυστυχία.

Ὁ δόκτωρ Πήντερσεν ἠρωτήθη πῶς θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἀποφευχθοῦν αἱ προστριβαί.

Αἱ περιποιήσεις ποὺ ἔκαμναν ὁ ἕνας στὸν ἄλλον, ὅταν ἦσαν ἐρωτευμένοι, πρέπει νὰ συνεχισθοῦν. Ὁ σύζυγος πρέπει νὰ ἐξακολουθῇ νὰ πηγαίνῃ λουλούδια ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν εἰς τὴν σύζυγόν του καὶ ἡ σύζυγος πρέπει νὰ ἐκπλήττῃ τὸν σύζυγον μὲ μικρὰ δῶρα.

Ὅταν φιλονικῆτε καὶ κατόπιν ξεθυμώνετε, συγχωρήσατε καὶ λησμονήσατε διὰ παντός. Μὴν ἐπαναφέρετε εἰς τὸ μέσον τὸ ἐπιχείρημα. Πολλαὶ σύζυγοι χάνουν τοὺς συζύγους των μὲ τὴν ἄρνησίν των νὰ θάψουν τὸ παρελθόν των.

Μὴν ἐπιτρέπετε νὰ ἀναμιγνύετε εἰς τὸν συζυγικόν σας βίον συγγενεῖς, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς μητρὸς τοῦ συζύγου ἢ τῆς συζύγου. Ἡ μητέρα δὲν πρέπει νὰ δίδῃ ποτὲ συμβουλάς, ἐκτὸς ἐὰν ζητηθοῦν τοιαῦται. Καί, ἂν εἶναι ἔξυπνη, οὔτε τότε δὲν πρέπει νὰ δίδῃ συμβουλάς.

Ἐὰν ἕκαστον μέρος τοῦ συζυγικοῦ συνεταιρισμοῦ θέτῃ τὴν εὐτυχίαν τοῦ ἄλλου ὑπεράνω τῆς ἰδικῆς του, ἠμποροῦν νὰ εἶναι βέβαιοι, ὅτι θὰ ἔχουν βαθὺ καὶ διαρκῆ ἔρωτα μεταξύ των.

ΠΡΩΤΟΤΥΠΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΔΡΑΜΑΤΑ ΠΟΥ ΓΙΝΟΝΤΑΙ...

ΤΟΥ κ. ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΒΟΥΤΥΡΑ

Ὁ ἀέρας, ὅσο περνοῦσε ἡ ὥρα, γινόταν πιὸ καυτερὸς καὶ μ' ἔκανε νὰ τρομάξω ξαφνικά, μὴ γίνει ἀκόμα τόσο, ποὺ ὅλος θἄναβε, θἄπαιρνε φωτιά.

Ἐκεῖ ποὔχαμε καταφύγει ἦταν ἕνα ὑπόστεγο. Ἀπ' ἔξω ἀπ' αὐτὸ ὑπῆρχαν ἀρκετὰ δὲντρα κι' ἕνα κυπαρίσσι σὰν μαῦρο δάχτυλο τῆς γῆς νὰ δείχνῃ ψηλὰ τὸν οὐρανό.

Ἄλλος δὲν ἦταν ἐκεῖ στὸ ὑπόστεγο. Πλῆθος ὅμως, μῦγες ὑπῆρχαν. Μὰ καὶ κεῖνες σὰ ναρκωμένες ἀπ' τὴ μεγάλη ζέστη, δὲ μᾶς ἐνοχλοῦσαν παρὰ κάποτε.

Νύστα, νάρκη μᾶς εἶχε πιάσει, μᾶς ἐκοίμιζε.

Τὰ βλέφαρά μας, ποὺ ἄλλοτε δὲν τὰ αἰσθανόμαστε, βαριὰ σὰ μολυβένια μᾶς ἐφαίνονταν.

Πάλευα νὰ διώξω τὴ νάρκη ποὺ μὲ κυρίευε στὴν ἀρχὴ ἀργά, κι' ἔπειτα μὲ ὁρμή. Ἀλλὰ νὰ καὶ μἄρπαζε, μὲ τύλιξε πιὸ γρήγορα, ἀπ' ὅτι τυλίγει ἀράχνη τὴ μῦγα, καὶ μ' ἔρριξε στὸ δικό της κόσμο.

Ἕνα ὄνειρο ὡραῖο ἁπλώθηκε ἐμπρός μου μὲ μιᾶς. Μὴν εἶνε ἔτσι καὶ ὁ θάνατος;...

Κι' ἄκουσα πάνω σ' αὐτὸ φωνὴ σὰ τὴ σάλπιγγα τῆς μυθικῆς δεύτερης παρουσίας, νὰ λέῃ καὶ νὰ μὲ φέρνῃ στὸ βρώμικο κόσμο, τοῦτον ἐδῶ:

—Ἔ, γιὰ ξυπνᾶτε γιὰ νἀκούσετε κάτι ποὺ θὰ σᾶς πῶ!

Μιλοῦσε ὁ Τσαντίλας. Αὐτόνε νάρκη δὲν τὸν ἔπιανε, μόνον ἡ πολυφαγία τὸν ἐνοχλοῦσε κάποτε.

Κυττάξαμε τὸν Τσαντίλα μὲ τὴ νυσταγμένη ματιά μας.

—Θὰ σᾶς πῶ, μᾶς ἀπάντησε αὐτός, κάτι, μιὰ ἱστορία ποὺ συνέβηκε μιὰ φορά, στὸ σπίτι αὐτὸ τὸ μεγάλο, ποὺ βλέπετε. Μὰ καὶ τοῦτο ἐδῶ ὅλο ἦταν ὁ κῆπος τοῦ σπιτιοῦ!..

Αὐτὸ τὸ σπίτι καὶ ὅλα τοῦτα, ὄχι ὅπως τὰ βλέπετε τώρα, ἤτανε κῆπος πυκνὸς μὲ ὡραῖα, ψηλὰ δέντρα!... Ἔ, τί γινόταν μὲ τὰ τζιτζίκια!... Χαλασμὸς Κυρίου!...

Ἰδιοκτησία τότε, μιανῆς συγγένισσάς μου, ἢ καλύτερα πιὸ σωστά, τοῦ πατέρα μου.

Ἤτανε χήρα, δηλαδὴ ὅταν τὴ γνώρισα ἐγώ. Κ' εἶχε ἕνα ἀγόρι κι' ἕνα κορίτσι. Τὸ ἀγόρι λίγο κουτὸ καὶ πονηρὸ πολύ, ἡ κόρη λίγο ἄμυαλη καὶ πάρα πολὺ ναζιάρα.

Εἶχαν ἔρθει καὶ στὴν πόλι ποὺ μέναμε γιὰ νὰ κάνουν λουτρὰ καὶ νὰ μᾶς δοῦν. Ἔτσι ἔλεγε ἡ ὡραία καὶ παχουλὴ χήρα.

Γι' αὐτὴν εἶχα ἀκούσει ἢ εἶχαν ἁρπάξει τ' αὐτιά μου, ὅλο κακὰ καὶ σκανδαλιάρικα νὰ λένε οἱ γονεῖς μου. Μὰ ἤτανε φωτιὰ καὶ λαύρα!... Ἐμένα μὲ ἀναστάτωναν αὐτά. Ἄχ, νὰ μποροῦσα νἄπεφτα καὶ ἂς καιόμουνα μέσα σ' αὐτὴ τὴ φωτιὰ καὶ λαύρα!..

Εἶχα ἀκούσει καὶ πῶς ὁ ἄντρας της εἶχε πεθάνει τρελλὸς στὸ τρελλοκομεῖο, ποὺ τὸν εἶχαν κλείσει. Μὰ εἶχε καεῖ πολὺ ἀπ' τὴ φωτιὰ καὶ λαύρα..... Δὲ μ' ἔνοιαζε ὅμως γι' αὐτό, ἤθελα νὰ καῶ κι' ἐγώ, ἀπὸ τὴ φωτιά της...

Θὰ εἶχαν περάσει δυὸ χρόνια ἴσως καὶ περισσότερα ἀπ' τὸν ἐρχομό της, ποὺ μπόρεσα κι' ἐγὼ νὰ φύγω καὶ νὰ πάω στὴν Ἀθήνα. Καὶ ἤθελα νὰ πάω στὴν Ἀθήνα, ὄχι γιὰ τὴν Ἀθήνα, ἀλλὰ γιὰ τὴν ἀφράτη κείνη χήρα.

Μὲ εἶχε κυττάξει, καθὼς ἔφευγε τότε, ἀπ' τὸ σπίτι μας, καλὰ-καλὰ στὰ μάτια σὰν νὰ προσπαθοῦσε νὰ δῇ μέσα μου, καὶ μοῦ εἶχε πεῖ σιγά:

—Λοιπόν, σὲ περιμένω νὰ ἔρθῃς!...

Αὐτὸ τό: σὲ περιμένω νὰ ἔρθῃς, μὲ νανούριζε δυὸ κι' πάνω χρόνια καὶ ἡ φαντασία μου ἔφτιανε ὡραῖες σκηνές. Κι' ἔτσι ἐγώ, ὅλο στὰ πανιὰ βρισκόμουν....

★

Μ' ἐνοχλοῦσαν στὸ δρόμο, κάτι λόγια τοῦ πατέρα μου, ποὺ μοὔχε πεῖ τὴν τελευταία ὥρα ποὔφευγε:

—Πήγαινε ἀπ' τὴν κυρία Εὐθαλία, ἀλλὰ πρόσεχε, γιατί, εἶνε ἐπικίνδυνη γυναῖκα καὶ λίγο τρελλή..

Ἦταν καλοκαίρι. Εἶχε φύγει καὶ ὁ Αὔγουστος. Καὶ τὴν ἡμέρα ποὺ θέλησα νὰ πάω στὸ σπίτι της, ἔκανε μιὰ ζέστη φοβερή. Θὰ πλησίαζαν οἱ ἕντεκα....

Καὶ πῆγα γεμᾶτος ὄνειρα καὶ συγκινήσεις..

Μ' ἔμπασαν σ' ἕνα σαλονάκι, ὅπου στοὺς τοίχους του κρεμόντουσαν πέντε ἢ ἕξη προσωπογραφίες γυναικῶν καὶ ἀντρῶν.

Μιά, ἀντρὸς νέου μὲ κάτι γενάκια ξανθὰ καὶ μὲ κάτι ταραγμένο στὸ βλέμμα, μ' ἔκανε νὰ πιστέψω πῶς θἄταν ὁ ἄντρας της, ἐκεῖνος ὁ δύστυχος ποὺ πέθανε τρελλός. Καὶ ἦταν ὡραῖος καὶ συμπαθητικός!....

Σὰ νὰ μοῦ ἔρριξαν κρύο νερό, κατάψυχρο στὴ ζέστη τὴν ἄλλη ποὖχα.

Ἀλλά, νὰ ἐκείνη, πάνω σ' αὐτὴν τὴν ὥρα. Ἄκουσα πρῶτα τὸ θρόϊσμα τῶν μεταξένιων φορεμάτων της..

Καὶ μὲ κύτταζε, μοῦ φάνηκε, σὰν ἀγοραστής, σὰν ἄνθρωπος, ποὺ θέλει ν' ἀγοράσῃ κάτι, καὶ κυττάζει, προσέχει τὴν ποιότητά του, τὴ στερεότητα....

Δὲν ξέρω ὅμως, γιατί, ἐνῷ τὸ πάθος μου γι' αὐτὴ ἦταν τόσο μεγάλο, τὄχε μεγαλώσει ἡ φαντασία μου, ἐκεῖ ἐμπρός της μίκραινε, εἶχε σχεδὸν χαθῆ. Καὶ κάτι σὰν πνοὴ ἠθικῆς εἶχε ἀρχίσει νὰ πνέῃ...

Ὄχι, δὲν ἦταν οἱ συμβουλὲς τοῦ πατέρα μου!..

Μὲ κράτησε καὶ φάγαμε μαζί. Καὶ δὲ μ' ἄφινε ἀπ' τὰ μάτια της.

Ὁ γυιός της ἦταν ὅπως τότε, ἡ κόρη της ὅμως εἶχε προοδέψει λίγο. Εἶχε γίνει ἀκόμα πιὸ ναζιάρα...

Ὅταν σηκώθηκα νὰ φύγω δὲ μἄφησε. Εἶχε τόσα δωμάτια τὸ σπίτι—τρία πατώματα μὲ εἴκοσι, εἴκοσι πέντε δωμάτια!

Καὶ μὲ ὡδήγησε σ' ἕνα ὡραῖο δωμάτιο ψηλά, στοὺς κοιτῶνες, ποὺ εἶχε κρεββάτι μὲ κουνουπιέρα καὶ παράθυρο στὸν κῆπο.

Καὶ φώναζαν, φώναζαν τὰ τζιτζίκια μέσα στὸν κῆπο, χαλοῦσαν κόσμο, ὅπως λένε.

Μὲ κύτταξε πάλι, καλὰ-καλὰ καὶ μ' ἄφησε.

Ἔμεινα μόνος. Τὰ τζιτζίκια τραγουδοῦσαν, φώναζαν μονότονα.

Σὲ λίγο ἡ νάρκη ποὺ σὰ νὰ τὴ σκόρπιζαν τὰ τζιτζίκια μὲ τὸ μονότονο τραγούδι τους, μ' ἔπιασε, μὲ τύλιξε. Τὰ μάτια μου ἐβάρυναν..

Κλεισμένος μέσ' στὴν κουνουπιέρα, ἐχάθηκα σὲ μιὰ στιγμή..

Πόσο κοιμήθηκα δὲν ξέρω. Ξαφνικὰ ξύπνησα. Κι' ἄκουσα τὰ τζιτζίκια πάλι νὰ ἐξακολουθοῦν τὸ μονότονο τραγούδι τους, μέσα στὸν κῆπο..

Ἔμεινα ἔτσι λίγη ὥρα.

Ἡσυχία μεγάλη στὸ σπίτι. Καὶ θὰ μ' ἔπαιρνε ὁ ὕπνος πάλι, ἂν δὲν ἄκουα κάποιο σιγαλὸ κρότο, ἕνα σὰ σούρσιμο...

Καὶ εἶδα τότε, στὸ μέρος ποὔχε γίνει ὁ σιγαλὸς κρότος, σ' ἕνα ντουλάπι τοῦ τοίχου, τὸ ἕνα φύλλο του νὰ κινῆται, κι' ἔπειτα ν' ἀνοίγῃ....

Σὰ νἄβλεπα ὄνειρο τότε, μοῦ φάνηκε.

Ἕνας ἄνθρωπος, ἕνα νέος, μὲ σταχτιὰ ροῦχα, καὶ σταχτιὰ ρεπούμπλικα, βγῆκε χωρὶς θόρυβο, ἀπ' τὸ ντουλάπι κι' ἐλαφρὸς-ἐλαφρός, σὰ φάντασμα, ἢ σκιά, πέρασε καὶ χάθηκε ρίχνοντας μόνο μιὰ ματιὰ στὸ κρεββάτι, ποὺ πίσω ἀπ' τὴν κουνουπιέρα του, βρισκόμουν ἐγώ..

★

Ἐπῆγα καὶ πάλι. Μὰ μὲ εἶχε παρακαλέσει τόσο πολύ, ποὺ ἔδιωξα, πέταξα πέρα τὴν ἐνθύμισι τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὰ σταχτιὰ ροῦχα, ποὺ βγῆκε ἀπ' τὸ ντουλάπι. Μὰ μὴ ἦταν ὅραμα, ὄνειρο ἀπ' τὴ μεγάλη ζέστη, τὴ νάρκη, ποὺ βρισκόμουν; Μὰ πάλι....

Καὶ πῆγα. Ἀλλ' ἐνῷ ἔβλεπα τὶς ἐπιθυμίες της καθαρά, ἔβλεπα πῶς ἔδιωχνε τὸ χαϊδεμένο της παιδί, τὸ βλάκα καὶ πονηρὸ γυιό της, καὶ ἀπομάκρυνε μὲ θυμὸ τὴ ναζοῦ κόρη της, ποὺ δὲν ἤθελε νὰ ξεκολλήσῃ ἀπὸ κοντά μας, ἐγὼ ἔμενα σὰ νὰ μοῦ εἶχαν φύγει ὅλες οἱ ἐπιθυμίες, ἢ σὰ νἄχε γίνει ξαφνικὰ αὐτὴ ἡ παχουλὴ καὶ ὡραία, καμμιὰ ἄσχημη, κοκκαλιάρα γρηά..

—Μὰ τόσο κουτὸς εἶμαι; Ἔλεγα ἔπειτα, καὶ μοῦ ἐρχόταν ν' ἁρπάξω καὶ νὰ σφίξω τὸ λαιμό μου.

★

Τὴν τρίτη φορά, ἀφοῦ φάγαμε, μὲ ὡδήγησε αὐτὴ ἡ ἴδια, ὅπως τὴν πρώτη φορὰ στὸ δωμάτιο, ποὺ θἀναπαυόμουν. Καὶ μπῆκε κι' αὐτὴ μέσα:

—Γιὰ ἔλα, νὰ σοῦ δείξω τώρα καὶ κάτι μυστικά μου, μοῦ λέει.

Καὶ διευθύνθηκε στὸ ντουλάπι, ποὺ τὄχα δεῖ ἀπ' τὴν πρώτη φορά, πῶς ἦταν ντουλάπι, ἄνοιξε τὰ φύλλα του, ἔσκυψε, κάτι θὰ πίεσε ἴσως καὶ τὸ μέσα μέρος τοῦ ντουλαπιοῦ ἄνοιξε, κι' ἔδειξε ἕνα διάδρομο..

—Γιὰ ἔλα... Ἔλα, μοῦ λέει καὶ μπαίνει στὸ ντουλάπι καὶ περνᾷ στὸ διάδρομο.

Τὴν ἀκολούθησα. Ἦταν ἕνας στενὸς-στενὸς διάδρομος καὶ μακρύς. Εἶδα καὶ δωμάτια.

—Βλέπεις; μοῦ ἔλεγε. Τὸ περίμενες αὐτό;.. Ἔχουν καὶ ἀρκετούτσικο φῶς!... Αὐτὰ ὁ παπποῦς μου τἄχε κάνει γιὰ καταφύγια. Ἤτανε οἱ καιροὶ κακοί, ἄγριοι τότε... Νά, γιὰ ἔλα σ' αὐτὸ τὸ δωμάτιο...

Μπήκαμε σ' ἕνα δωμάτιο τέλεια ἐπιπλωμένο Τὸ κρεββάτι ἕτοιμο...

—Βλέπεις;... Ὁ παπποῦς μου τὄχε γιὰ κρυψῶνα, ἐγώ... γιὰ κάτι... ξέρεις ἐσύ;.. Ἐγὼ τὸ λέω, εἶμαι ἁμαρτωλὴ λιγάκι! Μὰ τί νὰ κάνω; Νέα εἶμαι ἀκόμα... Δὲν εἶμαι;...

Πιὸ δυνατὰ χτυποῦσε ἡ καρδιά μου ἀπ' τὴν ἀπάντησι ποὺ ἔδωσα. Σβυστὰ-σβυστὰ εἶχα πεῖ:

—Τὸ ρωτᾶτε;... Πιὸ νέα ἀπ' τὶς νέες!...

Μοῦ ἔδωσε μιὰ μὲ τὸ τρυφερὸ χεράκι της στὸ πρόσωπο:

—Παληόπαιδο!...

Κείνη τὴ στιγμὴ κάτι ἀκούστηκε, κάτι σὰ σιγαλὸ σφύριγμα.

—Μπά! ἔκαμε ἡ κυρία Εὐθαλία, καὶ στάθηκε. Τ' εἶνε αὐτό!..

Καὶ βγῆκε ἔπειτα γρήγορα στὸ διάδρομο.

Ἐγὼ πλησίασα στὸ διάδρομο, ἕτοιμος νὰ παλέψω.

Νόμισα πῶς ἦταν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος τῆς ντουλάπας.

Τίποτα ἀπ' αὐτό. Μιλοῦσε σιγὰ μὲ τὴν ὑπηρέτριά της.

Ἡ κυρία Εὐθαλία ἦρθε:

—Τί κατάρα! μοῦ λέει. Ἦρθε ὁ πατέρας σου!... Στάσου... Κάτσε δῶ καὶ περίμενε γιὰ νὰ πάω νὰ τὸν διώξω.. Μὴν κουνηθῇς ἀπὸ δῶ μέσα!..

★

Ὕστερα ἀπὸ δυὸ-τρεῖς ὧρες, βρῆκα τὸν πατέρα μου στὸ ξενοδοχεῖο, ποὺ ἔμενα. Γύριζε ἐπάνω κάτω νευριασμένος.

—Ἐπὶ τέλους! ἔκανε ἅμα μὲ εἶδε. Ἦρθες;...

Καὶ μὲ πῆρε νὰ πᾶμε σὲ κάποιο καφενεδάκι ἀπόμερο, γιὰ νὰ μιλήσουμε. Εἶχε νὰ μοῦ πῇ πολλά.

Ἤπιαμε καφὲ καὶ ζεστὸ νερό. Κι' ἔπειτα ὁ πατέρας μου, ἀφοῦ ἔμεινε λίγο μὲ γυρτὸ κεφάλι, τὸ ὕψωσε καὶ μοῦ εἶπε:

—Ὅταν ἔφυγες, τὰ σκέφτηκα καλὰ καὶ μετάνοιωσα ποὺ σἄφησα. Ἤξερα πῶς θὰ πήγαινες ἀπ' τὴν Εὐθαλία, ἀλλ' ἔπειτα τὰ σκέφτηκα καλύτερα!... Ἡ Εὐθαλία εἶνε μιὰ ἐπικίνδυνη γυναῖκα! Πιάνει ἐρωμένους τώρα, νέους, τοὺς πληρώνει, τοὺς ντύνει, ἀλλ' ὅταν γίνονται αὐτοὶ ἕνα κουρέλι, τοὺς πετᾷ ὅπως πετοῦν τὰ κουρέλια!.. Ναί, ναί! Ἔχω ἀκούσει ἀπὸ παληοὺς συγγενεῖς μας, τί κάνει, πῶς περνᾷ τώρα. Ἂν κι' ἐγὼ τὴν ξέρω καλά, ἀλλὰ τί δρόμο ἔχει πάρει τώρα τὸ κακὸ ποὖχε μέσα της. Πιάνει ἐρωμένους νέους τοὺς δίνει χρήματα, ἀλλὰ τοὺς καταστρέφει τὴν ὑγεία!...

Καὶ ὁ πατέρας μου, ἀφοῦ στάθηκε λίγο, μὲ ρώτησε:

—Ἐσένα δὲ σοῦ ρίχτηκε;

—Ὄχι... τοῦ εἶπα.

—Περίεργο!... Ἴσως θἄχῃ κάποιον ἄλλον, ὅσο νὰ τὸν διώξῃ... Ἄκου δῶ, τώρα εἶσαι ἄντρας καὶ μπορῶ νὰ μιλήσω ἐλεύτερα...

Καὶ μένα μοῦ ἦταν ἐρωμένη πρὶν παντρευτῇ! Πήγαινα στὸ σπίτι της μ' ἔκρυβε σὲ κάτι κρυψῶνες καὶ ἡ μάννα της ποῦ νὰ ὑποπτευθῇ τί γινόταν. Ὁ πατέρας εἶχε πεθάνει....

Ἐδῶ τότε, μίλησα κι' ἐγώ, γιὰ νὰ τοῦ δείξω, πῶς δὲν εἶχα καμμιὰ σχέσι καὶ νὰ τὸν ἡσυχάσω. Κι' ἔδειξα μ' αὐτὸ ποὺ εἶπα, στὸν ἑαυτό μου ὅτι ἤμουν ἕνας μεγάλος ψεύτης!.... Κι' ἄρχισα ἔτσι:

—Ἄ, τώρα καταλαβαίνω..

Καὶ διηγήθηκα τί εἶχα δεῖ τὴν πρώτη φορὰ νὰ βγαίνῃ ἀπὸ τὸ ντουλάπι ἕνας ἄνθρωπος. Δὲν εἶπα ὅμως ἂν ἦταν τὴν πρώτη φορά.

—Νάτο, νάτο! Ἔκανε ὁ πατέρας μου, ἐνῷ ἐγὼ ἔλεγα:

—Ἔ καὶ ποῦ νἄξερες, πατερούλη μου!...

Καὶ μοῦ διηγήθηκε ὁ πατέρας ἔπειτα, πῶς ἀπ' αὐτὰ κι' ἀπ' αὐτὰ τρέλανε τὸν ἄντρα της. Εἶχε ἐρωμένους, ἔβλεπε ὁ καημένος καὶ φαντάσματα νὰ χάνονται στοὺς τοίχους....

Μ' αὐτὰ καὶ μ' αὐτὰ ὅμως ἡ περιουσία της εἶχε μείνει ἡ μισή.

Πίστευα πῶς ὁ πατέρας μου θὰ μ' ἄφηνε νὰ μείνω στὴν Ἀθήνα, ἀλλὰ δὲ μοὔγινε ἡ χάρη...

—Ὄχι, ὄχι, μοῦ εἶπε. Θἄρθῃς μαζί μου!...

★

Χρόνια πέρασαν ἀρκετὰ ἀπὸ τότε. Ἔμαθα πῶς ἡ Εὐθαλία εἶχε πεθάνει καὶ ἡ κόρη της παντρευτῆ.

Ὕστερα ἀπὸ λίγο καιρό, ἔμαθα πῶς εἶχε χωρίσει καὶ τὴν περιουσία της τῆς τὴν εἶχαν φάει οἱ ἐρωμένοι. Καὶ ζοῦσε τώρα μὲ τὴ βοήθεια κάτι ἡλικιωμένων πλουσίων. Ἔμαθα ὅμως καὶ κάτι ποὺ μὲ λύπησε πολύ:

Τὸν ἀδελφό της, γιὰ νὰ τὸν ξεφορτωθῇ, ποὺ τοὔχε φάει καὶ τὸ μερτικό του, τὸν ἔκλεισε μὲ τὴ βοήθεια τῶν πλουσίων ἐρωμένων της, στὸ φρενοκομεῖο....

ΔΗΜΟΣΘ. Ν. ΒΟΥΤΥΡΑΣ

Μία ὡραία φωτογραφία ἀπὸ τὶς θερινὲς κατασκηνώσεις τῶν παιδιῶν.

ΔΙ' ΟΣΟΥΣ ΑΣΧΟΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΤΟ ΥΠΕΡΠΕΡΑΝ

ΔΙΑΤΙ ΕΓΙΝΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΣΤΗΣ

Μία ὁμολογία τοῦ ΚΟΝΑΝ-ΝΤΟ'Υ'Λ

Ὅταν ἤμουνα πολὺ νέος, τελείωσα τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Ἐδιμβούργου μὲ τὸ δίπλωμα τοῦ ἰατροῦ.

Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἤμουν τελείως ἐμπεποτισμένος μὲ τὰς ὑλιστικὰς ἰδέας, ἀναπτυχθεὶς μὲ τὰς θεωρίας τοῦ Χώξλεϋ, τοῦ Τίντελ, τοῦ Ἑρβέρτου Σπένσερ, τοῦ Τζῶν Στοὺαρτ Μὶλλ καὶ ἄλλων, ποὺ πολὺ γρήγορα κατέστρεψαν σὲ πολλοὺς ἀπὸ μᾶς τὴ θρησκεία τῆς παιδικῆς μας ἡλικίας.

Μοῦ ἐφαίνετο τότε, ὅτι ἡ ὑλιστικὴ θεωρία ἦτο κἄτι τὸ ἀναμφισβήτητον καὶ ἂν δὲν ἀποκτοῦσα δικές μου πεποιθήσεις διὰ τῆς ἀναγνώσεως καὶ τῶν πειραμάτων, θὰ εὑρισκόμην ἀκόμη στὴν αὐτὴν πνευματικὴν κατάστασιν.

Ἤμουν πάντα θεϊστὴς διότι ὁ κόσμος ἔχει ἀνάγκην μιᾶς κεντρικῆς ἐξηγήσεως, ἀλλὰ τὸ γιατὶ ὁ μικρὸς ὁ ἄνθρωπος νὰ φαντάζεται ὅτι θὰ ἐπιζήσῃ, μοῦ φαινόταν τόσο παράλογο, ὅσο ἂν μοῦ ἔλεγαν ὅτι ἡ φλόγα θὰ ἐπέζη τοῦ κεριοῦ καὶ ὁ ἠλεκτρισμὸς τοῦ συσσωρευτοῦ ποὺ τὸν προκάλεσε.

Δὲν μπορῶ νὰ πῶ, ὅτι ἤμουν ἱκανοποιημένος μὲ τὰς ἐξηγήσεις αὐτάς, διότι μὲ τὴν ἐξαφάνισιν μετὰ θάνατον φαίνεται ἀνόητον τὸ νὰ χάνωμεν τὸν καιρόν μας εἰς τὴν ζωήν, δημιουργοῦντες κἄτι καὶ διδασκόμενοι. Ἀλλ' ὁπωσδήποτε ἤμουν εὐχαριστημένος ποὺ ἀκολουθοῦσα τὴν ἀλήθεια ὅπου, τοὐλάχιστον μποροῦσα νὰ τὴν κατανοήσω.

★

Ἤμουνα ὅμως ἕνας παμφάγος ἀναγνώστης καὶ μιὰ μέρα ἐντελῶς τυχαίως μοῦ ἔπεσε στὰ χέρια μου ἕνα βιβλίο ποὺ ἐπεγράφετο: «Τὰ ἀπομνημονεύματα τοῦ δικαστοῦ Ἔντμον». Δὲν ξέρω πῶς ἔπεσε στὰ χέρια μου, ἀλλ' ὁπωσδήποτε εἶχε ἐπίδρασι στὴ ζωή μου. Ὁ συγγραφεὺς ἦταν μέλος, τοῦ ἀνωτάτου δικαστηρίου τῆς Νέας Ὑόρκης καὶ ἀπὸ τὰ γραφόμενά του ἐφαίνετο ἕνας τελείως ἰσορροπημένος ἄνθρωπος. Ἐν τούτοις σ' αὐτὸ τὸ βιβλίο ἀφηγεῖτο πῶς ἔχασε τὴ γυναῖκα του καὶ πῶς μετὰ τὸν θάνατόν της, κατώρθωνε νὰ διατελῇ σὲ διαρκῆ ἐπικοινωνία μαζύ της διὰ τῆς θυγατρός του ποὺ ἦταν μέντιουμ.

Ἐθεωροῦσα πάντοτε τὰ μέντιουμ ὡς τύπους ἀπατεώνων καὶ παληανθρώπων. Ἀλλὰ δὲν μποροῦσα νὰ φαντασθῶ πῶς μιὰ κόρη θὰ ἀπατοῦσε τὸν πατέρα της σ' ἕνα τόσο λεπτὸ ζήτημα, ἡ δὲ ἀφήγησις ἐποίκιλλε μὲ πολλὰ ὑπερφυσικὰ φαινόμενα ποὺ συνέβαιναν στὸ σπῆτι τοῦ Ἔντμον.

Ἕνα βιβλίο εἴτε καὶ δέκα βιβλία δὲν θὰ μποροῦσαν νὰ μὲ πείσουν σ' ἕνα τόσο σημαντικὸν ζήτημα, ἀλλὰ τοὐλάχιστον φάνηκα τότε διατεθειμένος νὰ διαβάσω κἄτι παραπάνω καὶ νὰ πειραματισθῶ.

Ἐδημιούργησα ἕνα κύκλον πειραματιζομένων γύρω μου χωρὶς ἐξ ἐπαγγέλματος μέντιουμ καὶ βρῆκα μετὰ τὰ πειράματα, ὅτι ἂν μηνύματά τινα ἦσαν φρόνιμα, ἄλλα ἦσαν ἀνόητα καὶ ἀπατηλά. Ἦταν κάτι τόσο ἀνάμικτο, ὥστε μέσα στὴ γεμάτη ἀπὸ φροντίδες ζωή μου, δὲν εὕρισκα καιρὸ νὰ τὰ διευκρινίσω. Καὶ ἂν καὶ ἤμουν πεπεισμένος περὶ τοῦ ὅτι τὰ φαινόμενα αὐτὰ συνέβαινον, δὲν μποροῦσα νὰ πῶ ποίαν ἀκριβῶς ἀξίαν εἶχαν στὴν παγκόσμιον τάξι τῶν πραγμάτων.

Ὁ πόλεμος μοῦ ἄνοιξε τὰ μάτια. Μοῦ ἐγεννήθη αἰφνιδίως ἡ ἐντύπωσις τοῦ πόσον σπουδαῖο θὰ ἦταν τὸ ζήτημα αὐτό, ὅταν ὅλος ὁ κόσμος ρωτοῦσε τί γινόνταν ὅλοι οἱ λαμπροὶ νέοι ποὺ ἔδιδαν τὴν ζωήν των γιὰ τὴν πατρίδα των καὶ ἐσκέφθην πῶς μόνον διὰ τῆς ψυχικῆς θεωρίας θὰ μποροῦσε νὰ δοθῇ ὁριστικὴ ἀπάντησις.

Κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος τοῦ πολέμου μία νέα φίλη τῆς συζύγου μου ἦλθε νὰ συγκατοικήσῃ μαζύ μας. Εἶχεν ἀναπτύξει πολὺ τὴν ἰδιότητα ἐκείνην ποὺ

ἀποκαλεῖται αὐτόματος γραφίς, κἄποια ἐξωτερικὴ δύναμις ἐφαίνετο νὰ κυριαρχῇ τοῦ ἐγκεφάλου καὶ τῆς χειρός της καὶ νὰ παραγάγῃ κάτι ποὺ ἦταν ὑπεράνω τῶν δυνάμεών της.

Ἡ νέα αὐτὴ εἶχε χάσει τρεῖς ἀδελφοὺς της στὸν πόλεμο ἡ δὲ σύζυγός μου εἶχε χάσει τὸν ἀδελφόν της στὸ Μόντε.

Αὐτοὶ οἱ τέσσαρες στρατιῶται ἤρχοντο μὲ τὸ χέρι τῆς κόρης καὶ μᾶς ἔδιδον διάφορες λεπτομέρειες τοῦ θανάτου των. Ὁ καθεὶς ἐξ αὐτῶν χωριστὰ μὲ τὸν γραφικόν του χαρακτῆρα.

Ἐπὶ τέλους μᾶς ἔδειξαν καὶ τὸ χάρισμα τῆς προφητείας. Θυμοῦμαι ὅτι ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς νέους εἶχεν ἕναν ἀδελφὸν Γουΐλλυ, ποὺ εἶχεν αἰχμαλωτισθῆ εἰς τὴν Γερμανίαν. Τοῦ εἴπαμε: «Θὰ δραπετεύσῃ ὁ Γουΐλλυ;». «Ναί,» ἦταν ἡ ἀπάντησις. Καὶ τότε τὸν ρωτήσαμε: «Πῶς;». «Σ' ἕνα τραῖνο». Μετ' ὀλίγον ὁ Γουΐλλυ δραπέτευε. Τότε τοῦ στείλαμε ἕνα σημείωμα μὲ τὸ τί εἶπε τὸ πνεῦμα. Μᾶς ἀπήντησε: «Εἶνε καταπληκτικό. Πέρασα τὴ Σιλεσία, σ' ἕνα τραινο καὶ νομίζω πῶς εἶμαι ὁ μοναδικὸς αἰχμάλωτος ποὺ ἐδραπέτευσε μ' αὐτὸν τὸν τρόπο».

Ἔπειτα ἀπὸ ἐπανειλημμένα φαινόμενα τοῦ εἴδους αὐτοῦ ἐπείσθην. Ἦτο ἀδύνατον, νὰ ἀντικρύσω τὸ αὐτοπόδεικτον. Εἶδα τότε τὸ λάθος ποὺ ἔκαμα στὸ παρελθὸν νὰ στηρίζωμαι σὲ ἀρνητικὰ πράγματα. Εἰς τὴν ἐπιστήμην μόνον στὰ θετικὰ πρέπει νὰ βασίζεται κανείς. Τὸ πείραμα ποὺ ἀποτυγχάνει δὲν ἔχει βάσιν, ἐκεῖνο ποὺ ἐπιτυγχάνει παραμένει ἀκλόνητον.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰ φαινόμενα ποὺ εἶπα, ἄρχισα νὰ παρατηρῶ, ὅτι ἦταν ἄξια ἐνδιαφέροντος. Ἡ ὕπαρξις τῶν ψυχικῶν νόμων ἄρχισε νὰ μὲ ἑλκύῃ.

Ἀπὸ τοῦ 1016 ἐγὼ καὶ ἡ σύζυγός μου εἴδαμε καθαρὰ ὅτι τίποτα σ' αὐτὸν τὸν κόσμο δὲν ἦταν τόσο ἐνδιαφέρον τὴν γῆ, ὅσο τὸ νὰ μάθῃ κανεὶς τί θὰ γίνῃ καὶ τί τὸν περιμένει στὸν ἄλλο κόσμο.

Τέτοια ἐντύπωσι μᾶς ἔκαμεν αὐτὴ ἡ σκέψι, ὥστε ἀφιρώσαμε τὴ ζωή μας γιὰ νὰ ἀποκτήσωμε τὰς γνώσεις αὐτάς, οὐχὶ ὡς θρησκόληπτοι μιᾶς νέας πίστεως, ἀλλ' ὡς μίαν θαυμασίαν νέαν ἐπιστήμην ἐκπεμπομένην ἀπὸ τὸ κέντρον τῆς γνώσεως.

★

Ἀπὸ τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν ἀνελάβομεν τὴν ἀποστολὴν αὐτὴν παρῆλθον ἕνδεκα ἔτη. Ἐταξειδεύσαμεν ὁμοῦ 60.000 μίλλια. Ὡμίλησα εἰς 300 περίπου συνελεύσεις καὶ ἐνώπιον ἄνω τοῦ τετάρτου τοῦ ἑκατομμυρίου ἀνθρώπων. Ἔγραψα ἑπτὰ βιβλία ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου. Ἵδρυσα κεντρικὸν γραφεῖον προπαγάνδας εἰς τὴν ὁδὸν Βικτώρια.

Κατηναλώσαμεν τὸν χρόνον, τὸ χρῆμα μας, τὴν δραστηριότητά μας, ὅτι καὶ ἂν εἴχαμεν...πρὸς ἕνα καὶ μόνον ἀντικειμενικὸν σκοπόν, καὶ φρονῶ ὅτι ὁ σκοπὸς οὗτος ἐπετεύχθη.

Τὸ θαυμασιώτερον πρᾶγμα ἐξ ὅσων μᾶς συνέβησαν ὑπῆρξεν ἡ ἐμφάνισις τοῦ Φοινέα. Πρὸ καιροῦ ἡ σύζυγός μου κατώρθωσε νὰ προβαίνῃ καὶ αὐτὴ εἰς τὴν αὐτόματον γραφὴν καθ' ὃν τρόπον καὶ ἡ νέα περὶ τῆς ὁποίας σᾶς ὡμίλησα. Ἐπὶ ἔτη ἡ σύζυγός μου ἔγραφεν ὅπως συνήθως τὰ μέντιουμ τοῦ εἴδους αὐτοῦ.

Πρὸ πέντε ἐτῶν ἐν τούτοις ἐπῆλθεν ἀξιοσημείωτος μεταβολή. Ἦλθε πρὸς ἡμᾶς ἕνα ἀνώτερον πνεῦμα, ὁ Φοινέας, ἂν καὶ τὰ ὀνόματα τῶν πνευμάτων δὲν εἶνε ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα εἶχον εἰς τὴν ζωήν.

Ὁ Φοινέας, καθὼς μᾶς ἀφηγήθη ὁ ἴδιος γιὰ τὸν ἑαυτόν του, ἦταν ἕνας Ἄραψ ποὺ εἶχε μεταναστεύσει στὴν Χαλδαία καὶ ἔζησε στὴν πόλι τοῦ Οὐρ. Ὅταν τὸν ρώτησα ἂν βρισκόταν ἐκεῖ τὴν ἐποχὴ τοῦ Ἀβραάμ, μοῦ εἶπε: «Πολὺ πρὸ αὐτοῦ».

Ἐφαίνετο σὰν νἄταν ἕνα πολὺ παλαιὸ καὶ σοφὸ πνεῦμα. Ἀπὸ πενταετίας εἶνε ὁ ἀχώριστος σύντροφός μας, ἀδελφός μας, πατέρας τῶν παιδιῶν μου, γεμᾶτος ἀπὸ ἀγάπη, τρυφερότητα καὶ σοφὲς συμβουλές. Τελευταίως τοῦ ζήτησα νὰ μοῦ δώσῃ νὰ δημοσιεύσω μερικά του διδάγματα. Μοῦ ἐπέτρεπε νὰ τὸ πράξω.

Προσπαθῶ στὸ βιβλίο αὐτό, νὰ δώσω μιὰ μικρὴ ἰδέα τῆς δυνάμεως τοῦ Φοινέα. Γιὰ ἕνα πρᾶγμα μπορῶ νὰ βεβαιώσω τὸ κοινόν. Ποτὲ δὲν ἤγγισα τὸ ἔργον αὐτό. Προῆλθε τελείως, εἴτε γραπτῶς εἴτε προφορικῶς ἀπὸ τὴν ἐπέμβασίν του διὰ τοῦ μέντιουμ.

Τώρα θὰ σᾶς ἀποδείξω ἀπὸ μερικάς του προφητείας πῶς εἶνε κάτι τελείως ἐκτὸς τοῦ ἑαυτοῦ μας... Εἰς τὰ χειρόγραφά μου προεμάντευσε τὸν θάνατον δύο ἀνθρώπων.. Ὁ ἕνας ἐξ αὐτῶν ἦτο ὁ λόρδος Νόρθκλιφ κατὰ τὴν ἐποχὴν ποὺ ἤρχισαν νὰ κυκλοφοροῦν φῆμαι διὰ τὴν ἀσθένειάν του. Ὁ ἄλλος ἦτο ὁ Χουντίνι ὁ συνωμότης, ἕνας τελείως ἠσκημένος ἀθλητής, ὁ ὁποῖος εὑρίσκετο ἀπολύτως καλὰ εἰς τὴν ὑγείαν του τότε. Καὶ αἱ δύο προρρήσεις ἐπραγματοποιήθησαν.

Ἀναφορικῶς πρὸς τὸν Χουντίνι ὁ ὁποῖος ἦτο ἔνθερμος ἀντιπνευματιστής, ἡ προειδοποίησις ἦλθεν ὡς ἑξῆς: «Ὁ Χουντίνι εἶνε καταδικασμένος, καταδικασμένος, καταδικασμένος. Δὲν θὰ μπορέσῃ πιὰ νὰ βρίσκεται ἀντιμέτωπος στὴν ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ». Αὐτὸ μᾶς ἐλέχθη ἕνα χρόνο τουλάχιστον πρὸ τοῦ θανάτου.

Τόσο χωρισμένος εἶνε ὁ Φοινέα ἀπὸ μᾶς, ὥστε συχνὰ μᾶς λέγει γνώμας στὰς ὁποίας διαφωνοῦμεν ἡμεῖς καὶ συχνὰ ἀγνοεῖ πράγματα γιὰ τὰ ὁποῖα ἡμεῖς εἴμεθα πολὺ καλὰ πληροφορημένοι.

Πόσο μεγάλαι, ὡραῖαι, καὶ ἐκτεταμέναι εἶνε αὗται αἱ ἀπόψεις, μόνον ἐκεῖνος ποὺ τὰς μελετᾷ μπορεῖ νὰ κρίνῃ.

Εἶνε ὁ ἐκλεκτὸς καρπὸς τῆς πνευματικῆς μας ἀποστολῆς. Αὐτὰ μόνον γνωρίζω. Ὁπωσδήποτε, ἐξακολουθοῦμε νὰ θεωροῦμε τὸν ἑαυτό μας σὰν ὄργανα σ' ἕνα ἀόρατο χέρι, ποὺ ἐργαζόμεθα γιὰ ἕνα εἰδικὸ σκοπὸ ποὺ ἔχει διατάξει ὁ μέγας Νοῦς ποὺ ὁρίζει τὸ μέλλον μας.

Κ. ΝΤΟ'Υ'Λ

ΔΕΚΑ ΕΝΤΟΛΑΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΕΖΟΥΣ

ΚΑΙ ΔΕΚΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΙΣΤΑΣ

Τὰ «θύματα τῶν τροχῶν» ἀνέρχονται εἰς πολλὲς χιλιάδες κάθε χρόνο εἰς ὅλον τὸν κόσμο.

Οἱ δέκα ἐντολὲς ποὺ δίνουμε κατωτέρω δὲν ἔχουν ἄλλο σκοπὸ παρὰ νὰ συμβάλουν εἰς τὴν μείωσιν τῶν δυστυχημάτων αὐτῶν ποὺ δημιουργοῦν ἀναπήρους καὶ σκορπίζουν πένθος γύρω των. Ἂς τὶς προσέξουν οἱ ἀναγνῶσται μας. Καὶ πρῶτοι οἱ πεζοί:

1.—Βαδίζετε πάντοτε στὰ πεζοδρόμια —καὶ ὄχι στὴν ἄκρη—ἢ στὰ πλάγια τῶν δρόμων.

2.—Ἡ ἄσφαλτος, τὸ κέντρον τῶν δρόμων, ἀνήκει στὰ αὐτοκίνητα. Προσοχὴ πάντα πρὶν ἀφῆστε τὰ πεζοδρόμια.

3.—Νὰ περνᾶτε ἀπὸ τὸ ἕνα πεζοδρόμιο στὸ ἄλλο πάντα εἰς εὐθεῖαν γραμμήν, διαλέγοντας τὸν συντομώτερο δρόμο καὶ μόνον ἐφ' ὅσον βεβαιωθῆτε ὅτι ὁδὸς εἶνε πράγματι ἐλεύθερη.

4.—Μὴν διασχίζετε ποτὲ τὸν δρόμον ἀμέσως πρὶν ἢ ἀμέσως μετὰ ἕνα αὐτοκίνητο, ἰδίως λεωφορεῖο ἢ τράμ. Μπορεῖ ἀπὸ πίσω νὰ ἔρχεται ἄλλο, ποὺ δὲν βλέπετε καὶ μὴν προφθάσετε νὰ ὀπισθοχωρήσετε.

5.—Στὶς διασταυρώσεις νὰ διασχίζετε μόνον στὰ ὡρισμένα σημεῖα.

6.—Νὰ τηρῆτε τοὺς κανόνας καὶ νὰ ὑπακούετε στὰ σήματα, φωτεινὰ ἢ ἄλλα.

7.—Νὰ μὴ σταθμεύετε στὶς γωνίες τῶν δρόμωνν.

8.—Νὰ ἔχετε πάντα ὑπ' ὄψιν ὅτι ὅταν οἱ δρόμοι εἶνε ὑγροὶ καὶ γλυστεροὶ τὰ αὐτοκίνητα δὲν μποροῦν νὰ σταματήσουν ἀμέσως.

9.—Μὴν πατᾶτε ποτὲ φλοιοὺς καρπῶν καὶ ἄλλα ἀντικείμενα στὰ πεζοδρόμια ἢ στὸ ἀσφαλτόστρωμα.

10.—Μὴν ἀνεβαίνετε καὶ μὴν κατεβαίνετε ποτὲ ἀπὸ ὀχήματα ἐν κινήσει.

Δεύτερον αὐτοκινητισταί:

1—Νὰ προσέχετε στὶς διασταυρώσεις ἰδίως σὲ δρόμους μὲ μεγάλη κίνησι.

2.—Νὰ κρατῆτε πάντα τὴν δεξιάν. Νὰ κάμπτετε ἀριστερὰ μὲ μεγάλη καμπύλη, δεξιὰ μὲ μικρή.

3.—Προτοῦ κάμψετε ἀριστερὰ νὰ ἀφίνετε νὰ προσπεράσουν τὰ ἀντιθέτως ἐρχόμενα ὀχήματα. Νὰ κάνετε ἐγκαίρως τὸ κατάλληλο σῆμα.

4.—Νὰ προσπερνᾶτε τὰ ὀχήματα ποὺ προηγοῦνται στὰ ἀριστερά, ἐφ' ὅσον ὅμως δὲν ὑπάρχει κίνδυνος ἀπὸ τὰ ἀντιθέτως ἰδίως ἐρχόμενα ὀχήματα. Νὰ λαμβάνεται πάντοτε ὑπ' ὄψιν ὁ ἰδιαίτερος κανονισμὸς τῶν τροχιοδρόμων.

5.—Ὅταν σᾶς προσπερνάῃ ἄλλο ἁμάξι, νὰ μένετε πάντοτε δεξιὰ χωρὶς νὰ αὐξήσετε τὴν ταχύτητά σας.

6.—Μὴ σταθμεύετε ποτὲ καὶ μὴν ἀφίετε τὸ αὐτοκίνητό σας ποτὲ στὶς καμπύλες τῶν δρόμων ἢ σὲ σημεῖα ποὺ δὲν φαίνονται εὔκολα.

7.—Νὰ σβύνετε ἐγκαίρως τοὺς προβολεῖς καὶ τὰ φῶτα σας.

8.—Μὴν ὁδηγῆτε ποτὲ ἐὰν εἶσθε κουρασμένος, σκοτισμένος.

9.—Ἰδιαίτερη προσοχή, ὅταν βρέχῃ, χιονίζῃ, εἶνε παγωνιά, ἢ ὅταν ὁμίχλη περιορίζῃ τὴν ὁρατότητα.

10.—Νὰ προσέχετε καὶ νὰ φροντίζετε πάντοτε τὸ αὐτοκίνητό σας καὶ ἰδιαιτέρως τὰ φρένα, τὸ τιμόνι, τὰ λάστιχα καὶ τὰ φῶτα οὕτως ὥστε νὰ λειτουργοῦν πάντοτε στὴν ἐντέλεια.

Μὲ τὴν τεραστίαν ἀνάπτυξιν τῆς κινήσεως τῶν αὐτοκινήτων πρέπει οἱ πεζοὶ ἀφ' ἑνὸς νὰ φροντίζουν μόνοι τους γιὰ τὴν ἀσφάλειά τους, ἀναχωροῦντες ἀπὸ τὴν βάσιν ὅτι ὁ δρόμος ἀνήκει εἰς τὸ αὐτοκίνητον, οἱ δὲ αὐτοκινητισταὶ νὰ ἐμπνέωνται ἀπὸ κοινωνικὴν ἀλληλεγγύην καὶ ἱπποτισμόν.

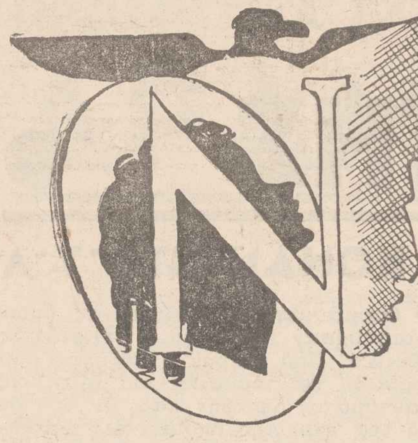

ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΤΟΥ ΑΕΤΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΙΩΣΗΦΙΝΑΣ

Τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ κ. ΣΠΥΡΟΥ ΜΕΛΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. — Ἡ Ἰωσηφίνα ξεκίνησε ἀπὸ τὴν Μαρτινίκα καὶ ἔρχεται στὸ Παρίσι. γιὰ νὰ πανδρευθῇ —καὶ πανδρεύεται— τὸν κόμητα Μπωαρναί. Χωρίζουν ὕστερα καὶ νυμφεύεαι τὸν Ναπολέοντα, γιὰ τὸν ὁποῖον δὲν αἰσθάνεται δυνατὸ πάθος, ἀλλὰ μιὰ βαθειὰ συμπάθεια κι' ἕνα ἀπέραντο θαυμασμό. Ἀλλὰ καὶ ὁ Ναπολέων, παρὰ τὴ συμπάθεια ποὺ ἔχει γιὰ τὴν Ἰωσηφίνα, ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς στέψεώς του εἰς αὐτοκράτορα ἀρχίζει νὰ σκέπτεται τὸ διαζύγιον, γιὰ νὰ μπορῇ νὰ παντρευθῇ ἐκ νέου καὶ νὰ δώσῃ διάδοχο στὸ θρόνο.

17ον

Τὴν συγκρίνει κανεὶς μὲ τὴν Εὔα, ἀλλὰ μὲ μιὰ Εὔα μὲ τὸ ἁμάρτημα, ποὺ ξοδεύει ἄπειρα χρήματα γιὰ τὰ φύλλα τῆς συκῆς της...

Ἡ Ἰωσηφίνα ὑπῆρξε ἡ Αὐτοκράτειρα ἡ πιὸ φιλάρεσκη, ἡ πιὸ κομψή, ἡ πιὸ μεγαλοπρεπής... Θὰ βρῆτε στὰ ἔργα τοῦ Μασσὸν τὸν κατάλογον τῶν θαυμασίων φορεμάτων της, τῶν γουναρικῶν, τῶν ἀσπρορρούχων, τῶν κοσμημάτων καὶ τῶν δαντελλῶν της.

Ἡ σταχτοποῦτα τοῦ παραμυθιοῦ, ποὺ εἶχε τρία φορέματα, τὴ θάλασσα μὲ τὰ ψάρια, τὸν οὐρανὸ μὲ τἄστρα καὶ τὸν κάμπο μὲ τὰ λουλούδια, θὰ τἄχανε μπροστὰ σ' αὐτὲς τὶς παραμυθένιες πολυτέλειες τῆς Αὐτοκρατείρας. Ὁ Ναπολέων εὑρίσκετο διαρκῶς πρὸ ἀδιεξόδου ἐμπρὸς στοὺς ἀτελείωτους λογαριασμοὺς ἑκατοντάδων χιλιάδων φράγκων, ἑκατομμυρίων ποὺ ἐκόστιζαν ὅλες αὐτὲς ἡ τρέλλες τῆς Ἰωσηφίνας. Μά, ἡ Ἰωσηφίνα ἦτο Αὐτοκράτειρα τῆς Γαλλίας, δὲν τῆς ἦτο δυνατὸν νὰ ντύνεται σὰν οἱαδήποτε κυρία κομψή, ἦτο ὑποχρεωμένη μὲ τὴν πολυτέλειά της νὰ ἐνθαρρύνῃ τὴν τέχνη, τὴν βιομηχανία καὶ τὸ ἐμπόριον. Οὐδέποτε ὡραιότερα ὑφάσματα, ὡραιότερα κεντήματα, δὲν εἶχε ὑφάνει ἡ Λυών.

Αὐτὴ ἡ σπατάλη τὴν ἔκανε γλήγορα δημοφιλῆ. Ἀρέσει στὶς μάζες νὰ ζητωκραυγάζουν τὴ βασίλισσά τους, ἰδίως ὅταν αὐτὴ εἶνε μιὰ θαυμασία ἠθοποιός, ποὺ ἐνσαρκώνει τὴν πολυτέλεια, τὸ ἄφθαστο γοῦστο, τὴν λαμπρότητα. Μὴν ξεχνᾶμε πὼς μέσα σ' ὅλα αὐτὰ τὰ ἔξοδα, συμπεριλαμβάνονται ἡ τουαλέτλες τῶν συγγενῶν της, καὶ τῶν κυριῶν τῆς τιμῆς. Δῶρα, δῶρα ἀπὸ κοσμήματα ἀπὸ λουλούδια, ἀπὸ ὑφάσματα, ἀπὸ τουαλέττες ἀπὸ παιγνίδια μεγαλοπρεπῆ στὰ παιδιά, δῶρα, ποὺ εὐχαριστοῦν περισσότερο ἀπὸ τὰ χρήματα.

Ὅταν ἔκανε ἐλεημοσύνη ἦτο ἐπίσης μεγαλοπρεπὴς ἡ Αὐτοκράτειρα, πρέπει νὰ τ' ὁμολογήσῃ κανεὶς βλέποντας τὶς ἰδιοτροπίες της, ἀπὸ τὴν ἐλευθερία της, ἀπὸ τὰ χρέη της, ἀπὸ τὶς τρέλλες της, πὼς ποτὲ καμμιὰ γυναῖκα δὲν εἶχε ἕνα γοῦστο πιὸ βέβαιο, πιὸ θελκτικό, πιὸ ποικίλλον, πιὸ γυναικειο...

Καὶ ἀνάμεσα σ' ὅλες αὐτὲς τὶς λαμπρότητες ἡ μυστικὲς προτιμήσεις της ἦσαν πάντοτε γιὰ τὶς μουσελίνες τῆς πατρίδας της. Ἡ μικρὴ κρεολὴ εἶχε πολυάριθμες τουαλέττες. Ἀλλὰ δὲν ἦταν μόνο αὐτὴ ἡ σπατάλη. Πολλὲς κυρίες τῆς Αὐλῆς της τὴν μιμοῦνται ὅπως μποροῦν καὶ ὑπεράνω καὶ τοῦ Αὐτοκράτορος ὑπάρχει ὁ Λερουᾶ. Λερουᾶ, ὁ ράφτης τῆς μόδας, ὁ πιὸ κομψός! Ὁ Λερουᾶ ὁ κακότατος ἄνθρωπος, ὁ πονηρός, ποὺ δὲν ἤξερε ὀρθογραφία καὶ ἔγραφε λάθος τὰ ὀνόματα τῶν μοντέλλων του καὶ τῶν πελατῶν του, ἀλλὰ ποὺ ἤξερε νὰ δημιουργῇ, νὰ κατασκευάζῃ φορέματα ὅσο κανείς.

Στὰ μοντέλλα του, εἰς τὰ ὁποῖα θὰ κρατήσῃ πολὺν καιρὸ τὴ μοναδικὴ Ἰωσηφίνειο γραμμή, τὴ γραμμὴ τῶν φορεμάτων «Ντιρεκτουάρ», ποὺ ὑπῆρξε ὁ θρίαμβος τῆς κυρίας Μπωαρναί, καὶ ποὺ τόσο ἐθαύμασε ὁ Βοναπάρτης θ' ἀρέσουν πάντοτε εἰς τὴν Αὐτοκράτειρα. Καὶ ὁ Λερουᾶ προμηθεύει ἐπίσης φτερά, λουλούδια, καπέλλα, τόκες, καπελλίνες, παπούτσια κάλτσες, ἀσπρόρρουχα. Μόνον ἂν ἐρράβετο κανεὶς στὸν Λερουᾶ μποροῦσε νὰ καταστραφῇ εὐκολώτατα οἰκονομικῶς καὶ ἡ Ἰωσηφίνα εἶχε καὶ ἄλλους πολλοὺς προμηθευτάς, ἐπίσης ἀκριβούς.

Ἐὰν ἀνάμεσα σ' ὅλους τοὺς μεγάλους ράφτες τῆς μόδας ἀναφέρεται τὸ ὄνομα τοῦ Λερουᾶ, γίνεται μόνον γιατὶ αὐτὸς ὑπῆρξε πολὺν καιρὸ ὁ ἐκλεκτὸς καὶ γιατὶ οἱ ἀποδείξεις του, ποὺ εὑρέθησαν, προσφέρουν μιὰ ἄποψι ἀρκετὰ φιλοσοφική, γιὰ τὸ μυαλὸ τῶν γυναικῶν καὶ γιὰ τὸν ρόλο ποὺ παίζουν στὶς τύχες τῶν αὐτοκρατοριῶν.

Τὴν στιγμὴ τῆς νίκης τῆς Ἔλβας, ἡ Ἰωσηφίνα παραγγέλλει γρήγορα πολλὲς θαυμάσιες τουαλέττες, γιὰ νὰ δεχθῇ στὴ Μαλμαιζὸν τὸν Αὐτοκράτορα Ἀλέξανδρον. Οἱ δούκισσες, οἱ κόμησσες, οἱ στρατηγίνες καὶ οἱ πριγκήπισσες, ποὺ συνήθιζαν νὰ στολίζουν τὶς τουαλέττες τους τῶν τελετῶν μὲ μεγάλα μπουκέττα ἀπὸ βιολέττες, ἀπὸ γιασεμιά, τριαντάφυλλα, ἀπὸ γαρύφαλλα. μαργαρίτες καὶ ἡλιοτρόπια...δὲν παραγγέλλουν πιὰ παρὰ μπουκέτα ἀπὸ κρίνα.

Στὶς ἑκατὸ ἡμέρες ξαναγυρίζουν ἁπλούστατα στὶς μόδες τῆς Αὐτοκρατορικῆς Αὐλῆς. Ἔπειτα, μετὰ τὸ Βατερλώ, ἡ κωμωδία ἀλλάζει πάλι. οἱ οὐρὲς κονταίνουν, τὰ ἤθη ἀλλάζουν.

Ἡ αὐτοκράτειρα Μαρία Λουΐζα προσκαλεῖ ἐπίτηδες στὴ Βιέννη ἕναν ὑπάλληλο τοῦ οἴκου Λερουᾶ γιὰ νὰ τῆς δοκιμάσῃ φορέματα ἀπὸ σκωτσέζικο ταφτᾶ, ἀπὸ μεταξωτὸ πράσινο, ρόζ, ἄσπρο, ξανθό.

Ἔτσι εἶνε. Ἡ ἀδιαφορία ἀνθίζει ἐκ νέου ἐπὶ τῶν ἐρειπίων καὶ τοῦ πένθους καὶ ἡ γυναικεια φιλαρέσκεια, ἀνοίγει τὴν αἰώνια ἄνοιξι της μὲ τὴν ἴδια ἀπάθεια, ἐπάνω ἀπὸ τὰ βασίλεια καὶ τοὺς νεκρούς, τὶς μάχες καὶ τὶς πολιτικὲς ἀνατροπές. Ἡ φιλοδοξία τῶν αὐτοκρατόρων καὶ τῶν βασιλέων βαρύνει περισσότερο στὶς αἰώνιες πλάστιγγες ἀπὸ τὴν ματαιότητα τῶν γυναικείων στολιδιῶν.

Ἂς μὴ δικάσουμε, λοιπόν, ὅπως ὅλοι οἱ σοβαροὶ ἱστορικοὶ τὴν Ἰωσηφίνα γιὰ ἐπιπόλαια.

Πολλὲς φορὲς ἡ ἐπιπολαιότης δὲν εἶνε ἐλαφρᾶδα, ἀλλὰ ἔνστικτον ὑπερασπίσεως μιας πολὺ ζωηρας καὶ κρυφῆς εὐαισθησίας.

Ἡ γυναικα, ποὺ σκέπτεται διαρκῶς τὴν Ἰουλιέττα της, ἴσως νὰ ζητῇ στὴ σύνθεσι τῶν χρωμάτων καὶ τῶν σχημάτων νὰ ξεχάσῃ τὰ βάσανά της καὶ νὰ θέλῃ νὰ τὰ κρύψῃ. Καὶ ἔπειτα ἡ ὡραία κάτω ἀπὸ τὸ καπέλλο της σφιγμένη στὸ φόρεμά της μὲ δεμένη τὴν κόκκινη ἐσάρπα της μὲ χάρι δὲν αἰσθάνεται ἴσως λιγώτερο λυπημένη; Δὲν κάνει τρέλλες καὶ δὲν ἐρωτεύεται καλλίτερα ὅταν φορῇ αὐτὸ ποὺ τῆς ἀρέσει καὶ δὲν παρατηρει λιγώτερο τὶς ψυχρότητες αὐτοῦ, ποὺ ἀγαπᾷ... Ὅλα εἶνε μάταια... Οἱ γυναικες τὸ ξέρουν ἀλλὰ στολίζονται.

Μεταξὺ τοῦ ἀπείρου καὶ τῆς ζωῆς ἁπλώνουν οἱ γυναικες ὑφάσματα διαφανῆ καὶ εὔθραυστα, ποὺ ἐν τούτοις κρατοῦν περισσότερο ἀπ' αὐτές, ποὺ ἀντὶ νὰ φιλοσοφοῦν ἐμπρὸς σὲ μιὰ νεκροκεφαλή, ὀνειρεύονται μπροστὰ σὲ καπέλλα, σὲ φτερά, καὶ σὲ κοσμήματα...

Ἐπιπόλαια κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὑπῆρξεν ἀναμφιβόλως ἡ Ἰωσηφίνα, ἀλλὰ ἐπιπόλαια κατὰ τὴν σημασία ποὺ οἱ ἄνδρες δίδουν σ' αὐτὸ τὸ ἐπίθετο περιφρονητικά, ὄχι, δὲν ὑπῆρξε ποτέ. Ὑπέφερε ἀπὸ ὑπερευαισθησία.

Ἡ βίαιη καὶ παράδοξη ζωή της, πολὺ νέα τὴν ἔθεσε ἀντιμέτωπη μὲ σφοδρὲς συγκινήσεις καὶ αὐτὴ ἠμύνετο μὲ μουσελίνες...

Ἡ Ἰωσηφίνα ὑπῆρξε θαυμασία ὡς μητέρα. Ἦτανε τόσο παιδὶ ἡ ἴδια, ὅταν ὁ γυιός της ἐγεννήθη! Ὁ Εὐγένιος καὶ αὐτὴ ὑπῆρξαν ἀχώριστοι φίλοι ἀπέναντι τῆς μοίρας, συνεδέθησαν στενώτατα καὶ ἐλατρεύθησαν. Τὰ γράμματα τοῦ πρίγκηπος Εὐγενίου δείχνουν τὴν ποιότητα τοῦ χαρακτῆρος του καὶ τῆς καρδιας του. Ἡ Ἰωσηφίνα ἦτο ὑπερήφανη γιὰ τὸ γυιό της ὡς καὶ γιὰ τὶς μεγάλες ἐπιτυχίες του.

Τῆς ἔμοιαζε, καὶ δὲν εἶχε πάρει ἀπὸ τὸ Μπωαρναί, παρὰ τὰ πόδια καὶ τὸν τρόπο ποὺ ἐχόρευε.

Ἐχόρευε πολύ. ἀλλὰ ἦτο καὶ πολεμιστής. Ὑπῆρξε γενναιος καὶ γενναιόψυχος σὲ κάθε περίστασι καὶ ἦτο τὸ στήριγμα τῆς μητέρας, ποὺ ἐθαύμαζε τόσον ὅσο καὶ ἀγαποῦσε.

Ἡ Ὀρτανσία ἦταγε χαριτωμένη καὶ ἀφοσιωμένη, ἀλλὰ δὲν ὑπῆρξεν εὐτυχὴς ὡς σύζυγος. Ζωηρή, χαριτωμένη, ἀγαποῦσε τὴ μουσικὴ καὶ συνέθετε τραγούδια. Ὑπάρχουν ἀκόμη στὴ Μαλμαιζὸν τὰ πρωτότυπα τῶν συνθέσεών της.

Αὐτὴ ἡ ὡραία κόρη μὲ τὰ ξανθὰ σγουρὰ μαλλιὰ καὶ τὰ γαλανὰ μάτια ντυμένη κάτασπρα μὲ τὸ νέο θίασο τῶν φιλενάδων της καὶ τῆς ἐξαδέρφης της Στεφανίας, ἐφεύρισκε χίλιες διασκεδάσεις κάτω ἀπὸ τὰ δέντρα τῆς Μαλμαιζὸν καὶ ἔπαιζε κωμῳδίες ἐνώπιον τοῦ Αὐτοκράτορος, σ' ἕνα μικρὸ θεατράκι ποὺ εἶχε κτισθῇ γι' αὐτήν. Πόσο αὐτὸ τὸ πάρκο μὲ τὰ ζαρκάδια, τὰ ὡραῖα πουλιά, τὰ νέα κορίτσια, θὰ ἦταν μαγευτικὸ καὶ ἀναπαυτικὸ γιὰ τοὺς πολεμιστάς... Τὰ λουλούδια τοῦ καλοκαιριοῦ καὶ τῆς ἀνοίξεως ἐφαίνοντο νὰ μεγαλώνουν καὶ νὰ πετοῦν μαζὶ μ' αὐτὰ καὶ τὰ φορέματα τῶν κοριτσιῶν, τὶς ἐσάρπες, τὰ τούλια, τὶς μουσελίνες, ποὺ ἦσαν κι' αὐτὰ πολύχρωμα ἐξωτικὰ ἄνθη...

Ἀργότερα παντρεμμένη καὶ ἀποῦσα ἡ Ὀρτανσία στέλνει τὰ παιδιά της στὴν Ἰωσηφίνα καὶ αὐτή, γιαγιὰ στὴν ψυχή, τὰ χαϊδεύει... Εἶνε ἡ μεγάλη της εὐτυχία, ἡ ἀνταμοιβή της, ἡ μεγάλη της χαρά. Μὲ τὶ εὐχαρίστησι καθισμένη στὸ γραφειο της ἢ μέσα στὸ σαλόνι τῆς μουσικῆς, ὅπου αὐτὴ καὶ οἱ κυρίες τῆς τιμῆς ειχαν ὑφάνει τὰ ὑφάσματα σὲ φόντο ἄσπρο μὲ γιρλάντα ρὸζ—μὲ τὶ χαρὰ βουτάει τὴν πέννα της στὸ καλαμάρι ἡ γιαγιὰ καὶ γράφει στὴν κόρη της τὰ ὡραια λογάκια καὶ τὶς χαρὲς τοῦ μικροῦ της ἀγαπημένου. «Ναί, ναί», τοῦ μικροῦ της προτιμωμένου ποὺ θὰ εἶνε ἀργότερα Ναπολέων ὁ 3ος.

Τὰ παιδιὰ τοῦ Εὐγενίου πηγαίνει νὰ τὰ δῇ στὸ Μιλάνο. Τὰ ηὗρε θαυμάσια, ὡραια, θελκτικά, ἀλλὰ δὲν χαίρεται πάντοτε ἀπὸ τὴν παρουσία τους.

Τὰ αλλα ὅμως τὰ δύο ἐγγονάκια της τὰ παιδιὰ τῆς Ὀρτανσίας εἶνε συχνότατα κοντά της.. Καὶ σ' αὐτὸν τὸν κῆπο τῆς Μαλμαιζόν, ποὺ λατρεύει ἡ Ἰωσηφίνα, παρηγορειται γιὰ ὅλα ὅταν βλέπῃ τὰ παιγνίδια, τὶς φαιδρότητες, τὶς λεπτότητες αὐτῶν τῶν μικρῶν πριγκήπων «σπάνιο καὶ εὐτυχὲς πρᾶγμα γιὰ τοὺς πρίγκηπας, ὅπως καὶ τοὺς βασιλεις...» Τὰ παιδιά, τὰ λουλούδια... Γιὰ τὴ θλιμμένη καρδιὰ τῶν τρυφερῶν γυναικῶν, αὐτὲς οἱ ἀγάπες δυν εἶνε οἱ γλυκύτερες; Μεταξὺ τῶν ἐρώτων τῆς Αὐτοκρατείρας Ἰωσηφίνας ἄς τοὺς δώσουμε τὴν πρώτη θέσι.

Βρέχει, βρέχει σιγὰ—σιγά, ἔπειτα δυνατά, πιο δυνατὰ καὶ ἁπλώνεται ἕνα βαρὺ παραπέτασμα, ἀπελπιστικὸ καὶ θλιβερὸ χωρὶς τέλος. Ἡ βροχὴ πέφτει στὸ δρόμο τοῦ Παρισιοῦ, στὸ Ρυέλ. Εἶνε ἡ 16 Δεκεμβρίου 1809, δὲν εἶνε ἀκόμη ἡ ὥρα δυόμισυ ποὺ ἡ ἀτμόσφαιρα σκοτεινιάζει. Ποιὰ εἶνε αὐτὴ ἡ χρυσῆ ἅμαξα ποὺ τὰ ἓξ ἄλογά της καλπάζουν ἔτσι μέσα στὴ βροχή; Λάμπει θλιβερὰ μέσα στὴν καταιγίδα ποὺ φαίνεται νὰ τὴν παρασύρῃ σὰν ἕνα τεράστιο πεθαμένο φύλλο... Οἱ διαβάτες ποὺ κρατοῦν τὶς ὀμπρέλλες τους καὶ προστατεύονται ἀπὸ τὴ θύελλα, οἱ διαβάτες ποὺ ἀραδιάζονται γιὰ νὰ περάσῃ αὐτὴ ἡ ἅμαξα, ἀνεγνώρισαν τὴν λιβρέα τῆς Αὐτοκρατείρας, λιβρέα πράσινη, μὲ διπλὸ γιλέκο κόκκινο ἐπάνω σὲ ρὸζ καὶ μπλέ, μὲ ποντὸν χρυσᾶ. Αὐτὴ ἡ ἅμαξα λέγεται «ὀπὰλ» καὶ φέρνει πρὸς τὴν Μαλμαιζὸν τὴν Ἰωσηφίνα διαζευγμένη.

«Ὀπάλ»! ὄνομα ποὺ φέρνει δυστυχία... Μαλμαιζόν!, λέξις ποὺ σημαίνει σπίτι τοῦ κακοῦ... Πὼς ἡ τόσον προληπτικὴ μικρὴ κρεολὴ δὲν ἐφοβήθηκε αὐτὰ τὰ ὀνόματα, πῶς δὲν ἐσκέφθηκε τὴν δυστυχία ποὺ περιέχουν οἱ συλλαβὲς τους; Ἡ «ὀπάλ», λαμπρή, σύρει πρὸς τὴν Μαλμαιζὸν μιὰ φτωχὴ νεράϊδα ποὺ ἔχασε τὰ δικαιώματά της, μιὰ γυναῖκα δυστυχισμένη.

Εἶνε κρυμμένη σὲ μιὰ γωνιὰ τῆς ἁμάξης καὶ αἰσθάνεται ρίγος, κάτω ἀπὸ τὸ βελούδινο ἐπανωφόρι της, ποὺ εἶχε τὸ χρῶμα τῶν «μαλλιῶν τοῦ Ἀπόλλωνος».

Εἶχε τὰ χέρια της ἐξαφανισμένα μέσα σ' ἕνα τεράστιο γούνινο μανσόν, ἕνας μεγάλος πέπλος ἀπὸ ξανθὴ δαντέλλα, ριγμένος ἐπάνω ἀπὸ τὸ καπέλλο της, κρύβει τὸ πρόσωπο καὶ τὰ δάκρυα. Δὲν ἀκούγεται παρὰ ὁ θόρυβος τῶν τροχῶν καὶ τῶν πετάλων τῶν ἀλόγων ὁ θόρυβος ποὺ κάνει στὸν ἄνεμο τὸ μαστίγιο, τὸ νερὸ ποὺ ἐσχημάτισε ποταμάκια καὶ τρέχει καὶ ἡ θύελλα.

Καὶ καλπάζουν μέσα σὲ μιὰ σκοτεινὴ παγερὴ ὑγρασία, ποὺ μοιάζει μὲ ἐφιάλτη.

Σὲ ἀπόστασι ἀπὸ τὴν «Ὀπάλ» ἔρχοντα τ' ἁμάξια τῆς ἀκολουθίας, τὰ μπαοῦλα, τὰ εὐνοούμενα ζῶα, οἱ φωληές, τὰ κλουβιά. Εἶνε μιὰ μετακόμισις μελαγχολική, περισσότερο μποεμικὴ παρὰ αὐτοκρατορική.

Ἡ Ἰωσηφίνα κλαίε, ὀνειροπολεῖ καὶ σκέπτεται. Εἶνε λυπημένη, ἀλλ' ὄχι δυσαρεστημένη ἀπὸ τὸν ἑαυτόν της. Μόλις πρὸ ὀλίγου μὲ μιὰ χάρι καὶ μιὰ μεγαλοπρέπεια ποὺ δὲν ὑπάρχουν ὅμοιες, ὑπέφερε τὴν διαδικασίαν αὐτοῦ τοῦ πομπώδους διαζυγίου, ποὺ ὁ Αὐτοκράτωρ, ὁ πάντοτε ἠθοποιός, ὁ πάντοτε φροντίζων γιὰ τὴν ἐντύπωσι ποὺ θὰ κάμῃ ἀνάμεσα στοὺς συγγενεῖς καὶ στοὺς ἐξέχοντας τῆς Αὐλῆς, ἐζήτησε ἔχοντας τὸ χέρι του μέσα στὸ χέρι της, γιὰ τὰ συμφέροντα τοῦ Κράτους ποὺ τὸν ἀναγκάζουν σὰν νέο Τίτο, νὰ χωρίσῃ ἀπ' αὐτὴν στειρα τὴ Βερενίκη...

Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ: Εἰς τὸ ἐρχόμενον.

Ἕνα στιγμιότυπο ἀπὸ τὶς ἀκτὲς τοῦ Σαρωνικοῦ.

ΠΑΛΗ ● ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΡΟΚΟΔΕΙΛΟΥΣ ●

Στιγμὲς ἀγωνίας πού τὶς ἔζησεν ἡ συγγραφεύς κ. ΚΛΑΡΑ ΕΡΩΤΜΑΝ

Εἶχα συνοδεύσει τὸν ἄντρα μου, μαζὶ μὲ τὸν ἀδελφό μου, στὸ τοπογραφικό του ταξίδι στὴ λίμνη τῆς Βικτωρίας.

Ἔπειτα ἀπὸ ἐπίπονη διαδρομὴ πολλῶν **ἑβδομάδων μέσα στὴν ἀφρικανικὴ** ζούγκλα καὶ ἀπὸ ἀκόμη περισσότερο ἐπίπονη ἐργασία πολλῶν μηνῶν στὴν περιοχὴ τῶν χρυσορυχείων ἐστήσαμε ἐπὶ τέλους τὴν σκηνή μας στὴν ὄχθη τῆς μεγάλης λίμνης. Μπροστά μας τὰ γαλανὰ νερὰ ἔφθαναν, σὰν ἀπέραντη θάλασσα, ὡς τὸ βάθος τοῦ ὁρίζοντος μακρυὰ ὅπου ὑψώνονταν στὸν οὐρανὸ μιὰ ἀκαθόριστη σταχτυὰ ὀροσειρὰ μὲ πανύψηλες μαβιὲς κορυφές.

Οἱ ὄχθες γύρω κατάφυτες ἀπὸ παντὸς εἴδους δένδρα καὶ θάμνους, ἐνῷ τεράστιοι βράχοι, σὰν σπίτια ὁλόκληρα, ὠρθώνοντο στὴν ἀκτὴ μέσα ἀπὸ τὸ νερό.

Ἕνα πρωῒ ὁ ἄντρας μου καὶ ἐγὼ μπήκαμε σὲ μιὰ βαρκούλα ἰθαγενῶν. Θέλαμε νὰ πᾶμε σ' ἕνα νησάκι ποὺ δὲν ἦταν πολὺ μακρυὰ ἀπὸ τὴν ὄχθη ὅπου ἦταν **ἡ κατασκήνωσίς μας. Εἴχαμε πάρει μαζὶ** μας καὶ τὰ δύο ντουφέκια μας. Ὁ ἄντρας μου κωπηλατοῦσε γερὰ καὶ δὲν ἀργήσαμε νὰ φθάσουμε στὴν ὄχθη τοῦ νησιοῦ. Ὡραία ἀμμουδιά, καλάμια κι' ἔπειτα βράχοι, χορτάρια, θάμνοι, δένδρα.

Τὸ νησὶ ἦτανε μικρό. Σὲ λίγα λεπτὰ εἴχαμε φθάσει στὴν κορυφή. Χαρήκαμε ἀπὸ ψηλὰ τὴ θέα τῆς ἀπέραντης λίμνης, κατεβήκαμε στὴν ἀμμουδιὰ ὅπου ἤπιαμε τσάϊ καὶ φάγαμε κάτι. Ἑτοιμαζόμουνα νὰ μαζέψω τὰ λίγα πράγματα ὅταν, καθὼς ἔπαιζα μὲ τὴν ἄμμο, βρῆκα ἕνα αὐγό. Ἀνεγνώρισα ἀμέσως ὅτι ἦταν αὐγὸ κροκοδείλων καὶ μοῦ ἦρθε ἡ περιέργεια νὰ δῶ ἂν ἦταν καὶ ἄλλα. Ἐψάξαμε καὶ ὁ ἄντρας μου κι' ἐγὼ στὴν ἄμμο γύρω καὶ βρήκαμε σὲ μισὴ ὥρα τόσα πολλά, ὥστε μπορούσαμε νὰ γεμίσουμε τὴ μικρή μας βαρκούλα. Ἀλλὰ τὰ αὐγὰ αὐτὰ λὲς κι' ἦσαν ἄχρηστα: δὲν τρώγονταν. Ἡ σκέψις ἐξ ἄλλου ὅτι θὰ ἔβγαιναν ἕνα σωρὸ ἀπὸ αὐτὰ τὰ αἱμοβόρα θηρία μᾶς ἔκανε ν' ἀποφασίσουμε νὰ τὰ καταστρέψουμε. Ὁ ἄνδρας μου, ποὺ εἶχε κινδυνέψει κατ' ἐπανάληψιν ἀπὸ αὐτὰ τὰ φοβερὰ ἑρπετὰ στὶς ἐξερευνήσεις του, ἅρπαξε ἕνα χοντρὸ ξύλο καὶ ἄρχισε νὰ τὰ σπάζῃ. Τὸν ἐβοήθησα μὲ μεγάλη ὄρεξι. Ὅταν ὅμως ἐσήκωσα τὰ μάτια μου, ἀφοῦ ἔσπασα τὸ τελευταῖο αὐγό, εἶδα μὲ τρόμο ἕναν μεγάλο κροκόδειλο ποὺ εἶχε βγῆ ὥς τὴ μέση ἀπὸ τὸ νερὸ καὶ μὲ κύτταζε μὲ προσοχή, ἐμένα μοῦ φάνηκε πὼς μὲ κύτταζε μὲ κακία. Ἐκύτταξα λίγο πιὸ πέρα καὶ εἶδα ἕναν ἄλλο σὲ ἀπόστασι ὀλίγων μέτρων. Ὁ ἄντρας μου, ποὺ εἶχε ἀκολουθήσει τὸ βλέμμα μου, ἀνεκάλυψε τὰ ἀποκρουστικὰ θηρία, ἀλλὰ ταυτοχρόνως καὶ ἄλλα, ἕνα, δύο, τρία, τέσσαρα, πέντε, ἔξη στὸ νερὸ κοντὰ στὴν ὄχθη. πιὸ μακρυά, ἐνῷ ἄλλα εἴχανε βγῆ ἐν τῷ μεταξὺ κοντὰ στὰ πρῶτα, στὴν ἀκτή.

Τί ἤθελαν ὅλες αὐτὲς οἱ τεράστιες σαῦρες; Νὰ ἐκδικηθοῦν μήπως ἐπειδὴ τοὺς ἐσπάσαμε τ' αὐγά τους καὶ καταστρέψαμε μιὰ γενεὰ κροκοδείλων; Καὶ μόνο ἡ περιέργεια καὶ ἡ λαιμαργία τους ἔκαναν νὰ μᾶς πλησιάσουν ὁλοένα καὶ περισσότερο; Ἡ ἐπίθεσις δὲν ἦταν ἀκόμη φανερή. Προχωροῦσαν, ὀπισθοχωροῦσαν πρὸς τὸ νερὸ καὶ ἐπλησίαζαν πάλιν. Τί ἔπρεπε νὰ κάνουμε; Σηκωθήκαμε αἰφνιδίως, μπήκαμε στὴ βαρκούλα μας καὶ ὁ ἄντρας μου ἄρχισε νὰ κωπηλατῇ δυνατὰ καὶ ρυθμικὰ — δὲν ὑπῆρχε λόγος νὰ παρατείνουμε μιὰ κατάστασι ποὺ γινότανε ἐπικίνδυνη. Ἡ βάρκα προχωροῦσε γρήγορα, ἀλλὰ μὲ μιᾶς εἶδα μπροστά μας δυὸ ἀπαίσια κεφάλια νὰ βγαίνουν ἀπὸ τὸ νερό. Καὶ δεξιὰ καὶ ἀριστερά. Ἀπὸ πίσω ἔρχονται ἄλλα. Μὲ μιᾶς ὅλοι οἱ κροκόδειλοι, ποὺ ἦσαν στὴν ἀμμουδιὰ τοῦ νησιοῦ, ἔπεσαν στὸ νερό, σὰν νὰ εἶχαν ἀντιληφθῆ τὸ φόβο μας καὶ μᾶς πῆραν ἀπὸ πίσω: δέκα, εἴκοσι, τριάντα...

—Ὅταν πλησιάσῃ κανένα περισσότερο ἀπὸ δέκα βήματα, φύτεψέ του μιὰ σφαῖρα στὸ κεφάλι — μοῦ λέει ἤρεμα ὁ ἄντρας μου καὶ ἐξακολούθησε νὰ κωπηλατῇ μὲ δύναμι πρὸς τὴν στερηά. Ἔξαφνα βλέπω εναν τεράστιο κροκόδειλο νὰ πλησιάζῃ σὰν τορπίλλη. Μόλις προφθάνω νὰ σημαδέψω καὶ νὰ πιέσω τὴν σκανδάλη. Ἡ σφαῖρα μου βρῆκε τὸ θηρίο στὸ κεφάλι. Πετάγεται τρία μέτρα ψηλὰ ἔξω ἀπὸ τὸ νερὸ καὶ ἔπειτα ἐξαφανίζεται. Ἡ βαρκούλα μας ταλαντεύεται καὶ ἀμέσως **βλέπω ἕναν ἄλλο μεγάλο κροκόδειλο νὰ** μᾶς πλησιάζῃ ὁλοταχῶς. Ἡ σφαῖρα τοῦ τουφεκιοῦ μου τὸν βρίσκει στὸ κεφάλι καὶ βουλιάζει, ἀλλὰ σ' ἕνα φαρδὺ ἡμικύκλιο, ἔρχονται ἄλλοι γρήγορα καὶ μᾶς πλησιάζουν ὁλοένα καὶ περισσότερο. Εὐτυχῶς καὶ ἐμεῖς δὲν εἴμαστε πιὰ πολὺ μακρυὰ ἀπὸ τὴν ἀκτήν.

Οἱ μαῦροι μας, ποὺ ἀντελήφθησαν τὸν κίνδυνον, ἄρχισαν νὰ φωνάζουν δυνατά, κατὰ τὸν τρόπο ποὺ ἔχουν, καὶ ποὺ ἀναχαιτίζει τὰ θηρία πρὸς στιγμήν.

Αὐτὸ μᾶς βοήθησε.

Ἀλλὰ καὶ πάλι οἱ κροκόδειλοι ἄρχισαν νὰ μᾶς καταδιώκουν.

Οἱ μαῦροι τότε, πέφτουν στὸ νερό, ὡπλισμένοι κι' ἀρχίζουν τὸ ἔργο τους.

Οἱ κροκόδειλοι ἀναχαιτίζονται...

— Ἄ... χά... χά... χά... ρέ... χά... χά...

Εἶνε ἡ πολεμικη κραυγὴ τῶν μαύρων. Ὁ ἄνδρας μου κωπηλατεῖ μὲ ὅλην τὴν δύναμίν του. Κρατεῖ τὴν ψυχραιμία του καὶ αὐτὸ μ' ἐνψυχώνει καὶ μένα, ποὺ μὲ τὸ τουφέκι στὸ χέρι, ρίχνω... ρίχνω διαρκῶς...

Μιὰ τουφεκιὰ ἀκολουθεῖ τὴν ἄλλη. Ὁ... πόλεμος ἔχει τώρα γενικευθῆ. Ὁμοβροντίαι ἀκούονται, ποὺ ἀναμιγνύονται μὲ τὰς ἰαχὰς τῶν μαύρων, μὲ τὰ πλαταγίσματα τῶν κροκοδείλων στὸ νερό.

Μὰ τὰ κεφάλια, τὰ ἀπαίσια κεφάλια ὑψώνονται καὶ τὰ μάτια, τὰ ἀπαίσια μάτια λαμποκοποῦν.

Μὰ ἡ ἀκτὴ εἶνε κοντὰ πλέον.

Λίγη προσπάθεια καὶ θὰ ἔχουμε σωθῆ.

Λίγη ἀντοχὴ νεύρων. Ἡ βοήθεια ποὺ μᾶς εἶχε ἔλθει εἶνε ὑπολογίσιμος.

Ὁ ἄνδρας μου κωπηλατεῖ γερὰ κι' ἐγὼ ρίχνω... ρίχνω.

Τώρα τὰ θηρία ἔχουν ἀνακόψει τὴν ὁρμήν τους.

Μὰ λυσσοῦν ἀπὸ τὸ κακό τους.

Ποτὲ μάννα δὲν ὠργίσθη ἔτσι, γιὰ τὸ παιδὶ ποὺ ἔχει στὴν κοιλιὰ καὶ τὸ ἔχασε, ὅπως αὐτὲς οἱ κροκοδειλίνες καὶ οἱ σύζυγοί των, ποὺ γι' αὐτὸ ἀσφαλῶς ἔχουν ἐξωργισθῆ κατὰ τέτοιο τρόπον.

Ἀλλὰ τελικῶς, ἐννοοῦν, ὅτι δὲν μποροῦν νὰ ἐκδικηθοῦν... Ὅτι οἱ ἐχθροί των εἶνε πολλοί... καὶ τὰ ὅπλα των ἀποτελεσματικά.

Μιὰ στιγμὴ ἀκόμη. Καὶ ὕστερα, οἱ κροκόδειλοι σκορπίζουν, μένουν πίσω, χάνονται. Ἐσωθήκαμε. Μετὰ λίγα δευτερόλεπτα φθάσαμε. Μὲ βοηθοῦν νὰ βγῶ ἀπὸ τὴ βάρκα καὶ ὁ ἄντρας μου, χωρὶς νὰ μιλήσῃ, σφίγγει τὰ χέρια τοῦ ἀδελφοῦ μου, τὰ σφίγγει δυνατά, δυνατά...

Δὲν ἦταν μικρὸ πρᾶγμα ἡ βοήθειά τους.

Καὶ ὄχι μόνο αὐτό, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐμψύχωσις ποὺ ἔδωσε στοὺς μαύρους, ποὺ ἂν τοὺς καταλάβῃ πρὸς στιγμὴν πανικός, φεύγουν καὶ δὲν τοὺς σταματάει κανείς.

Ὁ ἀδελφός μου μᾶς εἶχε σώσει.

Καὶ τώρα, τὴν τραγικὴ αὐτὴ στιγμή, ὅταν ἀναπολῶ τὶς κρίσιμες αὐτὲς ὧρες, τὸ αἷμα μου παγώνει.

Καὶ σκέπτομαι πῶς τότε διετήρησα τὴν ψυχραιμίαν μου!...

Ποῦ ηὗρα τὸ ψυχικὸ θάρρος ν' ἀντισταθῶ στὸν τρόμο ἕως τὴν ὥρα ποὺ φθάσαμε στὴν ἀκτή...

Πῶς τὰ κατάφερα νὰ ρίξω τόσες τουφεκιὲς καὶ ὅλες ἐπιτυχῶς...

Ἀλλ' ἡ ἱστορίες τῶν κροκοδείλων εἶνε ἄπειρες. Καὶ νὰ πάρῃ ἡ ὀργή, τὸ κυνῆγι των δὲν εἶνε ἀπὸ κεῖνα ποὺ δὲν ἀρέσουν.

Βέβαια εἶνε ἐπικίνδυνο. Καὶ ἀκόμη, δὲν ἔχει ὁ κυνηγός κανένα ὄφελος.

Ἀλλὰ τὸ κυνῆγι αὐτὸ μοιάζει μὲ τὰ **δρυμέα δηλητήρια. Μὲ τὰ σπίρτα γιὰ τὸν** μπεκρῆ — ποὺ δὲν τὸν εὐχαριστοῦν πιὰ τὰ κρασιά, τὰ λικέρ, ἀλλὰ θέλει τζίν, κάτι ποὺ νὰ τοῦ καίῃ τὸ λαρῦγγι.

Ἔτσι καὶ ὁ κυνηγός, ἅμα συνηθίσῃ σ' αὐτὸ τὸ κυνῆγι, ὅταν τελειώσῃ μὲ τὰ ἄλλα θηράματα, τότε θὰ κατέβῃ στὸ ποτάμι καὶ θὰ παίξῃ ἕνα παιχνίδι μὲ τοὺς κροκοδείλους.

Τὸ παιγνίδι τοῦ θανάτου δηλαδή.

Γιατὶ κάποια φορὰ θὰ τὴν πάθῃ ὁ κυνηγός, μ' αὐτὰ τὰ θηρία, ποὺ ἡ σιαγόνες των τσακίζουν κόκκαλα, ὅπως τὰ χέρια μας σπάζουν ἕνα κλαδάκι κάποιου δέντρου.

Θυμᾶμαι κάποια ἄλλη φορά, ὅταν μᾶς ἐπετέθησαν κροκόδειλοι.

Ἕνας μαῦρος ἔχασε τὴν ἰσορροπία του κι' ἔπεσε στὸ ποτάμι.

Μ' ἕνα μακροβοῦτι, ποὺ δὲν τὸ ἐπίστευα ὅτι μποροῦσε νὰ τὸ κάμῃ ἕνας κροκόδειλος, ἔφθασεν ἕως ἐκεῖ ποὺ ἔπεσεν ὁ δυστυχισμένος ἄνθρωπος κι' ἄκουσα τὶς τρομερὲς σιαγόνες του νὰ τσακίζουν τὰ κόκκαλά του.

Τοῦ ἔρριξα μὰ δὲν τὰ κατάφερα νὰ τὸν πετύχω, γιατὶ φοβόμουνα γιὰ τὴ ζωὴ τοῦ μαύρου. Μὰ ὅταν εἶδα πὼς ἔτσι κι ἔτσι εἶχε τελειώσει, τότε τοὔρριξα μιὰ τουφεκιὰ στὸ μάτι. Τὸν πέτυχα, γιατὶ βούλιαξε τὸ ἄθλιο τέρας, ἀνοίγοντας τὸ στόμα του κι' ἀφήνοντας τὸ θῦμα του, ποὺ τ' ἀνασύραμε ἀπὸ τὸ ποτάμι αἱματολουσμένο.

Τοῦ εἶχε σπάσει τὰ δυό του πόδια, ποὺ κρεμόντουσαν καὶ προξενοῦσαν φρίκη.

Δὲν ἔζησε βέβαια ὁ ἄνθρωπος αὐτός. Ἀλλὰ θὰ εἶνε τὸ μόνο θῦμα κροκοδείλου, ποὺ πάρθηκε μέσα ἀπὸ τὰ δόντια του...

*

Νὰ συνεχίσουμε δὲν θἄχουμε νὰ διηγηθοῦμε παρὰ τέτοιες τραγικὲς ἱστορίες.

Ἱστορίες διαφορετικὴ κάθε μιά, ἀλλὰ μὲ τὸ ἴδιο τέλος.

Γιατὶ τὸ τέλος ὅλων τῶν κυνηγῶν κροκοδείλων εἶνε τὸ αὐτό: ὁ θάνατος.

ΚΛΑΡΑ ΕΡΩΤΜΑΝ

Ἄλλοι τρομεροί ἐχθροί τῶν κυνηγῶν τῆς ζούγκλας.

Τὰ «Βενιζέλεια» τῆς Κρήτης

ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΘΛΗΤΑΣ ΜΑΣ ΣΤΑ ΧΑΝΙΑ

Μὲ ἀκράτητο ἐνθουσιασμὸ οἱ Χανιῶτες ἐφιλοξένησαν τοὺς Ἕλληνας πρωταθλητὰς ποὺ ἀγωνίσθηκαν ἐπιτυχῶς στὸ Στάδιο τῆς Ἕλενας Βενιζέλου

Τὰ Χανιὰ γνώρισαν γενικὸν ἑορτασμὸ τὸ περασμένο Σαββατοκύριακο, Ἡ ἡρωϊκὴ πρωτεύουσα ἐδονίσθη ἀπὸ ἐνθουσιασμό, καὶ γνώρισε τὸ βάρος τῶν πολλῶν ἐκδρομέων, ποὺ κατέφθασαν ἀθρόοι ἀπὸ τὸ Ἡράκλειο, τὸν Ἅγιο Νικόλαν, τὸ Καστέλι τῆς Κισσάμου, τὸ Ρέθυμνο καὶ ἄλλες κωμοπόλεις τῆς νήσου, γιὰ νὰ παρακολουθήσουν τὴν ὡραία ἐμφάνισι τῆς ἀθλητικῆς Ἑλλάδος στὸ Στάδιο τῆς Ἕλενας Βενιζέλου. Ὅλοι οἱ Κρητικοὶ συναδελφωμένοι, ὑπεδέχθησαν μὲ ἀκράτητο ἐνθουσιασμὸ καὶ ἀπερίγραπτη φιλοξενία τοὺς ἀθλητὰς καὶ τὶς ἀθλήτριες ὁλοκλήρου τῆς Ἑλλάδος, ποὺ κατέβηκαν στ' ὥμορφο νησὶ γιὰ νὰ ἀγωνισθοῦν ἐκεῖ. Ἐὰν πῆ κανεὶς ὅτι τὰ ἐφετεινὰ «Βενιζέλεια» γνώρισαν ἐπιτυχία μεγαλύτερη ἀπὸ κάθε προηγούμενη καὶ ὅτι ἀποτελοῦν ἕνα θαυμάσιον μέτρον γιὰ τὴ τόνωσι τοῦ ἐπαρχιακοῦ ἀθλητισμοῦ, δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῆ ὑπερβολικός. Ἔπρεπε νὰ ὑποβληθῆ κανεὶς στὸν κόπο ἑνὸς τριημέρου ταξειδιοῦ, νὰ φθάση στὴν γραφικὴ Κρητικὴ πρωτεύουσα, στὰ Χανιά, μαζὶ μὲ τοὺς ἀθλητάς μας, καὶ νὰ ζήση τὶς δυὸ αὐτὲς μέρες τοῦ ἐνθουσιασμοῦῦ καὶ τῆς Κρητικῆς χαρᾶς γιὰ νὰ ἐκτιμήση σ' ὅλο της τὸ μέγεθος, τὴ σημασία καὶ τὴν ἐπιτυχία τῶν Κρητικῶν ἀγώνων.

Πρέπει νὰ ὁμολογηθῆ ὅτι διὰ τὴν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως λαμπρὰν ὀργάνωσιν τῶν ἀγώνων αὐτῶν εἰργάσθησαν καὶ δικαιοῦνται κάθε ἐπαίνου, ἀφ' ἑνὸς μὲν ὁ ΣΕΓΑΣ, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὁ ἀθλητικὸς Σύλλογος «Τάλως» τῶν Χανίων, συμπραττούσης καὶ τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς. Ἔτσι τὰ «Βενιζέλεια» ποὺ ἔχουν ἀπὸ τριῶν ἐτῶν καθιερωθῆ ὡς ἐπίσημοι ἀθλητικοὶ ἀγῶνες, ἔδωσαν τὴν εὐκαιρία στοὺς ἀθλητὰς τῆς Ἑλλάδος νὰ ἀγωνισθοῦν συναδελφωμένοι στὸ Κρητικὸ ἔδαφος καὶ μέσα στὸ Στάδιο, ποὺ ἀνεγέρθη ἀπὸ μίαν σεβαστὴ καὶ γενναιόδωρη δέσποινα, τὴν κυρίαν Ἕλεναν Βενιζέλου. Διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ Σταδίου αὐτοῦ ἡ κυρία Βενιζέλου ἐδαπάνησε μέχρι σήμερον 1.950.000 δραχμάς, εἰς τρόπον ὥστε νὰ δύναται σημερον νὰ ὑποστῆ τὴν σύγκρισιν μὲ τὰ καλύτερα Στάδια τῆς Ἑλλάδος.

Στὸ Στάδιο αὐτὸ συνεκεντρώθησαν τὸ περασμένο Σαββατοκύριακο οἱ καλύτεροι ἀθληταὶ τῆς χώρας, μαζὶ μὲ χιλιάδας φιλάθλων Κρητῶν θεατῶν ποὺ ἔζησαν στιγμὲς ἐνθουσιασμοῦ καὶ ὑπερηφανείας.

*

Τὸ μεγαλύτερον ἐνδιαφέρον παρουσίασε ὁ ἀγὼν ἀπὸ τοῦ Σταδίου πρὸς τὸ ἱστορικὸ Ἀκρωτῆρι. Ἡ διαδρομὴ αὐτὴ εἶνε 10.500 μέτρα, μέρος δὲ αὐτῆς, λόγῳ τῆς ἀνηφορικότητος τοῦ δρόμου δύνανται νὰ παρακολουθοῦν οἱ θεαταὶ ἀπὸ τοῦ Σταδίου. Στὸν ἀγῶνα αὐτὸν ἔλαβον μέρος, οἱ καλύτεροι Ἀθηναῖοι δρομεῖς ἀντοχῆς, μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν δημοφιλῆ πρωταθλητήν μας Στέλιον Κυριακίδην. Τριάντα συνολικῶς ἀθληταὶ ἔτρεξαν τὴν ἱστορικὴν αὐτὴ διαδρομὴ — Ἀθηναῖοι, Πειραιεῖς, Κρητικοὶ — μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ γηραιὸς Πασαλῆς τοῦ Βόλου, ποὺ παρὰ τὰ 65 χρόνια του ἐτερμάτισε θελεράτατος τὴν κοπιαστικὴ αὐτὴ διαδρομή. Σ' ὅλο ὁ μῆκος τῆς διαδρομῆς, ἀπὸ τὸ Στάδιο μέχρι τοῦ λοφίσκου τοῦ Ἀκρωτηριοῦ, χιλιάδες κόσμου, νοικορές, εὐσταλεῖς Χανιῶτες, παιδιά, γέροι, νέοι, περίμεναν νὰ δοῦν νὰ περνανε τοὺς δρομεῖς.

Οἱ ἀθληταὶ ἔφυγαν ἀπὸ τὸ Στάδιο κρατῶντας ὁ καθένας ἀπὸ ἕνα κλαρὶ δάφνης. Ἐπέρασαν τὴ Χαλέπα, ἔκαμψαν τὶς Κορακιές, καὶ τέλος ἔφθασαν στὸ Ἀκρωτῆρι, ποὺ τοὺς ἐχειροκρότησαν πολλοὶ ἐκδρομεῖς. Οἱ δρομεῖς μόλις φθάσανε στὸ Ἀκρωτῆρι, ἕνας-ἕνας, κατέθετε τὸ κλαρὶ τῆς δάφνης ἐπάνω στὸν τάφο καὶ ἀμέσως ἐγύριζε πίσω πρὸς τὸ Στάδιο. Ἐν τῷ μεταξὺ οἱ θεαταὶ μέσα στὸ Στάδιο τῶν Χανίων, ἐπληροφορήθησαν ἀμέσως τὴν ἄφιξι τοῦ πρώτου δρομέως στὸ Ἀκρωτῆρι, μὲ μιὰ φωτοβολίδα ποὺ ἐρρίφθη ἀπὸ κεῖ ἐπάνω. Τότε ὅλοι, σηκώνονται ὄρθιοι καὶ σὲ στάσιν προσοχῆς παρέμειναν ἐπὶ ἕνα λεπτὸ σιωπῶντες.

Τὸν ἀγῶνα αὐτὸν ἐκέρδισε ὁ Μαραθωνοδρόμος Κυριακίδης, μὲ τὸν πολὺ καλὸν χρόνον 33΄19΄΄, ἐπίδοσις ποὺ ἀντιστοιχεῖ σὲ κάτω τῶν 33΄ διὰ τὰ 10.000 μέτρα. Δεύτερος ἦλθε ὁ Ραγάζος τοῦ Βόλου.

*

Οἱ ἀγῶνες ἀπὸ τεχνικῆς ἀπόψεως ἐσημείωσαν πολὺ καλὰ ἀποτελέσματα καὶ αἱ ἐπιδόσεις εἰς μερικὰ ἀγωνίσματα ἦσαν ἐξαίρετοι.

Οὕτω σημειοῦμεν τὴν ἐπίδοσιν τοῦ Φλώρου εἰς τὸν δίσκον 44 μ. 36, τοῦ Παλαμιώτη εἰς τὸ ἅλμα τριπλοῦν 14 μ. 44, τοῦ Βελκοπούλου εἰς τὰ 1500 μ. μὲ 4΄12΄΄, τοῦ νεαροῦ Στρατάκου στὰ 800 μέτρα 2΄00΄΄ 2)10 κ.λ.π. Αἱ ἐπιδόσεις τῶν Κρητῶν ἀθλητῶν ἦσαν ἐπίσης ἱκανοποιητικαί. Γιὰ τοὺς ἀθλητὰς τῆς Κρήτης, ὑπῆρχαν ἰδιαίτερα ἀγωνίσματα μὲ ὡραῖα ἔπαθλα, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀσημοσκαλισμένες μάχαιρες μὲ φλουριὰ καὶ κοκκαλένιες λαβές. Οἱ Χανιῶτες μας ἔκαναν ὡραία ἐμφάνισι σ' ἕνα καθαρῶς κρητικῆς προελεύσεως ἀγώνισμα τὸ «κρητικὸ βόλι», ποὺ μοιάζει πολὺ μὲ τὴ σφαροβολία καὶ εἶνε τὸ ἐθνικὸ ἀγώνισμα τῶν κρητικῶν.

Ἰδοὺ τέλος τὰ τεχνικὰ ἀποτελέσματα τῆς β΄ ἡμέρας τῶν ἀγώνων:

Ἀγὼν Σταδίον — Ἀκρωτῆρι (10.590 μ.): 1) Κυριακίδης 33΄ 19΄΄5, 2) Ραγάζος 34.07.5, 3) Νίτσας 34.27.5 καὶ ἐκ τῶν Κρητῶν πρῶτος ὁ Μαυράκης.

Σφαιροβολία: 1) Στεφανάκης 13.85 μ., 2) Παλαμιώτης 12.47, 3) Πατεράκης 12.35.

Ἅλμα εἰς μῆκος: 1) Πατεράκης 71 μ., 2) Παλαμιώτης 6.54, 3) Κούρης 6.52.

Δρόμος 110 μ. μετ' ἐμποδίων: 1) Οἰκονόμου 17.03΄. 2) Θάνος 18, 3) Οἰνομίδης 18.

Δρόμος 400 μ.: 1) Στρατάκος 5΄ 52΄΄2)10, 2) Μισαηλίδης 52.5, 3) Γλαίνης.

Ἐλευθέρα δισκοβολία: 1) Φλῶρος 44.78, 2) Τσίτας 38.32, 3) Νάσκος 38.22 μ.

Δρόμος 1.500 μ.: 1) Βελκόπουλος 4.12.5, 2) Τσουκαλᾶς 4.33.3, 3) Ἀρβανίτης 4.14.

Ἅλμα ἐπὶ κοντῷ: 1) Θάνος 370, 2) Πρωτοψάλτης 3.60, 3) Βλασσόπουλος 3.40 μ.

Σκυταλοδρομία 4Χ100: 1) Παναθηναϊκός.

Δρόμος 100 μ. γυναικῶν: 1) Μπίσμπα 13.9, 2) Βάρβογλη 14. 3) Σαμπράκου.

Σφαιροβολία γυναικῶν: 1) Στεργίου 9.40, 2) Τερζοπούλου 9.16, 3) Σαριβαξεβάνη.

Κρητικὸ βόλι: 1) Κατάκης 12.35, 2) Σηφάκης, 3) Καλατζάκης.

Δρόμος 100 μ. (Κρητῶν): 1) Κυδωνάκης 11, 2) Σπίρτζης, 3) Στεφανάκης.

Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἀγώνων ὁ Γενικὸς Διοικητὴς τῆς Κρήτης κ. Μ. Σφακιανάκης, ὁ ὁποῖος καὶ εἰργάσθη διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν ἀγώνων, ἀπένειμε τὰ ἔπαθλα καὶ τὰ μετάλλια εἰς τοὺς νικητάς.

Σ—ς

ΑΙ ΠΡΩΤΑΙ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΟΥΖΑΝΑΣ ΛΑΓΚΛΑΝ

Ἕνα ἄρθρον τοῦ πατρός της Καρόλου Λαγκλάν

Θὰ ἐδιαβάσατε ὅτι τὴν περασμένη ἑβδομάδα ἀπέθανεν ἡ διεθνοῦς φήμης τεννίστρια Σουζάνα Λαγκλάν. Γιὰ τὴν περίφημη αὐτὴ γυναῖκα, ποὺ ἐκέρδισε τόσους θριάμβους, ἔχουν γραφῆ πάρα πολλά, διότι ἡ Λαγκλάν, μὲ τοὺς συνεχεῖς θριάμβους της, κατώρθωσε νὰ εἶνε τὸ δημοφιλέστερον πρόσωπον τῶν δύο κόσμων. Τὰ βασιλικὰ ἀνάκτορα τῆς Εὐρώπης, ἦσαν ἀνοικτὰ διὰ τὴν Λαγκλάν, οἱ μεγιστάνες ἐθεώρουν τιμήν των νὰ τὴν φιλοξενήσουν καὶ οἱ λαοὶ τῶν διαφόρων χωρῶν ποὺ ἐπεσκέπτετο τὴν ἀπεθέωναν. Ὅλοι οἱ μεγάλοι ὅμως, ἔχουν καὶ τοὺς δυσφημιστάς των. Καὶ αὐτοὶ ἐπιμένουν ὅτι ἡ Λαγκλὰν ὑπνωτίζετο ἀπὸ τὸν πατέρα της καὶ ἐκέρδιζε τὰς νίκας της. Ὁ πατὴρ Λαγκλὰν, ἔγραψε ἕνα ἄρθρον σχετικά, ποὺ ἀναφέρεται καὶ εἰς τὴν ἀρχικὴν ἐπίδοσιν τῆς θυγατρός του. Ὁ θάνατος τῆς Λαγκλὰν τὸ καθιστᾷ καὶ πάλιν ἐπίκαιρον. Ἰδού το:

«Οἱ διάφοροι ἀνόητοι θρῦλοι ποὺ ἐδημιουργήθησαν γύρω ἀπὸ τὴν κόρην μου μὲ ἀναγκάζουν νὰ γράψω μόνος μου τὴν ἀλήθειαν. Ἤκουσα μεταξὺ ἄλλων νὰ λέγεται ὅτι, ὅταν παίζη, διατελεῖ ὑπὸ τὴν ὑπνωτικήν μου ἐπιρροὴν καὶ ὅτι τὰς κινήσεις της τὰς ὑποβάλλω ἐγὼ ἀπὸ μακρὰν διὰ τῆς τηλεπαθείας καὶ τῆς ὑποβολῆς. Θὰ ἐπεθύμουν, λοιπὸν νὰ διηγηθῶ κατὰ ποῖον τρόπον κατώρθωσε ἡ κόρη μου νὰ γίνη πρωταθλήτρια τοῦ κόσμου εἰς τὸ τέννις. Θὰ ἐκθέσω τὴν μέθοδον τὴν ὁποίαν ἐχρησιμοποίησα, ἡ ὁποία συνδυασθεῖσα πρὸς τὴν μεγάλην ἱκανότητα τῆς Σουζάνας καὶ πρὸς τὴν ἐπίμονον θέλησίν της ὅπως ἐπιτύχη, κατώρθωσε νὰ τὴν κάμη αὐτὸ ποὺ εἶνε σήμερα. Ἡ μέθοδός μου αὐτὴ εἶνε ἁπλουστάτη καὶ κάθε ἄλλο παρὰ μυστηριώδης. Πᾶς τις δύναται νὰ τὴν ἀκολουθήση καὶ κάθε νεαρὸς παίκτης ἐὰν ἐπιμείνη δύναται νὰ γίνη, ἂν ὄχι πρωταθλητής, πάντως ὅμως ἕνας παίκτης πολὺ καλός. Διὰ τὴν ἐκγύμνασιν δὲν ἀπαιτεῖται μεγάλο χρονικὸν διάστημα. Ὁ παίκτης ἀναπτύσσεται γρήγορα.

»Τὸ τέννις εἶνε πολὺ δύσκολον σπὸρ, τὸ ὁποῖον ὅμως διαρκῶς τελειοποιεῖται διὰ τῆς προσαρμογῆς εἰς τὴν μέθοδον. Δὲν ἐπιτρέπεται ποτὲ νὰ ἐλπίζη κανεὶς ὅτι εἶνε δυνατὸν νὰ γίνη καὶ νὰ μείνη πρωταθλητὴς χωρὶς σταθερὰν τακτικὴν ἐκγύμνασιν. Ἔχω νὰ συμβουλεύσω κάτι τοὺς νεαροὺς παίκτας, οἱ ὁποῖοι εἶνε ἀφωσιωμένοι εἰς τὸ τέννις καὶ φιλοδοξοῦν νὰ γίνουν πρωταθληταί. Τὰ ἴδια συνεβούλευσα συχνὰ καὶ εἰς τὴν κόρην μου. Μὴ λησμονεῖτε ὅτι διὰ νὰ ἐπιτύχετε χρειάζεσθε πρὸς παντὸς ἐπιμονήν. Ὅταν πλέον θὰ ἔχετε ἀναπτυχθῆ εἰς πρώτης τάξεως παίκτην, δὲν θὰ ἔχετε πλέον νὰ ἀγωνισθῆτε μόνον κατὰ τοῦ ἀντιπάλου σας, ἀλλὰ καὶ κατὰ τοῦ ἰδίου τοῦ ἑαυτοῦ σας. Ὀφείλετε τότε νὰ ζῆτε μίαν ζωὴν ἥσυχον καὶ ἐγκρατῆ διὰ νὰ ἀποκτήσετε φόρμαν καὶ διὰ νὰ τὴν διατηρήσετε. Ὅσον προοδεύετε, ὀφείλετε νὰ ἐργάζεσθε καὶ περισσότερον, διότι θὰ καθίσταται ὁλονὲν καὶ δυσκολώτρον νὰ διατηρήσετε τὴν θέσιν σας. Ἐν τέλει δὲ, δυνατὸν νὰ καταστῆτε πρωταθλητής. Καὶ τότε θὰ γίνετε, εὐλόγως, δι' ὅλους οὓς κατωτέρους σας παίκτας, οἱ ὁποῖοι ζητοῦν νὰ προοδεύσουν, ἀντικείμενον φθόνου. Πολλάκις θὰ συναντήσετε τὸν φθόνον, ἀλλὰ πρέπει νὰ παραβλέψετε. Αἱ ἀδυναμίαι σας θὰ ἐμφανίζωνται ἐξωγκω--μέναι καὶ πολλοὶ θὰ σπεύδουν νὰ προοιωνίζωνται τὴν ἡμέραν τῆς καταπτώσεώς σας. Ἡ παραμικροτέρα μεταβολὴ εἰς τὸ παιχνίδι σας θὰ ἑρμηνεύεται πάντοτε ὡς σημεῖον καταπτώσεως.

»Ἀλλὰ ἡ ὠμὴ εἰλικρίνειά μου δὲν πρέπει νὰ σᾶς κόψη τὸν δρόμον. Πολλάκις ἡ δόξα ἀξίζει αὐτὰς τὰς θυσίας. Καὶ ἡ τύχη μειδιᾷ μόνον εἰς τοὺς τολμηρούς. Ἡ Σουζάνα ἤκουσε πολλὲς φορὲς αὐτὲς τὶς συμβουλὲς καὶ τὶς συνεκράτησε. Τὸν Ἰούνιον τοῦ 1910, ἡ Σουζάνα Λαγκλάν, ἡ ὁποία ἦτο τότε ἡλικίας ἕνδεκα ἐτῶν, ἔλαβεν ὡς δῶρον τὴν πρώτην ρακέτταν της, ἐάν, βεβαίως, αὐτὸ τὸ παιχνιδάκι ἠδύνατο νὰ ὀνομασθῆ ρακέττα. Ἦτο ἕνα ἀπὸ αὐτὰ τὰ ἀθύρματα ποὺ πωλοῦνται στὰ καταστήματα παιχνιδιῶν. Δὲν ἐφαντάσθην τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὅτι τὸ παιχνίδι αὐτὸ θὰ τὸ ἐχρησιμοποίει ἡ Σουζάνα ἀλλοιώτικα ἀπὸ τὰ ἄλλα παιδιά.

»Κατ' ἀρχὰς δὲν ἔδωσα καμμίαν προσοχὴν εἰς τὸ πρᾶγμα, τῆς ἐπέτρεπα ὅμως νὰ παίζη μὲ μερικὲς φιλενάδες της εἰς τὸ τέννις, ποὺ εἶχα προχείρως κατασκευάσει εἰς ἕνα μέρος τοῦ κήπου μου. Μετὰ ἕνα μῆνα ὅμως, μοῦ ἔκαμε τόσην ἐντύπωσιν ἡ ἱκανότης τὴν ὁποίαν ἀνέπτυξε ἡ κόρη μου εἰς τὸν χειρισμὸν τῆς μικρῆς της ρακεττούλας, ὥστε ἔσπευσα νὰ τῆς παραγγείλω εἰς εἰδικὸν κατάστημα στὸ Παρίσι μίαν ρακέτταν ἀληθινήν, ἐλαφρὰν καὶ καλὴν συγχρόνως, ἡ ὁποία ἦτο καταλληλοτάτη διὰ τὴν ἡλικίαν της. Κατόπιν δὲ, διὰ νὰ ἀντιληφθῶ ἕως ποῦ ἔφθανεν ἡ ἱκανότης της, ἤρχισα νὰ παίζω μαζί της. Αἱ πρόοδοί της ἦσαν ταχύταται καὶ καταπληκτικαί. Ἀπὸ τότε ἐξεδήλωσε τὴν ἰδιοφυΐαν της. Περὶ τὸν Σεπτέμβριον τοῦ ἰδίου ἔτους, ἤτοι τρεῖς μῆνες ἀφοῦ ἐπῆρε ρακέτταν εἰς τὰ χέρια της, μᾶς ἐπεσκέφθη κάποιος φίλος μου, ὁ δρ Σιζελλὺ, ὁ ὁποῖος ἔζη εἰς τὸ Κὸλζ, πλησίον τοῦ Σαντιγὺ. Ὁ δρ Σιζελλὺ ἦτο ἐνθουσιώδης φίλος τοῦ τέννις, εἶχε δὲ καὶ ἰδικόν του γήπεδον. Ἐκεῖ ἔπαιξε διὰ πρώτην φορὰν δημοσίᾳ ἡ Σουζάνα μου μεθ' ὃ τὴν ἀνέμενε δόξα παγκόσμιος.

ΚΑΡΟΛΟΣ ΛΑΓΚΛΑΝ

Οἱ μεγάλοι ἐφευρέται

Ἡ ἱστορία τῶν Ζέππελιν

Ἡ ἐπέτειος τοῦ δημιουργοῦ τῶν τεραστίων ἀεροπλοίων ποὺ κατατρώγουν τὰ διαστήματα

Εἰς τὴν Γερμανίαν ἑωρτάσθη, εἰς τὰς ὀκτὼ Ἰουλίου, ἡ 100ὴ ἐπέτειος τῶν γενεθλίων τοῦ Κόμητος Ζέππελιν, τοῦ δημιουργοῦ τῶν τεραστίων ἀεροπλοίων ποὺ ἀποτελοῦν σήμερον μίαν δόξαν τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος, καὶ μίαν αἰτίαν πραγματικῆς καὶ δικαίας ὑπερηφανείας τῶν Γερμανῶν ὅλου τοῦ κόσμου. Ὁ Κόμης Ζέππελιν ἐγεννήθη εἰς τὸ μεγάλο οἴκημα ποὺ ἦτο πρῶτα Μονὴ Δομινικανῶν καὶ τώρα ξενοδοχεῖον, τὸ ὁποῖον εὑρίσκεται σ' ἕνα μικρὸ νησὶ πρὸ τῆς Κωσταντίας. Καλὸς μαθητής, χωρὶς νὰ δείξη τίποτε τὸ ἐξαιρετικόν, ὅταν ἐτελείωσε τὴν πολεμικὴν Ἀκαδημίαν τοῦ Λούντβικσμπουργκ, κατετάγη εἰς τὸν στρατόν, ἐπειδὴ ὅμως ἠσθάνετο τὴν ἀνάγκην περιπετειῶν ἐζήτησε δύο ἐτῶν ἄδεια καὶ ἔφυγε γιὰ τὴν Ἀμερικὴ, ὅπου ἐκείνη τὴν ἐποχὴ ἐμαίνετο ὁ πόλεμος μεταξὺ Βορείων καὶ Νοτίων. Ἐκεῖ εἶδε τὰ πρῶτα ἀερόστατα. Κατόπιν ἔλαβε μέρος εἰς τὸν Γαλλο—γερμανικὸν πόλεμον τοῦ 1870 καὶ κατὰ τὴν πολιορκίαν τῶν Παρισίων εἶδε καὶ πάλιν πολυάριθμα ἀερόστατα νὰ ὑψώνωνται ἀπὸ τὴν πολιορκημένην πόλιν. Τότε ἐσκέφθη γιὰ πρώτην φορὰν ποίας μεγάλης χρησιμότητος θὰ ἦσαν ἀερόστατα τὰ ὁποῖα θὰ ἠδύνατο νὰ διευθύνη ὁ ἄνθρωπος τόσον γιὰ πολεμικοὺς ὅσον καὶ γιὰ εἰρηνικοὺς σκοπούς. Ὁ Ζέππελιν ἦτο 51 ἐτῶν ὅταν ἐξέδωκε τὴν πρώτην του μελέτην περὶ πηδαλιουχουμένων καὶ 53 ὅταν ἀπεστρατεύθη καὶ ἄρχισε ἐργαζόμενος εἰς τὰ σχέδια τοῦ πρώτου ἀεροπλοίου του. Ἀπὸ τότε εἶχε θέσει ὡς βάσιν τὸν στερεὸν σκελετόν, σχήματος πούρου, ἀπὸ ἀλουμίνιον, ὁ ὁποῖος ὑποδιαιρεῖται εἰς διάφορα μικρὰ διαμερίσματα, ὅπου τοποθετοῦνται τὰ μικρὰ μεταξωτὰ περιβλήματα ποὺ περιέχουν τὸ ἀέριον. Ἡ βάσις αὐτὴ τῶν ζεππελιν δὲν μετεβλήθη μέχρι σήμερον. Εἰς τὸ σχέδιον, τὸ πρῶτον ἀερόπλοιον δὲν εἶχε ὅπως καὶ τὰ ἀρχικὰ ἀερόστατα, παρὰ μίαν μόνον λέμβον, ἡ ὁποία, φυσικά, δὲν εἶχε ἀρκετὸν χωρον γιὰ τὸν κινητῆρα καὶ ὅλα τὰ ἄλλα ἀπαραίτητα μηχανήματα καὶ συμπληρώματα τῆς ὅλης ἐγκαταστάσεως. Ἡ ἔμπνευσις τοῦ μηχανικοῦ τοῦ Κόμπερ νὰ προσθέση δευτέραν λέμβον, ἐθεωρήθη ὡς μεγάλη ἀνακάλυψις. Τὸ πρῶτον ἀερόπλοιον ὑψώθη εἰς τὸν ἀέρα εἰς τὰς 2 Ἰουλίου τοῦ 1900, επειτα ἀπὸ πολλὲς προσπάθειες καὶ ἀποτυχίες καὶ ἀφοῦ κατωρθώθη ἡ ἵδρυσις τῆς «Ἑταιρίας πρὸς προαγωγὴν τῆς ἀεροπορίας» μὲ κεφάλαια 800.000 μάρκων, ἐκ τῶν ὁποίων τὰς 420.000 κατέβαλεν ὁ Ζέππελιν. Τὸ πρῶτον ἀερόπλοιον ἔκανε βραχειαν μὲν ἀλλ' ἀσφαλῆ διαδρομὴν καὶ ὁ Κόμης Ζέππελιν ἤντλησε ἀπὸ τὴν πρώτην αὐτὴν διαδρομὴν τὴν ἀκράδαντον πλέον πεποίθησιν ὅτι τὸ σχέδιόν του ἦτο πραγματοποιήσιμον καὶ δὲν εἶχε ἀνάγκην πλέον τῶν ἀπαραιτήτων τελειοποιήσεων. Πράγματι μετὰ 3 μῆνες ἔγιναν δύο νέαι ἀναβάσεις καὶ τὸ ἀερόπλοιον κατώρθωσε νὰ κάνη διαδρομὴν διαρκείας δύο σχεδὸν ὡρῶν. Ἐν τούτοις, τὰ μεγάλα ἔξοδα τῆς κατασκευῆς καὶ τῶν δοκιμαστικῶν πτήσεων εἶχαν ἐξαντλήσει τὰ κεφάλαια τῆς Ἑταιρίας, ἡ ὁποία ἐτέθη ὑπὸ ἐκκαθάρισιν εἰς τὰς 11 Νοεμβρίου τοῦ 1900. Ἡ τύχη δὲν ἐφαίνετο εὐνοϊκὴ εἰς τὸν Κόμητα Ζέππελιν καὶ οἱ ἐχθροί του, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἐπίσημοι καὶ ἐπιστήμονες, ἐθριάμβευσαν. Ὅταν ὅμως ἦλθαν ἀπὸ τὸ Παρίσι αἱ εἰδήσεις γιὰ τὶς ἐπιτυχίες τοῦ Σάντος Ντυμὸν μὲ τὸ πηδαλιουχουμενον ἀλλὰ μὴ ἄκαμπτον ἀερόστατόν του, ὁ Κόμης Ζέππελιν καταλαμβάνεται πάλιν ἀπὸ τὴν σκέψιν νὰ πραγματοποιήση πάσῃ θυσίᾳ τὸ σχέδιόν του. Δημοσιεύει ἕνα διάγγελμα πρὸς τὸν γερμανικὸν λαόν, στέλνει 6000 γράμματα εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καταβάλλει ὁ ἴδιος μὲ θυσίες νέον κεφάλαιον 100.000 μάρκων καὶ ἡ προσπάθειά του στέφεται ὑπὸ ἐπιτυχίας. Τῷ 1904 ὑπάρχουν ἀρκετὰ χρήματα γιὰ νὰ ἀρχίση ἡ κατασκευὴ νέου ἀεροπλοίου, ἐνῷ ταυτοχρόνως ἀποπερατοῦται τὸ ὑπόστεγον ποὺ πρόκειται νὰ τὸ περιλάβη. Μία πραγματικὴ ἐπίσης ἀπόκτησις γιὰ τὸν Κόμητα Ζέππελιν ὑπῆρξε ἡ μεταστροφὴ τοῦ Δρ. Σκένερ, ἀπὸ ἐχθροῦ τῶν ἀεροπλοίων εἰς θερμότατον ὑποστηρικτὴν καὶ φίλον των. Τὸν Νοέμβριον τοῦ 1905 εἶνε ἕτοιμον τὸ δεύτερον ἀερόπλοιον, τὸ ὁποῖον κατορθώνει νὰ ἀνυψωθῆ εἰς τὰς 17 Ἰανουαρίου τοῦ 1906. Οἱ κινητῆρες ὅμως δὲν εἶνε ἀρκετὰ ἰσχυροί. Τὸ ἀερόπλοιον ἀναγκάζεται νὰ προσγειωθῆ καὶ μία καταιγὶς τὸ καταστρέφει. Ὁ Κόμης Ζέππελιν ἐπιμένει ὅμως. Εἰς τὰς 6 Ὀκτωβρίου τοῦ 1906 ὑψώνεται εἰς τὸν ἀέρα τὸ τρίτον ἀερόπλοιον. Ἡ διαδρομή του διαρκεῖ δύο ὁλόκληρες ὧρες καὶ τὴν ἑπομένη ἡμέρα τρεις, μὲ ταχύτητα 14 μέτρων εἰς τὸ δευτερόλεπτον. Ἡ ἐπιτυχία αὐτὴ ἐξασφαλίζει πλέον καὶ τὴν τελικὴν ἐπιτυχίαν τῶν Ζέππελιν. Κεφάλαια προσφέρονται ἀπὸ παντοῦ, ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν καὶ ἀπὸ ἰδιώτας. Ἡ διάρκεια τῶν ταξειδίων ἀνέρχεται ἀπὸ 3 ὥρας εἰς 8 καὶ ἀπὸ 8 εἰς 12. Εἰς τὰς 4—5 Αὐγούστου γίνεται τὸ ἀλησμόνητο ταξίδι ὑπεράνω τοῦ Ρήνου, τὸ ὁποῖον ἐν τούτοις τελειώνει καὶ πάλιν μὲ μίαν καταστροφὴν ἀπὸ καταιγῖδα κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς τελευταίας προσγειώσεως. Οὔτε ὁ κόμης Ζέππελιν ὅμως οὔτε ὁ γερμανικὸς λαὸς ἀπεθαρρύνθησαν. Αἱ πρόοδοι τῶν Ζέππελιν ὑπῆρξαν συνεχεῖς καὶ ἁλματώδεις μέχρι σήμερον.

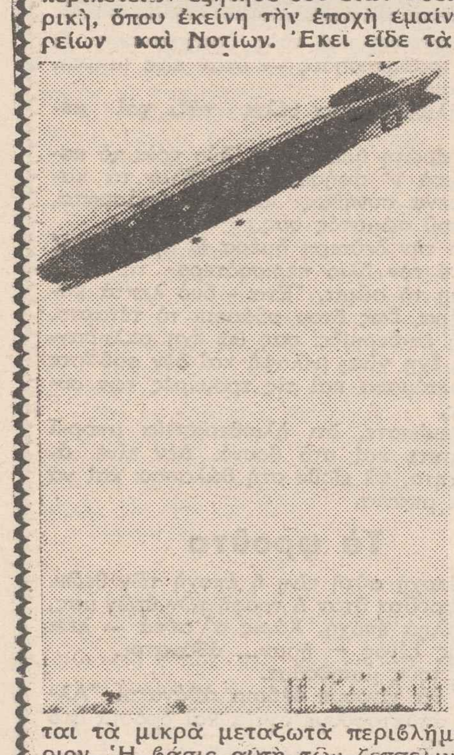

ΕΥΘΥΜΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

Ὅταν εἶνε μικρὸς κανεὶς ἔχει περίεργες ἐπιθυμίες. Πόσες φορὲς ἔχουμε πεῖ ὅλοι μας: «Ὅταν θὰ γίνω μεγάλος...». Ἐξεπληρώθη ποτὲ κανένα ἀπὸ τὰ παιδικά σας ὄνειρα;

—Δυστυχῶς,.. ἕνα. Ὅταν ἡ μητέρα μοῦ χτένιζε τὰ συνεχῶς μπερδεμένα μου μαλλιά, εὐχόμουνα πάντα νὰ μὴ μοῦ ἔμενε τρίχα στὸ κεφάλι. Καὶ ἡ εὐχή μου — δυστυχῶς— ἐξεπληρώθη...

★

Ὁ Γιωργάκης πῆγε πρώτη φορὰ στὴν ἐξοχὴ καὶ πρώτη φορὰ εἶδε ἀγελάδες. Τότε παρετήρησε, ὅτι τὰ στοχαστικὰ αὐτὰ ζῶα, χωρὶς νὰ τρῶνε, μασοῦν ὁλοένα, Κυττάζει τότε μὲ ὀρθάνοιχτα μάτια τὰ βώδια καὶ ἔπειτα ρωτάει τὸν πατέρα του:

—Μπαμπά, ποῦ βρίσκει ἡ ἀγελάδα τὴ μαστίχα ποὺ μασάει;

★

ΟΙ ΕΠΤΑ ΗΛΙΚΙΕΣ
ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

Τὸ μωρό.
Τὸ κοριτσάκι.
Τὸ κορίτσι.
Ἡ δεσποινίς.
Ἡ νέα κυρία.
Ἡ νέα κιρία.
Ἡ νέα κυρία.

★

Ὁ Σκωτσέζος πηγαίνει στὸν αὐγουλᾶ καὶ ζητάει νὰ τοῦ δώση δώδεκα αὐγά.

—Θέλω ὅμως μόνο αὐγὰ ἀπὸ μαύρη κόττα — τοῦ λέει,

—Γιὰ νὰ σᾶς πῶ τὴν ἀλήθεια δὲν τὰ γνωρίζω. Τὰ καταλαβαίνετε σεῖς;

—Βεβαίως!

—Διαλέξτε τα λοιπὸν σεῖς.

Μετὰ ἕνα λεπτὸ ἔχει βάλει ἑπτὰ αὐγὰ στὴν τραγιάσκα του.

—Ὡραία, λέγει ὁ αὔγουλας, δὲν μοῦ ἐξηγεῖτε ὅμως καὶ μένα τώρα πῶς καταλαβαίνετε τ' αὐγὰ ποὺ εἶνε ἀπὸ μαύρη κόττα;

—Εὐχαρίστως. Εἶνε ἁπλούστατο: μόνο οἱ μαῦρες κόττες κάνουν μεγάλα αὐγά.

★

Καὶ ὀλίγον ἑβραϊκὸ χιοῦμορ.

Ὁ Ἀβραὰμ Μεγὲρ στέλλει τὴν σύζυγόν του Ρεβέκαν νὰ περάση μόνη της ἕνα μῆνα στὴν Ὀστάνδην. Ἡ Ρεβέκα κολυμπῶντας μιὰ μέρα, ἀπομακρύνεται πολὺ ἀπ' τὴν ξηρὰ καὶ πνίγεται. Τὸ πτῶμα της δὲν ἀνευρέθη.

Ἡ θλιβερὰ εἴδησις συντρίβει τὴν καρδίαν τοῦ Ἀβραάμ. Παρηγορεῖται ὅμως ἐπὶ τῇ σκέψει ὅτι ἔτσι κατώρθωσε νὰ ἀποφύγη τὰ ἔξοδα τῆς κηδείας.

Μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας ὅμως, ὁ παρηγορηθεὶς χῆρος λαμβάνει ἐξ Ὀστάνδης τὸ ἀκόλουθον τηλεγράφημα ἀπὸ τὸν φίλον του Λεβύ:

«Πτῶμα Ρεβέκας ἐξεβράσθη εἰς τὴν παραλίαν σκεπασμένον μὲ στρείδια.»

Ὁ Ἀβραὰμ ἐκβάλλει ἕνα ἀναστεναγμὸν πόνου καὶ σπεύδει νὰ ἀπαντήση εἰς τὸν φίλον του μὲ τὸ ἀκόλουθον τηλεγράφημα:

«Πωλήσατε λογαριασμόν μου στρείδια καὶ ρίψατε πάλιν πτῶμα εἰς τὴν θάλασσαν».

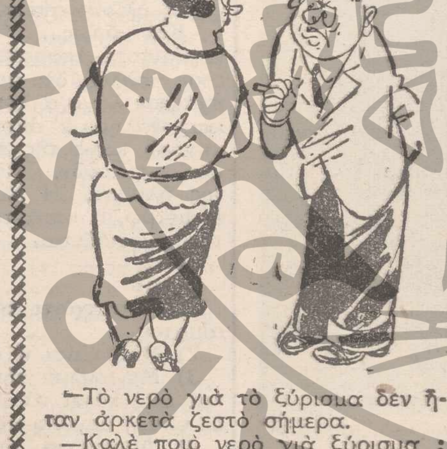

—Τὸ νερὸ γιὰ τὸ ξύρισμα δὲν ἦταν ἀρκετὰ ζεστὸ σήμερα.

—Καλὲ ποιὸ νερὸ γιὰ ξύρισμα; Αὐτὸ ποὺ σοῦφερα ἦταν τὸ γάλα.

Ὡς ποῦ θὰ φθάσωμεν

Πόλεμος στὰ ...ἡφαίστεια

Πῶς θ' ἀλλάξῃ ἡ κατεύθυνσις τῆς λάβας καὶ θὰ προλαμβάνωνται αἱ καταστροφαὶ

Ὁ τίτλος τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ ἐνέχει τὶ τὸ ὀξύμορον. Πράγματι, πῶς εἶνε δυνατὸν νὰ καταπολεμηθοῦν τὰ ἡφαίστεια; Αἱ ἀνυπολογίστου ἐντάσεως καταχθόνιοι δυνάμεις, τῶν ὁποίων αἱ φοβεραὶ ἐκδηλώσεις, σεισμοί, ἐκρήξεις ἡφαιστείων, ποταμοὶ λάβας καὶ βουνὰ τέφρας παραμένουν μυστηριώδεις καὶ ἄγνωστοι ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀρχική τους αἰτία, ἡ ὁποία κρύβεται εἰς τὰ ἔγκατα τῆς γῆς, δὲν εἶνε κατ' οὐσίαν δυνατὸν νὰ καταπολεμηθοῦν κατ' οὐδένα τρόπον. Πῶς εἶνε δυνατὸν νὰ ἐμποδίσωμε τὶς σεισμικὲς δονήσεις καὶ τὶς τρομερὲς ἐκρήξεις τῶν ἡφαιστείων, ποὺ ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα κατέστρεψαν πόλεις καὶ πολιτισμοὺς ὁλοκλήρους καὶ ἐκόστησαν τὴν ζωὴ εἰς ἑκατοντάδες χιλιάδες ἀνθρώπων; Δὲν πρόκειται ὅμως ἀκριβῶς περὶ αὐτοῦ. Ὁ ἄνθρωπος ἀμύνεται κατὰ τῶν τυφλῶν δυνάμεων τῆς φύσεως καὶ ἐκεῖ ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ τὰς ὑποτάξῃ προσπαθεῖ νὰ ἀποτρέψῃ κατὰ τὸ δυνατὸν, τὸ κακὸν ποὺ τοῦ προξενοῦν. Εἰς αὐτὸ τείνουν καὶ τὰ τελευταια μέτρα, ποὺ ἔλαβε εἰς τὴν νῆσον Χαβάη τελευταίως ἡ ἀμερικανικὴ Κυβέρνησις. Τὸ συγκρότημα τῶν νήσων αὐτῶν ποὺ εὑρίσκεται μεταξὺ Ἀσίας, Αὐστραλίας καὶ Ἀμερικῆς εἰς τὸν Εἰρηνικὸν Ὠκεανὸν, εἶνε ἀπὸ τὶς περισσότερον ἐκτεθειμένες εἰς τὰς καταχθονίους δυνάμεις περιοχὲς τῆς γῆς. Εἰς αὐτὲς ὀφείλους ἄλλως τε καὶ τὴν ὕπαρξί τους. Κάποτε πρὸ ἑκατομμυρίων ἐτῶν, οἱ δυνάμεις αὐτὲς τὶς ἀνύψωσαν ἀπὸ βάθος; 4000 μέτρων εἰς ὕψος μέχρι 5000 μέτρων ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης. Καὶ ἔκτοτε δὲν ἔπαυσαν νὰ ἐκδηλώνουν τὴν παρουσία τους μὲ κάθε τρόπο οἱ δυνάμεις αὐτὲς ποὺ τὶς ἐδημιούργησαν σχεδὸν εἰς τακτικὰ χρονικὰ διαστήματα, οἱ ἐκρήξεις τῶν πολυαρίθμων ἡφαιστείων ἐκσφενδονίζουν εἰς τὸν ἀέρα πυρακτωμένους βράχους καὶ τέφραν καὶ χύνουν ποταμοὺς ὁλόκληρους λάβας. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ συγκρότημα τῶν νήσων αὐτῶν ἔχει ὅλως ἰδιαιτέραν σπουδαιότητα διὰ τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας, ἡ Ἀμερικανικὴ Κυβέρνησις ἵδρυσε, πρὸ τριάκοντα περίπου ἐτῶν, ἕνα παρατηρητήριον πλησίον τοῦ μεγαλειτέρου ἡφαιστείου τῆς νήσου Χαβάη, τοῦ Μάουνα—Λόα. Τὸ παρατηρητήριον αὐτὸ ἀπεδείχθη πράγματι πολύτιμον καὶ ὁ διευθύνων αὐτὸ ἡφαιστειολόγος Δρ. Τ. Α. Γιάγκαρ ὑπέβαλε εἰς τὴν κυβέρνησιν, μαζὶ μὲ τὶς παρατηρήσεις του διάφορες προτάσεις διὰ τὴν καταπολέμησιν τῶν καταστροφῶν ποὺ προξενοῦν αἱ ἐκρήξεις τῶν ἡφαιστείων τῆς νήσου. Ἂς ληφθῆ ὑπ' ὄψιν ὅτι ἔχει ὑπολογισθῆ εἰς 300.000 κυβικὰ χιλιόμετρα ἡ ποσότης τῆς λάβας, ἡ ὁποία ἔρευσε ἀπὸ τὰ ἡφαίστεια τῆς νήσου, ποσότης μὲ τὴν ὁποίαν θὰ μποροῦσε νὰ καλυφθῆ ὅλη ἡ Εὐρώπη μὲ ἕνα στρῶμα λάβας πάχους 33 μετρων. Τῷ 1881 ἡ ρευστὴ λάβα ἔφθασε μέσα εἰς τοὺς δρόμους τῆς πρωτευούσης τῆς νήσου Χίλο. Κάθε δυὸ—τρία χρόνια δὲ καταστρέφονται ὁλόκληρα χωριὰ ἀπὸ τὴν λάβαν, ἡ ὁποία εἰς κάθε ἔκρηξιν παίρνει καὶ ἄλλην κατεύθυνσιν καὶ ἡ ὁποία καλύπτει καὶ καταστρέφει μεγάλες ἐκτάσεις καλλιεργησίμου γῆς. Ἐνῷ ὅμως τῷ 1881 ἡ Χίλο ἦταν ἕνας μικρὸς συνοικισμὸς μὲ ὀλίγες ἑκατοντάδες κατοίκων, σήμερα εἶνε μιὰ πόλις μὲ 20.000 ψυχὲς καὶ μὲ ἀξιόλογον βιομηχανίαν καὶ ἐμπόριον. Ὁ λιμήν της ἄλλως τε εἶνε πολύτιμος σταθμὸς διὰ τὸν ἐμπορικὸν καὶ πολεμικὸν στόλον τῆς Ἀμερικῆς καὶ ἀξιόλογος ἀεροπορικὴ βάσις. Φυσικὴ εἶνε ὡς ἐκ τούτου ἡ προσπάθεια τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν νὰ προστατεύσῃ τὴν ἐκπολιτιστικὴν ἐργασίαν πολλῶν δεκαετηρίδων, ποὺ ἀντιπροσωπεύει ἡ πόλις τῆς Χίλο καὶ ὅλη ἡ γεωργικὴ καὶ βιομηχανικὴ ὀργάνωσις τῆς νήσου. Ὑπελογίσθη ὅτι εἰς ἀσήμαντες μαλλον ἐκρήξεις ἡ ρευστὴ μάζα τῆς λάβας κινεῖται μὲ ταχύτητα 32 χιλιομέτρων τὴν ἡμέρα, καίουσα καὶ καταστρέφουσα ὅ,τι βρεθῆ στὸν δρόμο της, χόρτα, δάση, σπίτια, πόλεις. Ὁ ἄνθρωπος παρίσταται ἀδύνατος εἰς τὴν καταστροφὴν αὐτὴν καὶ μόλις κατορθώνει νὰ σωθῆ ὁ ἴδιος διὰ τῆς φυγῆς. Ὁ Δρ. Γιάγκαρ ἀνήγγειλε ὅτι ἀπὸ τὸ 1920 ἤρχισε νέα περίοδος ἐκρήξεων, ἡ ὁποία θὰ εἶνε ἡ φοβερώτερη καὶ περισσότερον ἐπικίνδυνη τοῦ αἰῶνος, διότι φαίνεται ὅτι, κατὰ τὶς μελέτες του καὶ τοὺς ὑπολογισμούς του, ἀπειλεῖται ἀμέσως ἡ Χίλο. Ἤδη ἡ ἔκρηξις τῆς 21 Νοεμβρίου 1935 ἔφερε τὴν λάβαν πολὺ πλησίον τῆς δεξαμενῆς ὕδατος τῆς πρωτευούσης, ἡ ὁποία εὑρίσκεται εἰς ὀλίγων μόνον χιλιομέτρων ἀπόστασιν ἀπὸ τὴν πόλιν. Κατὰ τὴν ἔκρηξιν ἐκείνην ὅμως παρετηρήθη ὅτι μικρὰ ἀναλόγως ὑψώματα παλαιᾶς λάβας ἐσταμάτησαν τὸ νέον καταστρεπτικὸν ρεῦμα καὶ μετέβαλαν τὴν κατεύθυνσίν του. Τότε ἔγινε διὰ πρώτην φορὰν ἡ σκέψις ἐπεμβάσεως τοῦ ἀνθρώπου καὶ μεταξὺ Χριστουγέννων καὶ Νέου Ἔτους 1935—36 πέντε Ἀμερικανοὶ στρατιωτικοὶ ἀεροπόροι ἔρριξαν 20 βόμβες τῶν 600 λιβρῶν, οἱ ὁποιες πράγματι κατώρθωσαν νὰ μεταβάλουν τὸν δρόμον τῆς λάβας καὶ νὰ σώσουν τὴν Χίλο ἀπὸ τὴν τύχην τῆς Πομπηΐας. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ κίνδυνος δὲν ἐξέλειπε, ὁ Δρ. Γιάγκαρ ἐπρότεινε νὰ κατασκευασθοῦν τεράστια φράγματα, τὰ ὁποῖα θὰ ἐμποδίζουν εἰς τὸ μέσον τὴν λάβαν νὰ λαμβάνῃ νέες κατευθύνσεις καὶ νὰ καταστρέφῃ νέες περιοχες. Τὸ ἔργον θὰ κοστίσῃ περὶ τὰ 100 ἑκατομμύρια δραχμῶν.

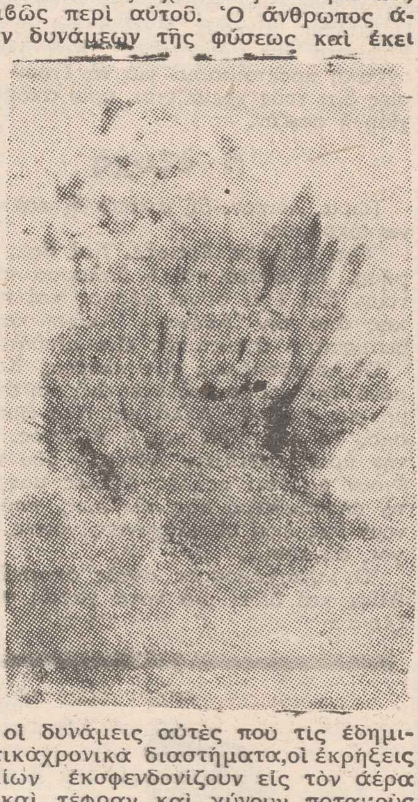

Ἡ μόδα

Οὐδὲν νεώτερον

Ἡ Μόδα δὲν θὰ ἔχῃ τὸν μῆνα αὐτὸν καμμιὰ μεταλλαγή. Ὅπως γράψαμε, στὸ Παρίσι γίνηκε καὶ ἡ δευτέρα ἔκθεσις θερινῶν μοντέλων. Τώρα τὰ μεγάλα σπίτια ἀσχολοῦνται μὲ τὴν φθινοπωρινὴ σαιζόν. Πυρετώδης κίνησις. Σχέδια ἐπὶ σχεδίων. Χρώματα ἐπὶ χρωμάτων. Καὶ ὅλη ἡ σχετικὴ προετοιμασία γιὰ νὰ ἔχουν ἡ κυρίες ὅ,τι τοὺς χρειάζεται, πρὶν ἀκόμη ἀρχίσῃ ἡ σαιζόν.

Ἡ ἐξοχὴ

Τώρα, λοιπόν, ἂς ἀναπαυθῇ καὶ ὁ γυναικόκοσμος.

Ὅ,τι ἔφτιαξε, ἔφτιαξε. Καὶ ἄς... ἐξορμήσῃ. Τὸ βουνὸ καὶ ἡ θάλασσα περιμένουν. Καὶ ἔχει φύγει κόσμος καὶ κοσμάκης ἀπὸ τὴν Ἀθήνα. Ἀκόμη καὶ στὰ θεάματα ὁ ἀντίκτυπος εἶνε αἰσθητός.

Οἱ λουτροπόλεις εἶνε πλήρεις. Καὶ ὄχι μόνο ἀπὸ κόσμο ποὺ ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ ἰαματικὰ λουτρά. Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ὡραιόκοσμο. Τὸ Λουτράκι καὶ ἡ Αἰδηψός, ἔχουν τὴν πρωτοκαθεδρία. Αὐτὲς ἡ δύο πόλεις ἔχουν μαζέψει πολλὲς ὡραῖες μας. Εἶνε τὸ ἁλατοπίπερο τῆς πλήξεως, ποὺ φέρνουν ἕως ἐκεῖ οἱ πάσχοντες γονεῖς, σύζυγοι, ἀδελφοί...

Ὁ γυναικόκοσμος αὐτὸς σκορπίζει τὴ θλῖψι καὶ δίδει μιὰ νότα χαρᾶς στὴ μιζέρια ποὺ φέρνει ἡ ἀρρώστεια.

Μὰ κάποτε ἡ γκρίνια πάλι κυριαρχεῖ. Εἶνε ἡ ὥρα, ποὺ ἡ μικρὲς κομψὲς κυρίες καὶ δεσποινίδες, τό... σκάζουν γιὰ τὰ θαλάσσια λουτρὰ ἢ κάποια ἐκδρομή.

Στὴν Αἰδηψό, μεγάλη κίνησις σημειώνεται στὴν ἐκλεκτὴ «Αὔρα» καὶ στὸ «Ἡράκλειο». Τὸ δεύτερο μάλιστα ἔχει... ἐπισημότητες. Στρατηγοί, ναύαρχοι, ὑπουργοὶ ἀπ' ἐδῶ θὰ περάσουν. Αἱ «Θέρμαι» τοῦ Σύλλα δὲν μένουν πίσω.

Ἐξ ἄλλου, τὰ Μέθανα δὲν ὑστεροῦν. Χάρις μάλιστα στὰ μεγάλα ξενοδοχεῖα ποὺ ἔγιναν, ἔχουν καλὸ κόσμο. Στοῦ Ζαχαράτου βλέπομε πολλὲς καὶ πολλούς. Καὶ μὲ τὸ δίκηο του, ἔχει τὸ ξενοδοχεῖο αὐτὸ τὴν πρωτοπορία. Ἡ παλαιὰ ἀλλ' ἀνακαινισμένη «Αὔρα» δὲν ὑστερεῖ, μὲ τὴν περιποίησιν τῆς διευθύνσεώς της καὶ τὴν καθαριότητά της.

Τὰ Καμμένα Βοῦρλα — ἡ κολυμβήθρα τοῦ Σιλωάμ, μὲ τὶς ραδιενεργοὺς πηγάς της, συγκεντρώνει ὅλους καὶ ὅλες, ποὺ δὲν μποροῦν νὰ πᾶνε στὸν Βορονώφ. Τί λουτρὰ ὅμως! Ἰδίως γιὰ τοὺς κουρασμένους ὀργανισμούς.

Στὸ Πλατύστομο, νέα λουτρόπολις, ἔχει καὶ αὐτὴ κίνησι ἀρκετή.

Ἀλλὰ δὲν προσήλκυσαν μόνον αἱ λουτροπόλεις τὸν ἀθηναϊκὸ κόσμο. Γιομᾶτα τὰ νησιὰ τοῦ Σαρωνικοῦ. Ἡ Αἴγινα, ὁ Πόρος, Σπέτσαι. Ἐπίσης τὸ Χέλι — ἕνα μαγευτικὸ χωριό, στὴν Πελοποννησιακὴ ἀκτή.

Κατόπιν ἡ Κυκλάδες. Ἡ Τῆνος συγκεντρώνει κόσμο. Φθηνὰ τὰ νοίκια. Φθηνὰ τὰ τρόφιμα. Καὶ ἡσυχία. Ἐκτὸς τοῦ ἀέρα, ποὺ βουίζει διαρκῶς.

Ἔπειτα τὰ Τρίκκαλα τῆς Κορινθίας, ἡ Βυτίνα, ἡ Κρήτη, ἔχουν τραβήξει πολὺ κόσμο.

Νὰ λοιπόν, γιατὶ αἱ Ἀθῆναι ἀραιώθηκαν εἰς πληθυσμόν.

Τὰ μαγιῶ

Καὶ τώρα ἡ θάλασσα. Αὐτὴ εἶνε ποὺ ἐνδιαφέρει τὸ πολὺ κοινόν. Καὶ ἰδίως τὴν γυναῖκα, ποὺ θέλει καὶ τί δὲν θέλει, γιὰ νὰ ἐμφανισθῇ καὶ μέ... φύλλο συκῆς.

Πρῶτα - πρῶτα τὸ μαγιό.

Τί φροντίδα!

Γιατὶ τὸ μαγιὸ δὲν πρέπει νὰ εἶνε μόνο ὡραῖο. Πρέπει νὰ ἔρχεται στὸ σῶμα πρὸ παντός. Γι' αὐτὸ μὴν ἀγοράσετε ποτὲ μαγιό, ἂν δὲν τὸ προβάρετε.

Ἔτσι θὰ βεβαιωθῆτε ὅτι κρύβει τὶς τυχὸν ἀτέλειες τοῦ κορμιοῦ σας, ὅτι «σᾶς πάει».

Κατόπιν προσέξετε τὸν χρωματισμόν. Ἀποφύγετε οἱ λίγο παχειὲς τὰ κτυπητὰ χρώματα. Θὰ σᾶς κάμουν βαρελάκι. Σκοῦρα προτιμήσετε. Θὰ σᾶς περιορίσουν — στὸ ξένο μάτι βέβαια — τὸ πάχος σας.

Πολλὲς κυρίες ἔχουν τὴν κακὴ συνήθεια νὰ γυρίζουν στὴν πλὰζ ὧρες μὲ τὸ μαγιό. Δὲν κάνουν καλά. Ἀφοῦ κολυμπήσουν καὶ κάμουν τὴν ἡλιοθεραπεία τους, πρέπει νὰ φορέσουν ἢ σόρτς ἢ ἕνα ὤμορφο φορεματάκι πλάζ. Δὲν κοστίζουν πολὺ καὶ σᾶς προφυλάττουν καὶ ἀπὸ τὰ σχόλια.

Οἱ χρωματισμοὶ φέτος εἶνε πολλοί, ἀλλὰ λεπτοὶ καὶ συνδυασμένοι ὡραῖα. Γιὰ τὰ φορέματα τῆς πλὰζ ὑπερισχύει τὸ ἄσπρο.

Ἄλλες λεπτομέρειες

Εἶσθε πολὺ λεπτή, κυρία μου;

Θὰ σᾶς συμβουλεύσω νὰ φορέσετε στὴν πλὰζ μακρυὰ παντελόνια ἀπὸ φανέλλα ἢ τουὰλ μεταξωτό. Θὰ συμπληρώσετε τὴν ἐμφάνισί σας μὲ μπλούζα σεμιζὲ ἀπὸ τὸ ἴδιο ὕφασμα μὲ ζακετούλα κοντή, ποὺ θὰ ἔχῃ γιακὰ καὶ ρεβὲρ ἀνδρικά. Ἡ ἀδύνατες ἂς μὴν ἔχουν τολμηρὰ ντεκολτέ. Ἂς καλύπτουν τὶς πλάτες των. Θὰ ἔχουν περισσότερο σουξέ.

Μπορεῖτε ὅμως καὶ πρέπει νὰ δείξετε ὅτι ἔχετε «μέση δακτυλίδι» καὶ αὐτὸ θὰ τὸ ἐπιτύχετε μὲ ἐφηρμοσμένα ἀμπιεσμάν, ποὺ ἀντιτίθενται στὴν φαρδειὰ φούστα σας καὶ στὸ μπονφὰν κορσάζ.

Εἶσθε παχούτσικη;

Προτιμήσατε, ἂν σᾶς βοηθοῦν τὰ κάτω ἄκρα, κοντὲς φοῦστες — ὄχι, πρὸς Θεοῦ, παντελόνια. Δείξετε τὴν πλατούλα σας, τοὺς ὤμους σας καὶ κρύφτε τὴ μέση σας μὲ ριχτὴ μπλούζα. Ποτὲ τὸ φόρεμά σας νὰ μὴν εἶνε ἐφαρμοστό.

Θέλετε νὰ φαίνεσθε ψηλότερη ἀπ' ὅ,τι εἶσθε;

Διαλέξετε ενα μαγιό, ποὺ νὰ εἶνε «ψαλλιδισμένο» στὰ πλάγια τῶν μηρῶν. Ἡ ψαλλιδιὰ αὐτή, θὰ σᾶς δώσῃ — πιστέψτε με — ζωή. Ἐνῷ ἀντίθετα ἴσο μαγιὸ θὰ κάμῃ τὸ πόδι σας κοντήτερο.

Γενικώτερα ὅμως ἔχω νὰ σᾶς εἰπῶ ὅτι ἡ γυναῖκα ἔχει ἔμφυτη τὴν καλαισθησία. Γι' αὐτὸ βλέπετε γυναῖκες ὄχι ὡραῖες, ἀλλὰ ποὺ χαλοῦν κόσμο γιατὶ ξέρουν νὰ ντυθοῦν καὶ ἄλλες — καλλονές, ποὺ χάνουν ὅταν ντυθοῦν. Ἁπλούστατα ἡ κυρίες αὐτὲς δὲν ἔχουν γοῦστο. Ἂς μὲ πιστέψουν. Καὶ ἂς ἐμπιστευθοῦν τὸν ἑαυτόν τους σὲ μιὰ καλὴ ράφτρα — καὶ καλὴ ράφτρα δὲν εἶνε πάντα ἡ ἀκριβώτερη —ἀρκεῖ νὰ τῆς ἀφήσουν πρωτοβουλία.

Ἡλιοθεραπεία

Ἐγράψαμε στὸ προηγούμενο φύλλο τοῦ «Ἔργου» — ὄχι στὴ σελίδα αὐτὴ ἀλλὰ στὴ 2α — ὅτι κατασκευάστηκε μιὰ σπεσιαλιτέ, ποὺ θὰ μαυρίζουν ἡ κυρίες— χωρὶς ἡλιοθεραπεία.

Καὶ ὅμως.... Ἡ ἡλιοθεραπεία εἶνε πάντοτε ἀπαραίτητη καὶ ἂς φωνάζουν πολλοί, ὅτι προκαλεῖ καρκίνο. Ἂς βγάζουν λόγο ἄλλοι. Γιατὶ ἔτυχε στὸ Παλαιὸ Φάληρο ν' ἀκούσω μιὰ κυρία νὰ δημηγορῇ κατὰ τῆς ἡλιοθεραπείας, σὲ κύκλο κοριτσιῶν. Ἦταν ὅμως... περασμένης ἡλικίας. Ἡ ἡλιοθεραπεία λοιπόν, ἡ ἐν μέτρῳ, ἢ κατὰ τὰς συμβουλὰς τοῦ ἰατροῦ, χρειάζεται.

Γιατί;

Διότι:

1) Ἐπιταχύνει τὴν κυκλοφορία τοῦ αἵματος.

2) Μᾶς κάνει ν' ἀναπνέουμε ἐλεύθερα.

3) Μεγαλώνει τὴν θερμοκρασία μας καὶ μᾶς κάνει νὰ ἱδρώνωμε. Ὁ ἱδρώτας δὲ εἶνε ἡ μεγάλη πηγὴ τῆς ὑγείας.

4) Δυναμώνει τὴν ἀναπαραγωγὴ τῶν κυττάρων.

Ἀλλ' ἡ ἐν μέτρῳ ἡλιοθεραπεία μπορεῖ νὰ θεραπεύσῃ καὶ τοὺς ραχητικοὺς ἢ τοὺς στραβοπόδηδες — ὅταν εἶνε μικροί.

Εἴπαμε ὅμως:

Ἡ ἡλιοθεραπεία θέλει τάξι καὶ μέθοδο.

Τὴν πρώτη ἡμέρα ἕνα, δύο τρία τὸ πολὺ λεπτὰ ν' ἀφήσετε στὸν ἥλιο τὰ καλυπτόμενα συνήθως ἀπὸ τὰ ὑφάσματα, μέλη τοῦ σώματός σας.

Ἀπὸ τὴν δεύτερη ἡμέρα θ' ἀρχίσετε ν' ἀφήνετε τὸν ἥλιο περισσότερο νὰ σᾶς χαϊδεύῃ τὸ σῶμα. Ἕνα - δυὸ λεπτὰ κάθε ἡμέρα, ἕως ὅτου φθάσετε τὸ τέταρτο. Τότε ἡ ἐπιδερμίδα σας θὰ ἔχῃ σκληρανθῆ, θὰ ἔχῃ γίνει μελαψὴ καὶ δὲν φοβᾶστε τὰ ἐγκαύματα καὶ τὶς τρομερές των συνέπειες.

Σημειώσατε, ὅτι ἡλιοθεραπεία μπορεῖ νὰ κάνετε καὶ στὸ βουνό. Δὲν εἶνε ἀπαραίτητο, νὰ εἶσθε στὴ θάλασσα καὶ νὰ κάνετε μπάνια.

Τὰ φροῦτα

Ἡ ἐποχὴ αὐτὴ εἶνε ἡ ἐποχὴ τῶν θεῶν.

Τὰ φροῦτα ἦταν ἡ τροφὴ τῶν θεῶν μας, τὴν παληὰ ἐποχή. Χάρις σ' αὐτὰ — λέει κάποιος ξένος — ἦσαν... ἀθάνατοι.

Ἂς τοὺς μιμηθοῦμε.

Δὲν θὰ γίνουμε βέβαια ἀθάνατοι. Ἀλλὰ θὰ ἀποκτήσουμε ὑγεία καὶ δροσιὰ στὸ πρόσωπο.

Τὰ ἀχλάδια τὴν ἐποχὴ αὐτή, τὰ ροδάκινα — ὥριμα ὅμως — εἶνε ὅ,τι πρέπει. Τρῶτε ἄφθονα. Ἀντικαταστήσατε, εἰ δυνατόν, τὴν τροφή σας μ' αὐτά. Συνηθίσετε νὰ τὰ τρῶτε μὲ ψωμὶ ἢ παξιμάδι. Δὲν θέλετε πιὸ καλὴ τροφή.

Μὴ βάζετε ζάχαρι στὰ φροῦτα σας. Μεταβάλει τοὺς χυμούς των.

Τρῶτε σταφύλια πολλά. Ἀλλὰ γι' αὐτὰ θὰ ἐπιφυλαχθοῦμε νὰ σᾶς γράψουμε ἀργότερα, ποὺ θὰ ἔχῃ βγῆ καὶ ἡ σταφίδα. Πολλοὶ σώθηκαν ἀπὸ τὴν σταφυλοθεραπεία.

Τὰ παιδιὰ στὴν ἐξοχὴ

Οἱ μικροὶ καὶ οἱ μικρὲς λαχταροῦν τὴν ἐξοχή.

Ἔβλεπα τὴν μπεμπέκα μου, μὲ πόση ἀνυπομονησία περίμενε — ἕως προχθὲς — τὶς ἑορτές, γιὰ νὰ πάῃ στὸ Φάληρο νὰ κολυμπήσῃ.

Δέκα φορὲς τὴν ἡμέρα μὲ ρωτοῦσε :

—Μαμᾶ θὰ πᾶμε τὴν Κυριακὴ γιὰ κολύμπι;

—Μαμᾶ τί μέρα εἶνε σήμερα;

—Μαμᾶ, θὰ εἶνε καὶ ἡ Φώφη στὰ μπάνια;

Καὶ τὸ Σάββατο βράδυ κοιμᾶται ἔτσι ποὺ ξυπνάει κάθε ὥρα, νομίζοντας πὼς ξημέρωσε.

Πόσο τὰ παιδιὰ καταλαβαίνουν ἔμφυτα, τὰ καλὰ ποὺ μᾶς ἔχει δώσει ὁ Θεός.

Τὸ ἴδιο ἔκανε κι' ὅταν ἐπρόκειτο νὰ φύγουμε γιὰ τὴν ἐξοχή.

—Μαμᾶ, πότε θὰ φύγουμε;

—Μαμᾶ, αὔριο;

—Μαμᾶ, σᾶς παρακαλῶ...

*

Εἶνε βέβαια ἐκνευριστικὸ αὐτὸ τὸ «μαμᾶ» κι' αὐτὲς οἱ ἐρωτήσεις. Ἀλλ' ἔχουμε μιὰ ὑποχρέωσι στὰ παιδιά μας. Στὸ τέλος - τέλος, ἐμεῖς, μὲ τὴ θέλησί μας, τὰ γεννήσαμε καὶ πρέπει νὰ φροντίσουμε γι' αὐτά.

Λίγη πεῖρα λοιπόν. Καὶ πολὺ προσοχή.

Στὴν ἐξοχή, πρέπει ὅμοια νὰ τὸ φροντίσουμε ὅπως καὶ στὸ σπίτι. Νὰ τοῦ καθορίσουμε τὴν θέσι ποὺ θὰ παίζῃ, κάνοντάς την εὐχάριστη, ὥστε νὰ τὸ τραβάῃ. Ἂς τοῦ κατασκευάσουμε μὲ ξύλα ἕνα δωματιάκι, ποὺ νὰ χωράῃ τὰ παιγνίδια του κι' αὐτὸν ὄρθιο —ἀνοιχτὸ ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά. Ἐκεῖ θὰ στήσῃ τὸ βασίλειό του. Καὶ θὰ παίζῃ. Καὶ δὲν θὰ ἔχουμε τὸν φόβο ὅτι θὰ πέσῃ, ὅτι θὰ κτυπήσῃ.

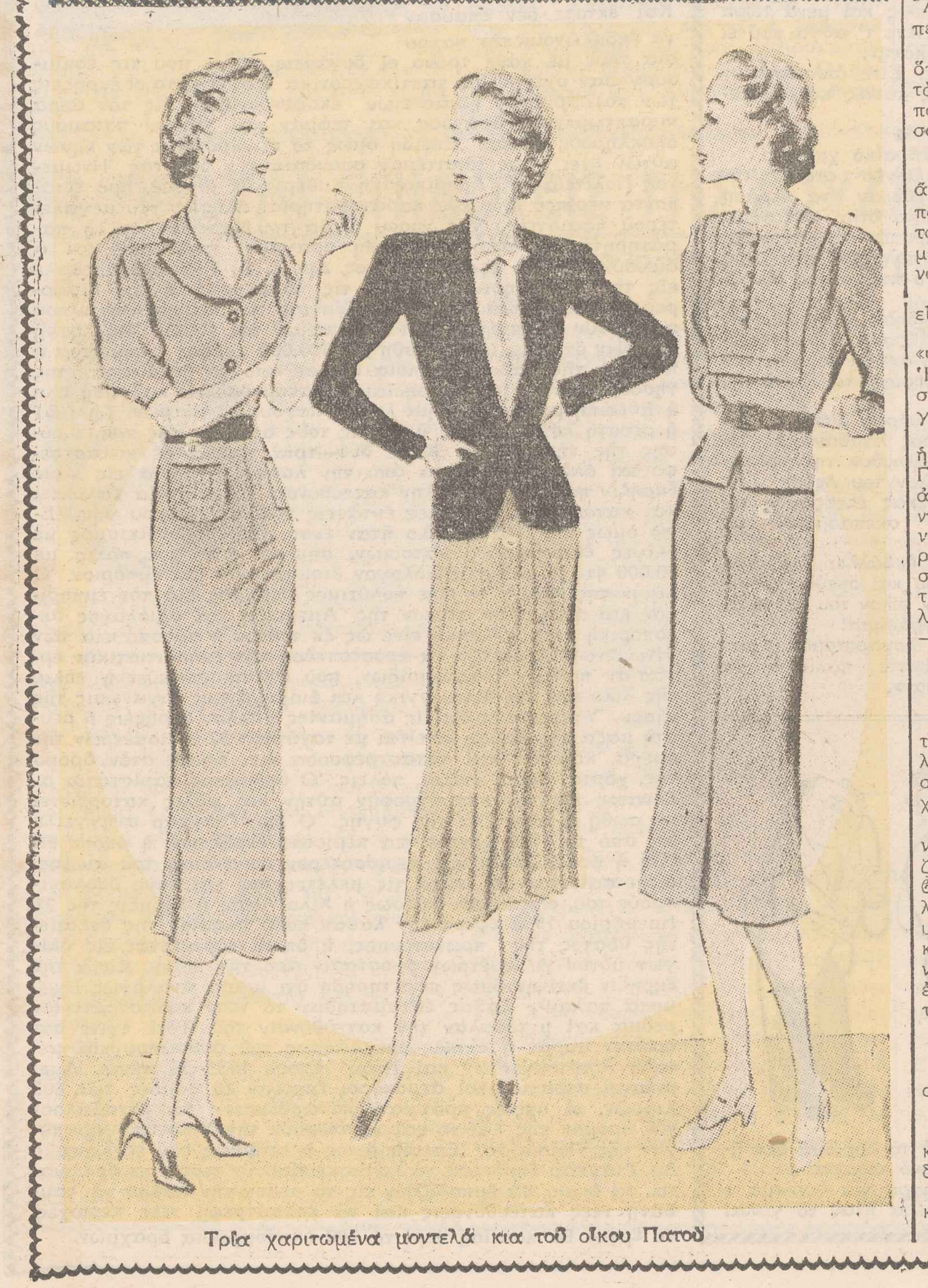

Τρία χαριτωμένα μοντελά κια τοῦ οἴκου Πατοῦ

ΒΛΕΠΟΥΝ ΣΙΝΕΜΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΥΤΖΑΜΕΣ ΤΩΝ...

ΟΙ ΓΕΙΤΟΝΕΣ ΤΗΣ ΝΤΑΝΙΕΛ ΝΤΑΡΙΕ ΚΑΙ ΤΟΥ ΦΑΙΡΜΠΑΝΓΚΣ

Τὰ μαρτύρια αὐτῶν ποὺ κατοικοῦν δίπλα στοὺς κινηματογράφους καὶ τὰ θέατρα

Μοῦ διετύπωσεν ἕνας φίλος τὴν παράκλησιν:

—Μπορεις νὰ μοῦ βάλῃς στὶς ἐφημερίδες μιὰ μικρὴ ἀγγελία;

—Τί εἰδους ἀγγελία;

—Ὁρίστε. Τὴν ἔχω γραμμένην.

Καὶ μοῦ ἔδωσε ἕνα χαρτί. Ἐδιάβασα:

«Ζητειται διαμέρισμα πρὸς ἐνοικίασιν. Ὅρος κύριος καὶ ἀπαραίτητος: Ἡ οἰκία νὰ μὴ γειτονεύῃ μὲ κινηματογράφον ἢ θέατρον».

—Γιατὶ ἔβαλες αὐτὸν τὸν ἰδιαίτερον ὅρον; τὸν ἠρώτησα.

—Διότι εἶμαι «παθός», μοῦ ἀπήντησε.

—Δηλαδή;

—Τὸ σπίτι εἰς τὸ ὁποιον διαμένω τώρα εἶνε δίπλα σὲ κινημαοτογράφον. Ὡστε, καταλαβαίνεις: Θέλω νὰ μετοικήσω τὸ ταχύτερον.

—Δὲν καταλαβαίνω τίποτε, τοῦ εἶπα. Εἶσαι δίπλα σὲ κινηματογράφο. Βλέπεις τὰ φίλμ δωρεὰν ἀπὸ τὸν ἐξώστη σου, χωρὶς νὰ μετακινηθῇς, χωρὶς νὰ στριμωχθῇς μὲ τὸν κόσμο, καὶ πάλι παραπονεισαι. Δὲν σὲ καταλαβαίνω, φίλε μου, διόλου.

—Ἄχ! ἀναστέναξε. Ἔτσι λέτε σεῖς οἱ ἔξω τοῦ χοροῦ ἢ κυριολεκτικώτερα οἱ ἔξω τῆς ἀκτῖνος δημοσίου θεάματος. Μᾶς μακαρίζετε ἐμᾶς, τοὺς γείτονας τῶν θεαμάτων. Ἂν ἠξέρατε ὅμως τί τραβοῦμε, δὲν θὰ σκεπτόσασταν ἔτσι.

—Μὰ τί τραβᾶτε, ἀδερφέ;

—Θέλεις νὰ μάθῃς; Ἔλα ἀπόψε στὸ σπίτι μου. Νὰ ἔλθῃς ὅμως ἀπὸ τὶς ἔξη. Καὶ νὰ μοῦ ὑποσχεθῇς ὅτι θὰ καθίσῃς μέχρι τὶς δύο τὸ πρωΐ.

—Σύμφωνοι.

*

Στὶς ἔξη ἤμουν στὸ σπίτι τοῦ φίλου μου. Μὲ ὑπεδέχθη ἐγκαρδίως. Ἐκαθήσαμε στὸ σαλόνι. Ἀπὸ τὸ παράθυρο ἔρριξα μιὰ ματιὰ ἔξω. Δίπλα στὸ ντουβάρι τοῦ σπιτιοῦ ἡπλώνετο ἀχανὴς ἡ πλατεια κινηματοθεάτρου. Ἀπέναντι ἐλεύκαζε ἡ ὀθόνη.

—Ἀπὸ ἐδῶ θὰ βλέπῃς μιὰ χαρά, τοῦ εἶπα.

—Ναί, μοῦ ἀπήντησεν εἰς μελαγχολικὸν τόνον.

—Κριμα, ποὺ εἶνε ἀκόμη νωρὶς γιὰ τὴν προβολὴν τοῦ φίλμ.

—Μὴν ἀνησυχῇς, μοῦ εἶπε. Κάθισε καὶ σὲ λίγο θ' ἀρχίσῃ ενα μούβιτον ἐκ τοῦ φυσικοῦ, σονὸρ χίλια τὰ ἑκατό.

Ἐκάθισα. Καὶ σὲ λίγο ἤρχισε πράγματι, ἔξω, στὴν πλατεια τοῦ σινεμά, ἕνας δαιμονιώδης θόρυβος. Φωνές, φασαρία, κακό κρότος συρομένων καρεκλῶν.

—Τί πανδαιμόνιον εἶνε αὐτό; ἠρώτησα τὸν φίλον μου.

—Εἶνε τό...«σονὸρ μούβιτον», μοῦ ἀπήντησε.

—Αὐτὸς ὁ θόρυβος τῶν καρεκλῶν, τοῦ εἶπα, θυμίζει...θυελλώδη συνεδρίασιν Βουλῆς. Μήπως καμμιὰ τέτοια σκηνὴν παριστάνει τὸ μούβιτον;

—Ὄχι. Τὰ γκαρσόνια καὶ οἱ ταξιθέτριες τακτοποιοῦν τὶς καρέκλες.

Ἐπῆγα πάλι στὸ παράθυρο καὶ ἐκύτταξα εἰς τὴν πλατειαν. Τὸ κάθε γκαρσόνι ἔκανε, θαρρεις, ἐπίδειξιν ἰσορροπισμοῦ καρεκλῶν. Ἐσήκωνε καμμιὰ δεκαριὰ ἀπὸ δαῦτες καὶ τὶς ἐτοποθετοῦσε θορυβωδῶς εἰς τὴν γραμμήν, ὡς εἰς τάξιν μάχης. Καὶ ἀκριβῶς μάχη σωστὴ ἐγίνετο, ἂν λάβῃ κανεὶς ὑπ' ὄψιν τους τοὺς «πυροβολισμούς» ποὺ ἀντηχοῦσαν εἰς τὴν βροντώδη τοποθέτησιν τῆς κάθε καρέκλας. Εἰς ἐπίμετρον ἠκούοντο οἱ πολεμοχαρεις κραυγὲς τῶν γκαρσονιῶν:

—Πιάσε τὸ τραπέζι, ρὲ Κώσταααα!

—Δεξιώτερα, ρέ! Θὰ πέσῃς ἐπάνω μου!

Φοβερὸς σαματᾶς!

—Αὐτὸ δὲν ὑποφέρεται, εἶπα στὸν φίλο μου.

—Καὶ λάβε ὑπ' ὄψιν σου ὅτι γίνεται κάθε μέρα, μοῦ ἀπήντησε.

—Πάντως, ἂς περιμένωμεν, ν' ἀρχίσῃ ἡ προβολὴ τοῦ φίλμ. Ἔτσι θ' ἀποζημιωθοῦμε γιὰ τὸ μαρτύριο αὐτὸ τῶν καρεκλοθορύβων.

*

Ὅταν ἐνύκτωσε, ἐσύραμε μὲ τὸν φίλον μου τὶς καρέκλες μας κοντὰ εἰς τὸ παράθυρο, ποὺ ἔβλεπε πρὸς τὴν ὀθόνην. Ἔξοχα! Εἴμαστε σὰν σὲ θεωρεῖο πολυτελείας. Ἂς περιμένωμε λοιπόν, θ' ἀρχίσῃ ἡ προβολή.

Ἀλλὰ πρὸ τῆς ἐνάρξεως, λαμβάνει τὸν λόγον τὸ μεγάφωνον. Καὶ δὲν ἐννοεῖ νὰ τὸν ἀφήσῃ, πρὶν ἐξαντληθοῦν ὅλοι οἱ δίσκοι τοῦ γραμμοφώνου, τοὺς ὁποίους ἔχει προμηθευθῆ ἡ ἐπιχείρησις ἔναντι τῆς προβαλλομένης ρεκλάμας : «Οἱ παιζόμενοι δίσκοι εἶνε μάρκας Ὀντεόν».. Ὑπέστημεν λοιπὸν τὴν Μάρω, τὸ «Σ' ἀγαπῶ, σ' ἀγαπῶ», τὸ «Σ' ἀφησα καὶ δὲν τὸ μετανοιώνω», τὴν «Μοναξιὰ» καὶ ἄλλα πολλά.

Καὶ ὅταν ἐξηντλήθησαν οἱ δίσκοι, ἤρχισαν νά.. ἐναναλαμβάνωνται ἀπ' ἀρχῆς. Ξανακούσαμε τὸ «Μάρω, Μάρω μιὰ φορὰ εἶν, τὰ νειᾶτα»— μακάρι νὰ συνέβαινε τὸ ἴδιο καὶ μὲ τοὺς δίσκους, νὰ ἐπαίζοντο δηλαδὴ κι' αὐτοὶ «μιὰ φορὰ» — ξανακούσαμε τὴν «Μοναξιὰ» καὶ εἵπετο συνέχεια, ὁπότε ἐξηντλήθη καὶ ἡ ὑπομονὴ τῶν θεατῶν καὶ ἤρχισαν νὰ χειροκροτοῦν. Ἡ προβολὴ τοῦ φίλμ ἤρχισεν ἐπὶ τέλους

Ἐβλέπαμε θαυμάσια. Δὲν ἐχάσαμεν καμμίαν μοιραία ματιὰ ἢ πόζα ἢ ἀναστεναγμὸ τῆς Μάρλεν Ντῆτριχ. Παρακολουθούσαμε μακαρίως τὴν ἐξέλιξιν τῆς ὑποθέσεως. Εἴχαμε πάρει ἐπάνω στὶς καρέκλες μας τὴν ἀγενῆ στάσιν τοῦ πλέον ρωμέϊκου ξαπλώματος. Ἀλλὰ μήπως μᾶς ἔβλεπε κανείς; Ο φίλος μου μάλιστα ἔβγαλε, γιὰ περισσοτέραν ἄνεσιν, τὰ παπούτσια του καὶ ἔβαλε τὶς παντοῦφλες του. Ἐγὼ τὸν συνεβούλευσα, νὰ πάῃ, στὸ διάλειμμα, νὰ βάλῃ καὶ τὶς πυτζάμες του. Γιὰ σκεφθῆτε! Νὰ βλέπῃς κινηματογράφο μὲ τὶς πυτζάμες σου! Οὔτε ὁ Γκόλντουϊν νὰ ἤσουνα.. Καὶ ὕστερα, μοῦ λὲς ἐμένα, ἀγαπητέ μου φίλε, ὅτι δὲν εἶνε περίφημα, νὰ κάθεσαι δίπλα ἀπὸ ἕνα ὑπαίθριο σινεμά..

—Ἔξοχα, ἀνεφώνησα, ὅταν ἐτελείωσε ἡ προβολή. Εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένος.

Ο φίλος μου δὲν ἀπήντησε. Ἀφήσαμε τίς θέσεις μας στὸ παράθυρο καὶ ἐκαθήσαμε πιὸ μέσα.

*

Μισὴ ὥρα περίπου ἐπέρασε. Ὁπότε τὸ μεγάφωνον τοῦ κινηματογράφου ἤρχισε πάλι νὰ μᾶς πληροφορῇ περὶ τῶν δεινῶν τῆς μοναξιᾶς.

—Μὰ δὲν ἐτελείωσε τὸ ἔργον; Ἠρώτησα τὸν φίλο μου

—Ἐτελείωσε, ἀλλὰ θὰ ξαναρχίσῃ.

Καὶ βέβαια. Τώρα θ' ἀρχίσῃ ἡ δευτέρα προβολή: Ἕντεκα μὲ μία..

—Καὶ μεις, ποὺ τὸ εἴδαμε τὸ φίλμ, τί θὰ κάμουμε;

—Θὰ τὸ ξαναϊδοῦμε, μοῦ ἀπήντησεν ὁ φίλος.

—Τὸ ἴδιο;

—Τὸ ἴδιο καὶ ἀπαράλλακτο.

—Δὲν ὑπάρχει τρόπος, νὰ τὸ ἀποφύγουμε;

—Δυστυχῶς, ὄχι

—Ἂν κλείσουμε τὸ παράθυρο;

—Θὰ σκάσουμε ἀπὸ τὴν ζέστη. Καὶ πάλι δὲν θὰ γλυτώσουμε ἀπὸ τὴν φωνὴν τῆς μοιραίας Μάρλεν Ντῆτριχ.

Τὸ μοιραῖον λοιπὸν φυγειν ἀδύνατον. Πρέπει νὰ ξαναϊδοῦμε τὸ φίλμ. Περὶ ὕπνου, οὔτε λόγος μπορεῖ νὰ γίνῃ, δίπλα ἀπὸ ἕνα τόσον παρλὰν φίλμ

—Τώρα ἦλθε ἡ στιγμή, μοῦ εἶπεν ὁ φίλος μου, νὰ καταλάβῃς τὸ μαρτύριον αὐτῶν ποὺ γειτονεύουν μὲ τὰ θεάματα. Σκέψου, ὅτι ἐγὼ εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ ἰδῶ τὸ ἴδιο αὐτὸ ἔργο καὶ αὔριο καὶ μεθαύριο. Θὰ ξαναϊδῶ τὴν Ντῆτριχ, νὰ ἀγκαλιάζῃ τὸν φίλον της. Θὰ τὴν ξανακούσω νὰ τοῦ ὁμιλῇ μὲ θυμόν. Θὰ τὴν ξαναϊδῶ, νὰ ὁμονοῇ στὸ τέλος μὲ τὸν σύζυγόν της, νὰ ξεχνοῦν τὸ παρελθὸν καὶ νὰ φεύγουν ἀγαπημένοι καὶ εὐτυχισμένοι Ὅλα αὐτὰ θὰ τὰ ἰδῶ τὰ ἴδια, στερεότυπα, πανομοιότυπα. Τοὐλάχιστον, νὰ παρήλλαζαν λιγάκι! Νὰ ἔβλεπα τοὐλάχιστον τὴν Ντῆτριχ, νὰ ἄλλαζε τακτικὴν στὴν... τρίτην προβολὴν τοῦ φίλμ; Νὰ μὴν ὁμονοοῦσε αἴφνης, μὲ τὸν σύζυγόν της, ἀλλὰ νὰ ζητοῦσε διαζύγιο, ἢ νὰ ἀπεπειρᾶτο ν' αὐτοκτονήσῃ καὶ νὰ τὸν σκότωνε, ὅπως ἡ Υβόνη... Κάπως θὰ τρωγότανε τὸ πρᾶγμα Θὰ παρουσίαζε τὸ θέαμα κάποιαν ποικιλίαν καὶ γιὰ μᾶς τοὺς γειτόνους Ἀλλὰ δυστυχῶς ἡ μία προβολὴ εἶνε ἀφορήτως ὁμοία μὲ τὴν προηγουμένην. Δὲν παραλλάσσει οὔτε κατὰ χιλιοστόν. Τὸ μηχάνημα ἐπαναλαμβάνει μὲ μίαν βλακώδη μονοτονίαν τὰ ἴδια καὶ τὰ ἴδια. Εἶνε ἀπελπισία. Εἶνε νὰ τρελλαθῇ κανείς

—Ἀπορῶ, λέγω στὸν φίλο μου, πῶς ἐσεῖς οἱ γείτονες τῶν θεαμάτων, δὲν ἀξιώσατε, νὰ γίνεται ἀλλαγὴ προγράμματος... κάθε βράδυ.

—Κι' ἐμεῖς μέν, συνέχισεν ὁ φίλος μου, ὑφιστάμεθα τὸ ἴδιο φίλμ μόνο ἐπὶ τρεῖς βραδυές Τί νὰ ποῦν ὅμως καὶ οἱ γείτονες τῶν θεάτρων, ποὺ ὑφίστανται τὸ ἴδιο ἔργον ἐπὶ μῆνες ; Φαντάζομαι πόσῃ ἀηδία θὰ τοὺς ἔχῃ καταλάβει γιὰ τὴν θεατρικὴν τέχνην. Ἐμεῖς πηγαίνομε μιὰ φορὰ στὸ θέατρο καὶ τὸ βαρυόμαστε. Φαντάσου αὐτοί..

—Τὸ ἔργο ἀσφαλῶς θὰ τὸ μαθαίνουν ἀπ' ἔξω.

—Βεβαίως! Καὶ ἂν καμμιὰ φορὰ ἀρρωστήσῃ κάποια πρωταγωνίστρια, ὁ θιασάρχης δὲν θἄχῃ παρὰ νὰ φωνάξῃ τὴν .. δούλα τοῦ γειτονικοῦ σπιτιοῦ, ἡ ὁποία θὰ μπορέσῃ νὰ τὴν ἀντικαταστήσῃ ἀξιόλογα...

*

Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ δευτέρα προβολὴ τοῦ φίλμ εἶχε ἀρχίσει. Θέλοντας καὶ μὴ ἠκούσαμε τοὺς ἰδίους ἀναστεναγμοὺς τῆς Μάρλεν Ντῆτριχ καὶ ἐβλέπαμε τὶς ἴδιες πόζες καὶ κινήσεις Τὸ θέαμα ἦταν ἀνιαρῶς μονότονο. Βαρέθηκα. Σηκώθηκα νὰ πάρω τὸ καπέλλο μου, νὰ φύγω. Ἄναψα τὸ φῶς τοῦ δωματίου, τὸ ὁποῖον διατηρούσαμε μέχρι τότε σβυστό, γιὰ νὰ βλέπουμε τὸ φίλμ. Ἄκουσα ὅμως τὸν φίλο μου νὰ μοῦ φωνάζῃ:

—Μὴ τὸ φῶς, γιὰ τὸ Θεό!

—Γιατί;

Δὲν πρόφθασε ὁ καϋμένος, νὰ μοῦ ἀπαντήσῃ Τὴν ἀπάντησι μοῦ τὴν ἔδωσε ἕνας θεατής, ὁ ὁποῖος ἐφώναξε ἀπὸ τὴν κάτωθέν μας πλατεῖαν:

—Σβῦστε τὸ φῶς, ἐσεῖς ἐκεῖ πάνω, βρὲ τζαμπατζῆδες!...

Τότε κατάλαβα, ὅτι τὸ φῶς τῶν δωματίων τοῦ φίλου μου ἔβγαινε ἀπὸ τὰ παράθυρα καὶ ἠμπόδιζε τὴν προβολὴν τοῦ φίλμ

—Ὥστε δὲν τολμᾷς ν' ἀνάψῃς φῶς; εἶπα στὸν φίλο μου.

—Ἄ, μπᾶ! Ἀστειεύε

—Μ' αὐτὸ καταντᾶ μαρτύριο..

—Ἀλλά; Τί ἐνόμισες; Ἀτιμωρητεὶ μπορεῖ κανεὶς νὰ εἶνε γείτονας τῆς Μάρλεν Ντῆτριχ καὶ τοῦ Ντούγκλας Φαιρμπανγκς.

—Τὸ καπέλλο μου, ἐφώναξα. Τὸ καπέλλο μου, νὰ φύγω

—Μὰ δὲν θὰ καθήσῃς, ὅπως μοῦ ὑπεσχέθης, μέχρι τὶς δύο τὸ πρωΐ;

—Ἀστειεύεσαι;

—Κρῖμα! Θὰ ἀπελάμβανες κι' ἄλλα ὡραῖα πράγματα.

—Δηλαδὴ τί;

—Νά: Μόλις τελειώσῃ ἡ προβολή, ὅλες αὐτὲς οἱ καρέκλες, ποὺ βλέπεις, πρέπει νὰ σηκωθοῦν καὶ νὰ στοιβαχθοῦν μέσα σὲ δέκα λεπτά. Μπαρεῖς κατόπιν αὐτοῦ νὰ φαντασθῇς τὸ κακό, ποὺ γίνεται.

—Καὶ γιατὶ νὰ στοιβαχθοῦν μέσα σὲ δέκα λεπτά;

—Διότι τὰ γκαρσόνια βιάζονται νὰ πᾶνε νὰ κοιμηθοῦνε!

—Δίκηο ἔχουν.

—Ναί, ἀλλ' ὅταν σηκώσουν τὶς καρέκλες, νομίζεις ὅτι φεύγουν; Ἄ, μπᾶ! Τότε θυμοῦνται καὶ τὰ γκαρσόνια, ὅτι εἶνε ἄνθρωποι κι' αὐτοὶ καὶ ὅτι ἔχουν συνεπῶς δικαίωμα, νὰ πιοῦν ἕνα οὐζάκι ἢ ἕναν καφέ. Στρώνονται λοιπὸν σ' ενα τραπεζάκι κι, ἀρχίζουν τὴν κουβέντα γιὰ τὰ πόσα κέρδη ἐπραγματοποίησαν, πόσα ποτήρια ἔσπασαν καὶ πόσους θεατὰς κατάβρεξαν. Ὅταν εὐδοκίσουν νὰ φύγουν, ξημερώνει.

—Τότε πέφτεις νὰ κοιμηθῇς;

—Ναί. Ἀλλὰ μήπως καὶ τότε κοιμᾶμαι; Τὸν ὕπνο μου ταράζουν αἱ σκιαὶ τοῦ κινηματογράφου. Ἀκούω τὴν Γκάρμπο στὸν ὕπνο μου, νὰ μοῦ λέῃ: «Ζαὶ τ' αἴμ» καὶ βλέπω τὸν Κοῦπερ νὰ μὲ ἀπειλῇ. Βλέπω δηλαδὴ τὸ ἔργο, ὅπως γράφουν τὰ προγράμματα, «συνέχεια ἐπὶ τῆς ὀθόνης»... τοῦ κρεββατιοῦ μου. Καταλαβαίνεις τώρα γιατὶ θέλω νὰ μετοικήσω:

—Κατάλαβα ἀπολύτως. Καὶ πρέπει νὰ βιαστῇς, πρὶν μετοικήσῃς στὸ...Χόλλυγουντ ἢ στὸ Δρομοκαΐτειο

ΑΣΗΜ. ΓΙΑΛΑΜΑΣ

Ἡ κυρία ἀφορμὴ τῆς νευρικότητος τῶν περιοίκων τῶν κινηματογράφων. Οἱ «ἀστέρες»: Ἡ συμπαθὴς Ντανιὲλ Νταριὲ, ἂς εἴπωμεν, καὶ ὁ Ντούγκλας Φαίρμπανκς τῆς ὄπερας...

ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΚΟΠΕΙΑΣ

ΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ-Μ. 35

Ο ΦΟΒΕΡΟΣ ΕΛΛΗΝ ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΣ

Εἰς τὰ προηγούμενα ἄρθρα μου ἐπροσπάθησα νὰ μὴ δώσω προσωπικὸν χαρακτῆρα γιὰ νὰ διατηρήσουν τὴν ἱστορική τους ἀξία, ἀφοῦ ἦταν γραμμένα τόσον ἀντικειμενικά. Τώρα ὅμως, στὸ τελευταῖο αὐτὸ σημείωμα, θέλω νὰ ὑπενθυμίσω τὴν δρᾶσιν ἑνὸς κατασκόπου, τοῦ Μ. 35, τοῦ τὸν ὁποῖον εἶδα νὰ ἐργάζεται.

Τὸ πραγματικό του ὄνομα ἦταν Λαρόπουλος, ἑλληνικῆς καταγωγῆς, ἂν καὶ οὔτε αὐτὸς δὲν ἤξερε ποῦ εἶχε γεννηθῆ. Στὴ δουλειά του ὅμως, στὴν κατασκοπεία, ἦταν γνωστὸς μὲ τὸ ψευδώνυμο Μ. 35.

Γιὰ πρώτη φορὰ ἄκουσα νὰ γίνεται λόγος γιὰ τὸν Λαρόπουλον στὰ 1905, τὴν ἐποχὴ δηλαδὴ τοῦ ρωσσοϊαπωνικοῦ πολέμου. Ὅπως θὰ θυμοῦνται μερικοί, ἡ Γαλλία ὑπεστήριξε τὴν Ρωσσίαν.

Ὁ Λαρόπουλος ἦταν τότε 25 χρονῶν. Βρισκόταν στὴ Γαλλία, ὅπου ἦταν μέλος μιᾶς ὀργανώσεως κατασκόπων, ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ὁποίας ἦταν κάποιος Ραϊνάλ.

Ἡ πρώτη ἐπιτυχία τοῦ Λαροπούλου ἦταν πῶς ἐξακρίβωσε ὅτι ἡ Γαλλία ἐπρομήθευε ὅπλα στὴν Ρωσσία. Τὰ ὅπλα αὐτὰ μετεφέροντο μὲ πλοῖα, τὰ ὁποῖα φαινομενικῶς ἐπήγαιναν εἰς τὴν Ἰνδοκίναν καὶ τὸ Τογκῖνον, ὅπου ἡ Γαλλία ἔχει διάφορες κτήσεις.

Μεταξὺ τῶν ὅπλων ἦταν μυδραλλιοβόλα τοῦ Σαὶντ Ἐτιέν, νεωτάτου τύπου, τὰ ὁποῖα δὲν εἶχε ἡ Ἰαπωνία. Καὶ αὐτὸ ἦταν τὸ μυστικὸ τῶν πρώτων ἐπιτυχιῶν τῶν Ρώσσων.

*

Ὁ Λαροπουλος παρουσιάστηκε σὰν ἐπιχειρηματίας. Ἵδρυσε μιὰν ἑταιρία γιὰ τὸ ἐμπόριο τῶν παλαιῶν σιδηρικῶν καὶ ἐπέτυχε ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν νὰ προμηθεύεται ὅλα τὰ παλαιὰ σιδερικά τοῦ στρατοῦ, τῶν στρατιωτικῶν ἐργοστασίων, τῶν στρατώνων κλπ.

Ὡς συνένοχον καὶ συνεργάτην ὁ Λαρόπουλος εἶχε ἕνα καλὸν μηχανικόν, ποὺ εἶχεν εἰδικευθῆ εἰς τὴν ἐπιδιόρθωσιν ὅπλων. Ἀπὸ τὰ παλαιὰ λοιπὸν ἐκεῖνα σιδερικὰ τοῦ στρατοῦ, ὁ μηχανικὸς κατώρθωσε νὰ κατασκευάσῃ ἕνα τέλειον μυδραλλιοβόλον, τύπου Σαὶν Ἐτιέν, ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ ἐπρομήθευε ἡ Γαλλία εἰς τὴν Ρωσσίαν. Ἔτσι οἱ Ἰάπωνες κατώρθωσαν ν' ἀποκτήσουν ἕνα τελειοποιημένον μυδραλλιοβόλον, ὅμοιο μὲ ἐκεῖνο ποὺ μετεχειρίζετο ὁ ἐχθρός.

Αὐτὸ τὸ κόλπο ποὺ ἐγνώσθη πολὺ ἀργότερα, ἔκαμε τὸν Λαρόπουλον διάσημον, ἀλλὰ μόνον εἰς ὡρισμένους κύκλους, ἐνῷ τὸ πολὺ κοινὸν δὲν ἔμαθε ποτὲ τίποτε. Μόλις ὅμως ἐγνώσθη ἡ ὑπόθεσις αὐτή, ὁ Λαρόπουλος ἀπελάθη ἀπὸ τὴν Γαλλίαν.

Δὲν ξέρω τί ἔκανε κατὰ τὰ ἑπόμενα χρόνια. Ἀλλὰ στὰ 1917, δηλαδὴ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ μεγάλου πολέμου, βρισκόταν στὴν Ἑλβετία, ὅπου τὸν συνάντησα στὸ Λούγκανο. Καὶ ἐπειδὴ εἶχα ἀνάγκην νὰ τὸν πλησιάσω, ἐδημιουργήθη μεταξύ μας μία σχέσις φαινομενικῶς μόνον ἐγκάρδια.

Ὁ Λαρόπουλος ὑπηρετοῦσε τώρα τοὺς Ρώσσους, τοὺς ὁποίους ἄλλοτε εἶχε προδώσει καὶ εἶχε γίνει ὁ πράκτωρ Μ. 35. Ἦταν Σεπτέμβριος. Ἡ ἐπανάστασις

Ἡ ἀχώριστος σύντροφος τοῦ Λιαροπούλου Σάρρα Σμίθ

ποὺ εἶχεν ἐκραγῆ στὴν ἀρχὴ τοῦ χρόνου ἐπρόκειτο νὰ γκρεμίσῃ καὶ τὸν Κερένσκι. Οἱ μπολσεβῖκοι ἐθριάμβευαν. Καὶ ὁ Λαρόπουλος ἀμέσως ἐκατάλαβε ὅτι ἀπὸ τὴν ἀλλαγὴν αὐτὴν τῆς καταστάσεως μποροῦσε νὰ πραγματοποιήσῃ τεράστια κέρδη. Ἐκεῖνοι ποὺ τὸν εἶχαν στὴν ὑπηρεσία τους θὰ τὸν ἐπλήρωναν πολὺ καλά, γιατὶ ἔκανε ζωὴν ἡγεμονική. Ἑπομένως, ὅπως σχεδὸν ὅλοι οἱ κατάσκοποι ποὺ εὑρίσκοντο σ' αὐτὴ τὴ χώρα τὴν ἐποχὴν ἐκείνη, περνοῦσε γιὰ μεγαλέμπορος καὶ ἐπιχειρηματίας. Ἔκανε ἐπίδειξιν τοῦ πλούτου του καὶ εἶχεν ἐρωμένη μίαν ἀπὸ τὶς ὡραιότερες κοσμικὲς κυρίες, μὲ περίφημα πλατινένια μαλλιά, ποὺ εἶνε τόσο συνειθισμένα στὴν ἐποχή μας. Ἕνα βράδυ μ' ἐκάλεσε νὰ φάω μαζύ τους εἰς ἕνα ἀπὸ τὰ ἀριστοκρατικώτερα κέντρα.

Ὕστερα ἀπὸ λίγες μέρες ἔφυγα ἀπὸ τὴν Ἑλβετία καὶ γιὰ κάμποσο καιρὸ δὲν εἶχα εἰδήσεις του. Στὰ 1921 τὸν συνάντησα πάλι, στὸ Γαπάλλο, ἀλλὰ γιὰ μιὰ στιγμή. Ἔμαθα μόνον ὅτι ἐξακολουθοῦσε νὰ ὑπηρετῇ τὴν Ρωσσία.

Στὰ 1927 ἦταν ἀνακατεμένος στὸ σκάνδαλο τῶν Ρώσσων κατασκόπων ποὺ ἐξερράγη στὸ Παρίσι. Πολὺ λίγοι θὰ θυμοῦνται τὴν ὑπόθεσιν αὐτήν, γιατὶ οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἐπροσπάθησαν νὰ μὴ τὴν βγάλουν εἰς τὴν δημοσιότητα, ἂν καὶ ἐπρόκειτο περὶ κολοσσιαίου σκανδάλου. Κάποιος Ντατό, γεν. γραμματεὺς τῶν Συνδικάτων τοῦ ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ στρατιωτικῶν ἀποθηκῶν, ἐπροσπάθησε νὰ μάθῃ μυστικὲς πληροφορίες ἀπὸ κάποιον Σέγκρ τμηματάρχην τῶν ἀποθηκῶν πυροβολικοῦ.

Ὁ Σεφήρ, ἀντὶ νὰ τοῦ δώσῃ τὶς πληροφορίες ποὺ ἐζητοῦσε, εἰδοποίησε τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τὴν Γενικὴν Ἀσφάλειαν. Ὁ Ντατὸ συνελήφθη καὶ μαζί του διάφορα ἄλλα πρόσωπα, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὁ Ρῶσσος Γκροντνίκ, ποὺ ἦταν μέλος τῆς γραμματείας τῶν Κοινωνικῶν Μελετῶν, ἀλλὰ ἐνδιαφερόνταν γιὰ τὸ Ἐργαστήριον Πυρίτιδος καὶ τὸ Κέντρον ἁρμάτων ἐφόδου.

Στὰς 25 Ἰουλίου 1927 ὁ Γκροντνὶκ αὐτὸς κατεδικάσθη σὲ πέντε ἐτῶν φυλάκισιν καὶ οἱ συνένοχοί του σὲ διάφορες ἄλλας ποινές. Μεταξὺ αὐτῶν ὅμως δὲν ἦταν καὶ ὁ Λαρόπουλος ποὺ εἶχε πάει ἐν τῷ μεταξὺ εἰς τὸ Λονδῖνον καὶ ὑπηρετοῦσε μὲ τὸ ὄνομα πράκτωρ 4.0.4.

*

Τὴν τελευταία φορὰ ποὺ ἄκουσα νὰ γίνεται λόγος γιὰ τὸ ὄνομά του ἦταν στὰ 1931, ὅταν ἀπέθανε. Τὸ ἀπροσδόκητο τέλος του μάλιστα ἐφάνηκε πολὺ ὕποπτο καὶ ὅλοι εἶπαν ὅτι ἐπρόκειτο περὶ δηλητηριάσεως. Ἔπειτα ἀπὸ λίγους μῆνες ἔμαθα ὅτι τὸ ἔγκλημα εἶχεν ἐξακριβωθῆ.

Ἦταν ἕνα ἔγκλημα ἀριστοτεχνικό, ποὺ ἔγινε μὲ μεγάλην μαεστρία. Ὁ τέως Μ. 35 ποὺ ἔγινε 4.0.4 ἦταν ἐξυπνότατος, ἐπρόσεχε πολὺ καὶ δὲν μποροῦσε νὰ πέσῃ εὔκολα θῦμα τῶν ἐχθρῶν του.

Καὶ ὅμως μιὰ γυναῖκα κατώρθωσε νὰ τὸν δηλητηριάσῃ. Ἦταν κάποια Ρεμστάϊν, συνάδελφός του εἰς τὴν κατασκοπείαν. Φαινομενικῶς ἦταν φίλη του, ἀλλ' αὐτὸς δὲν τῆς εἶχε τὴν παραμικρὴν ἐμπιστοσύνη. Ἀκοῦστε τώρα πῶς κατώρθωσε νὰ τὸν τραβήξῃ στὴν πλεκτάνη.

Μιὰ μέρα τὸν ἐκάλεσε στὸ σπίτι της γιὰ νὰ συζητήσουν κάτι ὑποθέσεις σχετικὲς μὲ τὴν κατασκοπεία. Ἀφοῦ ἐκουβέντιασαν ἀρκετά, τοῦ πρόσφερε ἕνα ποτῆρι μπάντυ. Ἔπειτα, ἀπὸ τὴν ἴδια μπουκάλα, ἔβαλε καὶ στὸ δικό της τὸ ποτῆρι. Ὁ Λαρόπουλος, ἀπὸ τὸν φόβο μήπως τὸ ποτῆρι του ἦταν δηλητηριασμένο ἐπῆρε ἕνα ἄλλο καθαρὸ καὶ τὸ ἐγέμισε μόνος του. Καὶ ἐπερίμενε νὰ πιῇ πρῶτα ἡ σύντροφός του. Παρ' ὅλα ταῦτα, τὸ ἴδιο βράδυ πέθανε μὲ φρικτοὺς πόνους, ἐνῷ ἡ Ραμστάϊν ἔφυγε γιὰ ἄλλη χώρα.

Θέλετε τώρα νὰ μάθετε τὴν ἐξήγησιν τοῦ μυστηρίου. Πῶς ἤπιαν καὶ οἱ δύο ἀπὸ τὸ ἴδιο ποτὸ καὶ μόνον αὐτὸς δηλητηριάστηκε; Εἶνε ἁπλούστατον : Τὸ μπράντυ εἶχε μέσα ἕνα δηλητήριον μὲ βάσιν τὸν μόλυβδον. Ἡ κατάσκοπος ἤπιε μὲν ἀπὸ τὸ ἴδιο δηλητήριο, ἀλλὰ μετὰ δέκα λεπτά, ἀμέσως μόλις ἔφυγε ὁ ἄλλος, ἐπῆρε ἕνα δυνατὸ ἀντιδραστικό, ποὺ ἐξουδετέρωσε τὴν ἐνέργειαν τοῦ δηλητηρίου καὶ δὲν ὑπέφερε παρὰ λίγους πόνους, ἐνῷ ὁ ἄλλος ἀπέθανε.

Ἔτσι ἐτελείωσε ὁ φοβερὸς ἐκεῖνος κατάσκοπος, ποὺ ἐθεωρεῖτο σὰν ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ ἐπικινδύνους καὶ τοὺς πιὸ προσεκτικοὺς τῆς ἐποχῆς του.

ΖΑΚ ΝΤΥ ΠΡΑΙ

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΣ ΣΤΗ ΣΑΧΑΡΑ!...

Θὰ κοστίσῃ σαράντα δισεκατομμύρια

Σήμερα, στὴν ἐποχὴ τοῦ αὐτοκινήτου καὶ τοῦ ἀεροπλάνου, ὑπάρχουν οἱ διατεινόμενοι, ὅτι ὁ σιδηρόδρομος δὲν μπορεῖ πλέον νὰ ἀνταγωνισθῇ τὰ δύο αὐτὰ μέσα συγκοινωνίας, τὰ τόσο ταχύτερα ἀπ' αὐτὸν καὶ τὰ ὁποῖα ἐξ ἄλλου μποροῦν, ἐλεύθερα, νὰ διαλέξουν καὶ ν' ἀλλάξουν τὸ δρόμο τους, ὅπως καὶ ὅταν θέλουν οἱ ὑπερασπισταὶ τοῦ σιδηροδρόμου ἐν τούτοις ὑποστηρίζουν —καὶ δικαίως — ὅτι τὸ ἀεροπλάνον καὶ τὸ αὐτοκίνητον μποροῦν νὰ βοηθήσουν τὴν ἐν γένει δρᾶσιν τοῦ σιδηροδρόμου, ἀλλ' ὄχι καὶ νὰ τὴν ἀντικαταστήσουν γιατὶ ἡ μεταφορὰ διὰ μιᾶς πολλῶν χιλιάδων τόννων δὲν εἶνε δυνατὴ ἢ μόνον μὲ μεγάλους σιδηροδρομικοὺς συρμούς. Ὡς ἐκ τούτου, λέγουν ἡ κατασκευὴ σιδηροδρομικῶν γραμμῶν εἶνε καὶ σήμερα συμφέρουσα. Ἐπὶ αὐτῆς τῆς γνώμης στηρίζεται πρότασις τὴν ὁποίαν ὑπέβαλαν στὴν Γαλλικὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γαλλικὴν Γερουσίαν ὁ βουλευτὴς Μπουσὲ καὶ ὁ γερουσιαστὴς Γκοτερό, διὰ τῆς ὁποίας καλοῦν τὴν κυβέρνησιν νὰ μεριμνήσῃ δι' ὅλων τῶν μέσων διὰ τὴν κατασκευὴν ὑπερσαχαρικοῦ σιδηροδρόμου.

Τὸ σχέδιον αὐτὸ ἔχει συζητηθῆ κατ' ἐπανάληψιν ἀπὸ ἑκατὸν ἐτῶν, ἔχουν ἐκπονηθῆ ἀμέτρητα σχετικὰ σχέδια, ἔχει προταθῆ ἀπὸ διαφόρους πολιτικοὺς εἰς ἐποχὰς κρίσεων διὰ νὰ βροῦν ἐργασία χιλιάδες ἀνέργων, ἀλλὰ δὲν ἔχει πραγματοποιηθῆ ὡς σήμερον λόγῳ διαφόρων πράγματι μεγάλων καὶ σοβαρωτάτων δυσχερειῶν. Ἐν τούτοις, ἀφοῦ ἔγινε ὁ ὑπερσιβηρικός, ὁ σιδηρόδρομος τῆς Κασπίας Θαλάσσης, ὁ τῆς Βαγδάτης καὶ ὁ συνδέων διὰ μέσου τῆς Ἀμερικῆς τὸν Ἀτλαντικὸν μὲ τὸν Εἰρηνικὸν Ὠκεανόν, δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ ἀμφιβάλλῃ κανείς, ὅτι δὲν εἶνε ἀδύνατον νὰ γίνῃ καὶ ὁ ὑπερσαχαρικός.

Ναί, λέγουν οἱ ἐχθροὶ τοῦ σχεδίου, ἀλλὰ τὸ ἔδαφος τῆς Σαχάρας ἀποτελεῖται ἀπὸ κινητὴν ἄμμον, ἐπὶ τῆς ὁποίας εἶνε δύσκολον νὰ στρωθῇ στερεὰ ἡ σιδηροδρομικὴ γραμμή. Καὶ ἔπειτα ποῦ θὰ βρεθῇ τὸ νερὸ γιὰ τὴν κίνησι τῶν ἀτμομηχανῶν; Γιὰ τὴν δεύτερη δυσκολία ὑπάρχει θεραπεία. Ἀντὶ ἀτμομηχανῆς θὰ χρησιμοποιηθοῦν ὠτομοτρίς, οἱ ὁποῖες θὰ ἐφωδιάζωνται μὲ τὸ ἀπαραίτητον ἀκάθαρτον πετρέλαιον στοὺς σταθμούς, ὅπου θὰ ὑπάρχουν πάντοτε ἐναποθηκευμένες ἀρκετὲς ποσότητες τοῦ προϊόντος αὐτοῦ. Ἔπρεπε νὰ βρεθῇ καὶ στερεὸν ἔδαφος διὰ τὴν στρῶσιν τῶν γραμμῶν. Τὸ 1879 ἡ γαλλικὴ Βουλὴ ἐψήφισε ἤδη ἕνα κονδύλι γιὰ τὴν χρηματοδότησι μιᾶς ἀποστολῆς ποὺ ἐπρόκειτο νὰ εὕρῃ τὸν κατάλληλο δρόμο. Ἡ ἀποστολὴ ὅμως, ἡ ὁποία ἀνεχώρησε τὸν ἴδιον χρόνον, ἐδολοφονήθη ἀπὸ τοὺς νομάδας τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς ἐρήμου καὶ μόνον μετὰ 17 χρόνια κατώρθωσε ἕνα καραβάνι νὰ φθάσῃ διὰ μέσου τῆς Σαχάρας, ἀπὸ τὴν Ἀλγερία ὡς τὸ Σουδάν. Οἱ ἀποτελοῦντες τὸ καραβάνι αὐτὸ ὑπεστήριξαν στὴν ἔκθεσί τους, ὅτι ἡ κατασκευὴ σιδηροδρομικῆς γραμμῆς διὰ μέσου τῆς ἐρήμου ἦτο ἀδύνατος καὶ ἔτσι τὸ σχέδιον ἐγκατελείφθη τότε. Μόνο μετὰ τὸν Παγκόσμιον Πόλεμον ἐτέθη πάλιν ἐπὶ τάπητος, διότι εἰ στὸ Παρίσι ἐσκέφθησαν, ὅτι ὁ ὑπερσαχαρικὸς σιδηρόδρομος θὰ εἶχε τεραστίαν σπουδαιότητα ἀπὸ στρατιωτικῆς ἀπόψεως γιὰ τὴν ἄμυνα τῆς Γαλλίας καὶ τῶν Ἀποικιῶν της. Ἐννοεῖται, ὅτι ἡ γραμμὴ αὐτὴ θὰ ἐξυπηρετήσῃ καὶ μεγάλα οἰκονομικὰ συμφέροντα. Ὅλη ἡ περιοχὴ τοῦ Νίγηρος θὰ μεταβληθῇ εἰς τεραστίαν βαμβακοκαλλιέργειαν, ὅπως ἡ Αἴγυπτος καὶ τὸ Σουδὰν καὶ τὰ προϊόντα τῆς περιοχῆς αὐτῆς καὶ τῶν ἄλλων γύρω ἀπεράντων ἐκτάσεων τῶν γαλλικῶν καὶ ἄλλων ἀποικιῶν θὰ μεταφέρωνται ταχύτατα διὰ τῆς νέας σιδηροδρομικῆς γραμμῆς εἰς τοὺς Μεσογειακοὺς λιμένας τῆς Ἀλγερίας, τοῦ Μαρόκου καὶ τῆς Τύνιδος. Ἐκτὸς τούτου, ἀπὸ στρατιωτικῆς ἀπόψεως, ἡ σιδηροδρομικὴ αὐτὴ γραμμὴ θὰ ἀποτελέσῃ τὴν σπονδυλικὴν στήλην τῆς ἀπεράντου γαλλικῆς ἀποικιακῆς αὐτοκρατορίας καὶ θὰ τὴν συνδέσῃ ἀμέσως μέσῳ τῶν μεγάλων λιμένων τοῦ Ἀλγερίου καὶ τοῦ Μαρόκου πρὸς τὴν Μητρόπολιν. Ἀπὸ αὐτῆς ἰδίως τῆς ἀπόψεως ὑπεβλήθη ἡ πρότασις εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν καὶ ἀπὸ αὐτῆς ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις μελετᾷ σήμερα σοβαρώτατα τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ σχεδίου τούτου.

Ἄγνωστον ἀκόμη ἐν τούτοις, ἂν θὰ πραγματοποιηθῇ. Ἡ κατάστασις τῶν πραγμάτων συνηγορεῖ ὑπὲρ τῆς κατασκευῆς. Γιὰ νὰ γίνῃ ὅμως χρειάζεται ἐργασία ὀκτὼ ἐτῶν καὶ δαπάνη τεσσαράκοντα καὶ πλέον δισεκατομμυρίων δραχμῶν. Θὰ ἐργασθοῦν, ἐννοεῖται διὰ τὴν κατασκευὴν ἰθαγενεῖς τῶν περιοχῶν ἐκείνων, τοὺς ὁποίους θὰ βοηθήσουν οἱ ἄνδρες τῶν ἀποικιακῶν στρατιῶν καὶ τὰ τεχνικὰ τμήματα αὐτῶν. Τὸ μῆκος τῆς γραμμῆς θὰ εἶνε περίπου 4.000 χιλιόμετρα—τοῦ ὑπερσιβηριακοῦ εἶνε 9.000 χιλιόμετρα — ἡ ἀσφάλεια δὲ τῶν ἔργων θὰ ἐξασφαλισθῇ δι' ἀεροπλάνων, ἱππικοῦ ἐπὶ δρομάδων καὶ τεθωρακισμένων αὐτοκινήτων εἰδικῶς κατασκευασμένων διὰ τὴν ἔρημον.

Στὴν ἀμμουδιά...

ΜΙΑ ΣΥΝΤΑΡΑΚΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

ΚΑΛΗ ΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΟΧΙ ΕΜΦΑΝΙΣΙΣ

Ἡ θεωρία ποὺ κατέστρεψε τὴν γενεάν μας καὶ ποὺ πρέπει νὰ καταπολεμηθῇ μ' ὅλα τὰ μέσα

Ἐτονίσθη ἐπισήμως πρὸ ἡμερῶν, ὅτι οἱ Ἕλληνες ὑποσιτίζονται. Δὲν διατρέφονται δηλαδή, ὅπως πρέπει.

Τὸ «λιτοδίαιτον τοῦ Ἕλληνος» ἐξήρετο ἄλλοτε ὡς ἐθνικὴ ἀρετή. Ἡ διαιτητικὴ ὅμως ἐπιστήμη μᾶς λέγει σήμερα, ὅτι αὐτὴ ἡ ἀρετὴ εἶνε ὀλεθρία. Δὲν διαπλάσσονται γερὰ σώματα μὲ ντομάτα καὶ ψωμὶ ἢ μὲ κουλούρια καὶ τυρί.

Χρειάζεται φαγητό... Χρειάζονται τροφὲς ἐπαρκεῖς καὶ θρεπτικές. Τὸ Κράτος ἀνέλαβε προπαγάνδα πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυνσιν. Ἀνέλαβε νὰ μᾶς διαφωτίσῃ, ὅτι πρῶτα ἀπ' ὅλα πρέπει νὰ φροντίζωμε γιὰ τὸ στομάχι μας. Ὅλα τὰ ἄλλα ἔρχονται κατόπιν.

Ὁ ρωμηὸς ὅμως δὲν ἐχώνεψε ἀκόμη τὸ μάθημα. Ἐξακολουθεῖ νὰ παραπλανᾶται ἀπὸ τὴν γλυκύτητα τοῦ κλίματος τῆς χώρας μας καὶ ἐπιμένει εἰς τὴν ντομάτα καὶ τὶς ἐληές. Δὲν τὸν ἀπασχολεῖ καθόλου ἡ καλοφαγία.

—Ἔλα, σοῦ λέγει, νὰ τσιμπήσουμε κάτι, νὰ περάσουμε τὴν βραδυά.

Καὶ αὐτὸ ἀκριβῶς κάνει: Τσιμπᾷ, σὰν νὰ ἦταν σπουργίτι, λίγην τροφὴν καὶ κοιμᾶται.

*

Ἕνας ξένος, ποὺ θὰ παρακολουθήσῃ πῶς τρῶμε, θὰ νομίσῃ ὅτι κάνομε ὁμαδικὴν δίαιταν, γιὰ ν' ἀποκτήσωμε σιλουέττα. Ἢ ὅτι ἀνήκομε εἰς κάποιο καλογηρικὸν τάγμα ἀσκητῶν. Τὸ καλύτερο καὶ πλουσιώτερο ρωμέϊκο γεῦμα δὲν μπορεῖ νὰ παραβληθῇ οὔτε μὲ τὸ πιὸ πρόχειρο πρόγευμα τοῦ Γερμανοῦ ἢ τοῦ Ἄγγλου.

*

Ὅσοι ἔχουν πάει στὸ Παρίσι καὶ ἔχουν ἰδῆ τὸ μενοὺ ἑνὸς Γάλλου, ἔχουν μείνει ἐνεοί. Ἀραδειάζει μπροστά του μισὴ ντουζίνα πιάτα μὲ φαγητὰ θρεπτικὰ καὶ χορταστικά. Ἔτσι τρέφεται ὁ Γάλλος, ὁ ὁποῖος δὲν κατοικεῖ καὶ σὲ βορεινὸ κλῖμα. Εἶνε καὶ ἡ Γαλλία μᾶλλον μεσημβρινὴ χώρα καὶ μολοντοῦτο ἡ λιτότης ἐκεῖ εἶνε ἄγνωστη.

Θὰ πῆτε βέβαια, ὅτι ὁ λαὸς τῆς Ἑλλάδος δὲν εἶνε πλούσιος, ὅσον ὁ γαλλικός. Ἐμεῖς δηλαδὴ δὲν ἔχουμε ἄφθονα τὰ μέσα γιὰ νὰ τραφοῦμε ὅπως πρέπει. Ἡ χώρα μας εἶνε φτωχή.

Σωστὰ εἶνε ὅλα αὐτά. Πλούσιοι πράγματι δὲν εἴμαστε. Ἀλλὰ μποροῦμε νὰ τραφοῦμε πολὺ καλύτερα ἀπὸ ὅ,τι τρεφόμαστε σήμερα. Φθάνει ν' ἀλλάξωμε νοοτροπίαν καὶ τακτικήν. Πρέπει δηλαδὴ πρῶτα νὰ φροντίζωμε γιὰ τὸ φαγὶ καὶ ὕστερα γιὰ τὰ ἄλλα.

Ἐμεῖς ὅμως κάνομε τὸ ἀντίθετο. Κυττάζομε πρῶτα πῶς θὰ καλοντυθοῦμε, πῶς θὰ φορέσωμε ὡραῖα παπούτσια, φίνο καπέλλο καὶ τῆς ὥρας κοστοῦμι καὶ ὕστερα ὅ,τι περισσέψει, τὸ διαθέτομε γιὰ φαγί...

Πρὸ παντὸς ἐμφάνισις!... Αὐτὸ εἶνε τὸ σύνθημα τοῦ ρωμηοῦ. Ἡ πρώτη καὶ κυρία φροντίς του εἶνε πῶς θὰ φιλοτεχνήσῃ καλύτερα τὴν βιτρίνα τοῦ ἑαυτοῦ του.

Ἀκοῦς μητέρες, ἀκοῦς οἰκογενειάρχας, νὰ λένε στὴν οἰκογένειά τους:

—Κανεὶς δὲν μᾶς βλέπει τί τρῶμε. Ἐνῷ τὸ τί φοροῦμε τὸ βλέπει ὅλος ὁ κόσμος.

Καὶ προσπαθεῖ ἡ οἰκογένεια νὰ κάμῃ ὅσο μπορεῖ καλύτερη φιγούρα. Μένει ἄδειο τὸ ἑρμάρι τῶν φαγητῶν καὶ γεμίζουν οἱ ντουλάπες τῶν ρούχων. Περιορίζεται τὸ φαγί, γιὰ ν' αὐξηθοῦν τὰ φορέματα.

Ρίξτε γύρω σας μιὰ ματιά: Θὰ ἰδῆτε, ὅτι τὰ καταστήματα τῶν τροφίμων εἶνε τὰ μισὰ ἀπὸ τὰ ἐμπορικά. Ποιὸς καὶ ποιὰ σκοτίζεται μὴ τοῦ λείψῃ τὸ φαγί; Ἕνα κομμάτι ψωμὶ θὰ βρεθῇ. Ἐνῷ τὸ πᾶν εἶνε νὰ μὴ λείψῃ ἡ τουαλέττα, τὸ καινούργιο παποῦτσι, τὸ ὑπέροχο κοστοῦμι.

Τὸ ἅπαντον τῶν διαιτητικῶν ἀξιώσεων τοῦ ρωμηοῦ περιέρχεται στὴν συμβουλή, ποὺ δίνει ὁ πατέρας στὸ γυιό:

—Κύτταξε, παιδί μου, νὰ βγάλῃς τὸ ψωμί σου.

Αὐτὸ εἶνε τὸ ἄλφα καὶ πολλάκις τὸ ὠμέγα τῆς ρωμέϊκης διατροφῆς: Τὸ ψωμί ! Τὸ «θεροκόμματο» νὰ μὴ λείψῃ. Θὰ ἐξοικονομηθοῦν καὶ λίγες ἐληὲς ἢ καμμιὰ φασολάδα ἢ μισὴ ὀκᾶ σταφύλια, καὶ τὸ γεῦμα καθίσταται «πλῆρες».

Τὸ κοστοῦμι ὅμως πρέπει νὰ εἶνε τοῦ κουτιοῦ. Τὰ παπούτσια στίλβοντα καὶ λαμποκοποῦντα. Ἡ γραβάτα πανηγυρικὴ καὶ ἑορτάσιμος. Τὰ μαλλιὰ σελαγίζοντα ἀπὸ τὴν μπριγιαντίνην. Πρὸ παντὸς ἐμφάνισις!...

*

Κάποιος ξένος συγγραφεύς, ποὺ ἐπεσκέφθη πρὸ ἐτῶν τὴν Ἀθήνα, ἔκαμε τὴν ἑξῆς παρατήρησιν:

—Ὁ ἀθηναϊκὸς λαός, εἶπεν, εἶνε στὸ σύνολό του ντυμένος καλύτερα ἀπὸ τὸν λαὸν κάθε ἄλλης εὐρωπαϊκῆς πρωτευούσης. Στοὺς δρόμους τῶν Ἀθηνῶν δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ ξεχωρίσῃ εὔκολα τοὺς ἐργατικοὺς ἀπὸ τοὺς εὐκαταστάτους. Ὅλοι ντύνονται ἐξ ἴσου ὡραῖα καὶ κομψά. Μπράβο εἰς τοὺς Ἕλληνας! Ξέρουν καὶ ντύνονται. Δείχνουν καὶ σ' αὐτὸ τὴν καλλιεργημένην ἀντίληψιν περὶ τοῦ ὡραίου...

Ὁ ἐπισκέπτης μας ἐνόμισε ὅτι μ' αὐτὰ τὰ λόγια μᾶς ἀπέδωσεν ἕναν ἔπαινον. Ἐνῷ εἰς τὴν πραγματικότητα μᾶς διετύπωσεν ἕνα βαρύτατον «κατηγορῶ». Διότι θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ συνεχίσῃ ὡς ἑξῆς τὰ λόγια τοῦ ξένου ἐκείνου συγγραφέως:

—Ξέρουν, πράγματι, οἱ Ἕλληνες καὶ καλοντύνονται. Ἀλλὰ πῶς τὰ ἔκαμαν ὅλα αὐτὰ τὰ θαυμάσια κοστούμια; Εἶνε τόσον πλούσιοι, ὥστε νὰ ντύνωνται σὰν λόρδοι;

Ἡ ἀπάντησις εἰς αὐτὸ τὸ ἐρώτημα εἶνε τραγική:

— Ὄχι. Δὲν εἶνε πλούσιοι. Ἀλλ' ἔκοψαν ἀπὸ τὸ φαγί των καὶ ἔκαμαν τέλεια ροῦχα.

Βλέπετε αὐτὸν τὸν κομψὸν νέον, ὁ ὁποῖος φαίνεται σὰν νὰ ἔχῃ μόλις πρὸ ὀλίγου δραπετεύσει ἀπὸ τὶς σελίδες ἀγγλικοῦ περιοδικοῦ ἀνδρικῆς μόδας ; Κυττᾶξτε τον: Κοστοῦμι ἀπὸ ἐγγλέζικο ὕφασμα, καλορραμμένο καὶ ἄρτι, προφανῶς, παραληφθὲν ἀπὸ τὸν ράφτη. Ὑποκάμισο μεταξωτό. Παπούτσια τῶν τετρακοσίων τοὐλάχιστον δραχμῶν. Γραβάτα τῶν διακοσίων. Νομίζετε ὅτι ἔχετε ἀπέναντί σας κανένα νεαρὸν κύριον, ἀνήκοντα εἰς τοὺς κύκλους τοῦ Σίτυ.

Ἂν τὸν παρακολουθήσετε ὅμως μέχρι τῆς μεσημβρινῆς ὥρας τοῦ φαγητοῦ, θὰ τὸν ἰδῆτε νὰ τρυπώνῃ σὲ κάποια λαϊκὴ ταβερνούλα καὶ νὰ παραγγέλνῃ:

—Γκαρσόν, λίγες μπάμιες, σκέτες ἀπὸ κρέας, καὶ δυὸ κομμάτια ψωμί.

Ἰδού, κύριοι, τὸ μυστικὸν τῆς ἀριστοκρατικῆς ἐμφανίσεως τοῦ νεαροῦ. Ὅλη αὐτὴ ἡ κομψὴ καὶ πλουσία ἐμφάνισις ἔγινε ἀπὸ τὴν μερίδα τοῦ κρέατος, τὴν ὁποίαν δὲν ἔφαγε ὁ νεαρός, ἀπὸ τὴν μερίδα τοῦ φρέσκου ψαριοῦ, τὴν ὁποίαν δὲν ἐγεύθη, ἀπὸ τὸ γλύκισμα καὶ τὰ φροῦτα, τὰ ὁποῖα δὲν ἐδοκίμασε. Ὅλες αὐτὲς οἱ ποσότητες ἀναγκαίου φαγητοῦ κόβονται καὶ καταργοῦνται, μεσημέρι, βράδυ καὶ ἀπαρτίζουν σιγὰ - σιγὰ τὸ θαυμάσιο αὐτὸ ντύσιμο, ποὺ βλέπετε. Δηλαδὴ αὐτὰ τὰ ἐνδύματα ἔχουν γίνει ἀπὸ σάρκες καὶ αἷμα. Ἔκοψε, ὡς ἄλλος Σάϋλωκ, ἀπὸ τὸ σῶμα του κομμάτι κρέατος ὁ νεαρὸς καὶ τὸ μετέβαλε εἰς ροῦχα. Αὐτὸ λέγεται μὲ τὴν μετριωτέραν ἔκφρασιν, ἀπανθρωπία...

*

Ὁ Χριστὸς ἐρωτοῦσε κάποτε : «Οὐκ ἔστιν τὸ σῶμα πλείω τοῦ ἐνδύματος;» Ὁ σημερινὸς ρωμηὸς δίδει κατηγορηματικῶς τὴν ἀπάντησιν:

—Ὄχι. Δὲν ἀξίζει τὸ σῶμα περισσότερον ἀπὸ τὸ ἔνδυμα. Τί νὰ τὸ κάνω ἕνα γερὸ καὶ καλοθρεμμένο σῶμα μέσα σὲ φθηνὰ καὶ τριμμένα ροῦχα;

Αὐτὴ ἡ νοοτροπία κυριαρχεῖ εἰς τὴν πλεινότητα τῶν ρωμηῶν καὶ μάλιστα τῶν νεαρῶν. Οἱ νέοι δηλαδὴ ποὺ ἔχουν μεγαλυτέραν ἀνάγκην καλῆς διατροφῆς, αὐτοὶ ἀκριβῶς ενε ἐκεῖνοι ποὺ περιορίζουν τὸ φαγί τους, γιὰ νὰ καλοντυθοῦν. Καὶ τὸ ὑστέρημα τῆς τροφῆς εἶνε γι' αὐτοὺς μεγαλύτερο, διότι σὰν νέοι ποὺ εἶνε, δὲν παίρνουν μεγάλους μισθούς.

Ἂν ἐπιχειρούσατε νὰ σταματήσετε μερικοὺς ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς καλοενδεδυμένους νεαροὺς κυρίους στὸ δρόμο καὶ νὰ τοὺς ρωτήσετε:

—Πόσα λεφτὰ κερδίζετε;

Θὰ σᾶς ἀπαντοῦσαν οἱ περισσότεροι:

—Χίλιες πεντακόσιες δραχμὲς τὸν μῆνα...

Ἢ τὸ πολὺ - πολύ:

—Δύο χιλιάδες μηνιαίως.

Τί μπορεῖ ὅμως κανεὶς νὰ κάμῃ μὲ τόσα χρήματα ; Καὶ ὅμως οἱ νεαροὶ Ἕλληνες κάνουν θαύματα. Δημιουργοῦν αὐτὸ τὸ θαῦμα τῆς ἐξωτερικῆς των ἐμφανίσεως. Καὶ ἂν τοὺς ρωτήσετε:

—Πῶς τὸ κατορθώνετε, βρὲ παιδιά, καὶ ντύνεσθε μὲ τόσο λίγα λεφτά, τόσο πλούσια ;

—Μὲ δόσεις, θὰ σᾶς ἀπαντήσουν.

Ὀλέθριον σύστημα! Τὴν ὥρα ποὺ συνομολογεῖ τὸ συμφωνητικὸν τῶν μηνιαίων δόσεων ὁ νεαρός, δὲν ἀντιλαμβάνεται τὸ βάρος τῆς ὑποχρεώσεως ποὺ ἀναλαμβάνει :

—Δὲν βαρυέσαι, σοῦ λέγει. Τί εἶνε τριακόσιες δραχμὲς τὸν μῆνα; Γελοῖο ποσόν.

*

Τριακόσιες ὅμως γιὰ τὰ ροῦχα, ἑκατὸ γιὰ τὰ παπούτσια, διακόσιες γιὰ τὰ ἐσώρρουχα καὶ ὑποκάμισα, πάει ὁ μισὸς μισθός. Καὶ γιὰ φαγὶ τί θὰ μείνῃ;

—Δὲν βαρυέσαι! Τὸ φαγὶ ποιὸς τὸ ὑπολογίζει; Καλοκαῖρι ἔρχεται, οἱ ντομάτες καὶ τὰ σαβατιανὰ σταφύλια εἶνε φθηνά. Παίρνεις καὶ ἑκατὸ δράμια ψωμὶ ἀπὸ τὸ φοῦρνο καὶ τὴν περνᾷς περίφημα.

Οἱ δόσεις ὅμως γιὰ τὰ ροῦχα πρέπει νὰ ἐξοφλῶνται τακτικὰ καὶ πρῶτα ἀπὸ ὅλα. Διότι θὰ ξαναπαραγγείλουμε μεθαύριο κοστοῦμι. Πρέπει νὰ ντύνεται κανεὶς τῆς προκοπῆς. Ὅπως σὲ βλέπουν, σὲ περνοῦν, σ' αὐτὴ τὴν ψευτοκοινωνία... Ἔτσι σκέπτεται ὁ νεαρός. Καὶ διαθέτει τὸ μεγαλύτερο μέρος τῶν ἐσόδων του στὶς δόσεις.

Αὐτὸς ποὺ πρωτοσκέφθηκε νὰ κτυπηθῇ ὑπὸ τοῦ Κράτους τὸ σύστημα τῶν δόσεων, εἶνε εὐεργέτης τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Συνέλαβε μίαν λαοσωτήριον ἰδέαν. Σίγουρα θ' ἁγιάσῃ ἡ ψυχή του...

*

Στὶς ἄλλες χῶρες καὶ ἰδίως στὴν Ἀμερικὴ ἔχει ὁ λαὸς σωστὴ καὶ ὑγιᾶ ἀντίληψιν : Πρῶτα κυττάζει τὴν διατροφή του καὶ κατόπιν τὴν κομψότητα. Ἡ μᾶλλον γιὰ τὴν κομψότητα δὲν σκοτίζεται καθόλου.

Ὁ Ἀμερικανὸς θὰ πάῃ νὰ ψωνίσῃ ἕνα ἕτοιμο κοστοῦμι, θὰ τὸ φορέσῃ καὶ πάει, τελείωσε. Οὔτε ἰδιαίτερα, παραπάνω ἔξοδα στοὺς ράφτες, γιὰ νὰ γίνῃ τὸ κοστοῦμι κομψότερο, οὔτε καμμιὰ ἐπιτήδευσις καὶ πολυτέλεια...

Ὁ ρωμηὸς αὐτὸ δὲν θὰ τὸ ἔκανε ποτέ. Ἀπόδειξις ὅτι μερικοί, ποὺ ἔχουν γονεῖς ἢ συγγενεῖς στὴν Ἀμερική, δὲν θέλουν νὰ τοὺς στέλνουν ἀμερικάνικα κοστούμια.

—Αὐτὰ ποὺ φοροῦν στὴν Ἀμερικὴ δὲν εἶνε κοστούμια, ἀποφαίνονται. Εἶνε τσουβάλια.

Εἶνε οἱ Νεοέλληνες πιστῶς ἀφιερωμένοι εἰς τὴν κομψότητα. Ἐπιμελοῦνται τὴν ἐμφάνισίν των ὑπὸ...γουργουρισμοὺς τῶν ἐντέρων.

Οἱ ἴδιες αὐτὲς παρατηρήσεις ἀφοροῦν φυσικὰ καὶ τὶς γυναῖκες. Ἕνας φίλος μου, ὁσάκις βγοῦμε μαζὶ κανένα ἀπόγευμα στοὺς κεντρικοὺς δρόμους, δὲν παραλείπῃ νὰ μοῦ διατυπώσῃ τὴν ἔκπληξίν του :

—Κύτταξε τί θαυμάσια εἶνε ὅλες ντυμένες! Ποῦ τὰ βρίσκουν τὰ λεφτὰ γιὰ τόσα λοῦσα, ἀπορῶ.

Ἡ γυναικεία ὅμως κοκεταρία εἶνε πιὸ συγχωρητέα. Ἐξ ἄλλου οἱ γυναῖκες συνδυάζουν τὸ ντύσιμό τους μὲ μίαν δίαιταν κατὰ τοῦ πάχους. Καὶ αὐτὲς μποροῦν μᾶλλον ἀκινδύνως νὰ περιορίσουν τὴν τροφὴν των, διότι δὲν κάνουν βαρειὲς δουλειές.

Οἱ ἄνδρες ὅμως, ποὺ δουλεύουν σκληρότερα, πρέπει νὰ τρέφωνται μὲ ἄφθονη καὶ θρεπτικὴ τροφή. Ἀλλ' οἱ ρωμηοὶ φροντίζουν πρῶτα γιὰ τὸ πῶς θὰ πλουτίσουν τὴν γκαρνταρόμπα των, πῶς θὰ πάρουν τὴν ἀκριβώτερη γραβάτα, τὸ τελειότερο παποῦτσι καὶ πῶς θὰ ράψουν τὸ κομψότερο κοστοῦμι — ἀπὸ ἐγγλέζικο ὕφασμα, παρακαλῶ, ὄχι ἀπὸ τό... «πρόστυχο ἐκεῖνο ἐγχώριο, ποὺ τσαλακώνεται εὔκολα...».

Ἰδοὺ ὁ ρωμηὸς τοῦ 1938!

Ἀπὸ φτωχόσπιτα, ἀπὸ τρῶγλες, ἀπὸ παράγκες, μέσα ἀπὸ τὴν φτώχεια καὶ τὴν μιζέρια, βλέπει κανεὶς νὰ βγαίνουν... κινηματογραφικοὶ ἀστέρες.
ἐννεοί. Ἀραδειάζει μπροστά του μισὴ

Δὲν τὸ πιστεύετε;

Καὶ ὅμως εἶνε ἀκριβές:

Σὲ κάποιο σπίτι, ποὺ καθόμουν πρὸ ὀλίγου, ἦταν δίπλα μιὰ μάντρα πελώρια. Δέκα καὶ ὀκτὼ μονοκατοικίες, ἤγουν παληοκαμαράκια, ποὺ τὸ καλοκαῖρι ἦσαν φοῦρνοι καὶ τὸν χειμῶνα παγωνιέρες. Ὑπῆρχαν μέσα στὴν μάντρα αὐτή. Ἀπὸ μωρὰ ἑνὸς μηνὸς ἕως γέρους ὀγδομήντα. Τρεῖς ἀνθρώπους ἂν εἶχε κάθε καμαράκι, κατοικοῦσαν (ἄκουσον! ἄκουσον! διακόσιοι τριάντα τέσσαρες ἄνθρωποι. Φαντασθῆτε τί γινότανε.

Ἔτρωγαν καλὰ αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι; Θὰ σᾶς φέρω ἕνα παράδειγμα: Μία ἀπὸ τὰς ἐνοίκους εἶχε ἕνα κοριτσάκι. Ἐρχότανε σπίτι κι' ἔπαιζε μὲ τὴ μικρούλα μου. Τοῦ δίναμε νὰ φάῃ καὶ ἠρνεῖτο:

— Δὲν τρῶμε, παρὰ τὸ βράδυ, μᾶς ἔλεγε.

Κι' ὅμως ἡ μαμὰ αὐτοῦ τοῦ πτωχοῦ πλάσματος, ἔβγαινε μὲ μεταξωτὲς τουαλέττες κάθε ἀπόγευμα.

Τί ἄλλο θέλετε;

ΠΕΝΝΑ Χ.

Τρία ἀπὸ τὰ συμμετασχόντα εἰς τὸν ἱστιοπλοϊκὸν ἀγῶνα, Φαλήρου—Σύρου σκάφη, τὰ ὁποῖα ἔφθασαν εἰς τὸ τέρμα μὲ διαφορὰν δευτερολέπτων

Ο ΑΡΧΙΣΙΔΗΡΟΥΡΓΟΣ

ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΟΝΕ

Τὸ ἀριστούργημα τῆς ρωμαντικῆς φιλολογίας

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ὁ Μουλινέ, ἄν καὶ δὲν ἔκανε νὰ στενοχωρῇ τὸν νομάρχην, εἰς τὸν ὁποῖον ἀφηγεῖτο διάφορα ἐπεισόδια τῆς ζωῆς του, ὡστόσο ἐταράχτηκε ἀπὸ τὴν στάσιν τοῦ γαμπροῦ του.

Ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ ποὺ ἦρθαν ἐκεῖ, παρετήρησε ὅτι ὁ δοὺξ δὲν ἔπαψε νὰ ἐνδιαφέρεται γιὰ τὴν Κλαίρην.

Στὴν ἀρχὴ δὲν ἔδωσε μεγάλη σημασία στὶς διαθέσεις αὐτοῦ τοῦ νέου. Ἔπειτα ὅμως ἄρχισε ν' ἀνησυχῇ. Ὁ ἀρχισιδηρουργὸς ἦταν ἄνθρωπος μὲ μεγάλην ἐπιρροὴν καὶ σὲ παραμονὲς ἐκλογῶν ἔπρεπε νὰ φανῇ εὐχάριστος μαζί του. Ἐσκέφθηκε λοιπὸν πὼς ἔπρεπε νὰ καταστήσῃ προσεκτικὸ τὸ γαμπρό του.

Ἡ δούκισσα, καθισμένη κοντὰ στὸν Φίλιππον, προσπαθοῦσε μὲ κάθε τρόπο νὰ ἑλκύσῃ τὴν προσοχή του. Ἀλλ' αὐτὸς ἔμεινε ψυχρὸς καὶ ἀφηρημένος.

Ἡ μαρκησία δὲ Μπολιέ, καθισμένη δεξιὰ ἀπὸ τὸν ἀρχισιδηρουργό, προσπαθοῦσε μὲ τὴ βεντάλια της νὰ προφυλαχθῇ ἀπὸ τὴν ὑπερβολικὴ ζέστη ποὺ ἔκαναν οἱ λαμπτῆρες.

Ὁ Φίλιππος, ὑποχρεωμένος νὰ μιλάῃ σὲ ὅλους, δεξιὰ καὶ ἀριστερά, ὑπέφερε πολὺ βλέποντας τὸν δοῦκα νὰ κατατρώγῃ μὲ τὰ μάτια του τὴν Κλαίρη. Τοῦ φαινόταν ὅτι τὰ βλέμματα τοῦ Βλινύ, καθὼς ἐπλανῶντο στοὺς γυμνοὺς ὤμους τῆς νεαρῆς γυναίκας, τῆς ἔκαναν μιὰ μεγάλη προσβολή.

Ἐθύμωσε στὰ σοβαρά. Ἐννόησε ὅλους τοὺς πόνους τῆς ζηλοτυπίας. Καὶ σκέφθηκε ὅτι δὲν θὰ ἦταν πιὸ μεγάλη ἀπόλαυσις ἀπὸ τὸ νὰ σκοτώσῃ τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν πού, ἀφοῦ τοῦ ἔκαμε τόσο κακό, ἐξακολουθοῦσε ἀκόμη νὰ τὸν βασανίζῃ.

Τὰ περιποιητικὰ λόγια τῆς Ἀθηναΐδος, ποὺ προσπαθοῦσε μὲ κάθε τρόπο νὰ ἑλκύσῃ τὴν προσοχή του τὸν ἐρέθιζαν. Καὶ ἐπεθύμησε μὲ ὅλην τὴν ψυχή του ν' ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τοὺς δυὸ μισητοὺς αὐτοὺς ἀνθρώπους.

Ἐθυμήθηκε τὶς παρακλήσεις τῆς γυναίκας του ποὺ τοῦ ζητοῦσε ν' ἀπομακρύνῃ τὸν δοῦκα καὶ τὴν δούκισσα. Ἐκατάλαβε τὴν δύσκολη θέσι τῆς Κλαίρης ποὺ βρισκόταν μεταξὺ τοῦ μίσους τῆς γυναικὸς καὶ τοῦ ἔρωτος τοῦ ἀνδρός. Καὶ ἀπεφάσισε νὰ τὴν λυτρώσῃ καὶ ἀπὸ τοὺς δύο. Ἀλλὰ νὰ ἀπομακρύνῃ ἁπλῶς τὸν δοῦκα δὲν τοῦ φαινόταν πειὰ ἀρκετό. Τὸν ἐμισοῦσε πάρα πολύ.

Τὸ τέλος τοῦ δείπνου ἦταν γι' αὐτὸν μεγάλη ἀνακούφισις. Εἰς τὸν ἐξώστην ἡ δροσιὰ ἦταν ἀπολαυστική. Μιὰ ὡραία ἔκπληξις ἐπερίμενε τὴν Κλαίρην. Ὅλα τὰ φυλλώματα τοῦ πάρκου ἦταν φωταγωγημένα καὶ γιρλάντες ἀπὸ ἄνθη εἶχαν ζώσει ὅλη τὴν πρόσοψι τοῦ μεγάρου.

Ὁ Μουλινέ, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ αὐτῇ, ἔκαμε θραῦσιν εἰς τὰ θερμοκήπιά του. Ἔκοψε τὰ ὡραιότερα λουλούδια, ἐγέμισε ἕνα κάνιστρο καὶ τῶστειλε στὸ σπίτι τοῦ Δερμπλέ.

—Ὅταν τὰ εἶδε ὁ κηπουρός μου, ἔλεγε διαρκῶς, τραβοῦσε τὰ μαλλιά του.

Δὲν ἔπαυσε ὅμως νὰ παρακολουθῇ μὲ τὸ βλέμμα τὸν γαμπρό του, ὁ ὁποῖος εἶχε κατορθώσει νὰ ξεχωρίσῃ τὴν Κλαίρην ἀπὸ τὶς ἄλλες κυρίες καὶ νὰ τὴν πολιορκήσῃ σὲ μιὰ γωνία.

Ἐκεῖ, αὐτὲς οἱ δυὸ ὑπάρξεις, ποὺ ἄλλοτε εἶχαν ἀγαπηθῆ τόσο πολύ, μὲ τὸ χαμόγελο στὰ χείλη, ἀντήλλαξαν τὰ πιὸ ἐπικίνδυνα λόγια.

Ὁ δούξ, παραφερόμενος ἀπὸ τὸ πάθος του καὶ προσπαθῶν νὰ κερδίσῃ τὴν εὔνοια τῆς νεαρῆς γυναίκας δὲν ἔπαυε νὰ τὴν κολακεύῃ γιὰ τὴν ὠμορφιά της καὶ νὰ τῆς λέῃ γιὰ τὸν ἔρωτά του. Ἡ Κλαίρη, ἄγρια, ἀπότομη, ὁρμητική, προσπαθοῦσε νὰ σταματήσῃ αὐτὴ τὴν συνομιλία ποὺ τὴν ἔκανε νὰ τρέμῃ καὶ ἐσήκωσε τὴ φωνή της, μὲ κίνδυνο ν' ἀκουστῇ ἀπὸ τὸν Φίλιππον.

Τότε ὁ Βλινὺ ἄλλαξε τακτικήν. Ἔγινε ἁπαλός, χαϊδευτικός. Ἐμιλοῦσε μόνον γιὰ φιλία. Ἐζήτησε ἀπὸ τὴν Κλαίρη νὰ τοῦ δώσῃ τὸ χέρι της, εἰς ἔνδειξιν συγγνώμης. Καὶ ἐνῷ ἔλεγε αὐτὰ τὰ μάτια του, διαψεύδοντας τὴ γλῶσσα, πετοῦσαν ἀστραπές.

Σιγὰ σιγὰ ἐπλησίαζε. Καὶ σὲ μιὰ στιγμή, παίρνοντας περισσότερο θάρρος ἀπὸ τὸ σκιόφως ποὺ ἐπικρατοῦσεν ἐκεῖ μέσα, ἐστενοχώρησε τὴν Κλαίρη τόσο πολύ, ἦρθε τόσο κοντά της, ὥστε ἐκείνη ἐφώναξε:

—Προσέχτε! Ἐὰν δὲν φύγετε ἀμέσως, θὰ καλέσω τὸν ἄντρα μου, ἔστω καὶ ἂν πρόκειται νὰ γίνῃ σκάνδαλον!

Ἡ στενοχωρία τῆς νεαρῆς γυναίκας ἦταν ἀφάνταστη ἐκείνη τὴ στιγμή. Εὐτυχῶς ποὺ παρουσιάστηκε ὁ Μουλινὲ καὶ ἔσωσε τὴν κατάστασι. Ἄνοιξε ἀμέσως κουβέντα μὲ μιὰν καινοτυπία ἀπὸ τὶς συνηθισμένες του, ἀπ' αὐτὲς ἀκριβῶς ποὺ ἔκαναν τὸν γαμπρό του ἔξω φρενῶν.

—Τί καθαρὸς οὐρανός!, εἶπε μὲ ὕφος ἐλεγειακόν. Τὸ φεγγάρι εἶνε στὸ πρῶτο τέταρτο. Ὁ καιρὸς θὰ κρατηθῇ καλὸς ὅλην τὴν ἑβδομάδα...

Ὁ δοὺξ τοὔρριξε μιὰ λοξὴ ματιά. Ἡ Κλαίρη ἐπωφελήθηκε ἀπὸ τὴν ἐπέμβασι αὐτὴ καὶ ἔφυγε γρήγορα. Ὁ Βλινὺ ἔκαμε νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ, ἀλλὰ ὁ πεθερός του τὸν ἐσταμάτησε μὲ μιὰν ἐπιτακτικὴ χειρονομία. Ἔπειτα τὸν ἔφερε μπροστὰ στὴ μικρὴ λίμνη καὶ τοῦ εἶπε:

—Κύριε δούξ, βλέπω μὲ λύπη μου ὅτι κάνετε κατάχρησιν κατὰ τρόπον πολὺ παράξενον τῶν καλῶν σχέσεων τὶς ὁποιες προσπαθῶ νὰ διατηρήσω μὲ τὸν κύριον Δερμπλέ.

—Ἀλήθεια; ἔκανε ὁ δοὺξ παρατηρῶντας τὸν πεθερό του ἀπὸ πάνω ὡς κάτω, μὲ ὑπεροψία.

—Γιὰ πρώτη φορὰ χάνω τὴν ὑπομονή μου, ἐξακολούθησε ὁ ἄλλος, καὶ σᾶς παρακαλῶ γαμπρέ μου ν' ἀφήσετε αὐτὸ τὸ ὑπεροπτικὸν ὕφος ποὺ ἐσυνηθίσατε νὰ παίρνετε ἀπέναντί μου καὶ τὸ ὁποιον δὲν εἶμαι πιὰ διτεθειμένος νὰ ἀνεχθῶ.

—Μπά! Ὁ κύριος Μουλινὲ ἐπαναστατεῖ λοιπὸν, σηκώνει τὴν σημαίαν τῆς ἀνταρσίας; ἔκανε ὁ δοὺξ γελῶντας.

—Ὁ κύριος Μουλινὲ σᾶς βρίσκει πολὺ ἀπρόσεκτον, ἐπανέλαβε ὁ πεθερὸς μὲ δυνατώτερη φωνή, καὶ πολὺ ἀνάρμοστη τὴν διαγωγή σας. Ἐπειδὴ στενοχωρεῖτε μὲ τὶς ἐρωτοτροπίες σας τὴν κυρίαν Δερμπλέ, κατὰ τρόπον πολὺ σκανδαλώδη.

—Μήπως ἡ κυρία κόρη σας μοῦ ἔκαμε τὴν χάριν νὰ παραπονεθῇ; ἐρώτησε ὁ δοὺξ μὲ προσποιητὴν λεπτότητα.

—Ὄχι, καθόλου! Φαίνεται μάλιστα ὅτι δὲν δίνει μεγάλη σημασία στὸ ζήτημα τῆς πίστεώς σας. Καὶ τὴν ἐπιδοκιμάζω σ' αὐτό!

—Τότε, λοιπόν, ἔκανε σαρκαστικὰ ὁ δούξ,

Ὁ Μουλινὲ κατώρθωσε νὰ συγκεντρώσῃ ὅλην του τὴν ἀξιοπρέπεια. Καὶ ρίχνοντας κεραυνοβόλες ματιὲς πρὸς τὸν δοῦκα, ἐφώναξε:

—Καὶ ἡ ἠθική, κύριε; Ἡ ἠθική;

—Ὦ, ἡ ἠθικὴ τῆς ὁδοῦ Λομπάρ!...ἀπάντησε ὁ δοὺξ μὲ ἕνα κίνημα ἀδιαφορίας.

—Ἡ ὁδὸς Λομπὰρ ἔχει ἀρκετὴν ἀξίαν. Αὐτὸ τὸ ξέρετε πολὺ καλά!

Μὲ χτυπᾶτε πάρα πολὺ μὲ τὰ λεφτά σας, κύριε Μουλινέ. Ὅλος ὁ κόσμος τὸ ξέρει πὼς εἴσαστε πλούσιος.

Καί, κυττῶντας τον μὲ ἀγέρωχον ὕφος, ἐπρόσθεσε:

—Εἶνε ἡ μοναδική σας ἀξία καὶ δὲν πρέπει νὰ κάνετε κατάχρησιν αὐτῆς.

—Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἀπάντησεν ὁ Μουλινέ, ποὺ ἄρχιζε νὰ χάνῃ τὴν ψυχραιμία του, ἡ ἀξία μου ἔχει τὸ πλεονέκτημα ὅτι αὐξάνει καθημερινῶς. Ἄλλως τε εἶμαι πολὺ κουτὸς ποὺ ἐνδιαφέρομαι γιὰ σᾶς. Ἐξακολουθῆστε τὶς ἔνοχες ἐνέργειές σας. Τὸ μόνο ποὺ ἔχετε νὰ κερδίσετε εἶνε νὰ τσακωθῆτε μὲ τὸν σύζυγον. Καὶ σᾶς εἰδοποιῶ ὅτι αὐτὸν θὰ δικαιώσω...

—Πολὺ ὡραια!, εἶπεν ὁ δούξ.

—Ἐὰν σᾶς σκοτώσῃ, ἐξηκολούθησεν ὁ Μουλινέ, μὲ ἔξαψιν, αὐτὸ σημαίνει ὅτι σᾶς ἀξίζει.

—Νὰ καὶ ἡ κρίσις τοῦ Θεοῦ.

—Ἐγὼ καὶ ἡ κόρη μου θὰ σᾶς κάνουμε πρώτης τάξεως κηδείαν, ἀνάλογη πρὸς τὴν περιουσία σας καὶ θὰ πᾶμε νὰ σᾶς κλάψουμε στὸ Μονακὸ καὶ στὶς διάφορες λουτροπόλεις κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πένθους.

—Δηλαδὴ ἕνα πένθος πολὺ εὐχάριστο καὶ εὔθυμο.

—Δικαιολογημένο ἀπὸ τὰ ἀχαλίνωτα πάθη σας.

—Φτάνει λοιπὸν κύριε Μουλινέ. Δὲν ζητῶ συμβουλὲς καὶ δὲν δέχομαι μαθήματα. Ἀρκετὰ μὲ διασκέδασαν οἱ γελοιες θεωρίες σας. Φτάνει πιά.

—Πολὺ καλὰ κύριε, εἶπε ὁ Μουλινὲ δαμασμένος ἀπὸ τὴν ἐπιβλητικότητα τοῦ δουκός. Κάμετε ὅπως θέλετε. Ἐγὼ νίβω τὰ χέρια μου.

Καὶ κουνῶντας τὸ κεφάλι μὲ ὕφος ἀξιοπρεπές, ὁ πεθερὸς ἐβγῆκεν ἔξω. Μεγάλη κίνησις ἦταν εἰς τὸν ἐξώστην. Ἡ Σουζάνα ἦρθε τρέχοντας νὰ βρῇ τὸν ἀδελφό της ποὺ κουβέντιαζε μὲ τὸν νομάρχη καὶ τὸν εἰσαγγελέα. Ἦταν λαχανιασμένη καὶ συγκινημένη, ὅταν εἶπε:

—Ἦρθε μιὰ ἐπιτροπὴ ἐργατῶν...Καμμιὰ δεκαριά... Ζητοῦν τὴν ἄδεια νὰ παρουσιαστοῦν.

—Πῶς, βέβαια! ἐφώναξε ὁ νομάρχης ἐνθουσιασμένος. Μιὰ μικρὴ διαδήλωσις λοιπόν. Ἐξαίρετα!...

Ο Φίλιππος ἐπροχώρησε πρὸς τοὺς ἐργάτας.

—Ἄ, ἐσὺ εἶσαι Γοβέρτε; εἶπε ἀναγνωρίζοντας τὸν ἀρχαιότερον ἐπιστάτη του, ποὺ κρατοῦσε τὸ καπέλλο στὸ χέρι καὶ μιὰ πελωρίαν ἀνθοδέσμη. Ἐλάτε λοιπόν, ἐλάτε φίλοι μου...

Ὁ Γοβέρτος, ἕνας γέρος ψηλὸς μὲ ἄσπρα μαλλιά, ἐκαρφώθηκε στὴ θέσι του, ὅταν ἀντίκρυσε ὅλον αὐτὸν τὸν κομψὸν κόσμον ποὺ ἦταν παρατεταγμένος εἰς τὸν ἐξώστην καὶ τὸν παρατηροῦσε μὲ περιέργεια.

—Πήγαινε λοιπόν!, τοῦ ἔλεγαν οἱ σύντροφοί του ἀπὸ πίσω. Πήγαινε, ἀφοῦ θὰ μιλήσῃς ἐσὺ γιὰ ὅλους.

Ὁ Γοβέρτος ὅμως εἶχε παραλύσει τελείως ἀπὸ τὴν συγκίνησι, ἐγούρλωσε τὰ μάτια κι' ἐστάθηκε ἀκίνητος, σὰν νὰ εἶχε μεταβληθῆ σὲ ἄγαλμα.

Ἡ Σουζάνα ἔλυσε τὰ μάγια. Μὲ χαρὰ καὶ λεπτότητα ἐπλησίασε τὸν γέροντα τὸν ὁποῖον ἐγνώριζε ἀπὸ μικρὸ κοριτσάκι, τὸν ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὸν ἔφερε μπροστὰ στὴν Κλαίρη.

Ὁ ἀρχιεπιστάτης ὑποκλίθηκε μπροστὰ στὴ νέα γυναίκα καὶ, καθὼς ἦταν ταραγμένος, προσπαθοῦσε νὰ βρῇ τὰ κατάλληλα λόγια, μὲ τὰ ὁποια ἔπρεπε νὰ τὴν προσφωνήσῃ.

—Ἀφοῦ τὸ ἀφεντικό μας τὸ ἐπιτρέπει κυρία Δερμπλέ, εἶπε, λάβετε τὴν καλωσύνη νὰ δεχθῆτε αὐτὴν τὴν ἀνθοδέσμη, τὴν ὁποίαν ἀνέλαβα νὰ σᾶς προσφέρω ἐκ μέρους ὅλων τῶν συντρόφων μου, καὶ νὰ σᾶς εὐχηθοῦμε γιὰ τὴν γιορτή σας... Πρέπει νὰ ξέρετε ὅτι στὸ Πορταβὲν εἴμαστε χίλιοι ὀκτακόσιοι ἄνθρωποι, οἱ ὁποιοι ὅ,τι ἔχουμε τὸ χρωστοῦμε στὸν ἄντρα σας. Μᾶς ἔχτισε σπίτια, μᾶς ἔκανε σχολειο, νοσοκομειο, καὶ μᾶς μεταχειρίζεται σὰν παιδιά του. Καί, καθὼς βλέπετε, ὅλοι αἰσθανόμαστε μεγάλην εὐγνωμοσύνην γιὰ τὴν εὐτυχία ποὺ τοῦ δίνετε...

Τὰ λόγια ἐστραγγαλίστηκαν στὸν λάρυγγά του ἀπὸ τὴ συγκίνησι. Ζητωκραυγὲς καὶ χειροκροτήματα ἀντήχησαν. Πρῶτος ἔδωσε τὸ σύνθημα ὁ νομάρχης.

Ἡ Κλαίρη ἀνατρίχιασε ἀκούοντας ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ ἐργάτου γιὰ τὴν εὐτυχία ποὺ ἔδινεν εἰς τὸν ἄντρα της. Ἔτσι, ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη, παντοῦ καὶ πάντοτε, τῆς ἐρχόταν αὐτοὶ οἱ εἰρωνικοὶ ἔπαινοι.

Ὁ θόρυβος ἐσταμάτησε. Ὁ Γοβέρτος, ἀφοῦ παρέδωσε τὴν ἀνθοδέσμη του, ἐξακολουθοῦσε νὰ μένῃ καρφωμένος μπροστὰ στὸν κύριον καὶ τὴν κυρίαν Δερμπλέ.

—Ἔχω ὅμως καὶ κάτι ἄλλο νὰ σᾶς πῶ, ἐπανέλαβε. Σὲ λίγο ἡ χώρα μας θὰ κληθῇ νὰ διαλέξῃ βουλευτήν...

Σ' αὐτὰ τὰ λόγια ὁ Μουλινὲ ἐπροχώρησε ἕνα βῆμα, σὰν νὰ μιλοῦσαν γι' αὐτόν. Ὁ νομάρχης ἐτέντωσε τὸ κορμί του καὶ ἔφερε γύρω του βλέμματα κυριάρχου.

Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ: Εἰς τὸ προσεχές.

ΟΛΕΣ Η ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΘΑ ΤΟ ΑΓΑΠΗΣΟΥΝ

Διότι εἶναι λεπτὸ καὶ εὐχάριστο στὸ σῶμα. Ἡ διάθεσίς σας καλλίτερη μὲ αὐτὸ τὸ καλομελετημένο σ' ὅλες τὶς γραμμὲς νυχτικό.

ΔΡ. 275

ΕΣΩΡΡΟΥΧΑ Etam

ΜΕΤΑΞΥ ΣΟΒΑΡΟΥ ΚΑΙ ΑΣΤΕΙΟΥ

ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΚΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

Πῶς ὁ Πέρσης ποιητὴς Σά-μπέρ-νὰκ ἐκέρδισε τὰ στοιχήματα τοῦ μεγάλου Σεΐχη Ἀμποῦ-Μέκρ

Μιὰ μέρα, ποὺ ὁ σοφὸς Σὰ-μπὲρ-νὰκ ἐκαθόνταν κάτω ἀπὸ ἕνα φοίνικα κοντὰ σὲ μιὰ πηγὴ καὶ ἔγραφε στὴν ἄμμο στίχους καὶ ἀριθμούς, ἐπέρασεν ἀπὸ κεῖ ὁ πλούσιος Σεΐχης Ἀμποῦ-Μέκρ.

—Τί κάνεις πάλι ἐκεῖ, σοφὲ μου φίλε; ἐρώτησε τὸν ποιητήν. Περνᾷς τὴν ὥρα σου γράφοντας στὴν ἄμμο πράγματα χωρὶς καμμιὰν ἔννοιαν;

—Ὦ! ἀφέντη τῶν δέκα πέντε χιλιάδων καμήλων, ἀπήντησε ὁ ποιητής. Πλησίασε καὶ θὰ σοῦ δείξω, ὅτι αὐτὰ ποὺ γράφω στὴν ἄμμο δὲν εἶνε τελείως δίχως ἔννοια.

Καὶ αὐτὴ τὴ φορὰ ὁ ἰσχυρὸς Σεΐχης, δὲν μπόρεσε ν' ἀποφύγῃ τὸν πειρασμό, ποὺ τὸν ἔσπρωχνε κάθε τόσο νὰ προσπαθήσῃ νὰ βρῇ κάποιο τρωτὸ στὴ σοφία τοῦ Σα-μπὲρ-νάκ.

—Θὰ βάλουμε ὁ καθένας πενῆντα νομίσματα—λέει ὁ Σεΐχης—ἐδῶ ἀπάνω σ' αὐτὸ τὸ χαλὶ καὶ θὰ παίξουμε μονὰ ἢ ζυγὰ ἑκατὸ φορές. Ἐὰν κερδίσῃς πενῆντα καὶ μία φορὲς θὰ σοῦ δώσω πενῆντα καμῆλες, ἀλλοιῶς θὰ μοῦ δώσῃς πενῆντα ἐσύ.

—Ἂς παίξουμε χίλιες φορὲς—λέει ὁ Σὰ μπὲρ-νάκ, κι' ἐγὼ μάλιστα θὰ βάλω πενῆντα καὶ ἕνα νομίσματα ἀντὶ πενῆντα καὶ θὰ χάσω πενῆντα καὶ μία γκαμῆλες ἀντὶ τῶν πενῆντα δικῶν σου.

Ὁ Σεΐχης ἐδέχθηκε κι' ἔπαιζαν δυὸ ὁλόκληρες μέρες ἀπ' τὸ πρωΐ ὡς τὸ βράδυ.

Ὁ ποιητὴς πετύχαινε πάντοτε τὰ μονὰ καὶ στὸ τέλος τῆς δεύτερης ἡμέρας ὁ Σεΐχης παραδέχτηκε ὅτι εἶχε χάσει.

—Ὁ Σεϊτὰν σὲ βοήθησε—εἶπε ὁ Ἀμποὺ Μέκρ.

—Ὄχι ὁ Σεϊτὰν — ἀπήντησεν ὁ σοφός, ἀλλὰ κεῖνα ποὺ γράφω χωρὶς ἔννοια στὴν ἄμμο. Ἐκεῖνα μοῦ εἶπαν νὰ βάλω ἕνα νόμισμα πάρα πάνω ἀπὸ τὰ δικά σου καὶ γι' αὐτὸ ἐκέρδισα.

—Πῶς αὐτό; — ἐρώτησεν ὁ Ἀμποὺ Μέκρ.

—Νὰ σοῦ ἐξηγήσω ἀπήντησε ὁ ποιητής.— Ἐὰν εἴχαμε δέκα νομίσματα, θὰ μποροῦσες νὰ ἔχῃς πέντε φορὲς ζυγά, δηλαδή, δύο, τέσσερα, ἕξη, ὀκτὼ καὶ δέκα, ἀλλὰ καὶ πέντε φορὲς μονά, δηλαδή: ἕνα, τρία, πέντε, ἑπτὰ καὶ ἐννέα. Οἱ ἀναλογίες κέρδους θὰ ἦσαν ἴδιες, ἐφ' ὅσον ἐγὼ θὰ ἔλεγα πάντα. μονά. Ἐὰν ὅμως ὁ ἀριθμὸς τῶν νομισμάτων δὲν εἶνε ζυγός, ἀλλὰ μονὸς π. χ. ἕνδεκα, θὰ εἶχε πέντε φορὲς ζυγὰ ἐνῷ ἐγὼ θὰ εἶχα ἕξη φορὲς μονά, δηλαδή: ἕνα, τρία, πέντε, ἑπτά, ἐννέα καὶ ἕντεκα. Ἔτσι, ὅσες φορὲς περισσότερο ἐπαίζαμε, τόσες φορὲς περισσότερες πιθανότητες εἶχα. Καὶ γι' αὐτὸ τὰ πενῆντα ἕνα νομίσματά μου ἐκέρδισαν τὰ πενῆντα δικά σου, τὶς πενῆντα σου καμῆλες.

★

Τὴν ἄλλη ἡμέρα ὁ Σεΐχης, ἐστάθηκε μπρὸς στὸ σοφὸ ποιητὴ καὶ τοῦ εἶπε:

—Σήμερα θὰ χάσῃς χωρὶς ἄλλο τὶς πενῆντα καμῆλες ποὺ κέρδισες χθές. Ἔτσι δὲν θὰ βρεθῶ στὴν ἀνάγκη νὰ σοῦ τὶς στείλω.

Κύτταξε... μὲ αὐτὰ τὰ δύο ξυλαράκια ποὺ βάζω στὸ χαλὶ σχηματίζω τὸν ἀριθμὸ πέντε τῶν Ρωμαίων. Ὅποιος ἀπὸ μᾶς τοὺς δυὸ μπορέσῃ μὲ ἄλλα δύο ξύλα νὰ σχηματισῃ μαζὶ μὲ τὸ V τὸν μεγαλύτερο δυνατὸ ἀριθμὸ θὰ κερδίσῃ.

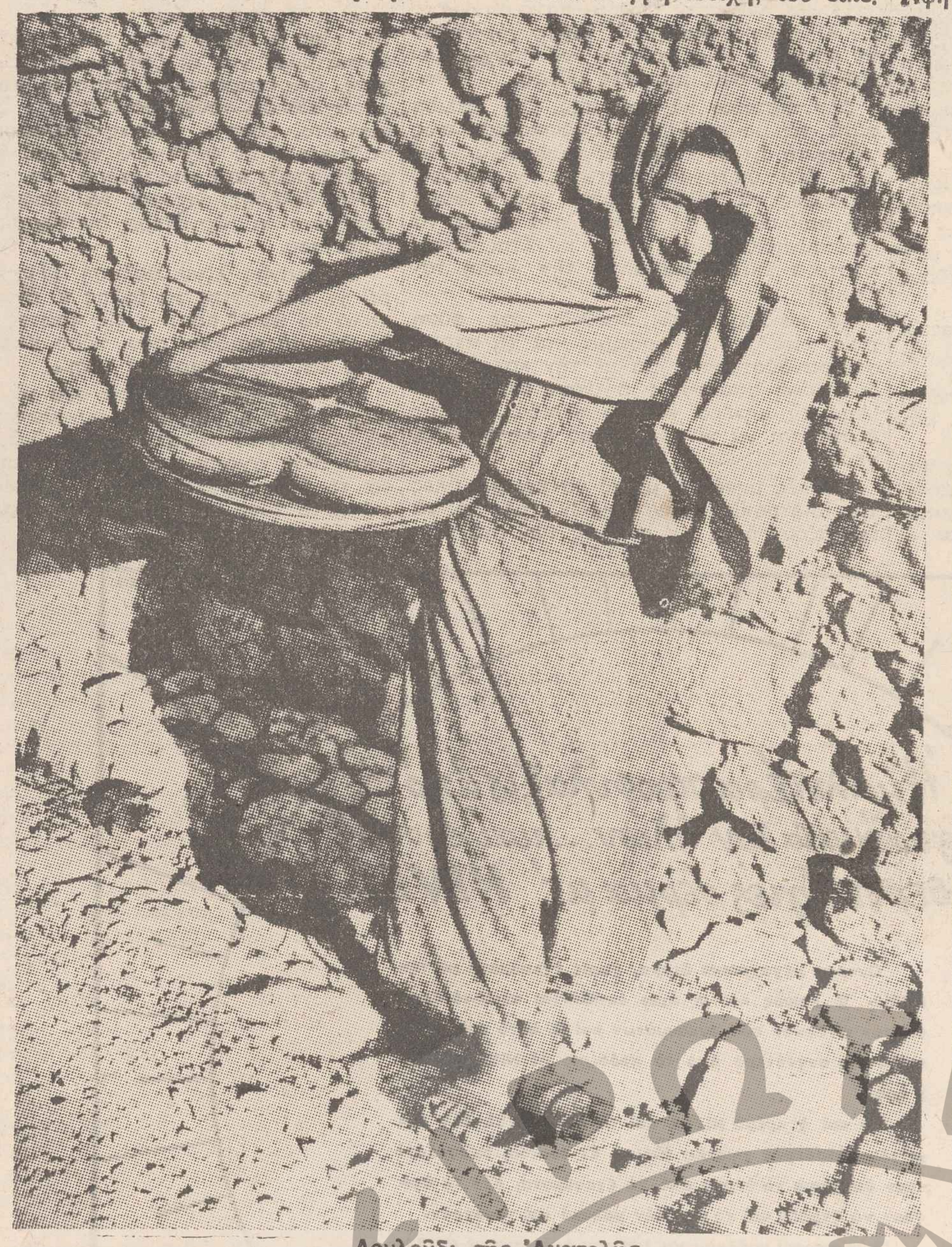

Λουλοῦδι τῆς Ἀνατολῆς

Ὁ Σὰ-μπὲρ-νὰκ ἐκούνησε τὸ κεφάλι του.

—Φαίνεται ὅτι ἔχεις στὸ νοῦ σου κάποιον ἀριθμὸ μεγαλύτερο ἀπὸ τὸν VII.

Ἔπειτα ἀπὸ λίγη σκέψι ἐπῆρε τὰ δύο ἐλεύθερα ξύλα καὶ τὰ ἔβαλε κάτω ἀπὸ τὸ 5 σὰν προέκτασι τῶν γραμμῶν του καὶ ἐσχημάτισε ἕνα X.

—Σοῦ φθάνει αὐτό; ἐρώτησε τὸν Ἀμποὺ Μὲκρ.

—Ὦ! γυιὲ τοῦ σοφωτάτου—εἶπε γελῶντας ὁ Σεΐχης—κύτταξε ἐδῶ· ὁ πατέρας σου ἐπῆρε τὰ δυὸ ξύλα καὶ τὰ ἔβαλε σταυροειδῶς πρὸς τὸν V καὶ ἔτσι ἐσχημάτισε τὸν ἀριθμὸ XV.

Ὁ σοφὸς ἐσήκωσε τὸ χέρι:

—Μιὰ στιγμὴ Σεΐχη, τοῦ εἶπε. Ἄφησέ με νὰ τελειώσω ὅ,τι ἤθελα νὰ πῶ. Ἔλεγα: Σοῦ φθάνει αὐτός, δηλ. τὸ X ἢ θέλεις καὶ μεγαλείτερο ἀριθμό;

—Τὸ μεγαλύτερο τὸν ἔφτιαξα ἐγώ, ἀπήντησε ὁ Ἀμποὺ Μέκρ καὶ δὲν βλέπω νὰ μπορῇ νὰ γίνῃ ἄλλος.

—Αὐτὰ μοῦ διδάσκει ὁ στοχασμός μου, μεγάλε μου Σεΐχη, εἶπε τότε ὁ ποιητής.

Καὶ πῆρε τὰ δύο ξύλα καὶ τὰ ἔβαλε ὄρθια στὶς δυὸ πλευρὲς τοῦ V καὶ ἐσχημάτισε ἕνα κεφαλαῖο «Μ», ποὺ σημαίνει 1000 κι' ἔτσι ἐκέρδισε τὸ παιχνίδι.

★

Ὁ Ἀμποὺ Μέκρ ἔφυγε θυμωμένος καὶ πῆγε νὰ συμβουλευθῇ τοὺς λογιστὰς στὸ παλάτι του.

Τὸ βράδυ ἐπέστρεψε στὴν πηγὴ ὅπου ηὗρε πάλι τὸν Σὰ-μπὲρ-νὰκ νὰ φτιάχνῃ κύκλους, στίχους καὶ ἀριθμοὺς στὴν ἄμμο.

—Ἂς πιάσωμε πάλι τοὺς ἀριθμούς μας—λέει στὸν ποιητή.— Ἔχω πολλὲς καμῆλες, ἀλλὰ πάντως ἐλπίζω νὰ σοῦ πάρω πίσω τὶς ἑκατὸ ποὺ ἔχασα. Θὰ κερδίσῃ ἐκεῖνος ποὺ θὰ πῇ τὸν πιὸ περίεργο ἀριθμό....

—Ἄρχισε, φοβερὲ Σεΐχη, τοῦ λέει ὁ ποιητής.

—Τί σοῦ λέει ὁ ἀριθμὸς 142.857;— τοῦ λέει θριαμβευτικὰ ὁ Ἀμποὺ Μέκρ.

—Λίγα πράγματα! ἀπήντησε ὁ Σὰ-μπὲρ-νὰκ καὶ ἐπειδὴ ἦταν σκοτάδι ὁ Ἀμποὺ Μέκρ δὲν εἶδε πὼς ὁ σοφὸς χαμογελοῦσε πονηρά.

—Δὲν σοῦ λέει τίποτε καὶ θέλεις νὰ γίνῃς ἀρχιλογιστὴς στὸ παλάτι μου; ἀπάντησε βέβαιος πιὰ γιὰ τὴ νίκη του, ὁ Ἀμποὺ Μέκρ. — Γιὰ δές: Ἂν πολλαπλασιάσουμε τὸ 142.857 ἐπὶ δύο ἔχουμε 285.714, ποὺ εἶνε ἀκριβῶς οἱ ἴδιοι ἀριθμοὶ σὲ ἄλλη σειρά. Καὶ ἐὰν τὸ 142.857 τὸ πολλαπλασιάσουμε ἐπὶ 2, ἐπὶ 3, ἐπὶ 4, ἐπὶ 5, ἐπὶ 6..., ἔχουμε πάντοτε τὸ ἴδιο μυστηριῶδες καὶ θαυμαστὸ ἀποτέλεσμα. Μόνο μὲ τὸ ἑπτὰ ἐξαφανίζονται οἱ ἀρχικοὶ ἀριθμοὶ καὶ μᾶς δίδουν ἓξ ἐννηάρια. Ὁμολόγησε ὅτι σὲ ἐνίκησα.

Ἀντὶ νὰ ἀπαντήσῃ ὁ Σὰ-μπὲρ-νὰκ ἐχτύπησε τὰ χέρια του:

—Φέρε δέκα λάμπες, διέταξε τὸν ὑπηρέτη ποὺ ἦρθε νὰ λάβῃ διαταγές. Ὅταν ἦρθαν οἱ λάμπες ἐχάραξε εἰς τὴν ἄμμο τὸν ἀριθμὸν 526,315,789,473,,684, 210. Ἔπειτα εἶπε εἰς τὸν Ἀμποὺ Μέκρ:

—Ἐλπίζω, ἀφέντη, ὅτι δὲν θὰ εἶσαι κουρασμένος καὶ θὰ μπορέσῃς νὰ περάσῃς μερικὲς ὧρες τῆς νύκτας συντροφιὰ μὲ τὸν ἀριθμό μου. Ἐγὼ θὰ πάω ν' ἀναπαυθῶ καὶ σὺ ἐν τῷ μεταξὺ πολλαπλασίασε τὸν ἀριθμό μου μὲ ὅλους τοὺς ἀριθμοὺς ἀπὸ τὸ 2 ἕως τὸ δέκα, ἐκτὸς ἀπὸ ἕνα μικρὸ μηδενικὸ χωρὶς σημασία, ποὺ ἐμφανίζεται κάπου θὰ δῇς νὰ ἐπαναλαμβάνεται εἰς τὰ ἀποτελέσματα ὅλων τῶν πολλαπλασιασμῶν τὸ ἴδιο μυστηριῶδες θαῦμα ποὺ παρετήρησες στὸν δικό σου τὸν ἀριθμό, ποὺ δὲν εἶνε παρὰ ἕνα μακρυνὸ ἐγγονάκι τοῦ δικοῦ μου, ἕνα μικρὸ ποὺ οὔτε ἀξίζει τὸν κόπο νὰ λάβῃ κανεὶς ὑπ' ὄψιν του.

Ὁ Ἀμποὺ Μέκρ ἀνεγνώρισε καὶ πάλι ὅτι ἔχασε τὸ παιχνίδι καὶ ἄλλες 50 καμῆλες, ἀλλ' ὑπεσχέθη ὅτι θὰ ξαναρχότανε γιὰ νὰ τὶς κερδίσῃ ὅλες μαζί.

ΤΟ ΠΛΟΙΟ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ

Χωρὶς φουγάρο καὶ χωρὶς κατάρτια

Ὅταν θαυμάζομε ἐκ τοῦ φυσικοῦ ἢ καὶ στὶς εἰκόνες τὶς μεγάλες πλωτὲς πόλεις, ποὺ διασχίζουν τοὺς ὠκεανοὺς μὲ ταχύτητα ποὺ ἦταν ἀδύνατο νὰ φαντασθῇ κανείς, ἀκόμη πρὸ ὀλίγων ἐτῶν, ἐνῷ προσφέρουν στοὺς ἐπιβάτες ὅλες τὶς δυνατὲς ἀνέσεις, δὲν μᾶς φαίνεται φυσικὰ δυνατὸν νὰ ἐπέλθῃ καὶ ἄλλη τελειοποίησις καὶ βελτίωσις τῶν ἀληθινῶν θαυμάτων αὐτῶν τοῦ αἰῶνος μας.

Καὶ ὅμως! Ἡ ἀνθρωπίνη προσπάθεια δὲν σταματᾷ ποτέ. Ὁ ἀνθρώπινος ἐγκέφαλος, ὑπὸ τὴν ὤθησιν μυστηριωδῶν ψυχικῶν δυνάμεων καὶ ἐμπνεύσεων, ἐργάζεται ἀκατάπαυστα καὶ ἡ μία ἐφεύρεσις καὶ ἡ μία τελειοποίησις δὲν ἀποτελοῦν παρὰ τὸ βάθρο πρὸς νέαν ἐξόρμησιν, πρὸς νέες ἐφευρέσεις καὶ νέες τελειοποιήσεις. Ἡ ἀνήσυχη αὐτὴ καὶ ἀκατάπαυστη προσπάθεια τοῦ ἀνθρώπου μετέβαλε τὸν κορμὸ τοῦ ξερριζωμένου δένδρου, ποὺ ἔδειξε στὸν πρωτόγονον ἄνθρωπο πῶς μπορεῖ νὰ διασχίσῃ τὰ νερά, στὰ πολυτελέστατα ὑπερωκεάνεια τοῦ τελευταίου τύπου ποὺ εἶνε ἡ «Βασίλισσα Μαίρη», τὸ «Ρέξ», ἡ «Εὐρώπη», ἡ «Νορμανδία» καὶ τὰ τεράστια φρούρια τῶν μεγάλων πολεμικῶν στόλων.

★

Ἡ ἴδια αὐτὴ ἀνησυχία καὶ προσπάθεια τείνει νὰ μεταβάλῃ καὶ τὰ πολυτελέστατα αὐτὰ ὑπερωκεάνεια καὶ νὰ τὰ τελειοποιήσῃ ἀπὸ ἀπόψεως ταχύτητος, σταθερότητος, ἀσφαλείας καὶ ἀνέσεων. Καὶ τὸ σχῆμα τους ἀκόμη θὰ τελειοποιηθῇ ἐν μέρει. Δὲν θὰ ἔχουν κατὰ κανόνα φουγάρο καὶ θὰ ἔχουν, πρὸς τὴν πρύμνη, τέσσερις — πέντε ἀλλεπάλληλες γέφυρες περιπάτου. Ὁλόκληρη ἡ τελευταία γέφυρα θὰ εἶνε σκεπασμένη μὲ χονδρὰ κρύσταλλα, θὰ εἶνε δηλαδὴ ἕνα τεράστιο τζαμένιο χώλλ, ποὺ θὰ ὑποδιαιρῆται — κατὰ βαθμὸν πολυτελείας, διαρρυθμίσεως καὶ ἐπιπλώσεως — στὰ διάφορα σαλόνια, καπνιστήρια καὶ τραπεζαρίες πρώτης, δευτέρας καὶ τρίτης θέσεως.

Τὰ πλοῖα θὰ κινοῦνται μὲ τουρμπίνες καὶ τὰ ἀέρια ποὺ θὰ παράγωνται ἀπὸ τὴν καύσιμο ὕλη, θὰ ἀποχετεύεται διὰ δύο μεγάλων σωλήνων ποὺ θὰ καταλήγουν δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τῆς πρύμνης, λίγο πάνω ἀπὸ τὴν ἴσαλο γραμμή.

Τὸ ρεῦμα ποὺ δημιουργεῖ ἡ κίνησις τοῦ πλοίου εἶνε ἀρκετό, μὲ ἕνα κατάλληλο σύστημα ἐξαερισμοῦ, νὰ διώξῃ πρὸς τὰ ὀπίσω τὰ ἀέρια τῶν μηχανῶν.

Τὸ πλοιον θὰ ἔχῃ βέβαια καπνοδόχον ἡ ὁποία ὅμως δὲν θὰ βγαίνῃ ἀπὸ τὸ σῶμα τοῦ σκάφους, γιὰ νὰ καταλάβῃ τὴν θέσι ποὺ ἔχουν καὶ σήμερον αἱ καπνοδόχοι στὰ πλοια, παρὰ μόνον ὅταν τὸ πλοιο θὰ εἶνε ἀκίνητο στοὺς λιμένες ἢ ὅταν ὁ ἄνεμος θὰ φυσάῃ τόσο δυνατὰ ἀπὸ τὴν πρύμνη, ὥστε νὰ ἐξουδετερώνῃ τὸ ρεῦμα ποὺ θὰ προέρχεται ἀπὸ τὴν κίνησι τοῦ σκάφους. Ἀλλοιῶς ἡ καπνοδόχος ὅπως καὶ τὰ δύο ἀτσαλένια κατάρτια ἐν ἀνάγκῃ κρύβεται ἐντὸς τοῦ σκάφους. Ἡ γέφυρα τοῦ πλοιάρχου, ποὺ εἶνε ἡ προτελευταία καθὼς καὶ ἡ τελευταία ποὺ εἶνε προωρισμένη στὴ γυμναστική, καὶ τὸν ἀθλητισμό, ἐν γένει, καὶ ἡ τρίτη πρὸς τὰ κάτω, ὅπου ὁ κῆπος καὶ ὁ περίπατος τοῦ πλοίου, ἔχουν ὅλο τὸ ἐμπρὸς πρὸς τὴν πρώρη μέρος μὲ μεγάλα τζαμωτὰ παράθυρα, τὰ ὁποῖα θὰ κλείνουν μὲ ἠλεκτρισμό, μὲ τὸ πάτημα ἑνὸς μόνον κουμπιοῦ καὶ ἀπὸ τὰ ὁποῖα ὅταν θὰ εἶνε καλὸς καιρός, θὰ μπαίνῃ ἄφθονος ὁ καθαρὸς ἀέρας τῆς θαλάσσης, ἐνῷ ὅταν θὰ εἶνε κακὸς θὰ ἔχῃ κανεὶς ἀπὸ τὰ κλειστὰ τζάμια μιὰ μοναδικὴ θέα πάνω στὰ μανιασμένα κύματα. Οἱ τουρμπίνες, δυνάμεως ἐν συνόλῳ 400.000 ἵππων — ἡ σημερινὴ «Βασίλισσα Μαίρη» ἔχει μηχανὲς δυνάμεως 200.000 ἵππων — θὰ κινοῦν 6 ἕλικες — τρεις ἀπὸ κάθε πλευρὰ — ποὺ θὰ δίνουν στοὺς γίγαντας αὐτοὺς μήκους 400 μέτρων, ταχύτητα 65 μὲ 70 χιλιόμετρα τὴν ὥρα. Ὑπολογίζεται ὅτι ἕνα τέτοιο πλοιο θὰ κοστίσῃ περὶ τὰ 4 δισεκατομμύρια δραχμὲς καὶ ἡ κατασκευή του θὰ ἀπαιτήσῃ ἐργασίαν 3 1)2 —4 χρόνια. Θὰ συντομεύσῃ ὅμως τὴν θαλασσίαν διαδρομὴν Εὐρώπης—Ἀμερικῆς εἰς 80 — 84 ὧρες, δηλαδὴ 3 1)2 ἡμέρες καὶ θὰ μπορέσῃ νὰ συναγωνισθῇ ἐπιτυχῶς—λόγῳ καὶ τοῦ πολὺ μεγαλειτέρου χώρου—τὰ μεγάλα ἀεροσκάφη τοῦ μέλλοντος ποὺ πρόκειται νὰ διανύουν τὴν ἴδια ἀπόστασι σὲ μιὰ μέρα περίπου.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ
«ΠΡΙΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΓΑΜΟ»

ΑΠΟ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΟΥ ΙΑΤΡΟΥ κ. Ν. ΓΥΡΑ

Εἰς τὴν σήμερον δημοσιευομένην ἐπιστολήν, ἐκ τοῦ βιβλίου τοῦ ἰατροῦ κ. Ν. Γύρα, «Πρὶν καὶ μετὰ τὸν γάμον», δίδονται συμβουλαὶ πρὸς ἐπίτοκον, σχετικῶς μὲ τὸ νεογέννητο καὶ τὴν τακτικὴ ποὺ πρέπει νὰ τηρήσωσι οἱ οἰκεῖοι τῆς μητέρας, ἔναντί του. Διαβάσετέ την, διότι περιέχει ὑποδείξεις πολὺ χρήσιμες γιὰ ὅλες τὶς μητέρες:

Ἀγαπητὴ Ντόρα,

Εἶναι καλλίτερα νὰ πάρουν τὸ μωρὸ μακρυὰ ἀπὸ σένα, προπαντὸς τὶ νύχτα· ὄχι μόνο γιὰ νὰ μπορῇς νὰ κοιμᾶσαι ἐσὺ καὶ νὰ ἡσυχάζῃς, ἀλλὰ καὶ νὰ μὴν ἀνησυχῇς, ὅταν θὰ τ' ἀκοῦς νὰ κλαίῃ, ὁπότε θ' ἀγωνιᾷς μὲ τὴν ἰδέα, πὼς κάτι ἔχει τὸ παιδί. Ἔτσι δὲν θὰ κάνῃς τοὺς γύρω σου νὰ τοῦ δίδουν φροντίδες περιττές, ποὺ μόνο κακὸ τοῦ κάνουν, γιατὶ τὸ κακοσυνηθίζουν.

Δὲ φαντάζεσαι πόσο μαθαίνει τὸ μωρὸ στὸ κάθε τι ἀπὸ τὴ μέρα ποὺ θὰ γεννηθῇ· τὰ τραγούδια, τὸ κούνημα, τὰ χέρια... Συνηθίζει σ' αὐτὰ ἀμέσως καὶ θὰ σᾶς τὰ ζητᾷ συνεχῶς, θὰ σᾶς ἔχῃ σκλάβους του...

Μὴν ἀφήσῃ, Ντόρα, νὰ γίνῃ τὸ παιδί σου ὁ τυραννίσκος τοῦ σπιτιοῦ. Ἀπὸ σένα ἐξαρτᾶται νὰ τὸ κάνῃς ἕνα καλὸ καὶ ἥσυχο μωρό, ποὺ δὲν θὰ σᾶς τυραννήσῃ καθόλου, ποὺ θὰ μεγαλώσῃ χωρὶς κἂν νὰ τὸ καταλάβετε...

Σοῦ γράφω κι' ἐσένα τὸ κλασσικὸ παράδειγμα ποὺ λέω συνήθως στὶς μητέ[illegible] νὰ τὶς πείσω. Ηὲ φαντάζεσαι, [illegible], τί ἐντύπωσι μοῦ ἔκανε, ὅταν ἐπεσκέφθηκα τὰ βρεφοκομεῖα τοῦ Παρισιοῦ καὶ δὲν ἄκουσα φωνὲς καὶ κλάματα μωρῶν. Γιὰ μιὰ στιγμὴ δὲν πίστευα, πὼς θὰ εἶχε ἡ κάθε σάλα πάνω ἀπὸ 60 μωρὰ στὰ κρεββατάκια ! Πραγματικά, ὅλα ἦταν γεμᾶτα· ἄλλα κοιμῶνταν, ἄλλα ἔπαιζαν μόνα τους, σχεδὸν ὅλα ἦταν ἥσυχα καὶ τίποτα δὲν μαρτυροῦσε, ὅτι ὑπῆρχαν τόσα μωρὰ ἐκεῖ μέσα. Μόλις ὅμως πλησίασε ἡ ὥρα τοῦ θηλασμοῦ, τί κακό, τί κλάματα, τί φωνές... γιατὶ δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ προφθάσουν νὰ θηλάσουν ἢ νὰ δώσουν τὰ μπιμπερὸ σ' ὅλα μαζὶ καὶ γίνονταν σωστὸ πανδαιμόνιο ! Σὲ λίγη ὥρα ὅμως καὶ μόλις χόρταιναν τὰ μωρά, ἡ ἴδια γαλήνη καὶ ἡσυχία ξαναβασίλευε στὶς μεγάλες σάλες.

Δὲν πιστεύω νὰ μοῦ πῇς, ὅτι ἐπειδὴ αὐτὰ τὰ μωρὰ ἦταν... Εὐρωπα-κά, πὼς γι' αὐτὸ ἦταν καλοαναθρεμμένα : Μὰ ἐκεῖ δὲν ὑπάρχουν μητέρες, γιαγιάδες, πρόθυμες νὰ τρέξουν στὴν πρώτη φωνὴ τοῦ παιδιοῦ, νὰ τὸ πάρουν στὰ χέρια, νὰ κακοσυνηθίσουν τὸ μωρό, κι' ἔτσι ἀναγκαστικὰ ἐκεῖνο μαθαίνει τὴν καλὴ τακτικὴ.

Τὰ παιδιά, ὅταν ἀφεθοῦν στὴ φύση τους, εἶνε μερικὰ φρόνιμα καὶ τὰ περισσότερα δύστροπα· μὰ μὲ τὴν κατάλληλη ἀνατροφὴ μποροῦν ν ἀγίνουν ὅλα καλά. Ἀπὸ τὴ μητέρα καὶ τὸ περιβάλλον της ἐξαρτᾶται νὰ γίνῃ τὸ μωρὸ ἥσυχο, καλό, γερό:

Πολλὲς μητέρες, μὲ τὸ νὰ κάνουν ὅλες τὶς ἰδιοτροπίες τῶν μικρῶν, μὲ τὸ νὰ θυσιάζουν ὅλες τὶς στιγμές των στὸ παιδί, νομίζουν, ὅτι ἐκτελοῦν καλύτερα τὸ καθῆκον τους ἀπέναντί του. Πόσο ὅμως πλανῶνται μ' αὐτὴ τὴν ἰδέα! Ὄχι μόνο δὲν τοῦ κάνουν ἔτσι καλό, μὰ τοῦ κάνουν ἄπειρο κακό!

Τὸ παιδὶ ἱποὺ ἔμαθε νὰ τὰ ἔχῃ ὅλα, ὅταν ἦταν μωρό, ποὺ στὴν πρώτη φωνὴ ποὺ ἔβγαζε ἔτρεχε ἡ μητέρα ἢ ἡ γιαγιὰ νὰ τὸ γεμίσουν χάδια, γίνεται ἐγωϊστικό, πεισματάρικο, χαϊδεμένο, τὰ θέλει ὅλα δικά του. Μὰ ἀργότερα, ἐπειδὴ ἡ ζωὴ δὲν μπορεῖ νὰ τοῦ τὰ δώσῃ πάντα ὅλα, νοσταλγεῖ τὴν παιδική του ἡλικία, γίνεται δυστυχισμένο. Αὐτὸ μοῦ θυμίζει τὴν τόσο ἀληθινὴ φράσι ποὺ διάβαζα κάποτε, ὅτι «παραχαϊδεύοντας τὸ παιδί, τὸ ἐξαπατοῦμε γιὰ τὴ ζωή, γιατὶ ἐκείνη δὲν παραχαϊδεύει τοὺς ἀνθρώπους!» Εἶνε ἀπίστευτο, πόσο ἡ πρῶτες ἐντυπώσεις χαράζονται στὴν ψυχὴ τοῦ παιδιοῦ καὶ πόσο ἐπιδροῦν στὸ χαρακτῆρα του.

Μὴ θελήσῃς, Ντόρα, νὰ κάνῃς κακομαθημένο κι' ἀργότερα δυστυχισμένο τὸ παιδί σου.

Ἂν φανῇς λίγο σκληρή (!)—εἶνε ἄρά γε σκληρότης νὰ θέλῃς ν' ἀναθρέψῃς καλὰ τὸ παιδί σου; — τὶς πρῶτες μέρες, θὰ δῇς τὸ παιδάκι σου, πόσο καλομαθημένο καὶ γερὸ μωρὸ θὰ γίνῃ...

Μὴν ἀφήνῃς τὴ μητέρα σου νὰ τὸ γεμίζῃ χάδια· ἡ γιαγιάδες συνήθως χαλοῦν τὰ μωρὰ ἢ τὰ μεγαλύτερα παιδιά. Νοιώθουν τόση ἀγάπη καὶ θέλουν ὅλη μέρα νὰ τὸ ἔχουν ἀγκαλιά. Δὲν πρέπει ὅμως γι' αὐτή τους τὴν εὐχαρίστησι νὰ κακοσυνηθίσουν τὸ μωρό:

Πόσες νεαρὲς μητέρες μοῦ εἶπαν, ὅτι εἶχαν κι' αὐτὲς σκοπὸ ν' ἀναθρέψουν ἔτσι τὸ μωρό τους ὅπως τοὺς συμβουλεύει τώρα ἡ ἐπιστήμη μὰ ἀναγκάστηκαν ν' ἀλλάξουν αὐτὴ τὴν τακτική, γιατὶ ἡ μητέρα τους ἢ ἡ πεθερά τους ἀντέδρασαν καὶ τὶς ἔλεγαν συνεχῶς: «Βύζαξε τὸ μωρό, μὴ τ' ἀφήνῃς νὰ κλαίῃ, πάρτο στὰ χέρια, μὴν ἀκοῦς τοὺς γιατρούς, ἐγὼ πῶς ἀνέθρεψα τόσα παιδιὰ χωρὶς αὐτὲς τὶς ἐξωφρενικὲς ἰδέες; Πῶς εἶναι δυνατὸν ἕνα παιδὶ νὰ γίνῃ σὰ μηχανή, νὰ μὴ τὸ παίρνουν στὴν ἀγκαλιὰ μόλις κλάψῃ κλπ. κλπ.».

Δὲν τολμοῦσαν δὲ νὰ ἐπιμείνουν, ἀπὸ τὸ φόβο μήπως δυσαρεστηθοῦν μαζί τους κι' ἔτσι θυσίαζαν τὴν ἰδεώδη τακτική, ποὺ ἔχει γιὰ σκοπὸ νὰ κάνῃ ὑγιᾶ παιδιὰ κι' ἀκούραστη τὴ μητρότητα, γιὰ νὰ μὴ... κακοκαρδίσῃ ἡ μητέρα ἢ ἡ πεθερά:

Κι' ὅμως, Ντόρα, στὴ μόνη περίπτωσι, ποὺ ἐπιβάλλεται νὰ δυσαρεστήσῃς τὶς μητέρες σου, εἶναι αὐτή. Ἐνῷ σοῦ ἔγραφα, ὅτι δὲν πρέπει νὰ τὶς στενοχωρῇς, ἀλλὰ νὰ κάνετε τὶς ἰδιοτροπίες τους, τώρα, σ' αὐτὴ τὴν περίστασι, γιὰ τὸ καλὸ τοῦ παιδιοῦ σου, δὲν πειράζει ἂν τὶς στενοχωρήσῃς, ἂν θυμώσῃς ἐν ἀνάγκῃ μαζί τους.

Σὲ συμβουλεύω νὰ τοὺς πῇς ἀπὸ τώρα ἀκόμα μὲ χαμόγελο, ἀλλὰ μὲ ἀποφασιστικὸ κι' ἔντονο ὕφος: «Ἐσεῖς ἀναθρέψατε τὰ παιδιά σας ὅπως θέλατε, ἀφῆστε καὶ μένα νὰ τ' ἀναθρέψω, ὅπως θέλω ἐγώ· ἄλλως τε τὸ παιδὶ μοῦ ἀνήκει κι' ἔχω δικαίωμα νὰ τὸ μεγαλώσω, ὅπως νομίζω πὼς εἶναι καλλίτερα!»

Ἔχω τὴν ἐντύπωσι, πὼς ὅταν σὲ δοῦν ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ ἀποφασιστική, χωρὶς νὰ ἔχῃς τὴ διάθεσι νὰ τὰς ἀκούσῃς ἢ νὰ φανῇς ελαστική, ὅτι θὰ σ' ἀφήσουν νὰ τὸ ἀναθρέψῃς καλά, ὅτι δὲν θὰ σοῦ τὸ χαλάσουν μὲ χάδια, μὲ χέρια καὶ ἀγκαλιές!

Δὲν εἶναι σωστὸ ν ἀφιλοῦν τὸ παιδί· τοῦ μεταδίδουν ἔτσι τόσα μικρόβια, ποὺ μποροῦν νὰ τοῦ κάνουν πολλὲς φορὲς μεγάλο ἢ κι' ἀνεπανόρθωτο κακό. Οὔτε σὺ ἀκόμα, Ντόρα, δὲν πρέπει νὰ τὸ φιλᾷς. Τὸ ξέρω πὼς εἶναι σκληρό, μὰ πρέπει, γιὰ τὴν ὑγεία τοῦ παιδιοῦ. Ἂν νοιώθῃς ἔντονη τὴν ἀνάγκη τοῦ φιλιοῦ, φίλησέ του τὰ μπρατσάκια του ἢ τὰ μαλλιά του, ποτὲ στὸ πρόσωπο!

Δὲν ξέρεις, τί ἀγανάκτησι μὲ πιάνει, ὅταν βλέπω νὰ φιλοῦν τὰ μωρὰ μὲ τὶς ὧρες στὰ μάγουλα, στὸ στόμα! Ἆ! τί ἔγκλημα ποὺ κάνουν!

Μὴν ἀφήνῃς τοὺς ξένους νὰ τὸ παίρνουν ἀγκαλιά, νὰ τὸ χορεύουν, νὰ τὸ φιλοῦν! Τὸ μωρὸ δὲν εἶναι μιὰ κούκλα, οὔτε ἕνα παιχνίδι, γιὰ νὰ διασκεδάζουν οἱ μενάλοι!

Περιμένω μὲ τόση ἀνυπομονησία νὰ μάθω νέα σου· μὴν ἀργήσῃς νὰ μοῦ ἀναγγείλῃς τὸ εὐχάριστο γεγονός, γιὰ νὰ χαρῶ κι' ἐγὼ μαζί σου».

Ἡ καλυτέρα προφύλαξις ἀπὸ τὰ ἐγκαύματα τοῦ ἡλίου... καὶ sportif δροσερόν, ὑγιὲς δέρμα μὲ NIVEA!
NIVEA CREME

Ὥμορφο μεγαχροινὸ δέρμα, χωρὶς ἐγκαύματα μὲ τὴν NIVEA. Ὁ λαιμὸς καὶ οἱ ὦμοι ἐκτίθενται περισσότερον εἰς τὸν κίνδυνον τῶν ἐγκαυμάτων καὶ δι' αὐτὸ πρέπει νὰ τρίβωνται συχνότερα ἀπὸ τὸ πρόσωπο μὲ NIVEA κρέμα ἢ λάδι.

Ἂν καὶ ἡ κρέμα NIVEA καὶ τὸ λάδι NIVEA δὲν περιέχουν βλαβερὰς χημικὰς οὐσίας, ἐν τούτοις προφυλάττουν θαυμάσια τὸ δέρμα ἀπὸ τὰ ἐγκαύματα, δὲν τὸ ἀφήνουν νὰ ξεραθῇ καὶ τὸ κρατοῦν μαλακὸ καὶ τρυφερόν.

Ἔτσι μπορεῖ καθένας νὰ λιάζεται ἀμέριμνα μὲ NIVEA.

Πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ φαρμακεῖα καὶ μυροπωλεῖα.
Τὸ μικρὸ κυτίον δραχ. 8.50, τὸ μεσαῖον 15, τὸ μεγάλο 50.

89

◆ ◆ ◆

Ο ΕΡΑΣΤΗΣ ΤΗΣ ΛΑΙΔΗΣ ΚΙΜΠΕΡΛΕΫ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 12ης σελίδος)

καὶ οἱ μυστικές της σκέψεις τὴν ἔκαμαν νὰ μὴ ἀνοίγῃ τὸ γράμμα. Ἡ ἐπιθυμία νὰ τὸ ἐπιστρέψῃ ἄθικτο στὸν Κάουντ εἶχε κυριαρχήσει στὴ σκέψι της.

Αὐτὸ ὅμως θὰ ἀποτελοῦσε μιὰ βαρειὰ προσβολή.

Δὲν ἤξερε οὔτε ἦτο δυνατὸν νὰ μαντεύσῃ τί τῆς ἔγραφεν ὁ Κάουντ, ἀλλὰ γιὰ νὰ βρίσκεται στὴν Ἀθήνα μὲ ἕνα τόσο γρήγορο ἐρχομό, βεβαίως θὰ εἶχε ἔρθει μὲ ὡρισμένες ἀποφάσεις.

Ποιὲς ἆρά γε νὰ ἦσαν οἱ ἀποφάσεις αὐτές;

Ἤξερε πὼς τὴν ἀγαποῦσε, πὼς ἐπίστευε πὼς θὰ τὴν καταστήσῃ γυναῖκα του, καὶ κάποιος ἀόριστος μυστικὸς φόβος πέρασε σὰν ἀστραπὴ ἀπὸ τὴν ψυχή της.

Φοβήθηκε μήπως εἶχε ἔρθει τόσο γρήγορα στὴν Ἀθήνα μὲ κάποια σκληρὰ ἀπόφασι.

Τὴν ἀπόφασι νὰ προκαλέσῃ τὸν Φιλὶπ μὲ κάποια βαρειὰ προσβολὴ καὶ νὰ κτυπηθῇ μαζί του μέχρι θανάτου.

Αὐτὴ ἡ σκέψις πέρασε σὰν θύελλα ἀπὸ τὸν νοῦ της, τῆς ἔφερε τόση συγκίνησι καὶ τόση ἀγωνία ποὺ ἔγινε διὰ μιᾶς κατάχλωμη.

Ἡ ναυαρχίνα ποὺ βρισκότανε ἀκόμη σιμά της ἀνησύχησε.

—Τί θέλεις, παιδί μου, τὴ ρώτησε, πές μου τί θέλεις ; Νὰ εἰδοποιήσω ἀμέσως τὸν Φιλὶπ καὶ τὸν Σεραφείμ;

Γ. ΑΣΠΡΕΑΣ

Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ: Εἰς τὸ προσεχές.

Η ΣΕΛΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ

Σταυρόλεξον

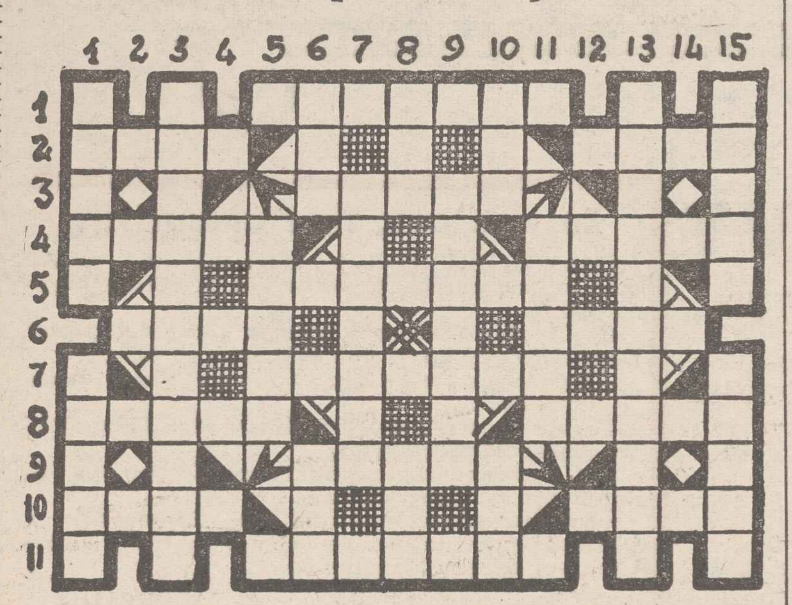

(ΝΕΑ ΣΕΙΡΑ)

ΑΡΙΘΜΟΣ: 2

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

1).—Ἀλληλασφαλιστικὸν ἵδρυμα δημοσίου δικαίου.

2).—Ἀτυχὴς ἔκβασις οἱουδήποτε ἀγῶνος, ἀποτυχία.—Σημεῖον τῆς ἀριθμητικῆς.

3).—Ὁδηγία, καθοδήγησις, ἐξ οὗ ἀνατροφή, παίδευσις ἀνηλίκων.

4).—Ἕκαστον τῶν ἐπὶ τῶν σιαγόνων ὀσταρίων, δι' ὧν γίνεται ἡ μάσησις τῶν τροφῶν.—Τὸ τρίχωμα τῶν προβάτων κατ' ἐπέκτασιν δὲ, χνοῦς φυτῶν τινῶν.

5).—Ὁ ροκανίζων· κατ' ἐπέκτασιν, καταχραστής, κερδοσκόπος. δ

6).—Δικαστικὴ ὑπόθεσις καὶ κυρίως ἡ ἐκδίκασις αὐτῆς, ἤτοι ὁ ἐπ' ἀκροατηρίῳ διεξαγόμενος δικαστικὸν ἀγών.—Μετακινῶ, φέρω τι ἀπό τινος θέσεως εἰς ἄλλην καθωρισμένην.

7).—Τὸ σπουδαιότερον συστατικὸν τοῦ ξύλου.

8).—Κατασκεύασμα ἐκ στερεᾶς ὀθόνης, ὑφ' ὃ διαμένει τις προσωρινῶς.—Γνωστὴ καὶ ὡραία νῆσος τῶν Κυκλάδων.

9).—Ἱεροδίκης παρὰ Τούρκοις (λέξις Τουρκική).

10).—Ἡ ἀπὸ τῆς βάσεως μέχρι τῆς κορυφῆς τινὸς κατακόρυφος ἀπόστασις.—Μέλος τοῦ σώματος.

11).—Κτυπῶ πρὸς τιμωρίαν, τιμωρῶ αὐστηρῶς· καταβάλλω, κατανικῶ, ἐξοντώνω.

ΚΑΘΕΤΩΣ:

1).—Κεραμῖτις γῆ, ζυμωθεῖσα μεθ' ὕδατος πρὸς κατασκευὴν ἀγγείων καὶ σκευῶν· βόρβορος αὐτομάτως σχηματιζόμενος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἡ λάσπη τῶν ὁδῶν.—Τὸ κατὰ τοὺς νεφροὺς μέρος τῶν νώτων, κοινῶς: μέση.

3).—Κινεῖται δι' ἀτμοῦ.

5).—Ἕκαστον τῶν διαμήκων τμημάτων εἰς ἃ χωρίζεται τὸ περιεχόμενον ἑκάστης σελίδος διὰ μελανῶν ἢ λευκῶν γραμμῶν.

6). — Πρόθεσις, συντάσσεται μετ' αἰτιατικῆς.—Μικρὰ νῆσος τοῦ Αἰγαίου ἐκ τῶν Κυκλάδων.

7).—Ἡ περὶ τὴν γῆν ἀσχολία, καλλιέργεια πρὸς παραγωγὴν χρησίμων προϊόντων.

8).—Χρονικὸν ἐπίρρημα τιθέμενον πρὸς δήλωσιν πράξεως συγχρόνως μετ' ἄλλης γενομένης.—Πρόθεσις.

9).—Ἡ ἀρχιτεκτονικὴ καὶ γλυπτικὴ τέχνη τοῦ Μεσαίωνος, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν κλασσικὴν καὶ τῆς ἀναγεννήσεως.

10).—Πᾶν ἄνοιγμα ἐπί τινος ἐπιφανείας ἢ κοίλη ἐσοχὴ ἐντὸς σώματός τινος.—Διεθνὲς ραδιογραφικὸν σῆμα κινδύνου.

11).—Ἔνδυμα καὶ ἰδίᾳ γυναικεῖον.

13).—Αἴθουσα φαγητοῦ, ξενοδοχεῖον φαγητοῦ.

15).—Ἐκ δύο ἢ πολλῶν, κάμνω ἕν, συγχωνεύω, μιγνύω.—Μέρος τῆς οἰκίας· εἰς τὰ μηχανήματα θερμάνσεως, τὸ μέρος ἐν θα καίεται ἡ καύσιμος ὕλη.

Λ. ΔΕΠΟΛΛΑΣ

Συναρμολόγησις

Τοποθετήσατε τὰ τέσσαρα τρίγωνα τοῦ ἄνω μέρους τῆς κατωτέρω δημοσιευομένης εἰκόνος μας ἐπὶ τοῦ τετραγώνου τοῦ δημοσιευομένου κάτωθεν αὐτῶν, οὕτως ὥστε νὰ καλυφθῇ ὁλόκληρον τὸ τετράγωνον. Προσπαθήσατε, δηλαδή, μὲ τὰ τέσσαρα τρίγωνα νὰ σχηματίσετε ἕνα πλῆρες καὶ κανονικὸν τετράγωνον.

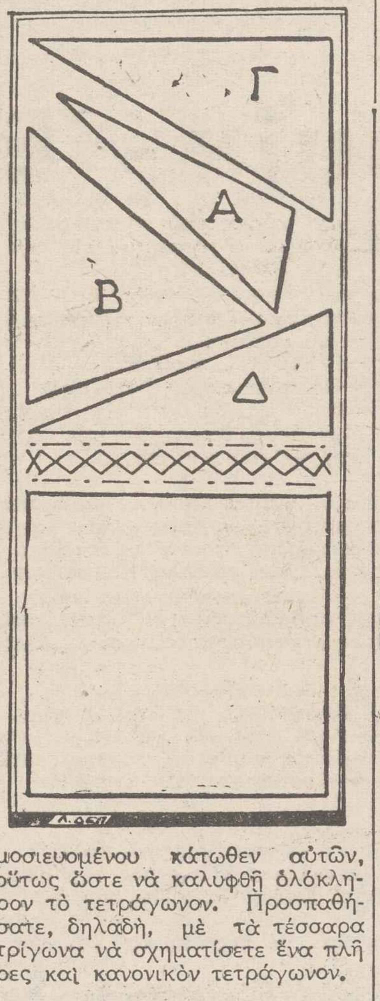

ΔΙΑΦΟΡΑ

Η ΠΑΡΟΙΜΙΑ

Α = 1	Ι = 9	Ρ = 17
Β = 2	Κ = 10	Σ = 18
Γ = 3	Λ = 11	Τ = 19
Δ = 4	Μ = 12	Υ = 20
Ε = 5	Ν = 13	Φ = 21
Ζ = 6	Ξ = 14	Χ = 22
Η = 7	Ο = 15	Ψ = 23
Θ = 8	Π = 16	Ω = 24

Βασιζόμενοι στοὺς ἀριθμοὺς ποὺ ἀντιστοιχοῦν εἰς κάθε γράμμα τοῦ Ἀλφαβήτου εἰς τὸν ἄνω τέρω δημοσιεύομενον πίνακα, προσπαθήσατε νὰ ἀνακαλύψετε τὴν παροιμίαν ποὺ κρύβεται πίσω ἀπὸ τοὺς διαφόρους κατωτέρω δημοσιευομένους ἀριθμούς:

13111 — 91131 — 11913
91351 — 91971 — 31520
17941 — 125119

Π. χ.: 12201 — 11518 = 12 20, 11, 15, 18 = ΜΥΛΟΣ.

ΛΕΞΕΙΣ

Νὰ εὑρεθοῦν ἐντὸς τριῶν λεπτῶν 15 λέξεις τῆς καθαρρευούσης, αἱ ὁποῖαι νὰ λήγουν ὅλες εἰς «Ρ»:

Π. χ.: «Ὄσπε - ρς.

Τὸ παράδειγμα δὲν λογαριάζεται.

Μαγικὴ εἰκὼν

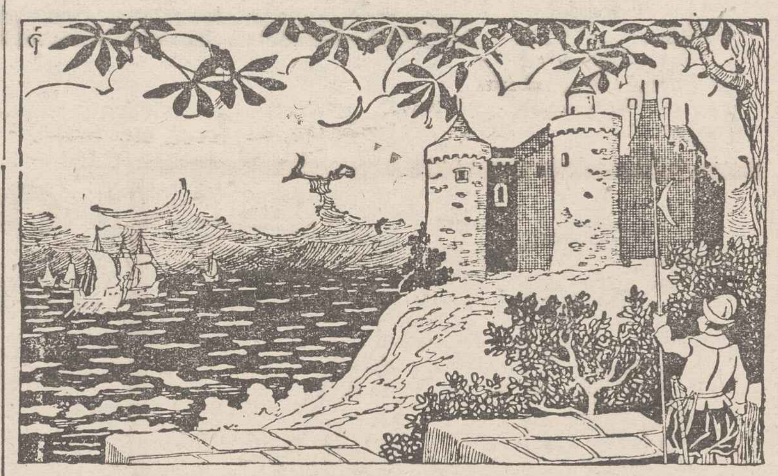

Εὑρισκόμεθα εἰς τὴν ἐποχὴν, ποὺ οἱ πειραταὶ ἦσαν κύριοι τῶν ὠκεανῶν καὶ τῶν θαλασσῶν. Μὲ τὰ πλοῖα των, λοιπόν, ἔρχονται νὰ καταλάβουν τὸν παραθαλάσσιον αὐτὸν πύργον. Ὁ πυργοδεσπότης ὅμως εἶνε διατεθειμένος νὰ ἀμυνθῇ καὶ πράγματι κρυμμένος κάπου ἐκεῖ κοντὰ ἑτοιμάζει τὴν ἄμυνάν του.

—Μήπως τὸν βλέπετε;

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ

ΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΛΕΚΟΥ ΤΟΥ ΥΠ' ΑΡΙΘΜΟΝ 24 ΦΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

1). ΚΑΡΔΙΑ — ΠΛΟΙΟΝ. 3). ΚΟΚΚΟΣ — ΠΕΠΛΟΣ. 4). ΒΟΥΣ — ΖΗΜΑ. 5). ΟΝΔΟΥΡΑ. 6). ΣΥΛΦΙΣ — ΣΚΙΑΖΩ. 7). ΑΜΥΝΑ. 8). ΝΑΥΤΙΑ — ΗΛΙΚΙΑ. 10). ΤΡΑΝΟΣ — ΚΟΝΙΑΚ. 11). ΣΑΜΟΣ. 12) ΒΟΡΡΑΣ — ΠΗΓΑΙΑ. 13). ΠΑΡΑΚΜΗ. 14). ΟΡΙΑ — ΠΟΛΥ. 15). ΣΘΕΝΟΣ — ΑΠΑΛΟΣ. 17) ΗΓΕΣΙΑ — ΩΡΙΜΟΣ.

ΚΑΘΕΤΩΣ:

1). ΚΟΜΒΟΣ — ΒΡΟΝΤΗ. 3). ΚΥΚΛΩΝ — ΤΕΡΨΙΣ. 4) ΔΕΟΣ — ΑΘΩΣ. 5) ΙΟΥΔΑΙΑ. 6). ΑΡΚΤΟΣ — ΣΠΑΝΙΑ. 7). ΑΙΜΟΣ. 8). ΣΟΔΟΜΑ — ΣΑΠΡΟΣ. 10). ΠΡΥΜΝΗ — ΚΟΥΚΛΑ. 11). ΑΛΣΟΣ. 12). ΠΑΠΠΑΣ — ΠΗΓΑΖΩ. 13) ΚΟΚΑΪΝΗ. 14). ΟΠΟΣ — ΠΟΔΙ. 15). ΣΗΜΑΙΑ — ΚΡΑΤΟΣ. 17). ΝΑΥΑΓΩ — ΑΚΥΡΟΣ.

Μαγικὸν τετραγωνον

(ΑΡΙΘΜΟΣ: 15)

9 — 24 — 45 — 12
39 — 18 — 3 — 30
0 — 33 — 36 — 21
42 — 15 — 6 — 27

Ἰδοὺ πῶς ἔπρεπε νὰ τοποθετηθοῦν οἱ διάφοροι ἀριθμοὶ διὰ νὰ σχηματισθῇ τὸ ζητούμενον «ΜΑΓΙΚΟΝ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟΝ»

Τοιουτοτρόπως καὶ μόνον, προσθέτοντες αὐτοὺς ὁριζοντίως, διαγωνίως καὶ καθέτως θὰ εὑρίσκετε πάντα ὡς ἀποτέλεσμα: «90».

«Διάφορα»

ΛΕΞΕΙΣ

Ἄνθισμα — Γλύκυσμα — Δάμασμα — Ἔλασμα — Κοσκίνισμα — Κτίσμα — Λάκτισμα — Λίπασμα — Πότισμα — Ράπισμα — Ρίνισμα — Χάσμα — Χρῖσμα — Χώρισμα — Ψήφισμα.

Δημοσιεύομεν ἀνωτέρω δεκαπέντε λέξεις, αἱ ὁποῖαι τελειώνουν εἰς «ΣΜΑ».

Φυσικά, ὑπάρχουν ἀκόμη πολλὲς ἄλλες ποὺ ἀπαντοῦν στὸ πρόβλημα τῆς προηγουμένης ἑβδομάδος καὶ αἱ ὁποῖαι δὲν δημοσιεύονται εἰς τὸν ἀνωτέρω πίνακα.

ΟΡΘΟΝ
Ἢ ΛΑΝΘΑΣΜΕΝΟΝ

1.—ΛΑΝΘΑΣΜΕΝΟΝ.
2.—ΟΡΘΟΝ.
3.—ΛΑΝΘΑΣΜΕΝΟΝ.
4.—ΛΑΝΘΑΣΜΕΝΟΝ (ὀνομάζεται Ἀλβέρτος).
5.—ΛΑΝΘΑΣΜΕΝΟΝ.
6.—ΛΑΝΘΑΣΜΕΝΟΝ.
7.—ΛΑΝΘΑΣΜΕΝΟΝ.
8.—ΛΑΝΘΑΣΜΕΝΟΝ.
9.—ΛΑΝΘΑΣΜΕΝΟΝ.
10.—ΛΑΝΘΑΣΜΕΝΟΝ. (Πρωτεύουσα εἶνε ἡ Οὐάσιγκτων.
11.—ΛΑΝΘΑΣΜΕΝΟΝ. (Ἡ μεγαλειτέρα πόλις τῆς Ἰταλίας εἶνε ἡ Νεάπολις).
12.—ΛΑΝΘΑΣΜΕΝΟΝ ηἀποτελεῖ Πορτογαλικὴν ἀποικίαν).

Ἕνα μικρὸ παιγνίδι

Προσπαθήσατε νὰ φθάσετε ἀπὸ τὸ σημεῖον «Α» εἰς τὸ σημεῖον «Β», καὶ ἀπὸ τὸ σημεῖον «Γ» εἰς τὸ σημεῖον «Δ», χωρὶς ποτὲ αἱ δύο γραμμαὶ νὰ διασταυρωθοῦν.

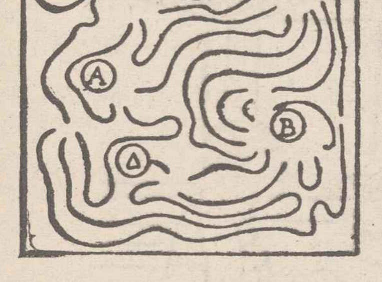

Μαγικὸν τετράγωνον

(ΑΡΙΘΜΟΣ: 16)

15 — 17 — 19
21 — 23 — 25
27 — 29 — 31

Τοποθετήσατε τοὺς διαφόρους ἀνωτέρω δημοσιευομένους ἀριθμοὺς ἕκαστον ἐντὸς ἑκάστου τετραγωνιδίου τοῦ ἀνωτέρω δημοσιευομένου τετραγώνου, οὕτως ὥστε προσθέτοντες τοὺς ἀριθμοὺς ἑκάστης στήλης, ὁριζοντίως, διαγωνίως καὶ καθέτως, νὰ εὑρίσκετε πάντα ὡς ἀποτέλεσμα: «69».

Μικρὰ προβλήματα

ΠΡΟΒΛΗΜΑ 7ον

Βγαίνοντας ἀπὸ τὸ σχολεῖον, ὁ πατέρας ἀγοράζει μιὰ δωδεκάδα βώλους, δύο σβοῦρες καὶ τέσσερις καραμέλλες, δίδοντας ἐν ὅλῳ: 3 δραχ. καὶ 20 λεπτά.

Ὁ Παῦλος, ἕνας συμμαθητής του, ἀγοράζει καὶ αὐτός : δύο δωδεκάδες βώλους, τρεῖς σβοῦρες καὶ πέντε καραμέλλες, δίδοντας ἀκριβῶς 5 δραχμάς.

Ὁ Ἰωάννης, συμμαθητὴς καὶ αὐτὸς τῶν δύο πρώτων, ἀγοράζει μιὰ δωδεκάδα βώλους, τρεῖς σβοῦρες καὶ ἑπτὰ καραμέλλες. Πόσα ἐξώδευσε αὐτός;

ΜΑΡΗ ΓΑΪΤΑΝΟΠΟΥΛΟΥ
ΜΗΝΥΤΩΡ
ΟΙΚΟΣ ΙΔΡΥΘΕΙΣ ΤΩ 1912

Η ΤΕΛΕΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗ • Η ΚΟΜΨΗ ΕΜΦΑΝΙΣΙΣ ΚΑΙ Η ΑΝΕΣΙΣ ΤΩΝ ΚΟΡΣΕΔΩΝ ΜΑΣ ΕΧΟΥΝ ΑΠΟ 26 ΕΤΩΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΕΙ ΤΗΝ ΦΗΜΗΝ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥ ΜΑΣ

BERTHE MARCHAUD

ΑΘΗΝΑΙ
ΕΡΜΟΥ 14 - ΤΗΛ. 24812

ΘΕΣ/ΝΙΚΗ
ΤΣΙΜΙΣΚΗ 82